

༣༣། །ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒོ་ག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒོན་
རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྲོད།

བྱུང་བདག་པ་པར་སྐུལ་བཟང་གིས་གསུངས།
མཁན་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གོས་ཀྱིས་ཡི་གེར་ཡབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱ་བས་སྒོ་ག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་
རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྲོད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བྱབ་བདག་པ་ཡ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།

མྱིང་རུཔ་མཁན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བྲོས་ཀྱིས་བསྟུས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

སྒྲིང་གཞི།	3
ཉིན་དང་པོའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་ཁིད།	7
སྐབ་དབང་ཚྲོགས་ཆེན་པའི་ཕྱག་སྒྲོལ་ནར་མའི་མཆོད་བཟྃ།	7
རྒྱ་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ།	47
ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སྐྱགས་བསྐྱེད་དེ་དམ་བཅའ་བཟུང་ཞིང་ཚྲོགས་སྒྲིན་སྐྱབ་བ་ མཐར་ཕྱིན་ཚུལ།	47
དང་པོ་སྐྱགས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་མཛད་པ།	47
ཀའོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོའི་འཆད་ཚུལ།	48
འཕྲིན་ལྷ་པོ་དཀར་པོའི་མདོའི་འཆད་ཚུལ།	50
འཕྲིན་ལྷ་པོ་ཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ།	52
གཉིས་པ་སྐྱབ་བ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཚྲོགས་སྒྲིན་སྐྱབ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ།	53
ཉིན་དང་པོར་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་རྒྱག་ཚུལ་སྒྲིན་ཁིད་གནང་བ།	56
ཉིན་གཉིས་པའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་ཁིད།	64
སྐབས་འགྲོའི་སྒྲོལ་པ་གནང་བ།	64
སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དགུ་བསྐྱབ་པ།	67
མཆོམས་སྐྱོར་ཞལ་གདམས།	68

དཀར་ཆག

བར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ཁམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཟུང་ཚུལ།	
.....	70
དང་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་སྐྱལ་བ།	70
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	74
བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་དག་པ་བསྟན་པ།	79
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ།	85
བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	90
རྒྱ་གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱང་བཤད་པ།	98
དང་པོ་ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་སྤྱིར་བསྟན་པ།	98
ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	99
ཉིན་གཉིས་པར་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒོམ་རྒྱག་ཚུལ་སྤྲོད་ཁྲིད་གནང་བ།	107
ཉིན་གསུམ་པའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྤྲོད་ཁྲིད།	113
མཆམས་སྤྱོད་ཞལ་གདམས།	113
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་འི་གསལ་འདེབས།	116
ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱང་སྤྱིར་བསྟན་པ།	117
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	121

དཀར་ཆག

བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ།	122
བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི།	127
ཡིད་ཀྱིས་སྤུལ་བའི་མཆོད་པ།	132
སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ།	134
བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ།	135
བྱེ་བྲག་རྩ་མར་མའི་མཆོད་པ་བཤད་པ།	136
ལྷ་བ་མཆོད་ཡུལ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	137
བསམ་སྦྱར་དག་ཚུལ་བཤད་པ།	139
བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	141
དང་པོ་སྒྲིབ་པའི་དབྱེ་བ།	141
གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བཤད་པ།	143
༥ དང་པོ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི།	143
༥ གཉིས་པ་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི།	144
༥ གསུམ་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་ནི།	146
༥ བཞི་པ་གཉེན་པོ་ཀྱན་རུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི།	147
སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བསྟན་པ།	150
བདེན་བཞི་ལྟར་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ།	152

སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་དོ་བོར་ཡེ་ནས་གནས་ཚུལ།	153
མཐུག་མཐའི་ཞལ་གདམས།	155
ཉིན་གསུམ་པར་བྱིམ་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཚུལ་སྤྲོད་ཁྲིད་གནང་བ།	157
ཉིན་བཞི་བའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྤྲོད་ཁྲིད།	165
མཚམས་སྦྱར་ཞལ་གདམས།	165
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག	170
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་སྐྱལ་བའི་ཡན་ལག	171
ལྷ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག	173
བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག	174
རྒྱ་གསུམ་པ་གྲོགས་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	175
སེམས་བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་བས་སྤྲོམ་སྦྱར་བསྟན་པ།	175
ཐེག་ཆེན་བླ་མོར་གི་རྒྱལ་བས་འགྲོའི་བྱད་པར་བཞི་བསྟན་པ།	179
སྤྲོད་འཐུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་ཚུལ།	181
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	186
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་བསྟན་པ།	187
བྱེ་བྲག་སྤྲོད་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལྔ་བསྟན་པ།	189

དཀར་ཆག

འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བླ་བྱ།	193
གྱུ་བཞི་བ་རྒྱུན་སྒྲིལ་ལམ་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་བ།	196
སྦྱར་བཤམས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲིལ་བ།	196
རྒྱུན་སྒྲིལ་ལམ་དག་པ་དངོས་བསྟན་པ།	198
ཆགས་ཞེན་འཁྲི་བ་གཅོད་དགོས་པར་བསྟན་པ།	200
ཞིང་དེར་སྦྱིས་མ་ཐག་པའི་སྤང་རྟོགས་བསྟན་པ།	204
མཇུག་མཐའི་ཞལ་གདམས།	206
ཉིན་བཞི་བར་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཚུལ་སྤྲིན་ཁིད་གནང་བ།	214
མཇུག་མཐའི་བསྡོམས་སྒྲིལ།	220

༡༡། ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་
རྒྱས་འགོལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྲོད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྲོད།

སྒྲེང་གཞི།

བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣ་བ་ལ།
གང་མཆོན་གྲགས་པ་ལན་གཅིག་ལྷུང་བས་ཀྱང་།
དམན་པའི་ས་ལས་རབ་ཏུ་ལྷོག་པ་དེར།
སྒྲིམ་པའི་འདབ་སྟོང་བུམ་འདི་སྐྱལ་བ་བཟང་།
མ་ཆགས་པར་དམར་པོའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ།
མི་རྟོག་གསུང་གི་གསང་བ་ཐིག་ལེར་འཁྲིལ།
རྒྱུན་བྲལ་རང་བྱུང་རིག་པ་ཐོལ་སྒྲིམ་སྒྲུ།
དུས་ཀྱི་ལྷན་ཁམས་ལ་ཟ་སྟོན་ཀའི་ཟླ།
གཞུང་པ་མངོན་ལྷུང་གསང་བ་གསང་བའི་མཛོད།
ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཐང་མར་བཅད།
མགོ་མཁྲེགས་རྟོག་གའི་སྟོང་འུར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན།
དཔལ་གྱི་རིལ་བཞུགས་དེ་བདག་གི་མགོན།
སྲིད་པའི་མངའ་ཐང་ཆེ་རྒྱ་གཡས་སུ་དོར།
ཞི་བའི་རང་འདོད་ཡོད་རྒྱ་གཡོན་དུ་འཕང་།
དོན་མེད་སྒྲིབ་པའི་ངག་གི་སྒྲོམ་བསྐྱེད།
ཅང་མེད་ནགས་ན་བཞུགས་དེ་བདག་གི་མགོན།
མཁས་དང་བཙུན་པའི་སྡེ་ཞེས་ཡར་མ་བཞག།

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གྲོང་དང་བྱིས་པའི་རིགས་ཞེས་མར་མ་བཅད།
འདྲ་མཉམ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱ་མེར་ཀྱན།
སྒྲིན་བྲིད་ཆོས་ར་འདི་ནས་མཐོང་མན་བསྐྱམས།
སྒྲ་རབས་བརྒྱད་པའི་རིང་ལ་མ་ཐོས་ཞིང་།
མི་རབས་འདས་པའི་དུས་སུ་མ་མཐོང་བ།
དད་ལྡན་མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་བྲི་ཕྱག་གིས།
དབྱུང་འཛིག་སྤེལ་མའི་ཏིང་འཛིན་འདི་ན་སྒྲོམ།
ས་དང་ལམ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་མ་མཆིས་ཤིང་།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་།
ནུས་དག་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་སྐྱེ་ངས་པའི།
སྒྲིན་བྲིད་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འདི་ན་འབྱེད།
མེ་ཡི་འོབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྟོང་གསུམ་བྱོན།
གཅེས་པའི་སྟོག་གིས་བརྒྱལ་ཏེ་འཛོལ་ན་ཡང་།
དོན་ལྡན་སྲིད་པའི་མྱ་ངན་གཞིལ་བའི་ཆོས།
བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་ཆེན་མའི་སྐྱད་བྱང་འབྲི།
དེ་འང་ཇི་སྟེན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞལ་ནས།
མི་ཕམ་པ། གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་སངས་
རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པ་དེས་ནི་རྟོག་ཅིག་ལེགས་པར་
རྟོག་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་དད་པ་ལན་གཅིག་བྱས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤྱོད་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།
 ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མི་སྤྱད་པའི་དད་པ་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་
 དམན་པའི་ལམ་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། མི་ཕམ་པ། ཆོས་
 འདི་ལ་མོས་པར་གྱིས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་ཤོད།
 སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མཆོད་པར་གྱིས། གལ་ཏེ་སྤོང་གསུམ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་ཡི་འོབས་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་དཀའ་བར་གྱུར་ཀྱང་འདིའི་དོན་དུ་དེ་
 ཉིད་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 འབྱུང་ཕྱག་མང་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཉན་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱལ་ཞིང་སྤྱད་པའི་སྤྱང་ན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་དོན་གྲུབ་པ་
 གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་དང་གཞན་
 ཡང་འདི་ལྟར། དུས་གང་གི་ཆོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་རྩལ་སྤྲ་བའི་ཀྱི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཞིག་ནས་རྩལ་སྤྲ་བའི་བྱ་བའི་གྲངས་ཇི་སྟེད་དང་
 མཉམ་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་མི་ཡི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས། གང་སུ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
 མཆོན་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་དད་
 ཅིང་དགའ་བའི་ཐལ་མོ་ལན་གཅིག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོར་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། ཞེས་
 དང་། དེ་བཞིན་ཡང་སྟོན་དགོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་
 བཅའ་བཟུང་ཚུལ་ནི་ཇི་སྟེད་དུ། ལས་ངན་གྱིས་འཆིང་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཆོས་
 སྤོང་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་བདག་ལ་དད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཆོད་ཀྱན་
 ཞིང་དེར་སྦྱེ་བར་ཤོག་ཅིག སྦྱེས་ནས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གྱུར་ནས་རྟེན་དེ་བརྟེན་མ་ཐག་འཆང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག དེ་ལྟའི་སྟོན་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལམ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་འཛིང་མི་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་གང་མཆོན་ལན་གཅིག་ན་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་དད་པ་བྱས་པ།
ལག་པས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ངོ་མཆོར་
མད་བྱུང་གི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི། ལྷུག་བདག་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་པད་འབྱུང་བི་མའི་ཞལ་
སྒྲིན། བྱར་མེད་ལྷག་པའི་སྒྲོམ་ཆེན། རང་བྱུང་རྟོགས་པ་གྲོང་རྩོལ། ཡང་
གསང་ཐེག་ཅེའི་མཛོད་འཛིན། ཟག་མེད་གསུང་གི་དབང་ལྷག གཞི་གསུམ་ཆོས་
གའི་བརྒྱུད་འཛིན། དེས་དོན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། དག་རིག་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ།
ལྷག་སེར་སྟོད་པའི་བྲིས་མཁའ། དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོམ་ན་ལྷུག་པས་རྩེ་པར་
སྐལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གདན་ས་དམ་པའི་མཐིལ་རྩོགས་ཆེན་པར་
ཐང་ལུང་རྟོགས་པར་འདྲེན་དགའ་ཆོལ་དུ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་པོ་སྟེལ་ལའི་
སྟོན་དུས་སུ་སྟོད་ལྷན་བུ་སྟོབ་སྟོང་ལྷག་ལྷག་ལ་བཀའ་མདོ་སྒྲུ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་
དབང་ཟབ་དོན་ལྷགས་ཁྱིད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཁའ་གྲོག་ཏུ། ལྷགས་
བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྟེ་འགོ་ཀུན་དང་། ཁྱད་པར་སྐབས་འདིའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱིས་ན་གནས་པའི་དགེ་བསྟེན་པོ་མོ་གཙོ་བྱས་དད་ལྷན་མང་ཆོགས་
ལ་བསྐུལ་བའི་ཆོས་སྐལ་ནི། བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་
སྒྲིན་ཁྱིད་ཟབ་མའི་སྒྲོམ་རིམ། ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་འདུས་པ། གོ་སྒྲ་ཞིང་ཆོད་ཆེ་བ།
བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་འབར་བ། ཇི་སྐད་དུ། གསེར་ལྷན་ནོར་བུས་སྒྲས་པའི་ཡོན་
ཀྱིས་ཀྱང་། །མི་འགྲུགས་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགོའི་ལྷགས་མཛོད་ཆོས། །ཞེས་པ་
ཇི་བཞིན་པའི་ཉམས་ལེན་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་གདམས་ཟབ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས།
སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས། དཔུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ། མཆོན་བཅས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཞུགས།

མཆོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན། དེ་མིན་ད་དུང་ལུས་ཀྱིས་ཕུག་འཛེལ་སྟངས། ངག་གིས་གསེལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཡིད་ཀྱིས་དད་པ་བྱེད་ལུགས། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ། སེམས་ཅན་ལ་སྤིང་རྩེ་བསྐྱོམ་སྟངས། མདོར་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདོད་ཀྱི་རུབ་སྒྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མེད་གསེལ་གངས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོམ་མེད་ཡོངས་མེད་ཀྱི་བཙན་ས་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་མེད། རྩེས་ཐོབ་སྐྱུ་མའི་ལྷ་སྐྱུ་རུ་ལྷང་བའི་ཐོལ་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་གུས་ཕུག་ལན་གསུམ་ཕུལ་རྩེས། ཞབས་མཐེལ་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་གསེར་ཀྱི་བྲི་ལ་སྒྲོམས་པར་བཀོད་ཅིང་། བཙེ་ཆེན་ཞལ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འཇུག་པའི་མདངས་བྱུང་། ཕུག་པོར་བརྒྱའི་འདབ་མ་ཐུགས་ཀར་བུམ། མཁའ་ཁྲབ་འགོ་ཀུན་སྒྲོལ་བའི་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། དེ་ནས་གཟུངས་སྒྲོབས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོར་བབས་སུ་བྱེས་པ་ན། ཐོས་པ་ཙམ་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་ལུས་ལ་བ་སྐྱུ་གཡོ་ཞིང་མིག་ལ་མཆི་མ་འབྲིགས་པའི་དལ་ཅིང་བརྒྱུད་པའི་གསུང་གི་རོལ་མོ་ནི། གསལ་དག་སྟན་པའི་ཆོག་འབྲུལ་ཆད་ལྷག་གི་སྒྲོན་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། ཚུལ་མེད་བྲག་ཐོག་ནས་རྩོལ་བའི་ཆབ་རྒྱན་བཞིན་བདག་ཙག་གུས་སྒྲོབ་ཡོངས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐོས་སོ།།

ཉིན་དང་པོའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་བྲིད།

གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པའི་ཕུག་སྒོལ་ནར་མའི་མཆོད་བརྗོད།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་

ཁྱབ་བདག་སྤྲོ་མ་པར་སྤྲོ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཁྱབ་བདག་བཀའ་འདྲིན་མཆོངས་སྒྲུབ་མཆིས་པ་དྲིན་ཆེན་དཔལ་མགོན་ཅུ་བའི་སྤྲོ་མ་
རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་འི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་བརྩུང་དེ་གུས་པས་ཐུག་
འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབ་རྩ་གསོལ། །གང་གི་ཞལ་བཟང་བལྟ་བས་མི་ངོམས་གེ་སར་འཛུམ་པའི་
མདངས་བཀྲ་ཞིང་། །མཆོན་དཔེའི་གཟི་འོད་ཟེའུ་འབྲུགས་ལ་བས་འགོ་ཀུན་མིག་གི་
བདུད་ཅིར་གྱུར། །ཐུགས་མེ་འདབ་མ་ཀུན་ནས་དཀྱུས་རིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་
ཁོངས་ཁྱབ་པའི། །ཐུབ་དབང་པར་དཀར་པོའི་ཞབས་པད་དེ་རིང་བདག་སྤྲོའི་ཡིད་
མཆོར་སྦྱོངས། །བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་དཔག་མེད་དེ་རི་བོ་ཏ་ལར་སྐྱུན་རས་
གཟིགས། །འཛམ་བུའི་སྤྲིང་དུ་པར་རྒྱལ་པོ་འགོ་ལ་ཐད་སྒྲུང་གྱུར་གྱུང་། །སྐྱུ་
གསུམ་མཛད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་བསྐྱུས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་པར་སྤྲོས། །གངས་
ལྗོངས་འགོ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་ཐུགས་བཅེའི་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་འདུད། །འཛམ་སྤྲིང་
མཛོས་པའི་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་དང་། །ཐུགས་མེ་ལུང་རྟོགས་མཉམ་པའི་མཐུ་
མངའ་ཡང་། །ནགས་ཁྲོད་དམ་པར་སྐྱས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། །འཁོར་འདས་
ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་པའི་གྲོང་ཆེན་པ། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་འགོ་ལ་མེས་བཅེའི་གཏེར། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཡང་
སྐྱུལ་ཐུགས་གཏེར་མཛོད། །འོད་གསལ་གྲོང་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་
པ། །འཇིགས་མེད་སྤྲིང་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བརྒྱུད་གསུམ་བྱིན་
ཐོབ་དགོངས་པའི་ཅུལ་ཆེན་རྟོགས། །སྤྲུང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱལ་སྤྲིང་
བརྟེས། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྩུར་ཞུགས་པ། །འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་
མགོན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དགོངས་བརྒྱུད་རྟོགས་པ་འཕེ་བར་བྱིན་བྱིས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

སྒྲོབས། །རྩི་ཅེ་ལོ་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དེ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐུར་མངོན་སུམ་སྒྲོན་མཛད་པ། །ཅ་
བའི་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། །བདག་གཞན་འགྲོ་བའི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་ལ་
སྐུར། །གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མཐུ་ར་དང་ལྟར་བཅས་
གཞོད་སྒྲིན་དང་། །གདེངས་ཀ་ཞོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་སྐྱེན་པ་སེལ་མཛད་ས་འོག་གནས་
པའི་སྐུ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་། །གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་དམ་པའི་སྒྲོར་
སྐུར་ཐུབ་པའི་གསུང་ཉན་སྤྱིར་ན་འདིར་གཤེགས་ཤིག །གང་དག་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སྒྲོང་
གི་འཛིག་ཏེན་ན། །བདེ་གཤེགས་སྒྲོབ་མར་སྐུར་པ་གང་སྐད་ག །དེང་འདིར་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་ཀྱིས། །གསན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གཤེགས་
ཤིག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་ན། །ལྷ་སྐུ་གཞོད་སྒྲིན་
བྱི་བ་ལྷ་མ་ཡིན། །སྤྱལ་བུམ་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྲེ་སོགས། །རྩུ་འཕྲུལ་ཡིད་ལྷན་
ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག་ཅིག །བསྐྱལ་བ་སྒྲོང་དུ་ཐོས་པ་རབ་དགའ་ཞིང་། །གང་
ཞིག་ཐོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བྱེད་པ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་སྒྲན་བདུད་ཅིའི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲ། །བདག་གིས་སྒྲིན་གྱིས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉོན། །གང་ཞིག་གཏན་གྱི་སྐུབས་
གནས་མཆོག་སྐུར་པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་། །དེ་
ལ་དེར་ཤེས་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བསྐྱལ་བ་སྤྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བགྲང་ན་
ཡང་། །དཀོན་མཆོག་མཆོན་ཐོས་ཅམ་ཡང་རྟོག་དགའ་ཞིང་། །ནམ་པར་གྲོལ་བ་
རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །ཟབ་མོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདི་གུས་པས་ཉོན། །ལྷ་ཡི་
སྐད་དང་སྐུ་དང་གཞོན་སྒྲིན་སྐད། །སྤྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲུ་མ་ས་ཅི་ཙམ་པ། །ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་འགྱུར་
བར་ཤོག །མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཞལ་གདམས། དེའང་ས་ཐག་རིང་ཐུང་ལ་མ་སྒྲུ་
པའི་ཆོས་འདོད་དོན་གཉེར་ཅན། ཐེངས་འདིའི་ཆོས་ཆོག་ས་སྒྲུག་ས་པའི་སེར་སྒྱུ་
མཆོག་དམན་ཤོན་དར་པོ་མེ་རིས་སྒྱུ་མ་ཆད་པའི། བྱེད་ཆོས་གྲོགས་ཡོངས་ལ་
ཁམས་བདེའི་འཆོམ་འདྲི་དང་ལྷན་ཅིག་འུ་ཅག་ཆང་མའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་འདུན་པ་
གཅིག་ལ་གཏད་ས་ཆོས་དོན་གྱི་སྒྲིང་མའི་མགོ་ཕྱོམ་པར་བྱེད། དེའང་རྫོགས་ཆེན་
པར་ཐང་ལུང་རྟོགས་པར་འདི་དག་འཆོམ་དུ་ད་ལོ་ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་པོ་སྒྲེལ་
ལོའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་ཆེན་མའི་དབུ་ཁ་སང་བཅུ་མས་ཤིང་། དེ་དང་ལྷན་དུ་བདེ་ཆེན་
ཞིང་སྒྱུབ་གྱི་ཆོག་འདི་གཞུང་བསྐྱེད་ས་ནས་མཁན་སྒྱུལ་མི་མང་མི་ཉུང་བ་དབྱར་བཞུགས་
པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོས་ཆོག་ས་སྒྱུབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་ཕྱེས་རྗེས་དེ་རིང་
བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་བཤད། །དེའང་ཞིང་མཆོད་དང་གཅིག་ ཞིང་སྒྱུབ་དང་གཉིས།
ཞིང་བྲིད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབས་གཅིག་ཏུ་ཆང་བ་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད་ན་འདི་དག་ལས་
གང་རུང་གིས་ཆོག་པ་མིན་ནམ་སྒྲུམ་ན། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་འཆོག་ས་ན་འཆོག་ས་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་སྟེ། ལོ་གཅིག་གི་
རིང་ལ་ཆོག་ས་པ་འདིའི་གྲལ་གྱི་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བྱ་བྱ་གིས་གནམ་རྒྱ་ལ་སྒྱུག་
པ་ཇི་བཞིན། སང་པོད་ཞིང་བྲིད་ཡོད་སྲིད་པས་དེ་དུས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉན་པར་འགོ་
དགོས་སྒྲུམ་སྟེ། རྒྱ་བ་དང་ཞག་གངས་མཛུབ་ཕྱིས་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ།
འགའ་རེས་ས་ཐག་རིང་གི་ལམ་ལ་མ་འཛོམ་པར། ས་ནག་པོ་འདོམ་ལ་འཇལ།
སྒྲིན་དཀར་པོ་ཐོད་ལ་བཟུང་ནས་ཡོང་བས་ན། དེ་དག་ཡོང་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ དོན་
མེད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་དང་། ད་ལོ་ཡོང་བའི་ཡོང་གོ་འདི་ཆོད་སོང་སྒྲུམ་པ། རང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

གཞན་འདི་བྱི་གཉིས་པན་གྱི་སྒོ་བདེ་བ། སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱུ་འཛིན་ཅིག་དང་།
རུམ་ལ་བསྐྱུར་བྱེད་མེད་དགོས། སྐས་གཞོན་སུས་སྤྲི་མེས་པར་ཐམས་ཅད་སྤྲི་
གཞུག་ཙམ་ལས་བྱི་མའི་ལམ་ལ་གོམ་པ་སྒྲོམ་ཁན་གསུག་ཡིན་པས་ན། ཆོ་བྱི་མའི་
ཡུལ་དུ་འགོ་དུས་ཀྱི་རྟ་བློ་བྲོགས་གསུམ་ལ་སྤྲི་མོ་ནས་བྱ་སྒྲིག་ཅིག་ཡོང་བར་རེ་ལྟོས་
བྱས་ནས་ཆོས་ཆོགས་འདིར་ལེ་རེ་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་འཛོགས་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟ་
མོད་ཆོ་བྱི་མའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ན་དེ་ལ་ཉན་འདོད་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་སྐྱུག་རབས་བཤད་
པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་མཁན་ཡང་ཡོད་སྲིད་ལ། འགའ་རེས་འདི་ལ་སྒྲི་སྒྲུང་རང་
ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲི་སྒྲུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲི་སྒྲུང་ངོ་མ་ཞིག་སྒྱུད་
པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲི་སྒྲུང་གི་ཙ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལོག་ཐུབ་དགོས་པས་ན། ཤི་
བ་ན་བ་སོགས་མེད་ཁུལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ང་ཆོས་རང་
སྒྲོགས་ལ་བསམ་ན་འང་གཅེས་དམར་མ་ག་ཆོད་ཤོར་ཐལ། ལྷ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉན་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་ཆེན་ཆོ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཙན་གྱི་ངོར་སྒྲི་ལྷ་
ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སྤྲི་བསམ་བྱི་འདའ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐོག་ཉལ་ཉལ་དང་ཐོག་ལང་ལང་བྱེད་པའི་མི་དེ་འདྲ་བ་ནི།
ཐོག་ཤི་ཤི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཡི་ཆད་དང་འགྱོད་པ་རྟས་མི་ཟིན་པ་ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་
བར་འགྱུར་ངེས། དེ་རིང་ང་ཆོ་གསོན་པོ་ཡིན་ཡང་། གལ་ཏེ་སང་ཉིན་ཤི་གསོན་
གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ན། དེ་དུས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་
བསམ་སྒོ་གཏོང་མ་ཤེས་ན། དུར་མི་དུར་དང་རྩ་བཟའ་མི་བཟའ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་
ལས་རང་དང་སྒྲོ་ཁའི་ཕུགས་ཐོག་རྣམས་ལ་བྱུང་ཆེན་པོ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱ་ཆེན་
འཆི་བ་ད་ལྟ་མཐུན་ལ་ཐོན་ན་འང་དེར་གཤོད་ལེན་བྱེད་པའི་དཔའ་གཤོད་འདི་ཡོད་སྟེ་མ་པ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞིག་མཆིས་ན་ད་གཟེན་སྒྲི་སྒྲ་གི་ཕ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱུག་གསེག་
མ་དགོས་ཤིང་སྐྱུག་རབས་བཤད་མ་དགོས་པ་ཡིན། དུས་དེར་གཞི་ནས་སེམས་བདེ་
སྒོ་བདེའི་སྒྲི་སྒྲ་དང་། འདི་བདེ་ཕྱི་མར་སྒྲིད་པའི་གཏན་བདེའི་འདུན་མ་ཞིག་འགྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
གསུངས་པ་དེར། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ནས་
བསྟན་ཞིང་། མངོན་མཐོག་ཡིས་ལྷ་མིའི་བདེ་སྒྲིད་ཐོབ་པ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱིས་
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་ཐབས་བསྟན། དེའང་སེམས་ཅན་ལ་
དགོས་དོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱུག་གི་བདེ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
དེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ལམ་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྱུར་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རེ་སྒྲུབ་པ་དང་
ཁྱད་པར་ཞིང་སྒྲུབ་འཆོག་པ་འདི་རྒྱུན་པོ་ཆོའི་ཆོས་སྐལ་ཁོན་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་པ་
ནི་མོར་འབྱུང་ཡིན། ལོ་རྒྱུང་འཁོར་བ་ད་ལྟ་འཛིན་པ་གསར་དུ་མི་བྲལ་ལ་འགོ་བ་
ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཡ་རབས་ཆོད་ལྡན་ཞིག་བྱེད་འདོད་ན། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་
བྱ་མི་འཆུག་པའི་མིག་རྒྱུང་ཡོད་དགོས། དེའང་སྒྱུར་ཕྱིའི་རྒྱ་མོར་བསགས་ནས་བདེ་
སྒྲིད་སྒྲུབ་པར་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་སྒར་བྱས་ཀྱིས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་
ཞིག་མེད་ན་འབད་བཅོམ་ཁོན་སེམས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཆོད་དུ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱོག་པ་ནི་
སྐྱུག་སྐྱུག་མཐའ་སྐྱུག་གི་ལས་ཀ་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐྱོར་བ། ཤེས་བཞིན་དུག་
འཐུང་བ། གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་སྒྲིན་པའམ་ཡང་ན་སྒྲིན་སྐྱུག་རེད་འདུག་སྟུང་པའི་བྱ་
སྒྲིད་ལས་མ་འདས། སྒྱུར་བདེ་སྒྲིད་དངོས་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་རྒྱེད་དགོས་ཀྱི་
དེར་མ་རྒྱེད་ན། ཕྱིའི་རྒྱ་མོར་ལོངས་སྒྲིད་ལས་བདེ་སྒྲིད་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་ཞིག་
འབྱུང་ཐབས་མེད་ལ། ནང་གི་བདེ་སྒྲིད་རྒྱེད་ཐབས་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒོ་ག་ཞག་ས་ཀྱི་གསེལ་སྒོ་ན་རྒྱལ་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འུ་ཅག་གི་སྐབས་དོན་བཤད་བྱའི་སྒྲིང་པོ་ནི། ཞིང་
 མཆོད་དང་ཞིང་སྐྱབ་དང་ཞིང་བྲིད་གསུམ་མཉམ་དུ་འཛོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་དུས།
 འདི་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གང་། རེ་རེའི་བརྗོད་དོན་ནི་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ངོ་བོ་དང་
 རྒྱལ་པ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ལུབ་བདེ་
 བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་ས་པའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེར་སྦྱེ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ཀར་བྱུང་མེད་ཅིང་འདྲ་
 མཚུངས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ རྒྱལ་པ་ནི། མཆོད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་།
 འཆད་བྲིད་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཞིང་མཆོད་ཀྱིས་དངོས་འབྱེར་ཡོད་སྤྱུལ་གྱི་
 མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། ཞིང་སྐྱབ་ཀྱིས་
 བསྦྱེད་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་
 གཉིས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བྲིད་ཀྱིས་ཆོག་ས་གཉིས་བྱུང་
 པར་ཅན་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་གནད་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལོང་བའི་ལག་པ་ནས་
 འཇུས་ཏེ་ཁོ་རང་ཐོན་དགོས་སའི་ཡུལ་ལ་བྲིད་པ་དང་འདྲ་བས་ན་བྲིད་ཅེས་
 བྱའོ། །འདིར་གང་དུ་བྲིད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞིང་བྲིད་ཅེས་པས་ལུབ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་
 ལམ་བསྟན་ནས་ཞིང་དེར་བྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲ་ཡངས་དོག་གི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་ཆོག་སྟེ། སྒྲ་ཡངས་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་བྲིད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་དེ་ཅུམ་མི་ཆེ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་མོད། སྒྲ་དོག་ས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་ངོ་འཕེན་པ་ལྟར་གཞན་སྟོབས་ཁོ་ནར་བརྟེན་
 ཚུལ་ཞིག་མེད། དེའང་དཔེར་ན་ལོང་བར་ལྟ་བུའི་མིག་མེད་པ་ལས་འགྲོ་བྱེད་རྒྱུ་བ་
 ལྟན་ནའང་། བྲིད་སའི་ཕྱོགས་དེར་གོམ་ཁ་མི་སྒྲོ་བར་བོང་བུ་འབྱུགས་ཐོག་ཏུ་བྲིད་པ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལྟར་ཕྱི་སྒྱུར་འབའ་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ཞིག་སྒྱུར་བ་ལས་འགོ་ཡུལ་གྱི་གནས་དེར་བྲིད་
ཐབས་མི་འདུག་ལ། སྒྱུར་རིགས་ཆད་པ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བོན་ནམ་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཞིག་འདྲེན་
སྟོབས་རེ་དང་འཕྲད་པ་སྤིང་མོད། འོན་ཀྱང་བྲིད་སར་མི་འགོ་བ་དག་དེ་ཞིག་དཔྱལ་
བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྱོར་འབྱམ་པའི་ལམ་འགོག་ཐབས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འུ་བུ་
ཙག་གིས་ཞིང་བྲིད་བཤད་པ་འདྲ་ལོང་བའི་ལག་པ་ནས་བྲིད་པའི་ཉམས་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན།
དེས་ན་གོགས་མེད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྲིད་པ་ལ་བྲིད་མཁན་དང་བྲིད་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་བྱ་བ་
གཅིག་ལ་སྒྲོ་ཙེ་མ་གཏད་ན། སྒྱུད་པ་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་གུའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་སྒྲན་བཙུགས་བྱེད་པར་ཡང་ནད་པས་སྒྲན་པའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ན་གཉིས་ཀའི་
དམིགས་ཡུལ་ནད་ངག་ཐབས་མི་ཡོང་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་ལས་བྱ་བ་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱང་གོ་ཆོད་
ལ་དོན་ཐོན་པ་སྒྲས་དག་ཅིང་ཆོད་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐར་འུ་ཙག་གིས་འཇིག་རྟེན་
བྲིས་པའི་བྱ་གཞག་ཅིག་སྒྲུབ་ན་འདྲ་མགོ་རྩ་སྟེད་གསུམ་ཆ་ཆོད་བཞིག་མ་བྱུང་བར་མི་
ཁའི་བྲལ་སོད་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་རང་གཞན་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེ་ཞིང་
གལ་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་འདི་དེ་བས་ཀྱང་ཅ་དག་སྒྲས་གཙང་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས། དེ་རིང་
ཆོས་ར་འདིར་ཡོང་དོན་ནི་ཆོས་ཁུ་བ་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆོད་ཡིན། ཆོས་སྒྲུབ་མཁན་
དེ་རང་ཉིད་ཡིན་ན་རང་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་འདིའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཆོག་འི་
གྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དགོས། དེའདྲ་ལུས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཁུ་བའི་ཀུན་སྟོད་དམའ་ས་
ནས་གུས་པའི་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་ཉན་དགོས་ཤིང་། ངག་གིས་ནི་ཐོག་མར་ཆོས་རའི་སྒོ་
ཐམ་ཡར་བརྒྱལ་བ་ནས་བཟུང་མཇུག་མཐར་སྒྲིའི་ཕྱིར་མ་སོང་བར་དུ་དུས་རྒྱུན་འུ་ཙག་
ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་བཞིན་དུ་ངག་བཅད་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཁ་མི་གྲག་པར་སྒྲུབ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།
 བསྐྱམས་ནས་དེའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ཐར་སྒོ་ག་
 གཏམ་ཙམ་ཡང་མི་བྱུངོ། །དེའང་གསེན་གྲང་དུ་ཁམས་ཀྱིས་ཆ་འཛིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་
 ལྷུང་བ་སྐྱུ་རིབ་བེ་འདི་མིག་ལ་ཤར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཆོན་གཉིད་ལྷན་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་
 ད་བར་དུ་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་སྟོ་ཆོགས་བཤད་པ་ཡིན་མོད། བཤད་པས་བཤད་གོ་མ་
 ཆོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པར་བཤད་ཚུར་ཉན་གྱི་
 གཏམ་སྒྲ་བ་མང་པོའི་ངག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྒྲ་
 བར་ངག་སྒྲོ་བསྐྱམས་ནས་དར་ཅིག་སྟོད་དང་། འདི་ལ་མ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་
 ངག་འཆོར་སྟོད་མོད་སྒྲར་ཡང་དཔེ་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཟིན་པར་གྱིས་དང་། གང་
 ལྟར་ཡང་གཡང་ལ་མི་ལྟེབ་པར་ཆོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ཁ་ལོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་
 འདྲའོ། །དེའང་འུ་བུ་ཅག་འདིར་འདུས་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་སྟོན་འགྲོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་ཡིན་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་དབུས་དད་པའི་གོ་སར་བཞད་པ་
 བས། །སྐབས་གཅིག་དྲིན་ཆེན་གླ་མ་ཡར་ལ་བཞེངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 དག་པོས་གཟིར་བ་ཡི། །སྐལ་བ་ངན་པ་བདག་ལ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། །སྟེ་བོ་བདེ་
 ཆེན་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །དཔེ་དང་ཤེས་བཞིན་ཀུན་ཀྱང་བཞེངས་སུ་
 གསེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་དབུས་པར་འདབ་བརྒྱད་ནས་ཅ་བའི་གླ་མ་སྟེ་བོའི་གཙུག་
 ཏུ་གདན་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་དང་ཤེས་བཞིན་ཀུན་ཀྱང་བཞེངས་སུ་གསེལ་བ་ཡིན་ལ།
 དེའང་དཔེ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པས་དེས་ཟིན་པར་ལྷུང་ན་ལོག་
 པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད། དེ་ལྟར་ངག་གིས་སྒྲ་བ་བཅད་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 དོན་བསམ་པ་ལས་མི་ཡོངས་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཉན་ཅིང་དོན་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས།
 དེ་མིན་དེ་ལོར་འུ་བུ་ཅག་གིས་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ཙམ་མ་ཟད་དུ་སྟོན་རྒྱག་

ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དགོས། ར་ནིང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས་ཚུལ་གྱི་མགོ་རེ་སྟེང་སྟེང་ལ།
གཞན་ཡང་སྒྲུ་མ་འདི་ནས་འབྱོར་དང་སྟེལ་ནས་སྒྲོམ་གྱི་སྟེང་དོན་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་ཆོག་བསྟུས་
གྱིས་བཤད་སྟེང་། དེ་ལ་མི་སྐྱུ་པོ་མོ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཅེས་པ་འདི། ད་སྟོན་
མི་ཐོག་མི་རབས་དང་སྒྲུ་ཐོག་སྒྲུ་རབས་ལ་གོ་མ་སྟེང་ཟེར་མཁན་ཡོད་སྟེ་ཀྱང་སྒྲོམ་མ་
བརྒྱབ་ན་འཆང་མི་རྒྱ། དེ་ལ་མི་སྐྱུ་པོ་མོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་ཆོག་པའི་
ཁྱིམ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་
མི་སྐྱུ་པོ་མོ་འདྲ་དེའི་གསུང་གཏོགས་པས་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་པར་དུ་སྒྲོམ་རྒྱལ་སྟངས་འདི་
སྟེང་དུ་འཇུག་དགོས། སྟེར་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཅེས་པ་རྟ་ཅང་ཁག་པོ་སྟེང་ཡང་མི་པོ་དེ་པ་ཞིག་
ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སུ་སྟགས་པར་ཡང་སྒྲོམ་རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་ལ་དེར་མ་བཟང་ཐན་
ལུས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོད་བར་ཡང་། ཇི་སྟངས་དུ། ཟས་དང་གཉིད་དང་ལེགས་བྱ་
བ། ཏིང་འཛིན་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་དང་གཉིད་ཆག་
ན་རྒྱ་མ་ཆང་བས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་མར་ཉམས་གིང་ནད་སྟེང་ལ། ཡུན་རིང་ལོན་མི་
དགོས་པར་པལ་བ་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་བདུན་བརྒྱད་ཅུ་མ་གྱིས་སྟོག་གི་ཉིན་ཁའང་འབྱུང་
སྟེང་དོ། །དེ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་ནི་སྤྱིན་འབྲིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་
དགའ་སྟུག་ཆགས་སྟངས་གི་ཟུག་དུ་མེད་པར་རྒྱུར་ན་དེ་ཆོ་སེམས་ལ་ངལ་གསེར་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་རྟ་ཅང་ཆེ་སྟེ།
དཔེར་ན། སེམས་དགའ་བའི་དུས་སུ་དགོད་ལ། སྟུག་པའི་དུས་སུ་མིག་ནས་
མཆོ་མ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་སྟེར་སེམས་
བདེ་ན་ལུས་བདེ་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་བདེ་ན་ནད་མེད་ལང་ཆོ་དར་བའི་ལུས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྒྲོབས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོང་། གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་ལྷའི་བདེ་སྦྱིད་བསམ་ནས་
ཕྱི་མར་ལྷའི་ཡུལ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མར་སྦྱེ་འདོད་ན། ཟག་
བཅས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་ལྷན་དུ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་མ་བསྐྱོམས་ན་སྦྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
གནས་ཁམས་གོང་མར་སྦྱེ་བ་ཙམ་ལའང་སྐྱོམ་རྒྱག་དགོས་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཙན་དུ་སྦྱེ་བར་སྐྱོམ་རྒྱག་དགོས་པ་སྐྱོས་ཅི་འཚལ།
དེའང་བདེ་བ་ཙན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བཞིའི་དང་པོ་ནི་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ནི་སྐྱོམ་རྒྱག་པ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་ཙན་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྦྱ་
ཡིད་ཡུལ་ལ་གསལ་རུས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་མིག་སྤར་ཡང་གསལ་རུས་པ་ཞིག་དགོས།
ད་རེས་འུ་ཙག་ཆོས་བྲིད་ལ་ཐེངས་བཞིར་འཛོགས་དགོས་ཤིང་ཆོས་ཐུན་རེ་རེའི་མཐུག་ཏུ་
སྐྱོམ་རྒྱག་དགོས་མོད། སྐྱོམ་རྒྱག་པར་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་ཤིང་ད་སྔོན་སྐྱོམ་མ་
བརྒྱབ་པར་ངོ་གཞོང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྲིད་བཤད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མ་བཤད་ན་ཅི་
ཞིག་གོ་རུས། གོ་བ་དེའང་དོན་བསམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་མོད་མ་བསམ་པའི་སྦྱ་ཆོག་ནི་
ན་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་བུ་དང་འདྲ། ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ནི་སྐྱོམ་རྒྱག་གཤམ་རྒྱ་དེ་
ཡིན། མི་བསྐྱོམ་པ་ནི་དཔེར་ན། ནས་བཅོས་ཏེ་ཕྱམ་པ་འཐག་ནའང་དེ་ཉིད་མ་
ཐོས་པར་ལྷོ་སྦྱོང་དུ་ལྷོགས་གིར་ཤི་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེའང་འུ་ཙག་ཆོས་
རའི་ནང་གི་རྒྱད་པོ་འགའ་རེ་ཉེ་སྔོན་གི་སོང་ལ། ཁོ་རང་མ་གི་བའི་སྔོན་དུ་སྐྱབས་
འདྲིའི་ཆོགས་གལ་དུ་ཐོན། དེར་མ་ཟད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་འཆང་ཞིང་སྔོམ་པ་
སྤངས། འཆི་ཁ་དག་དག་ལ་ཙོག་ཡུར་སྦྱོང་ཅིང་སྦྱ་འཁོར་ལས་འཕོ་ལུང་གི་གསལ་
འདེབས་ལ་ན་བས་ཉན་བཞིན་ཕྱུ་སྦྱ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱི་དབུགས་ཆད་སོང་། ཁོང་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལ་སྒྱུར་སྒྲོན་འགྲའི་ཆོས་རེ་དང་ཞིང་བྲིད་རེ་བུང་ཙམ་ལས་ཐོབ་མེད་ནའང་། དམ་
ཆོག་མ་ཉམས་ཞིང་དད་གྲུས་མ་ཞན་པས་ན་རང་སེམས་རང་གིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་ལམ་
གང་སྒྱུར་གྱི་གདམ་ག་རང་གིས་བྱེད་ལུས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོ་འདི་ཁོ་
ནར་སྒྱུད་དགོས་ན། མི་ནོར་ཕྱགས་གསུམ་འཛོམ་དགོས། སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་
དར་དགོས། ཅི་བསམ་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས། ཁ་ལས་རྒྱང་རྟ་དར་དགོས་ནའང་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་ཚུལ་ཤེས་དགོས། ཇི་སྐད་
དུ། བསོད་ནམས་དམ་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། ཁྱེད་གསུངས་
པས་ན་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། བསོད་ནམས་ཟད་པར་གྱུར་དུས་
བསམ་པ་བརྒྱ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་དགའ། གཞན་ཡང་ཆོ་སྤྱི་མར་འདང་
རྒྱག་དགོས་ཏེ། ཆོ་རུང་ཟད་རིང་པོ་ཙམ་ལ་སྒྲོད་ལོངས་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ལོ་ན་ཉུང་
ཞིང་ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཤིག་མ་འགྲུབ་ན། སྐས་པ་ལུས་སེམས་
སྤར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ན་འཆི་ཁའི་མ་ཁི་མཚན་འདོན་རེ་བྱས་ཀྱང་དོན་འབྲས་དེ་ཙམ་མི་ཡོང་།
གཞན་ཡང་བྲིམ་པ་མ། ཨ་ཡེ་ཨ་མུ། གྲོགས་དགའ་མཛེལ། ཡུལ་མི་བྲིམ་
མཆོ་ཡི་དོན་དུའང་རང་ཆོས་ཡོད་ཀྱིས་ཆར་བསྐྱེད་ན་ཆོས་མེད་ཤི་བོ་ལག་སྟོང་ཆོའི་དོན་
ལ་འདང་རེ་རྒྱག་མི་དགོས་སམ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་ཐག་ཆོད་པ། ཁ་
ཆོས་མིན་པའི་དོན་ཆོས་ཤིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཙམ་མམ་ཚུལ་འཆོས་ཙམ་གྱིས་
མི་ཡོང་སྟེ། ཁ་དཔེར། མི་མགོ་བསྐྱོར་ན་བསྐྱོར་རྒྱུང་། རང་མགོ་བསྐྱོར་ན་
བསྐྱོར་ཆེན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་གནད་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་
སྐྱབ་དགོས། སྒྱུར་ལུས་ཀྱི་ཆོས་དང་དག་གི་ཆོས་ཀྱང་བཟང་མོད། དེ་བས་
སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཆོད་ཆེའོ། །དེའི་ཆོད་སྐྱོ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་དཔེ་ཞིག་བཀོད་ན།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་བློན་གཡོག་དབང་མེད་ཅིག་གིས་ལས་ཀ་སྐྱབ་པའི་འགྲུབ་
 སྟོབས་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེའང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ལམ་དུ་སྤྱོད་ས་
 ནས་ཁ་བྱེན་ལ་མ་འཁོར་ན། ལུས་གཡོག་པོ་ལྟ་བུ་དེས་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དོན་ཆེན་
 པོ་ཞིག་འགྲུབ་མི་རུས། དེས་ན་ལོ་རེ་བཞིན་འཁྱུག་གིས་འཆད་ཉན་བྱས་མོད། ད་
 རེས་སྒྲོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་སྐྱབ་ཉིན་ཞག་བདུན་ནི་མི་ཆེའི་ནང་གི་གོ་ཆེད་པའི་ཉི་མ་
 བདུན། དོན་འགྲུབ་པའི་ཉི་མ་བདུན། འཆི་ཁར་འདི་ཡོད་བསམ་རྒྱ་ཞིག་འགྲུབ་
 དགོས། དེས་ན་ཆོང་མས་ངག་བཅད་གཞིར་བཞག་གིས་སྒྲོ་གསུམ་ཆིག་བྲིལ་དུ་
 མཛད་དེ་གསན་པར་བྱ་དགོས། རང་རེའི་ཆོས་ར་འདིའི་ནང་དུ་མཆོད་པར་འོས་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ལུལ། གུས་པའི་གནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོད་དང་། དེ་བཞིན་ས་
 འདིའི་གནས་སྤོང་གི་མི་སྣ་དང་། སྤྱོད་ས་གཞན་ནས་ཆེད་གཏད་དུ་ཡོང་བའི་གཞིས་
 མགོན་ཆོས་དད་མང་ཆོགས་དང་བཅས་པ་འདི་འདྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་ཆོས་ར་
 གཅིག་ཏུ་གདན་མཐོང་མན་མེད་པར་མཉམ་དུ་འཛོགས་ཡོད་ལ། ད་དུང་དགེ་འདུན་
 པ་སྤྱི་མཐའ་གཡམས་གཡོན་གྱི་བྱར་གཉིས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། མང་ཆོགས་མི་སྣ་པོ་མོ་
 ལྟ་ཁང་གི་དཀྱིལ་དབུས་གཙོ་བོའི་འདུག་གནས་སུ་བཞག་སྤྱོད་མཛད་པ་ནི། མཆོད་
 ལུལ་དང་སྤྱོད་བདག་གོ་ལོག་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ལུལ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མཉམ་བསྐྱེ་
 མཛད་དེ། ཐ་ན་རྣམ་པ་སེར་པོ་ཙམ་ཡང་གུས་པས་ཡར་བྱུངས་ནས་གཙང་སར་
 འཛོག་དགོས་པ་སོགས་དགག་སྐྱབ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤེས་བཞིན་
 ཕྱིས་མེད་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་པ་རང་
 གིས་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ཏེ། ཐེངས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་བྱིམ་ན་གནས་
 པའི་དགེ་བསྟེན་པོ་མོ་གཙོར་བྱས་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་

བྱུང་བ་དག་སྤྲོ་མ་པ་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བསལ་གྱི་ཆོས་སྤྲོ་མ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་སྤྲོ་མ་པའི་དགོངས་གཞི་དང་བསྐྱེད་ནས་འཆར་
འགོད་གནང་བ་ཞིག་རེད། འདིས་ཅི་ཞིག་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་
ནས་བསྐྱེད་གསུམ་འཆར་བའི་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་གྱི་ཆར་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་། སྤྲོ་མས་པ་དང་ད་རྒྱལ་མེད་ལ་ཁེངས་སྤྲོ་མ་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་པར་
གསལ་བ་དོན་གྱི་ཆར་པའི་མཆོན་ཏུགས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་པར་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱེད་
ལ་དགའ་བ་ནི། ཐོས་རྒྱ་ཆར་ཡང་མཁས་པའི་ད་རྒྱལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་ཏུགས་
ཕྱི་ལ་མངོན་པ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་གྱི་དབུ་བཟེ་བ་དང་སྤྲོ་མའི་སྤྲོ་
གྱིས་བྱུང་བ་སྤྲོ། བཀྱར་པ་ལ་བཟེ་མ་རུངས་པ་ལ་བཟེ། །ཀྱན་འབྱུག་ལ་བཟེ་
བག་མེད་རྣམས་ལ་བཟེ། །ཞེས་པའི་བྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྤྲོ་བ་ཞིན་པ་དང་།
དེ་མིན་མི་སྤྲོ་མའི་ཆར་པ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་
མངའ་བ། མདོར་ན་ཆོས་བརྒྱུད་གདོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པར་དམན་ས་གོང་མའི་
གདན་ས་ལ་དགེ་སྤྲོ་མིང་། སྤྲོ་སྤྲོ་མ་པ་གོང་མའི་ཞབས་ཆེས་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་པ་ཞིན་ཡོད་
པ་མངོན་སྤྲོ་མ་ཏུགས་སྤྲོ་མ་པ་ཆེན་མའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུགས་པ་ཐོབ་སྤྲོ་
དོས་ནས་བཤད་ནའང་གསོན་པོའི་སྤྲོ་མ་འཇུག་ཏུ་སྤྲོ་མ། ཤི་བོའི་བསྤྲོ་མ་འཇུག་སྤྲོ་མ།
ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རེ་ལྟོས་བྱ་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ནི། མཆོག་
གསུམ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་ལའན་གསུམ་དབྱར་བཞུགས་དགོ་འདུན་འདུས་པ་
རྒྱ་མཆོ་ཡིན་པ་སྤྲོ་མ་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ་མ་དགོ་འདུན་པ་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་
ནས་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ། དད་པའི་གནས་ཡིན་པ། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་
ཞིང་ས་ཡིན་མོད་དགོ་འདུན་པའང་རྣམ་པ་མའི་ཐོབ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐོབ་སྤྲོ་མ་
པའི་རྒྱུད་ལས་མ་སྤྲོ་མ་པ་ཞིག་གང་ན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་དགོན་གཅིག་ལ་གཅིག་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྤོན་རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱ་བ། ཡ་ཞང་སྒྲ་མ། ཉེ་རིང་སྤྱལ་སྤྱུང་ང་མཁན་པོ་ཡིན་པ།
 དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་སྡེ་གཅིག་པའི་མི་རྣམས་ནི། ཉེ་ཡིས་རྩེར་ལ་བསྐྱུས།
 ལྷགས་ཀྱིས་བར་འདུན་བྱས། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་
 པའོ། །དེ་མིན་ཡང་རིགས་རུས་པ་ཤ་བྲག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕུ་རུ་མིང་སྲིང་།
 གྲུ་ཆང་གྲུ་བཞི། འདི་དངོས་གནས་བཤད་ན་བྱིས་གཅིག་གི་སྐྱུ་སེར་ལྷན་འཛོམས།
 བཟའ་ཆང་གྲུལ་ལ་མགོ་རྩེ་མེད་པ། གཞི་བྱེས་འཛོམས་པའི་ལོ་གཅིག་ཐེངས་གཅིག་གི་
 ཆོས་ར་ཟེར་ན་གྲོས་ར་ཞིག་ལ་མཉམ་དུ་འཛོགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འདིར་དགོ་འདུན་
 པའི་བཞུགས་གྲུལ་ན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། མཁས་
 པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བཙུན་ཞིང་བཟང་བའི་བདག་ཉིད། དམ་པའི་ཚུལ་དགུའི་ཡོན་ཏན་
 མངའ་བའི་འབྲེལ་མང་པོ་བཞུགས། ད་དུང་འདིའི་གྲུལ་ན་ཡོངས་ལ་མ་གྲགས་པའི་
 རྒྱུད་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་མ་འོངས་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་གི་མཚམས་སུ་གསེར་ས་འོག་ན་
 ཡོད་པའི་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་ཡོང་བ་མང་དུ་བཞུགས་དེས་མོད། གན་པ་གོང་དུ་
 བཀྱར་བའི་ཡ་རབས་དམ་པའི་སྒོལ་ལུགས་མཛད་ནས་ལོ་ན་རྒན་གཞོན་དུ་སྐྱེས་པ་སྤྱེ་
 ཕྱིའི་དུས་རབས་ཀྱིས་དེད་ནས་བདག་གིས་འདིར་ཁ་མར་འཁོར་ཉེ་གྲོས་མགོ་ཅམ་འདོན་
 པར་ཁེལ་བྱུང་། དེ་ལ་ཆོས་བཤད་པའམ་ཆོས་བྲིད་འཛོགས་ཞེས་གང་བཤད་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་ལས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
 རོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ངས་རྒྱས་དང་རིག་གོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ལྷན་གྱི་དགོ་འདུན་
 གཉིས་མ་གཏོགས་པ། ཞིབ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན།
 དེའང་རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པའི་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་དང་།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེའང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གྱི་སྒྲ་སྟོང་ལུང་གི་
ཆོས་སོ། །ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་དངོས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་ཆོས་
དགོན་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱབས་པ་སྒྲ་མེད་དམ་ཆོས་རིན་
པོ་ཆེ། །ཞེས་སྐྱབས་པ་ཀུན་ལས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཡིན་པར་
གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ནི་ཁྱོད་
ལ་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་གྱི། །ཐར་བ་རང་ལ་རག་ལས་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་
པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་ཞིང་གཏན་བདེའི་ཐར་ལམ་
ལ་འགོད་པ་མ་གཏོགས། སྐབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འབྲུཞིང་། །འགྲོ་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་
པས། །ཆོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་ནས་ཐུང་ན་འདལ། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་མ་
གོལ་བ་ལས་གོལ་བར་མཛད་ཅིང་མ་བསྐྱལ་བ་ལས་སྐྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཆོས་སྟོན་པའི་ཐབས་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་བྱོན་ཡང་སྐྱབ་མི་
ལུས་པ་དེ་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན། ལྷས་སྦྱིན་དང་དགེ་སྟོང་ལེགས་སྐར་ལྟ་བུ་
སྐྱོབ་ཐབས་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་དང་། རང་རེ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལས་ཉོན་ཐག་
ཆགས་ཀྱི་འདམ་རྩ་བ་ཏུ་འཁོར་བཞིན་ཡོད་པ་འདིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་རྟོགས་སོ། །དེས་
ན་ཆོས་དགོན་མཆོག་འདི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱབས་གནས་མ་ཞོར་བ་ཡིན་པ་དང་།
ཆོས་དེའང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་གནད་རྟོགས་པས་ན། རང་རེ་
ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་བའི་ས་ཆར་སྐྱེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་དམ་པའི་ཆོས་
སྐོར་ལུགས། ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོན་པ་འདང་པལ་མོ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཆེས་རྒྱུད་ལ་བྲངས་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་དམ་བཅས་
ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྟོན་དང་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་
རུང་དམ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པར་ཁས་བྲངས་བར་མ་བཟད། ཉེ་ལམ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་སྤྲུགས་སྟོམ་མ་བྲངས་བསམ་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་ནས།
ལ་ལ་ཆེ་ཕྱིད་དང་ལ་ལ་ཆེ་སྤྲད་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཅིག་མཚུངས་མིན་ཏེ།
འགའ་རེ་ནི་གཞན་དོན་སྟོན་པ་ཆོག་གི་བརྗོད་སྟངས་ཅམ་ལས་དོན་ལ་གཞན་དོན་པར་
ཞོག་རང་དོན་ཅམ་ཡང་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་ཤེས་པ། དཔེར་ན། མེ་ཆེ་ཐོག་ལ་བུད་ཤིང་
སྟོན་པ་ཇི་བཞིན་མི་འདོད་པ་མ་བསམ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡོང་ཐབས་རང་གིས་བྱས་ཏེ།
སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྲུ་མའི་ཁུར་བོ་མ་དོར་བའི་སྟོན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱི་མ་རྒྱུར་ལེན་པ་དང་འབྲ་
བར་ལས་ངན་སྤྲུ་མའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོང་བཞིན་དུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་
བྱེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱི་མའི་ས་བོན་གསར་དུ་འདེབས་པ་ཁོན་བྱེད། དེ་ལྟར་རང་
གཞན་མ་བགོས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལས་བྱ་གཞག་འདི་མི་རུང་བས་ན།
ད་སྟོན་ཏུ་བྱ་ཅག་སྤྲོ་མ་ཤེས་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་གྱུར། བྱས་པ་སྟོན་སོང་བྱ་རྒྱལ་
རྟོད་པོས་མི་ཆོད་པས་ཆར་སོང་རུང་། བྱི་བྱོ་བུ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབབས་པ་
ཞིག་མ་མཛད་པར་མིག་ཡོད་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ་གད་མཆོང་གཡང་མཆོང་བྱ་བར་མི་
རིགས་སོ། །འགའ་རེས་འདི་ལྟར་སྒྲུམ་སྟེ་རང་དང་འབྲ་བ་དག་དང་རང་ལས་བཟང་
བ་དེ་ལས་ལྷག་པ་དག་ཀྱང་འཁོར་བའི་བྱ་གཞག་སྤྲིག་དང་འབག་པ་ལས་ཆོས་རྣམ་དག་
འབའ་ཞིག་མི་སྒྲུབ་ན། རང་ནི་དེར་ལྟོས་ན་མི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ཁ་
དཔེར། རུ་ཡོད་བརྒྱ་ཐར་ས་ནས། །ཡུ་ལུ་མ་གཅིག་ཐར་ལོས་འགོ། ཞེས་
བསམ་པ་ནི་རང་མགོ་རང་གིས་སྒྲོར་བ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་སྤྲུག་གིས་བྱིན་པའི་བས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲ་ཞིག་གོ། །འཇིག་རྟེན་མིའི་བལྟ་ས་རིག་ས་ན་ཡོད་པའི་འགྱོར་ཕྱག་རྒྱ་དང་དུ་འདི་
ཙམ་ལ་ལྟ་ཅི། སྟོང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆངས་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་
སྒྲ་ཡང་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བའི་སྐྱེད་རྩེ་རུ་སྐྱར་པ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
དེས་ན་ཁ་ཡོད་ལག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ལ་གང་དགའ་ཅིའི་དྲག་ཅེས་
འདིར་ཆོས་བཤད་བྱའི་གྲོས་གཞི་དེ་ནས་བརྩམ་ན། མིག་གིས་བལྟ་ས་མཐོང་གོས་ཀྱི་
དམིགས་འབེན་དེ་དམའ་ག་ལ་རུང་། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གི་སྟོང་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་
ཞིག་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་དང་འཕྲལ་ཕྲགས་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་པའི་སྐྱར་ལམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དགོས། དེ་ལྟ་མོད་བྱ་བ་ལག་ལེན་ལ་
བསྟར་དུས་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་དང་མ་བསྟུན་ན། སུ་ཤུ་ཤོར་དང་མདའ་ཤེའུ་ཤོར་དུ་སྐྱར་
ཆོ་དོན་མེད་དོ། །དཔེར་ན། ས་ཐག་རིང་ཉི་མ་ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་གསེར་ཁང་གི་
མདུན་སྒོ་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ་མོད། ཐོག་མར་རང་བྱིམ་གྱི་སྒོ་ཐེམ་བརྒྱལ་ཏེ་ལམ་ལ་
ཞུགས་ནས་དང་པོ་གོམ་ཁ་སྒོ་ཕྱོགས་དང་ཁ་འཁོར་ཕྱོགས་མི་ནོར་ཞིང་། དང་པོ་སྒོ་
ལམ་མཚམས་སུ་དོག་སྒོ་ཐོགས་ཏེ་ས་ལ་མི་འགྱེལ་བར་གོམ་ཁ་ལམ་ལ་འཇོག་ཀྱས་པ་ནི་
དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་འོ། །དེའང་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ལ་བསམ་ན་རང་གཞན་གཉིས་
དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་རིང་བའི་དམིགས་འདུན་འགྲུབ་པ་པར་ཞོག། གནང་ཉིན་ལྟ་བུའི་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཕྱི་མར་འདད་རྒྱག་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད། སང་ཉིན་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་ཕྱི་
མའི་ལོ་རྒྱུ་ཡང་འདད་མི་ཤོག། ཐན་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་མདུན་གྱི་དོག་ལམ་ཡང་མི་
མཐོང་བར་རང་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱ་གཞག་རྒྱུད་རྒྱུད་བཤད་རིན་མེད་པའང་སྐྱབ་ལུགས་
སྐྱབ་སྟངས་མི་ཤེས་པར་མགོ་འཁོར་གྱི་ནད་བྱུང་བ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པར་སྒྲིད་པ་འདི་ལ་
བལྟས་ན། སྐས་ཐེམ་འོག་མ་ནས་མ་བརྒྱུད་པར་གོང་མ་ལ་འགོ་ཐབས་མེད་པ་ཤེས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྱིད།

ཡོང་། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཡར་ལྡན་ལ་བསམ་སྒྲོ་མི་གཏོང་ཐབས་
མེད་དུ་གྱུར་འདུག དེའང་ན་ནིང་བསྐྱལ་བ་ལུག་གི་ལོའི་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཞིང་སྐྱབ་
འཆོགས་ཤིང་ཞིང་བྲིད་བཤད་དུས་བདག་གིས་བྲིས་པའི་ངག་འདོན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱིན་
རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་དོན་མཐུན་
ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པེ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་སྟེ། བླ་སེར་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་
དང་བསྟན་པའི་གཞི་མ་ཞེས་ཡར་ལ་མ་བཞག་ཅིང་། མི་ནག་བྲིས་པ་སོ་མོལ་ཐམལ་
བ་ཞེས་མར་ལ་མ་བསྐྱལ་བར་སྐྱེས་འདུ་ཆོགས་བྲིས་བཟའ་ཆང་གང་གི་ནང་གྲོས་བྱེད་
པ་བཞིན་དུ། རང་གཞན་འདི་ཕྱིའི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་སའི་ཆ་མིག་སྟེང་བ་ཡིན། དེ་
ལ་བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་དང་དེ་མིན་མི་རིགས་གཞན་ཡིན་རུང་།
སྐྱེས་འཁྲུངས་ལུལ་མི་གཅིག་ཅིང་། ཆ་ལུགས་སྐད་སྣ་མི་འདྲ་ཡང་། འདྲ་ས་
གཅིག་པུ་ནི་བདེ་འདོད་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་དང་ལྡན་པས་ན་བསམ་སྒྲོ་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་ཡོད།
དེའང་ཆོས་ར་གང་བའི་མི་བྲི་ཆོ་ཙམ་གྱིས་དབུགས་ཆེར་ལེན་ཙམ་མི་ཆོར་བར་འདུན་པ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འདིའི་ཕྱོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན། ན་ནིང་ལུ་བུ་ཅག་
ཆོགས་པ་འབྲལ་ཁའི་དུས་ཆོད་ལ་སྐྱེས་དུས་བཤད་པ་སྟེ། ད་རེས་ང་ཆོ་འདི་ལྟར་
ཆོགས་པ་ཡིན་མོད། ལོ་རྒྱུས་མའི་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་ཆོགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་
ཁ་རུག་ཆང་བར་འཛོམ་ཐུབ་པའི་རྟག་འཛིན་ནི་མདོན་ཤེས་མེད་པས་སྐྱུས་ཀྱང་མི་རྟོགས།
གཅིག་རྟག་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་རྟག་པར་དཀའ་བ་ནི་ཤེས་གསལ་ལྟར་རེད། ད་དུང་
འབྲལ་ཁ་མར་དེ་རིང་རང་རེ་སོ་སོར་འབྲལ་བ་འདི་བཞིན་མི་རྟག་མཐའ་བཞིས་བསྐྱུས་
པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཏེ། འདུས་མཐའ་འབྲལ། སྐྱེས་མཐའ་འཁྱི། མཐོ་མཐའ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལྟུང་། བསགས་མཐར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་འཁོར་བ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན།
སང་མེད་ཅིག་ལ་འུ་ཅག་འདི་ལྟར་ཆོང་ཆོང་རྒྱག་རྒྱག་གིས་འཛོམ་པར་དགའ། དེས་ན་
དེ་རིང་གི་ཡང་མི་འགྲོད་པའི་གདེང་ཞིག་རང་གིས་རང་ལ་ཡོད་པར་གྱིས་ཞེས་བཤད།
ཆོ་འདྲིར་འགྲོག་པའི་བྱིས་བཟའ་ཆོང་དང་། དགའ་ཉེ་མཐུན་གྲོགས་ཡང་ཐམས་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་ངེས་པར་མ་ཟད། དང་པོ་ང་ཞེས་གདགས་གཞིའི་ཡུང་པོ་དང་།
དེ་ནས་ངའི་ཞེས་གཅེས་པར་བསྐྱུང་བའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའང་སོ་སོར་གྱུར་ཏེ་བཅ་
རིག་བྲལ་དུས། ཆོ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་གཉིས་ལ་མ་འཛོམ་པར་འབད་པས་བསགས་
པའི་རྒྱ་ཁོར་ལས་སྒྲིག་ཅམ་ཞིག་འབྱེད་དབང་མེད་པར་མ་ཟད། ལུས་ཡུང་པོ་འབྱུང་
བཞིར་ཐིམ་ན། ལོ་ན་ཆོད་གཞོན་ཡང་ཕན་ཐོག་མེད་ལ། ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་སྐྱང་
ཡིན་ཡང་བཤད་ས་མེད་པར་ག་རུལ་ཞིང་རུས་པ་ཞིག རུས་ཆོགས་ལྟ་རུས་བཞིན་དུ་
སོ་སོར་འཐོར་ནས་བལྟས་ན་ཡང་ཞིང་བྲན་ན་ཡི་མུག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ནམ་
ཞིག་ལ་རང་མགོར་ཐོན་ཡོང་བ་སུས་ཤེས། དེ་མིན་ད་དུང་གི་ཁའི་གནད་གཅོད་གྱི་
སྒྲིག་བསྐྲུལ། བར་དེའི་འབྲལ་སྒྲིང་གི་སྒྲིག་བསྐྲུལ། བྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྒྲིག་
བསྐྲུལ་སོགས་ལ་བསམ་སྒྲེལ་བྱེད་བྱང་ན། ཟས་ཟོས་པ་མིད་པར་མི་འགྲོ་ཞིང་།
མཆོན་གཉིད་ཐུན་གནད་ལ་མི་ཁྲུག དེ་མིན་གཞན་བྲན་རྒྱ་མེད་པའི་འཛིགས་སྒྲིག་
ཅིག་མདུན་དུ་ཡོད་མོད། ང་ཆོ་རྟ་ཅང་སྒྲིན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དཔེར་ན། སང་ཉིན་
ག་སོད་རྒྱའི་བཤའ་ཐོག་གིས་དེ་རིང་ཞེ་ལྷོད་པོར་རྩ་ཐོས་ནས་འགྲོ་བ་དང་
འབྲེལ། །གལ་ཏེ་རང་ཉིད་སང་ཉིན་དུས་ཆོད་ལྔ་ཡས་མས་སུ་རྒྱུན་འདི་འབྲེལ་བ་ཞིག་
གིས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་གསལ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཤེས་ན། དོ་རུབ་གྱི་དགོང་ཟས་
བཟའ་བའི་ཡི་ག་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་ཐན་རུབ་མེདེར་མཆོན་གཉིད་གྲྲིང་ལ་ཁྲུག་པ་ཞིག་ག་ལ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཞེད།

སྲིད། དེ་མིན་གཞན་བར་དོའི་འཕྲང་རིང་བཞེད་དུས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་སྒྲིབ་ཞི་
དང་། ཡང་བའི་གཡང་ས་གསུམ། ཕྱི་མར་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་
སྐྱུག་བསྐལ་རང་སྟེང་དུ་འབབ་པ་སོགས་ལ་བསམ་ན་སྒྲག་ནས་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཆོད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུན་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་འདང་མི་ཤོག་པ་ཡིན།
རྩལ་དེར་བལྟས་ན་དབྱ་གཉིན་བར་མའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་
པས་ན། སྒྲོན་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་སྒྲུང་རི་ཐང་པ་སྒྲིཆོག་ཅིག་ལ་ཞལ་མ་འཛུམ་
པར་བཞུགས་པ་ལ་སྐབས་ཞིག་བླ་མ་ཞལ་ནག་པ་ཞེས་མཆོན་ཐོགས་པ་ཡིན། དེས་
ན་སྒྲེས་པའི་ཐམས་འཆི་བ་ཡོད་ལ། སྒྲེས་ན་འཆི་བཞི་བོ་གཅིག་འཕྲོག་ཅིག་ལ་རྒྱུན་
ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བས་ན་བདུད་ཀྱི་རྩུ་བོ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། ཤི་པར་རྒྱབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
ཤར་དུས་ལུས་བེམ་པོ་ནི་འབྱུང་བཞིའི་བག་ལ་ཞུའོ། སེམས་རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་ཀྱི་
རྗེས་སྐྱེའབྱུང་ནས་ཤི་གསེན་སྒྲུང་བ་སོ་སོར་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲིམ་ཅི་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་
མི་འཆི་བསམ་ཡང་རང་དབང་མེད་ལ། མི་འབྲེལ་བསམ་ཡང་རང་དབང་མེད་པས་
ན། དབང་མེད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་འདི་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་
ཉན་མོད། ད་ལྟའི་ལུས་ཏྲེན་འདིའི་སྟེང་ནས་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཐར་བའི་ལམ་
སྒྲེཞིག་ཟིན་ཡོང་སྟེམ་སྟེ། བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་ཅོག་ཅོག་ལ་གལ་ཆེན་དུ་མི་བལྟ་བར་འདི་
ཉིད་གལ་ཆེན་བརྒྱུ་ཡི་ནང་གི་དོན་ཆེན་དུ་དགོངས་ཏེ་འབད་པས་བརྩོན་པར་མ་རུས་ན།
དོན་རྒྱུད་ཆོ་འདིའི་བྱ་གཞག་ཙམ་རེ་བསྐྱབས་ནས་སྟོད་པ་ནི་སྒྲོ་བོག་དུད་འགོ་རྣམས་ལས་
མ་འཕགས་པར་བཤད་དོ། ཤེའང་འུ་བུ་ཅག་གིས་ན་ནིང་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་
ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག། ཆོག་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་དོན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་གཉིས་
དུས་མཉམ། དོན་བསམ་པའི་སྟིང་པོ་སྒྲོམ་གྱི་ལག་ལེན་ལ་སྐུར་ཏེ་བསམ་པ་དང་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བསྐྱེམ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ད་སྡོན་རང་གཞན་གཉིས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་
དང་སྦྱར་ན། ཆོས་སངས་སྐུ་བ་གནང་སྐུ་བ་གྱིས་མི་ཆོ་བདེ་སོང་། དུག་རོན་གྱིས་
ཉལ་ས་བཅའ་ཆོ་མ་ལང་བ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་མ་འགྲུབ་ཅིང་སྦྱིད་རྗེས་སུ་འོང་བའི་
འདུག་ཆས་ཁོ་ན་སྐུ་བ་སྟེ་བསྟན། ཆོས་ཀྱང་མ་འགྲུབ། སང་དང་གནང་གི་བྱི་
བཤོལ་ལེ་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་དུས་འདའ་བ་མ་གཏོགས་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་མ་
འགྲུབ་པར་ཆོ་བྱི་མའི་ལམ་དུ་འགྱོད་བཞིན་སོང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ན་ཅི་
འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའང་བྱ་སྡོན་མ་གྱི་བའི་རོལ་བལྟས་ན། རྗེས་མ་མི་
རྟག་པ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འུ་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས།
བདག་གིས་ངག་འདོན་སྤངས་ཐོས་ཉན་བདེ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་ལོག་པ་
ལས་ལྷོག་བྱེད་སྐུ་བས་འགོ་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་བྱེད་སེམས་བསྐྱེད།
གཞན་ཡང་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་ཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡན་ལག་བདུན་
དང་། དེའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསགས་སྦྱོང་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ལ། དེ་
བཞིན་རྟོགས་ཆེན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབྲལ་ཐབས་མེད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་རྒྱུད་དུ་བཅོན་ཐབས་སུ་འདྲེན་བྱེད་ཟབ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་ཀྱང་དེའི་
ཞར་ལ་བཤད་དོ། །བྲིད་བཤད་པ་ལའང་མོས་བྲིད་དང་སྒྲིན་བྲིད་གཉིས་ཡོད་ལ།
དེ་གཉིས་ལས་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བ་དོན་ལ་པན་པའི་སྒྲིན་བྲིད་བཤད། བཤད་ཚུལ་
ལའང་ཆོགས་བཤད་དང་སྒྲིབ་བཤད་གཉིས་ལས། ཆོག་ལ་གྲིམ་པའི་སྒྲིན་ཆ་དང་
མཛེས་ཆོས་གཙོ་བོར་མ་བཟུང་བར་སྒྲིབ་མའི་རྒྱུད་ལ་པན་པའི་སྒྲིབ་བྲིད་དེ་རང་རྒྱུད་དཔེ་
མཆོན་ལ་བཀོད་ནས་བཤད་དེ། བྲིམ་པ་པོ་མོར་སྒྲིམ་རྒྱག་སྤངས་ཀྱང་བསྐྱབ།
དེའང་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་རྣམས་སྤང་ཆོས་བདུན། སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ཡིད་དུས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་པ་བྱོན།
 གསུམ་གྱི་རྩེས་སུ་མི་འབྱུང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཆར་རང་བབས་སུ་ལྷོད་དེ་བཞག་
 པའི་སྤྱིང་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་
 རབ་གཉིས་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་རྩེས་ཐོབ་
 སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། དེ་
 ནས་ཞིང་བྲིད་དངོས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གི་གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ཙན་ཏེ། ཆོས་
 ཉིད་མི་འགྱུར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་བཤད་རྒྱ་བྱས་མོད།
 འོན་ཀྱང་དེར་ཐུག་དུས་འུ་བུ་ཅག་གི་ཆོས་བྲིད་ཉི་མ་བཞི་ལྟ་བོ་འོན་ཟིན་པས་ན། དུས་
 ཚོད་ཀྱིས་མ་འདང་བའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཙན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་མགོ་
 ཙམ་སྤོས་ཏེ། ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ལ་རྒྱ་བཞི་
 འདུ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲ་པབ་རེ་ལའང་ཉོན་དང་ཕན་ཐོག་ཅུང་ཟད་
 འབྱུང་གིད་དོ། ཞེས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གནས་
 སུ་གྱུས་མོང་བ་ཡིན། དུས་དེ་ནས་ད་ལྟ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལོ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་བ་བཅུ་
 གཉིས་འཁོར་ནས་སྤར་ཡང་རང་རེ་མ་ཤི་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་ནང་གི་དུས་ཚོད་
 གཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་ལོ་གཅིག་རིང་གི་དུས་གཅིག་འདི་ལ་འཛོམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 འཛོམ་པ་ལ་ན་ནིང་གི་འབྲོར་མཐུད་དེ་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དམིགས་ནས།
 ཉམས་ལ་རན་པོ་གནད་ལ་ཁེལ་བ། ཕན་ཐོག་རེ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྤོན་གྱི་དེབ་རྒྱུང་
 དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱས་ནས་འཆད་ཅིས་ཡིན། དེའང་དེབ་རྒྱུང་ངམ་ཡིག་ལྗེབ་
 གཅིག་ཙམ་གྱི་ངག་འདོན་གིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་བུ་བའི་ལས་
 བྲེལ་ཙན་གྱི་བྲིམ་པ་དུས་རྒྱུན་ཡིག་ཆ་སྒྲ་མང་གྲོག་ལོངས་མེད་པའམ་ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་གི་
 སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་མ་བརྒྱད་པ་ཚོར་ཁ་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་ཀྱང་གྲོར་འཛིན་བདེ་ཞིང་ཤེས་སྤྱོད་བར་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དམིགས་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་མིང་དངོས་ནི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
སྒྲོག་ཞགས་ཞེས་རང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཉིད་ཆོག་ཉུང་ཡང་བརྗོད་
དོན་དམ་པའི་སྐྱེས་བུའི་གསུང་གི་གནད་འདུས་པས་ན། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་
ཆོབ། དགོངས་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འདྲེན་པ་ལ་སྦྱར་བ། རམ་མཁའི་སྒྲོག་
གི་ཞགས་པའི་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བཀོད་དེ་སྦྱར་བའི་ཆ་ནས་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་གོ། །དེ་ནི་ཡིག་དེབ་དེར་གྲོས་དང་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་
འཁོད་དེ། སྒྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་དགོངས། །ཞེས་པས་ནི་
ཆོགས་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་ལུགས་བསྟན་གྱིས་དགོངས་གསོལ་གྱི་སྟན་གསན་དབབ་ཅིང་།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤིང་ནས་སྦྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་འདིས་སྦྱབས་འགོ་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་མཆོག་སྦྱེད། །ཅེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན།
ལྷག་འཆལ་མཆོད་འབུལ་སྒྲིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཤགས། །དགེ་ལ་ཡི་རངས་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བར་སྦྱལ། །མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་དགེ་ཀུན་བྱང་རྒྱུ་
བསྐྱོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བཅས་ཐུན་མོང་ཐུན་
མིན་གྱི་སྟན་འགོ་དངོས་ལུགས་བརྒྱད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །འདི་མན་ཆད་
དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་གནད་བསྟུས་ནས་བསྟན་པར་སྦྱང་
སྟེ། དེའང་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག རྫོགས་པ་ཨ་རྒྱ་ཡོ་ག རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་
ག་གསུམ་གྱི་གནད་ཅི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེན། མདུན་མཁར་འདབ་སྟོང་པརྒྱའི་དབུས་
བཞུགས་པའི། །སྦྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་། །དོ་བོ་སངས་རྒྱས་
ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་པ། །རྣམ་པ་མཆོ་སྦྱིས་རྗེ་རྗེའི་གནས་གསུམ་ལས། །དཀར་
དམར་མཐིང་གའི་འོད་འཕྲོས་སྒྲོ་གསུམ་ཐིམ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་ལྷ་བོ་འདིས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་ཞིང་། སྒྲུང་ཡང་ཐུགས་ཀའི་འོད་མཐིང་སྒྲིང་ལ་ཐིམ། སྒྲིབ་
དག་དབང་ཐོབ་སྐྱབ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས། །གུ་རུའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་དམར་གྱིས་བྲངས་
ནས། །བདག་ཉིད་གཞི་ལུས་རྩོམ་ལ་འབྱོར་མ། །འོད་དམར་གྱུར་ཏེ་སྒྲ་མའི་
ཐུགས་ཀར་ཐིམ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུང་ལུས་རྩོགས་རིམ་སྟུན་མིང་བ་བསྟན་ལ།
ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་པར་འབྲེས། །སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་
བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །འཛིན་མེད་འོད་གསལ་རིག་སྟོང་རྩོན་པའི་
གཤིས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་དོ་བོར་རོ་གཅིག་དུ། །མ་བཅོས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
སྟོང་དུ་ཨ། །ཞེས་ཐ་མའི་ཆོག་རྒྱུང་ལུས་རྩོགས་རིམ་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ཐུག་སྟུན་མིན་
རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནད་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་གཡོ་མེད་མཉམ་པར་
བཞག །སྟུན་མཐར་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་སོགས་ཡིག་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་མཉམ་པ་ཆེན་
པོའི་དགོངས་དོན་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་གསང་མཉམ་པར་གཞག་བྱ་འཛོག་
བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་སྟོང་
གསལ་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལས་མ་བྲལ་བར་བྱ་བས་རྩེས་ཐོབ་སྐྱེད་པའི་
སོགས་འདོན་གྱི་གོ་དོན་ཡང་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱི་གོ་དོན་ནི་ལོ་སྟོན་མར་བཤད་
ཟིན་ལ། དེའང་དང་སྒྲ་འོག་མ་སྐྱེད་པའི་ཆོག་གིས་བྲངས་ནས། ད་ལོར་གང་
འཆད་པར་བྱ་བ། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །ཞེས་པ་སོགས་
ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་སྟོན་གྱིས་བསྟུས་པས་ན། བདེ་
ཆེན་ཞིང་བྲིད་ནི་འདི་ཉིད་རྩ་ལ་འདོན་གྱིས་གསལ་ཁ་བཏོད་ནས་འཆད་པར་
བྱའོ། །དེའང་དཔ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུས་རྒྱུན་ངག་འདོན་གྱི་སྟོན་འགོ་དང་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་དུས་སུ། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ནི་མཁྲུག་གི་སྟོན་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལམ་གྱི་ཚུལ་འདོན་པ་དང་། བྱང་སྒྲོན་གཙོ་བོས་འདི་ལྟར་ཉམས་ལེན་སྒྲོམ་ཁྱིད་གྱི་ཆོ་
ན་སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་འགོ་འམ། ཡང་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞིའང་
གོང་དུ་སོང་མ་ཐག་པའི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་གསལ་སྤྱང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་གསུམ་
གྱི་དམིགས་རིམ་ལས་མ་འདས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་མདོ་ཡི་དགོངས་པ་སྒྲགས་
གྱིས་གཤམ་བཏོན་བྱུང་བ་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མན་ངག་སྟེ། གསེར་གྱི་མཆོད་
སྒྲིང་ལ་གཡུ་དང་མུ་མེན་གྱིས་ཕྱ་རྒྱན་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ཆོག དེ་
ལྟར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ།
དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། རྗེས་བསྐྱོབ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་ཟིན་པ་ཞིག་
དགོས་པས་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་པས་ན། འདི་ལྟར་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ལ་སེམས་ཅན་
གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཁྱབ།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གར་ཁྱབ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་
རྣམ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་པ་མར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དག་གི་གསལ་སྤྱུ་པ་
དང་མ་བྱེད་མ་སྦྱོང་བ་ནི་མེད་ལ། དེའང་ད་ལྟའི་པ་མ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཆེན་པོས་
བསྐྱུངས་པའི་བྱིན་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་གཞན་གྱི་ངག་ཅིན་ལ་ཉན་
ནས་དེ་འདྲ་ཡིན་སྲིད་སྒྲུམ་པ་ཅིམ་དུ་མི་འཛོག་པར་ཡིན་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་
བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་
ནའང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་ན་ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་རྗེས་རྒྱུན་
ཞིག་དང་། སེམས་འདི་ལ་ཤེས་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་དེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བཙུལ་ན་སྤྱུག་མེད་ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྒྲེབ་རེ་ལ་ཕ་མ་རེ་ཡོད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་མ་
བྱེད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པ་སྟོང་ཏེན་འབྱུང་གི་བདེན་དོན་
འབྲུལ་བ་སྤངས་པས་ཀྱང་ཆེས་ནས་འབྲུབ་པས་ན། རུང་ས་ནས་བྱིས་སྒྲོའི་རྣམ་
དཔྱད་ཀྱིས་གཞུགས་མི་དགོས་པར་ལུང་བཞིན་སྒྲུབ་ཤེས་པས་ཆོག དེ་ལྟར་ངེས་ནས་ད་
ལྟར་ངེས་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་ལུས་ཏེན་བྱང་ཞིང་། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་བྱེད་པའི་གོ་
སྤྱུགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་བཞིན་དུ། འདི་ཉིད་དོན་མེད་དུ་མི་འདའ་བར་མ་གཏོགས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྟེན་ལས་བསྒྲུལ་ཏེ་གཏོགས་ཀྱི་བདེ་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
འཕང་དམ་པར་འགོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འགོད་ལུས་པའི་སྟོབས་དང་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད་ཐོས་
བསམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་ནས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་
ཞིག་བྱ་དགོས་སྟམ་པ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དུ་
མདོ་སྤྱུགས་གྱི་ཆོས་གང་འཆད་ཀྱང་ཀུན་གྱིས་ཆོག་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་གསལ་འདེབས་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྟོང་བཙུགས་དགོས་པར་མ་བྱེད། ཇི་སྐད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་
ཆེན་པས། བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་དག་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། སྒྲིབ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་
གཞི་དམིགས་པ་མེད། །རྗེས་ལ་བསྟོན་བས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་སྟེ། །ཐར་ལམ་སྒྲུབ་
པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་ལམ་ཡང་དག་པ་
ཞིག་མི་སྒྲུབ་ན་དེར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གནས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་གསུམ་མེད་ཐབས་མེད་
ལ། བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་
པ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཡོད་ན་སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ལ་དེས་ཆོག་གི།
མེད་ན་སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ལ་ཐབས་ཆག་པ། །སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ས་བོན་མ་ལོར་

བྱུང་བ་དག་གྲ་མ་པར་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གཤམ་ཁོ་ལྟུང་ལྟུང་། སྤྱིང་ཐེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྒྲོ་དང་། ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འོན་ཀྱང་དེའི་
དོན་ཡིད་ན་མེད་པར་ཐེས་སྒྲོས་དག་འདོན་ཁ་བཤད་ཅམ་དུ་གྱུར་ན་དེ་ནི་དོན་དང་མ་
འབྲེལ་ཞིང་། ། བྱད་པར་འདི་ནས་བྲིད་བཤད་པ་ནི། ། མེད་བའི་ལག་མགོ་ནས་
འཇུས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཞིག་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་དཔེ་དོན་བཞིན་མ་ཞེས་
ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་ནས་བྲིད་དེ་ཡང་དག་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་ན། ། དེའང་སྤྱིར་བྲིད་མཁན་རང་ལ་ལམ་རྒྱས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
ཤིང་། ། དེ་དགོས་པ་ལ་ཐོག་མར་གཏམ་གྱི་མགོ་འཇུག་སྤྱི་སྤྱི་། ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་པ་འདིའི་ཐད་དུ་རང་སྒྲོ་རང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གཞོང་ཞིག་ཡོད་
པར་འདུག ། སྤྱིར་ན་ཆོས་འཆད་མཁན་ནི་མཛོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་འཆད་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་ཡིན་ན། ། གདུལ་བྱ་
ལ་འབྲ་དང་མི་འབྲ་སྒྲ་ཆོག་སྤྱི་ཡོད་པས་ཁམས་དབང་མོས་པ་ཤེས་པའི་རུས་པ་ཡོད་
དགོས། ། རུས་པ་དེ་མེད་ན་ནད་པའི་ནད་ངོས་མ་བྱིན་པའི་སྒྲན་པས་ཡིད་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲན་
སྒྲར་བ་དང་འབྲ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་མེད་ལ། ། དེ་འབྲ་བ་ནི་སྒྲན་དུ་འགྱུར་རམ་
དུག་ཏུ་འགྱུར་མི་ཤེས། ། སྤྱིར་བསམ་པ་བཟང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྤྱི་། ། ག་བྱར་ནི་
ཆ་བ་སེལ་བའི་སྒྲན་མཆོག་ཡིན་ཡང་སྤྱིན་ཡུལ་མ་ཤེས་ན་རྒྱུད་ནད་ཅན་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་
ཉིན་ཡང་ཆེའོ། ། འོན་ཀྱང་གྱིས་ཆོས་ཅི་ལྟར་འཆད་ཅིས་ཡིན་ཞེས་ཇི་བ་ཞིག་བཀོད་ན།
རང་ལྟ་བུས་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཆད་སྤྱངས་དང་། ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་བཅོམ་
པས་འཆད་སྤྱངས། ། སྒྲོ་བ་དཔོན་པཎྜི་ཤས་ཆོས་འཆད་སྤྱངས་སོགས་མ་ཤེས་ན།
མཛོན་ཤེས་མི་འདུག་པས་གཞན་རྒྱུད་མི་རྟོགས་མོད། ། རང་རྒྱས་རང་ལ་ཡོད་པས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

རང་རྒྱུད་རྟོགས་ཤིང་། རང་སྒོ་རང་ལ་ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་བསམ་སྦྱོང་
མདོག་མ་བརྟེན་ཤིང་སྤྱུ་མ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་
མཐའ་ཡས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་ཆ་ཅམ་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་དཔེ་འཛོག་གིས་རང་རྒྱུད་
གཞིར་བཟུང་ནས་འཆད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་ང་དང་ཁྱེད་ཀྱི་
ཁྱད་སྤྱོད་སར་ཐུག་དུས། གཞན་བདེ་ས་དང་རང་གཟར་ས་རུ་འཛོག་ཟེར་བ་དེ་ལས་སྤྱ་
བ་ཞིག་མིན། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་བསམ་མི་རུས་པར་མ་བཟང་
ཆོ་འདིའི་པ་མ་རིན་ཆེན་ཡིན་རུང་བཙུ་འཛོག་མེད་པའི་མི་ཅི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
དེའང་པ་ལ་པར་མི་བཙུ། མ་ལ་མར་མི་བཙུ། སྒོ་བ་དཔོན་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་མི་
འཛིན། ཞེས་པ་དེ་སྟོགས་མའི་རང་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མི་སྤྱུག་པོ་དངོས་ནི་
ཆོས་ར་འདིར་སྤྱོད་ས་མེད་སྟུང་མོད། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་བཟང་གིས་མི་
ལང་བའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ཞིག་བྱས་ན། ང་དང་ཁྱེད་དང་ཁོ་གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་འདྲ་
ཞིང་། དེ་ལ་དེ་ཆོ་དང་ཁྱེད་ཆོ་དང་ཁོང་ཆོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། ངས་ང་ལ་ང་རང་
བསམ་ཞིང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ང་རང་བསམ། ཁོས་ཁོ་ལ་ང་རང་བསམ་པས་ན་
དོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་རང་བསམ་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ན།
ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་
ལ་ཆགས་སྦྱོང་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འདི་བྱུང་བས་ན་སྲིད་རྩ་ནི་
བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྱོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། ང་མེད་ལ་ང་དང་བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་འདི་མ་ལྟོག་པར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
བསུལ་གྱི་རྩ་བ་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པར་ཐུག་ ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉོན་
ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དེའང་ཐུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བཏགས་པ་འདི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཡང་འདྲ།
ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལུས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་
སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཡང་རུང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་ཙམ་
མ་གཏོགས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པ་སྟེ། དམིགས་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་བདག་མེད་རྟོགས་ཐབས་
མི་འདུག དེས་ན་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱི་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེར་སྒྲ་ལ་
སོགས་པས་ཐར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཉོན་སྦྱིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྦྱིབ་པས་ཤེས་སྦྱིབ། དེ་ལྟའི་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་ནས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐར་བ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲམ་དུང་དང་ཁྱོད་
ལ་བདག་ཅེས་པ་ཞིག་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱ་ལ་ཐོབ་དགོས་ཟེར་ན།
དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཐོབ་པ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་བདེན་གྲུབ་
ཅིག་མེད་དེ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའི་
འཁོར་འདས་རོམ་ཉམ་ཞིང་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་དེའི་ཕྱིར་ན། གཉིས་ལ་
མི་གནས་ཐར་བ་མཆོག །ཅེས་པའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་འཇུག་གོ །ཡིན་ནའང་མ་
རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་མྱ་ངན་པའི་འབྲུལ་སྤྱང་ཡོད་པ་བསྟོག་ཏུ་མེད་དེ།
རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་ཡོད། དེའང་
ཀུན་ཉོན་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་དང་དེ་ལྷོག་པའི་རྣམ་བྱང་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མྱང་འདས་
ཞེས་པ་མ་གྲུབ་ལ། ཐར་བ་ནོར་ཙམ་བཟང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ནོར་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤྱོད་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།
 བའི་འབྲུལ་བ་ཟད་པ་ལ་ཐར་བ་དང་མུང་འདས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །སྤྱར་ཡང་
 སྐབས་བབ་ཀྱི་འཆད་བྱ་དངོས་ལ་འདྲུག་ན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ས་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་དགོས།
 དེའང་ཇི་ལྟར་ས་མར་གྱུར་པ་བཞིན་དག་རྒྱ་དང་བཏང་སྟོམས་པར་གྱུར་པའང་གངས་གྱིས་
 ག་ལ་ཆོད། རྩལ་དེ་ནི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་
 འདིར་བཤད་བྱ་དངོས་ནི་གཞན་དོན་སྟིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 པ་དེའོ། །འདི་ལ་བདག་དང་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་ན་སུ་ཞིག་གིས་གང་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་ཞིང་
 འགག་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་བསམ་དོད་དང་བྲལ་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་རྗེས་
 མཐུན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྟིང་རྗེ་ས་མཐའ་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མི་ལུས། རང་རེས་དུས་
 རྒྱུན་སྟིང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་བྲལ་བྱེད་མོད། དེ་ལ་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་ན་སྟིང་རྗེ་ཉི་ཆོ་
 བ་ཆགས་ཞེན་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟིང་རྗེའི་མིང་ཅམ་ཡང་
 གདགས་རིན་མེད་པ་སྟེ། རང་གི་བྱ་ཆ་རྒྱུད་དང་གཉེན་ཉེ་རིང་ལ་གཅེས་སེམས་ཀྱི་
 ཆགས་ཞེན། དེ་ཅམ་ནི་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དག་ལ་འང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད། འུ་
 ཅག་གིས་འདིར་ཆོས་ཁྲིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་སྟོན་ཁྲིད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་འཆད་
 ཉན་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་གྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མགོ་མི་སྟོར། གདུགས་དང་
 རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་གསུམ་ཡ་ལེ་ཡོལ་ལེ། ཞེས་པ་ལྟར་ད་སྡེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མི་ཆོ་
 འདས་ཟིན་མོད། དེ་ནི་དེ་འདྲས་མི་ཆོ་སྐྱེལ་ལོང་མི་འདུག་སྟེ། ཞིབ་འདད་རེ་རྒྱུབ་
 དང་ལོན་ཤོན་གཞོན་གཉིས་ཀར་རང་རང་གི་མི་ཆོའི་ལོ་རྒྱུའི་ནང་ཅི་ཅམ་དོན་མེད་དུ་གྱུར་

བྱུང་བ་དག་གྲ་མ་དུ་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སང་། དེ་དག་ཕྱིར་ཡོང་ཐབས་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་ལུ་ལྷག་པའི་གསེར་ལས་ཀྱང་རིན་
 ཐང་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་ནི་དོན་མེད་དུ་ཟད་པར་བྱ་མི་རིགས། དེ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་
 བསམ་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ གཤན་
 ས་དེའི་སྤང་ནས་ཐོབ་བྱ་ལག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་གྱི་འདུག་མོད། ཆོས་
 ད་ལོ་ཉན་ནའང་དེ་ཙམ་ཞིག་ སང་ལོ་ལྷན་ནའང་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཡར་སྐྱེད་བྱུང་སྟེ། རབ་རང་གཞན་བདེ་ལ་འགོད་རུས་པའི་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྷན་
 ཞིག་ འབྲིང་རང་མགོ་རང་གིས་ཐོན་པ་ཞིག་ ཐམ་འང་གི་ཁར་སློ་ཕམ་མེད་ཅིང་
 འགྲོད་པ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ཐར་བའི་ལམ་སྟེ་ཟིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཆོས་ཐོས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་སོང་ཡང་ལས་དང་ཕོ་པའི་ས་ལས་མི་འཕགས། དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་ཐོས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་ནི་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོས་
 སྤྲོ་སྤྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུག་རོན་ཞིག་གི་ན་བར་ཐོས། དེ་ཉིད་ཆོ་འཕྲོས་ནས་མི་ལུས་སྤང་
 ཞིང་སློབ་དཔོན་རང་གི་སློབ་མ་མདོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་སློ་གོས་བརྟན་
 པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱ་སློག་པའི་སྤྲོ་ཐོས་པ་ལའང་ཕན་ཡོན་མེད་
 པ་མིན་ལ། ད་སྟོན་ཆོས་ལྷན་ཚད་དང་ཐོས་ཚད་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་མིན་མོད།
 དོན་སློ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཐོག་མར་འཆད་ས་དང་ཉན་སའི་
 ཆོག་མགོ་ནས་བཟུང་དར་ཁྱད་འཐེན་པ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་བར་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས།
 དེའང་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མ་ཆོར་བར་ལུང་མདོར་ཐོན་པ་ལ་དར་ཁྱད་འཐེན་པ་ཟེར་ཏེ་འབྲུག་
 ཁྱད་རྒྱག་པའི་དོན། ལས་བྱ་བ་གང་ལའང་རྟེན་འབྲེལ་མགོ་ནས་འཁྲུག་ན་མཐུག་ཏུ་
 འཁྲུག་སྟེ། ཆོས་གཅིག་བརྩི་ལོར་བྱུང་སྟེ་ཆོས་གཉིས་སུ་བརྩིས་ན། ཆོས་གཉིས་
 ཆོས་གསུམ་དང་ཆོས་གསུམ་ཆོས་བཞི་རུ་མི་བརྩི་ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆད་ལྷག་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཟླ་ལྷག་གཅིག་ཀྱང་མི་བཙུ་བར་བྱས་ན་ནམ་ཞིག་ཆོས་བཙུ་གནས་གང་དུ་གྱུར་ཅིང་
བཙུ་ལྷའི་ཟླ་བ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་མགོ་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལས་
བྱ་བ་ཐོག་མར་མ་ལེགས་པར་ཁོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་ཐོག་མར་བསམ་པ་བཟང་པོ་ནས་འགོ་འཛུགས་
དགོས། དེའང་རང་ལ་ཅི་དགོས་གཞན་ལ་འདྲ་དགོས་ཤིང་། རང་གིས་མི་འདོད་
པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་འདོད། བདག་རང་ཉིད་མིན་ཆོད་ཐམས་ཅད་གཞན་ཡིན་ཏེ།
བྱིས་བཟའ་ཆོང་གཉེན་ཉེ་དགའ་མཛའ་རང་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་
གཞན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །རང་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱིས་འདིར་རང་ཉིད་
མེད་ལ། ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་མཛའ་བཤེས་ཉིན་རེར་ཡང་འབྲལ་བར་མི་ཐོད་པ་
འདི་དག་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་བཙུ་བ་དང་ཆགས་ཞེན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོ་འདི་མེད།
དེའང་འདི་ལྟར་དག་ཡིན་པར་བསམ་དུས་རང་ལ་ལྷོས་ན་དག་ཡིན་ཏེ་མཐོང་ཡང་ཡིད་དུ་
མི་འོང་པའི་དག་མིན་གཤེད་ཡིན་མོད། ཁོ་རང་གི་གཉེན་ལ་ལྷོས་ན་གཉེན་ཡིན་ཏེ་ཡིད་
འོང་གི་དངོས་པོ་རིག་ན་དགའ་ཞིང་མཐོང་ན་སྤྱིད་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དག་
གཉེན་བར་མ་ལ་ངེས་པ་མེད། གལ་ཏེ་རང་སྤྱོད་གྱི་ངོས་སུ་མེ་ལོང་ཞིག་གཏད་ནས་
བལྟས་ན། གཞན་སྤྱིད་པར་མི་འདོད་སྟག་པར་འདོད་པ། བསྟོད་པར་མི་འདོད་
སྟངས་པར་འདོད་པ། གཞན་སྤྱོད་རྩེས་བཟོད་བྱེད་པ་ཅེད་མཚར་ཙམ་དུ་བཙུ་བ་འདི་དག་
ནི་འདྲེ་སེམས་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་ད་དུང་ལུ་མཐུད་པར་གྱུར་ན་འདྲེ་རུ་མ་གྱུར་ཀྱང་
གདོན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟམ་པ་ཞིག་གོ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟག་བསྐྱེད་མི་སྤྱོད་
བར་བདེ་བ་རེ་ཐོབ་ན་སྟམ་ནས་བསམ་ངན་མེད་པའི་བསམ་བཟང་གི་སྤྱོད་པ་སྣ་རེ་ཡིན་
ཡང་སྐྱབ་ཅི་ཐུབ་དང་། སྤྱོད་ངན་སྣ་རེ་ཡིན་ཡང་སྤང་ཅི་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ལ།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དེའང་སྒོ་རྒྱུད་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་དང་། དེ་ནས་བྱིས་མི། དེ་ནས་
གཉིན་ཉིད་དང་ཡུལ་སྤེ། མཐར་དབྱ་དང་བཅས་པར་ཁྱབ་ལུས་པའི་བསམ་པ་བཟང་
པོའི་སྤྱང་ནས་སྤྱིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་མན་ངག་གི་ལུགས་ལྟར་བསྒྲོམ་
དགོས། དེའང་སྤྱིང་རྗེ་རྗེས་པ་ཙམ་ལ་གོ་དོན་ཆ་ཚད་མི་འདུག་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱིང་
རྗེ་ལ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ།
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱིང་རྗེ་ཞེས་པ་ནི། བདེ་སྤྱུག་བར་མའི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཙན་ནམ་མཁའི་
གར་ཁྱབ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་ནས་སྤྱིང་དགོས་པ་དེ་དང་། དེ་མིན་ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་སྤྱིང་རྗེ་ནི། ཆོས་འདུས་བྱས་པུང་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་པ་སེམས་ཙན་འབྱུལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་བའོ། །དེའི་
སྤྱིང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཙན་ཡང་སྒྲོས་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་གང་ལ་དམིགས་བྱ་
དམིགས་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་
པའོ། །དེའང་ཐོག་མར་བསམ་པ་བཟང་པོ་ནས་འགོ་རྩེ་མ་ཞིང་། རྒྱས་པར་བཤད་
ན་ཆོད་མེད་བཞི་དང་། བསྐྱུས་ན་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་ཅིང་མི་ཉམས་པར་བྱ། དེ་ལ་སྤྱིར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་
པ་ཞེས་པ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅས་པ་ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཙམ་བྱས་རྗེས་དེ་ནས་བསྐྱུར་ཆོག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་
ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ནི་ཐོག་ཆེན་མདོ་སྤྱུགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

གྱི་གཞུང་གིང་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་
བའི་ལོ་ཏྲོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དུ་སླིང་རྗེའི་སེམས་ནི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབྲེལ་ཐབས་མེད་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་གྲུང་འབྲེལ་དུ་
མེད་པ། དེའང་སྟོང་ཉིད་སླིང་རྗེའི་སླིང་པོ་ཅན་ཏེ། སླིང་རྗེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་
གདངས་ཡིན་པས་ན། ལམ་ལ་སློབ་དུས་སུ་ཀུན་རྗེ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་གིང་། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ཡིན་
ན། དངོས་གཞི་དམིགས་པ་མེད་པར་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོའི་ས་ནས་སྒོ་མཐུངོ་མ་ཞིག་མ་
བརྟེན་གྲུང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ། དེའང་རྗེས་མཐུན་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ན་སྟོང་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པར་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་གས་ནས། རྒྱ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་
ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲེས་ཏེ་གསལ་སྟོང་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཉིད་ནམ་
མཁའ་ལྷ་བུའི་གོ་དོན་ལ་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། རྗེས་བསྡེ་བ་དམ་པའི་
སྐབས་སུ་དམིགས་བསམ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་གི་ངང་ལས་མ་གཤེས་
བ། རྗེས་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྷ་བུའི་དགོ་ཚོགས་སྤྱུ་མ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱུ་
མ་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྡེ་བྱ་སྡེ་བྱེད་བསྡེ་ཡུལ་
དང་བཅས་པ་སྤྱུ་མ་ལྷ་བུར་འཁོར་གསུམ་འཛིན་མེད་དུ་བསྡེ་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོ་
གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་ཅུའི་གཟུགས་བརྟན་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་བསྐྱབ་གྲུང་
ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ནི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མེད་ན་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམ་པ་
གསུམ་ཟེར། ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པས། དེས་ནི་འཁོར་བའི་ཞེན་འཛིན་རང་གོལ་
ཏེ། །སྤྱུ་མར་གྲོལ་ནས་མི་གནས་ཐུང་ན་འདའ། །སྤྱུ་མ་ལྷ་བུའི་དོན་གཉིས་ལྷན་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

འགྲུབ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
འདྲའི་སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དམ་པ་གསུམ་ཚང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲུབ་ལུགས་
ཤེས་ན་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས།
དེ་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཆད་པ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དགོས་ཆོས་ནི། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྒྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་པས་དེ་ངས་པར་
ཡོད་དགོས། དེའང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ནི་གསང་བ་སྒྲགས་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་
རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཏེ། རུབ་སྒྲང་བ་མ་ཐའ་ཡས་པ་རྒྱའི་རིགས།
གསུང་མ་ཆགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་རང་
བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤར་བ་རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་འབྱེན་པའི་ཞིང་ལྔའི་ཡ་
གྲུལ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པས་ན། དེའང་ཡུལ་ག་ཤེད་དུ་སོང་ན་ཐོན་པའི་འཛིག་
རྟེན་ས་སྒྲོང་གྱི་གནས་དང་འདྲ་བར་མི་བལྟ་བར། རང་སྒྲང་དག་པའི་ཆོན་དག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་ནས་གྲུབ་འབྲས་
མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་པ་བྱིས་བུ་འགོ་ཡིན་པར་བསམ་ལ། དེའང་སྒྲོང་
བཅུད་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཡེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་ཡང་། ཐང་ཁྲོམ་
ཐོས་པའི་མིག་ལམ་ལ་མེད་སྒྲང་གི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན་དུ། མ་དག་པའི་
སྒྲང་བ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བའི་སྒྲང་རྩལ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་གནས་རྩལ་ཡིན་ལུགས་དངོས་སུ་
མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ཆོས་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་འདྲ་གནས་འདི་ཐམས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཡུལ་མ་དག་འཁོར་བའི་སྒྲོང་དུ་མི་བསམ་པར་གནས་རྣམ་པར་དག་པ་བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་དམིགས་ཤིང་། དུས་ནི་འདས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅན་དུས་གསུམ་
གྲིས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་མེད་འདས་མ་བྱས་ཀྱི་དུས་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྟོན་པ་ཐ་མལ་མིའི་གཟུགས་སུ་མི་བལྟ་བར་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་
ནས་དང་། འཁོར་རང་བཞིན་སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་དག་པ་འཕགས་
པའི་དགོ་འདུན་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ལྷ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟག་ཆོས་བདག་མེད་
རྟོག་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་།
གསང་ཆེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྒྱུད་དང་རྫོགས་རིམ་དང་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ལམ། ཟབ་
ཞི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་སྤྱོད་ཐ་མལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལས་
འདས་པ་གསལ་དང་སྟན་དང་དག་དང་ཟབ་པ་ཆོངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་བཞིན་ཡོད་
པར་བསམ་ལ། གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་དུ་གསལ་བའི་
ལྷགས་ལས་འོད་ཟེར་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲེལ་ནས་ཆོས་ཉན་པ་པོ་
རང་གི་སྟིང་ཁར་ཐིམ་ཆོད་པོན་སྟོབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་མཁྱེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཐོབ་པར་མོས་ནས་ཉན་པའོ། །དེ་
བཞིན་ཆོས་འཆད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་
ཆོས་སྒྱུན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ཆོད་བའི་སྟོན་སྤྱོད་འཆད་དགོས་ལ། ཉན་མཁན་སྟོབ་
མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྱིར་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པ་སྒྱུན་པ་དང་། སྤྱོད་སྟོན་པ་སོགས་
ཀུན་སྟོད་གཙང་བ་ཚུལ་བྱིམས། ཆོས་ཉན་དུས་སྟོང་ལ་མེད་པར་དགའ་བ་སྤྱད་ནས་
ཉན་པ་ཆོས་ཕྱིར་དགའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་བཟོད་པ། ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཞེས་མེད་པ་བརྟོན་
འབྲུས། ལོག་ལྟ་དང་རྣམ་གཤེད་མེད་པ་བསམ་གཏན། ཆོག་དོན་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་པར་ཕྱིན་དུག་ཆོད་བར་བྱས་ཏེ་ཉན་དགོས་སོ། །དེའང་
བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཞི་ཆོས་བྲིད་ཐུན་གཅིག་པོ་འདིར་ཡང་ཆོད་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་
འདིར་ཆོགས་ཀུན་ཀྱི་སྟོང་འོད་དེ། རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གཅིག་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱ་ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་དང་གཉིས། གྲོགས་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་གསུམ། རྒྱུ་སྒྲོན་ལམ་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ཡིན་ལ།
ཆོག་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གིས་གོ་སྒྲ་ཞིང་ཡིད་ལ་འཛིན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྟེན། རྒྱ་
གྲོགས། རྒྱུ་བཞི་ཞེས་བྱ། དེའང་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གོང་
དུ་སྒྲོས་པ་བཞིན་སྦྱོད་དག་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་བཅུད་དག་པ་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་འཁོར་བཅས་གསལ་འདེབས་པ། དེའང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲོས་
བཏགས་པ་བྱིས་པས་ཅེད་དོ་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་
ཤེས་པའི་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མོ། །དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཨེ་ཡིན་སྒྲམ་པ་ནི་ཐེཛོམ་ཡིན་
ལ། ཡིད་གཉིས་ཐེཛོམ་ཙན་གྱིས་གལ་ཏེ་རྒྱ་བཞི་འབྲུབ་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པར་གྱུར་
གྲང་། ཡུན་རིང་མེ་ཏོག་པར་འཁྱེད་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞལ་ལོ་
གངས་མང་པོར་མི་མང་ལ། དེ་ནས་རྒྱ་ནི་འདིར་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གྱིད་མ་པ་རྣམ་
གསུམ་ཚང་བ་གཞིར་བྱས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་གཉིས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་འབྲུབ་པ་དང་། གྲོགས་བྱང་རྒྱབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཚང་བའི་སྦྱང་། རྒྱུ་སྒྲོན་ལམ་
དག་པ་འདུན་པས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་མཐུག་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་འདོན་དང་མཉམ་དུ་ཚང་།
དེའང་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི་སེམས་འདི་དེ་ལྟ་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་སུ་གྱུར་ན་ལུས་
བརྗེས་མ་ཐག་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་འཁྱེད་སྒྲིང་པོར་འོད་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་ཆོག་ས་མེད་
དོ། །རྣམ་རྟོག་སྒྲོས་བའི་བླ་པ་པར་བཏང་ནས་གཡོ་མེད་སྦྱོང་གསལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་
བཟུན་པ་གཞིར་བྱས་འཛིན་མེད་རང་གསལ་ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་ཆེན་རྫོགས་ན་བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་ཁམས་ཕྱི་ནས་འཛོལ་མི་དགོས་པར་ནང་ནས་རྟེན་ཡོང་། རང་སེམས་ཉིང་།

དག་འདོན་བྱེད་སྒྲུབ་སྒྲིག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲིག་རྒྱུ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྱོད།
 ཆོས་སྐུའི་དེ་བོ་འོད་དཔག་མེད་དུ་མཐོང་ན་དེས་དོན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་ཞལ་དེ་དུས་
 མཛལ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་བཀའ་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྲངས་བཞིས་
 མི་ཚད་པར་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཞིང་ཁམས། སེམས་ཅན་གྱི་
 གྲངས་དང་སྒྲིལ་མི་རིམ་པ་ལྟར་ན་མ་ཁའི་མཐའ་བཞིན་ཚད་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚུར་
 བསྐྱུས་ན་རྒྱུ་བཞི་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 རུས་པའི་གོ་དོན་གྱི་སྒྲིག་དེ་ལྟར་ཁྲོལ་དགོས། དེའང་དེད་ཅག་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞིག་ནས་ཞེས་པ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་བདག་ལྟ་དང་
 བདག་མེད་སོགས་ཅི་ཡིན་མི་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐད་མང་པོ་དང་བསྐྱེས་ནས་བཤད་ན་དོན་
 མ་ཟད་ཆོག་ཀྱང་ལེགས་པེ་ཞིག་མི་གོ་བས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་སྒྲིག་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 དོན་དམ་པ་ནི་དད་པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཆོས་སྐད་
 བའི་སྒྲི་དད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དད་པས་བྱེས་ན། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གསུང་ཐོས་ཤིང་སྲ་ན་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་ཤག་གི་སྒྲིལ་
 དེ་དུས་འབྱེད་དོ། །དད་པ་མེད་ན་སྐྱུང་བར་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་
 འགའ་མེད་སྟངས་ལས་བཤད་མར་བཤད་སྟེ་ཆོགས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལོག་
 ལྟ་སྐྱེ་བྱེད་བཤད་ཤེས་པ་ལ་དོན་མེད་དེ། དག་སྟོང་ལེགས་པའི་སྐྱར་མས་སྟེ་སྟོང་
 མང་པོ་སྟོ་འདོན་ཤར་ཤར་བྱེད་ཅིང་སྟོམ་བརྒྱབ་ནས་སྤིང་རྩེའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཡོད་པར་
 བཤད་རྒྱུ་མེད་དམ། དེས་ན་རྒྱ་གཅིག་ཆོག་དད་པ་ལྟར་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ནས་གོ་
 ཆོད་དེ། ཨ་རིའི་སྒྲོར་མོ་བྱེད་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ས་ཆ་གང་དུ་སོང་ཡང་གོ་ཆོད་པ་

ཁྱབ་བདག་སྤྲོ་མ་པ་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བཞིན་རང་གི་སེམས་ན་དད་པ་ལྟར་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་དེས་ཆོག་སྟེ། གནའ་སྤྱོད་མེར་
ཡུལ་རྩ་ཆུ་ཁའི་རྒྱུད་པོ་ཞིག་གིས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་མཛེས་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པར་
བསམ་ནས་བསྟུན། སྤྲོ་རྒྱུན་ཞིག་གིས་རྒྱུད་པོ་ལ་སྤྱོད་མཛེས་སྤྱོད་པོ་མ་ཡིན་པར་
དམར་པོ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་ཁོས་བདེན་པར་མ་བཟུང་བར་གསེལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཏབ་སྟེ་རང་གི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་ལ་བྱས། མཐར་ཤི་དུས་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་
གི་མཐོང་སྣང་དུ་རྒྱུད་པོ་ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་སྤྱོད་མཛེས་སྤྱོད་པོ་ཅན་འཁོར་རྒྱལ་
སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་གིས་ལམ་སྤྱོད་དང་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སོང་བར་མཐོང་།
དེའི་ཕྱིར་དད་པ་ཡོད་ན་གོ་གཅིག་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་རང་ལ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྲོ་བས་དོན་
བཤད་བྱའི་ཆོག་གི་འབྲུ་མནན་ན་འདི་ལྟར་དཔེ་ཆར་ལྟོས་དང་། ཆོས་ཉིད་མི་འབྲུར་
སྤྱང་བ་མ་ཐའ་ཡས་ནི། །འགག་ག་མེད་སྟེང་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་རས་
གཟིགས། །ཞོ་རྒྱན་པ་ཆ་ཆེན་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད། །ཞེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་
འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་དོ་རྩེའི་གསུང་ཡིན་ལ། ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པོ་འདིས་ནི་བདེ་བ་
ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ལ། དེའི་མཇུག་
ཏུ། གསེལ་བ་འདེབས་སེཞེས་པས་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཆོགས་བསམགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྟན།
དེའི་འོག་ཏུ། བདག་གཞོན་བར་ཆད་སོལ། །འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་སྤྱོད་བསྟན་ལ་མི་
འབྱུང་ཞིང་། །ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་རྒྱུ་པར་གྱུར་མ་ཐག །བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏ་
ལ། །ཟངས་མཛེས་དཔལ་གྱི་རི་བོར་སྤྱོད་བར་ཤོག །ཅེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞི་ལྟག་གིས་
རྒྱུན་སྤྱོད་ལམ་དག་པའི་མཆོམས་སྤྱོད་བསྟན་ཞིང་། རྒྱུ་གསུམ་པ་གྲོགས་བྱུང་རྒྱུ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆ་མཉམ་དུ་བསྟན་པའོ།

ངག་འདོན་ཕྱིན་རྒྱལ་སྒོ་གཞག་སྒོ་གསོལ་སྒོ་རྒྱལ་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བསྟོད།

རྒྱ་དང་པོ་རྟོན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ།

ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་དམ་བཅའ་བཟུང་ཞིང་

ཐོག་སྒྲིལ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ།

དེའང་ཞིང་ཁམས་བཞོད་ཅིང་འཛིན་པ་པོ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱིས་སྒྲིལ་སྒྲོབ་པ་
ལམ་གྱི་ཆོན། ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་དམ་བཅའ་
བཟུང་ཞིང་ཐོག་སྒྲིལ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་དང་གཅིག་བར་དུ་མངོན་པར་ཐོག་སྒྲིལ་
པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ཞིང་ཁམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཟུང་ཚུལ་དང་གཉིས། ཐ་
མར་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་ཐོག་སྒྲིལ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་བཤའ་དགོས། དེ་ལས་དང་པོ་
བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་མངོན་པ། གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཆོག་སྒྲིལ་བསམས་
ཏེ་ཐོག་སྒྲིལ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་པ།

དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་མངོན་པ།

དེའང་ཞིང་ཁམས་ཀྱན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་བའི་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བ་མཐའ་ཡས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན།
ཁོང་ལ་སྐྱེས་རབས་རྣམ་པར་ཐར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཞལ་གསུང་།

འོད་མདོ་དང་སྒྲིང་རྩེ་པད་དཀར་གཉིས་གཅི་བོར་བཟུང་ནས་སྒྲོན་པའོ།

༡ འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོའི་འཆད་ཚུལ།

དང་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོའི་རྩེ་ལྷན་འབྲང་ནས་བཤད་པ། སྒྲོན་བསྐལ་བ་དཔག་མེད་བགྲང་དུ་མེད་པ་འདས་པའི་སྤྱི་ལོ་དུ། སྒྲོབས་བཅུ་མངའ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན། དེའི་ཆོན་ཁོང་ནི་སྒྲོབ་པ་ལམ་ལ་གནས་པ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་དང་སྒྲོབས་པ་དང་སྒྲོ་གོས་ལྷན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་རུས་པ་དང་སྒྲིང་སྒྲོབས་རྒྱ་ཆེར་ལྷན་པ། གཞན་དང་མི་མཆུངས་པའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་མངའ་བ་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས། སངས་རྒྱུས་དེའི་ཞབས་འབྲང་བསྐྱེན་བཀྱར་པར་གྱུར་ཆོ་སྒྲིང་རྩེའི་རྩ་བ་བརྟན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཤོས། སྒྲིང་སྒྲོབས་མཆོག་ཏུ་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲོབས་པ་རྒྱབས་ཆེན་དང་ལྷན་པས་སངས་རྒྱུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ནས་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་གིས་གཟོད་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྒྲོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱུས་གཞན་ལས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ། དེའང་འཕགས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་རྩོགས་པའི་ས་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་སྒྲོབས་དང་སྒྲོན་ལམ་མཆུངས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱུས་གཅིག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱུ་ཅི་འདྲ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ་བདག་ཉིད་མདོན་པར་འཆོང་རྒྱ་

དག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསལ་སྤོན་རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 བའི་ཆོན་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་དུ་འཇུག་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 བར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མི་ལོ་བྱེ་བའི་བར་དུ། ལས་དག་དང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་དག་པའི་ཞིང་དུ་འདྲན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཀོད་
 དང་། ཆགས་དབྱིབས། ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཇི་ལྟར་
 ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་བཀོད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྣང་བ། དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལས་ཚུལ་ཅི་
 ལྟར་གདུལ་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ངོར་སྒྲུན་མོང་དུ་བྱུང་བ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ལ་སྤངས་ཏེ་
 གསན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཕྱག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཞིང་ཁམས་དེ་
 དག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པར་བསམ། ཞིང་ཁམས་གཞན་གྱིས་འགྲན་དུ་མེད་ཅིང་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀོད་པ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཞིང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱ་འཇུག་དང་སྟོང་འཇུག་ཁྲི་འཇུག་
 དང་འབུམ་འཇུག་གྱིས་ལྷག་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེའི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་རང་བཞིན་།
 བདེ་སྤྱིད་ལོངས་སྟོང་ཟད་དུ་མེད་པ་སྒྲུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པར་འདུན་
 པའི་སྟོབས་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་འགོད་ཅིང་གཟུང་བར་དུས་དེ་ལས་
 རིང་བར་གསན་བསམ་མཛད་པར་མ་ཟད། སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ས་བརྒྱད་ནོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཟད་མི་ཤེས་པ་མངོན་པར་འདུག་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ནས་ཞིང་ཁམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཟུང་བར་སྟོན་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་སྤྲུང་ཡང་མཛད་པ་ལ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
 པའི་སྤྱིས་བཙོང་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གི་ཞལ་ནས། གང་ཁྱོད་འཛིག་

ཁྱེད་པད་ག་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་སྒྲ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྟེན་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་། །དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཞེས་གྲགས་
ཆོ། །ཞིང་ཁམས་གཟུང་བར་སློན་པའི་དམ་བཅའ་ལ། །སྒྲ་མར་བྱའོ་སྐྱར་ཏུ་
སྒྲ་བས་དབྱེར་གསོལ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
བཟུང་བ་ནི་འོད་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འསྐྱིང་རྗེ་པ་སྒྲ་དཀར་པོའི་མདོའི་འཆད་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྐྱིང་རྗེ་པ་སྒྲ་དཀར་པོའི་མདོའི་འཆད་ཚུལ། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བརྗོད་
ལས་འདས་པའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་མི་ཡུལ་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་དབང་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱིས་མུ་ཁྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སློན་པོ་
མདུན་ན་འདོན་ཆེན་པོ་བྲམ་བེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལ་བྱ་རྒྱ་མཆོའི་
སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་ལ་མཆོན་པ་ཞིག་འབྲུངས། །དེ་ཉིད་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་ན་ཆོད་དར་
ལ་བབ་པའི་ཆོན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཐར་མའོན་པར་རྗེ་གསལ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་
ལ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
སློན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། །དེའི་མདུན་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་སྐྱིང་སྐྱོབས་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ཕྱི་བས་ཀྱིས་མུ་ཁྱུད་ཅན་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་དུ་
ཞིང་ཁམས་ཀུན་ལས་ཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གཟུང་བར་ཐུགས་
བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད་ཅིང་སློན་ལམ་བཟབ། །རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་གྱིས་ལོ་
བདུན་ལ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་། །ལོ་བདུན་པོ་དེའི་རིང་མཉམ་
བཞག་གཡོ་མེད་ཀྱི་ཏིང་པོ་འཛིན་གཅིག་གི་ཁོར་ཡུག་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཞུགས།

ལུ་དང་མཐའ་ཟད་པ་མེད་པ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་
རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ། དེ་དག་རེ་རེ་འང་རྒྱན་དང་བཀོད་པས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་ཤིང་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྷག་པ་མཐོང་།
དེ་དག་རྒྱ་ཅི་དང་རྒྱུན་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་དེ་དག་གི་སྟོན་དང་བར་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་
རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་མཛད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞིང་ཁམས་སྤྱངས་ཤིང་
ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་ཁུས་ཏེ་གསལ་བསམ་གཙོ་བོར་
མཛད་ཅིང་། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྒྱ་མཆོ་སྟོལ་ཕྱིར་དུ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་དེ་དག་
གི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོད་པ་རྒྱ་མཆོ་མཐར་བུན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱ་
མཆོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་མཛད། དེ་ནས་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པ་རིན་ཆེན་སྟིང་པོའི་ཐུན་སྤར་ཐུགས་བསྐྱེད་མདུན་དུ་བྱུང་བ་བདེ་བར་གསལ་གསལ་
པའི་ཞིང་ཁམས། ཇི་སྟེད་སྟོང་ཁམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་སྟེད་རྒྱལ་གྲངས་ལས་འདས་
པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྱོར་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཞིང་ཁམས་གཟུང་བར་
ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་མཛད། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པ་རིན་ཆེན་སྟིང་པོའི་ཐུག་གཡས་པ་དབྱུ་ལ་བཞག་ནས། བྱོད་ཉིད་མ་
འོངས་པ་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོད་སྤང་མཐའ་ཡས་
རྒྱལ་གྲལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོགས་སུ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཤིང་དབང་བསྐྱར་ཏེ། གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་གནང་ཞིང་མཆོན་གྱི་ལུང་བསྟན་
མཛད། ཐུགས་བསྐྱེད་མདུན་དུང་བྱུང་འཕགས་གྱིས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་
མགོན་པོ་མཆོན་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ངན་སོང་ལས་སྟོབ་པར་གཟེངས་བསྟོད། སྟིང་རྗེའི་
པད་དཀར་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱིས་ཞིང་ཁམས་བཟུང་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པསྒྲ་སྒྲ་པམང་མཚོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཐོག་མ་ནི་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ། དོན་ལ་ལུགས་དེ་གཉིས་འགལ་
འདུམ་ཡིན་ཏེ། རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པའི་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་མདོ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་བཅོད་པ་ཙམ་ལས། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྒྲིག་ཅིག་རེ་རེར་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་
ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་མཐར་
ཐུག་པའི་སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་ཀྱི་མདུན་ནས་མཚན་དང་སྐྱེ་ཡི་བཀོད་པའང་དེ་དང་
གྲངས་མཉམ་པ་ཞིག་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་ཆོག་གོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་མཚམས་པར་སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཕྱི་
ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་བྱེད་བྱིས་པ་འཇུག་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྒོ་དང་འཚམ་པར་གོ་བརྟུན་
པ་ཡིན། ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་འོད་མདོ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་
རབ་ཟབ་པའི་ཚུལ་སྤྲིང་རྗེ་པད་དཀར་ལྟར་ཡིན་པས་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་མཐུན།
ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་
ལྟར་བྲིང་ཆོག་པར་བདག་གིས་བསམ་སོ།། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད་ཚུལ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་
ཏོ།།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

གཉིས་པ་སྤྱིར་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་རྩོགས་སྤོན་སྤྱང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ།

གཉིས་པ་བར་དུ་སྤྱིར་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཆོགས་ཇི་ལྟར་བསགས་ཚུལ། སྤྱིར་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོར་གནས་པ་དེས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཀྱང་འཛང་རྒྱ་
བར་རུས་མོད། སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་གྱིས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
མཛད་དུས་ནས་བཟུང་འདི་ལྟར། ལས་ཉོན་གྱིས་འཛིང་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་
ཆོས་སྤོང་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ལ་དད་ཅིང་སྤོན་ལམ་བཏབ་ཆོད་
ཀྱང་ཁོང་གི་ཞིང་དེར་སྤྱི་བར་ཤོག སྤྱིས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱིར་ཉེ་ཉེན་དེ་བརྩེས་མ་ཐག་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་ཤོག དེ་ལྟའི་སྤོན་
ལམ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་འཛང་མི་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅེས་པ་སོགས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པར་མ་ཟད་སྤོན་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་འདྲ་བཏབ་པོ། །དེའང་
གང་སྤོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མ་མཛད་པར་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དུ།
དུས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐླལ་ཆེན་གངས་མེད་མཐའ་ཡས་པར་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་།
བྱུང་པར་དུ་སྤྱིར་སྤོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ཞིམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་
སྤྱིས་པར་ཡོངས་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གངས་མེད་པ་ཅིག་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་།
མི་མཉེས་པའི་ལས་ཏིལ་ཙམ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པར་བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ལ་
གནས་པའི་སྤོང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སློག་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆེས་ཕྱ་ཞིང་
ཕྱ་བ་ནས་བསྐྱམས་ཤིང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཆེས་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་
བསྐྱབས་ཏེ། བྱུང་པར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་པ་
མངའ་བས་ཆོས་ཟབ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དངོས་བརྒྱུད་ཤུགས་གསུམ་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྒྲིག་པ་ལྟར་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགྲོ་བ་དཔུས་པོར་གི་ཆོག་པ་ལ་བསྟན་ཞིང་། དགོ་བའི་
ཅུ་བ་གང་དག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་ཞིང་
སྤེལ་བར་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་
ཞིང་ཁམས་བཟུང་ཞིང་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་
ཞེས་བཤད་དགོས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་
ཡིན་པར་སྒྲིབ་ཅམ་ལས་མི་རུས་ཏེ། ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་དཔེ་ལ་ནམ་མཁའ་ཇི་
བཞིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་གྱིས་པའི་སྒྲོས་གཞལ་ཐབས་དང་སེ་སྤྱིས་སྒྲིལ་གི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །སྤྱིར་མ་དག་པའི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་
བཞུགས་པའི་དུང་དུ་སྐྱེ་བར་རུས་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཞི་བར་འགྱུར་དགོ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སེ་སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་རུས་པ་ནི་
གཞན་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་སེམས་
ཅན་དེ་ཉིད་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཡོད་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་ཆོས་སྤོང་དང་མཆོམས་མེད་
བྱས་པ་མིན་ཡང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོང་སྒྲ་མོད། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་
དང་དགོ་ཅུ་ནི་རྒྱ་བས་ཆེ་ཞིང་གཞན་མཚུངས་སྒྲ་བལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་མདོ་རུ།
རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་ན་དེར་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་ཆོ་
འདིར་ཡང་ཞལ་མཐོང་བར་འགྱུར་གསུངས། ཞལ་མཐོང་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ལམ་ནས་
འཇལ་བ་དང་། ཤི་ཁར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོན་པར་མཇལ་བ་དེ་
འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་ནལ་ རྗེ་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མཚོར་ཁ་པས་ཀྱང་། ནམ་ཞིག་ཆོ་
ཡི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ན། །འཁོར་ཆོག་ས་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱོར་བ་འོད་དཔག་
མེད། །མིག་གི་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དད་དང་སྤྲིང་རྗེས་བདག་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།

རྒྱུད་གང་བར་ཤོག །ཅིས་རང་གི་མིས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་།
ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ། ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་སྤོན་ལམ་གཤགས་མེད་དུ་འགྲུབ་
པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད། ཞིང་དག་པའི་སྟོབས་ལ་སེམས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་
དྲག་བཅས་ཆོང་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོད་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་དང་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་
བསྟན། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རང་དོན་ནི་བ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི།
གོང་གི་ཆོག་མཁུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བར་དོའི་སྤང་བ་ཤར་བར་གྱུར་མ་ཐག །རྒྱལ་
སྤྱོད་རྒྱ་མཆོས་མ་ཞོར་ལམ་བསྟན་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱུལ་བ་
ཡིས། །མ་དག་ཞིང་གི་འགོ་བ་འདྲེན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་གསུངས་སོ། །མ་དག་
ཞིང་གི་འགོ་བ་ནི་སྤྱིར་འཕགས་ས་ཐོབ་པས་མ་གཏོགས་འདྲེན་པར་དཀའ་བ་དང་།
ཞིང་འདིར་སོ་སྐྱེའང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞིང་འདིར་འཕགས་པ་མིན་པ་གཞན་
མེད་པའི་གོ་དོན་ཡང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་མ་གཏོགས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་སྐྱེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་གཞུང་སྤྱིའི་ཆོས་སྐྱད་ལྟར་ན་
སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི་ས་བཅུ་བར་ངོས་འཛིན། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་རིག་པར་ཞུགས་པ་དྲང་བར་
ཞུགས་པ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྟོབ་དང་མི་
སྟོབ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བར་སྦྱར་ཞིང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ནི་བྱང་
འདས་ཀྱི་ཞུགས་པ། སྤྱིར་ཡང་དག་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ས་ལ་སྦྱོར་མོད།
འོད་མདོ་རུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་
གསུངས། དེའང་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞི་ཐ་དད་པར་བཤད་ཆོག་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པསྒྲ་སྒྲ་མ་པ་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

པའང་མང་པོ་ཡོད་པས་སྒྲ་བས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཡག་སྒྲ་ཁུ་ཚུར་
ཀྱིས་མི་འོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ་འདི་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་འདི་ལས་མི་འདའ་ཞེས་བརྗོད་པར་
མི་རུས་ཏེ། འང་མ་མགོན་ས་སྒྲ་པའི་ཏས། འདི་མཐའ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནར་གནས་སོ་
ཞེས། །དེ་མཐའ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་རྗེས་དཔག་ས་ན། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་
བསྐལ་བ་སྟེ། །དེས་ན་མཐའ་དོན་དགོངས་པ་དབྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་སྒྲ་ལྟར་སྒྲ་སྒྲ་
བསྐྱེད་དམ་བཅའ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་དང་སྒྲོར་བ་བྱེད་པར་ཙན་ཀྱིས་ཆོགས་ཅི་ལྟར་
བསགས་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་། སང་ཉིན་འུ་བུ་ཙག་གིས་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ཁམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ནས་
འཆད་པར་བྱའོ།

ཉིན་དང་པོར་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཚུལ་སྒྲོམ་བྱིད་གནང་བ།

དེ་རིང་ད་དུང་དུས་ཆོད་ཅུང་ཟད་ལྷག་ཡོད་པས་སྒྲར་མ་བཅུའི་ཡུན་ལ་སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས།
དེ་ལ་དང་པོར་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲ་དང་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་གཉིས་ལ་སྒྲུང་བར་བྱ།
དེའང་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་སྒྲག་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲལ་བསྐལ་མེད་
པར་བྱེད་པ་ཞིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་ངས་པར་དུ་སྒྲོམ་རྒྱལ་
དགོས་པས་ན། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲ་དང་ལ་ཁྱེད་པ་ཆོ་དང་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་ཙན་
རྣམས་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཀྱང་དུ་འདུག་མི་རུས་ཀྱང་རུང་བྱེད་དཀྱིལ་བདེ་མོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བསྐྱད་ཆོག་ ཐོ་མོ་ཚང་མས་དཀྱིལ་ཀྱང་གྱིས། བུད་མེད་གྱིས་དཀྱིལ་ཀྱང་བྱས་
པས་ས་གས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་གས་ནའང་གས་སུ་རྒྱག་དང་ཇི་ལྟར་གས་པ་
ལ་བལྟ་བར་བྱ། བུད་མེད་ཆོ་དེ་ལྟར་སྒྲོད་མི་རུང་བ་ནི་སྤར་ཐོ་མཆོག་མོ་དམན་གྱི་
དུས་སྐབས་སུ་བུང་བའི་སྐད་ཆ་འབྲེལ་མེད་ཅིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་
ཀྱང་བདེ་བར་སྒྲོད་ལ་ལུས་པའི་སྐལ་ཆོགས་མདའ་ལྟར་བྱང་པོར་སྒྲོང་ས། དཔུང་བ་
གཉིས་གྱི་མ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སར་སྒྲོད་དེ་རྒྱུད་། ལག་པའི་ཐལ་མོ་མཉམ་
བཞག་མཛད་ཀྱང་ཆོག་ལ་ཕུས་མོ་གཉིས་སོ་སོར་བཀའ་ཀྱང་རུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
པར་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་ལྟར་ན་པོའི་ལག་པ་གཡས་སྒྲེང་དང་མོ་ལག་པ་གཡོན་
སྒྲེང་དུ་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་བྱ། ཐུན་མིན་རྩོགས་ཆེན་ཉམས་སུ་བཞེས་མཁན་
ཡིན་ན་ངལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞུགས་སྐྱངས་ལྟར་ཕུས་མོ་བཀའ་བ། ལྷེ་སྒྲེ་ཡ་རྒྱན་ལ་
གཏད། དབུགས་ཁ་སྒྲ་གང་རུང་ནས་འབྱིན། དེའང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་གི་
ལྷགས་ལ་རྩ་དབུ་རྒྱུད་རོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྐབས་སྤྲུག་ནས་འབྱིན་དགོས་པ་
ཡོད་ལ། ཐུན་མིན་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་མཆུ་མ་རེག་པར་དབུགས་ཁ་ནས་
འབྱིན། མདོར་ན་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཆོར་བའི་དལ་བ་ཞིག་དགོས།
མིག་གཉིས་བུམ་བུས་ཐད་ཀར་བལྟ་བ་ལས་མིག་ཅེར་བ་དང་བརྩམ་པར་མི་བྱ། མིག་
བརྩམ་ན་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་རྩ་འགག་པར་འགྱུར། སྤྱིར་མིག་བརྩམ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་
ཡོད་མོད་དེ་ནི་གཞན་ལྷགས་སོ། །ལྷགས་འདིར་བུམ་བུའི་མིག་གིས་མདུན་ཐད་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་གཏད་མེད་དུ་བལྟ། མགྱིན་པ་གྱེན་དུ་མི་དགྱེ་བར་ཞེན་ཅོམ་སྦྱར་བར་
བྱ་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྐྱངས་ཡིན། སྒྲོམ་རྒྱག་དུས་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྐྱངས་དང་
སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་གཉིས་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་བཞག་

ཁྱེད་པོ་ལ་ཐོག་མའི་མཛུགས་ཀྱི་ཞལ་གསུང་།

ཐབས་ནི་སེམས་ཀྱི་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་བཞག་ཅེས་བྱ། དེའང་རྣམ་
རྟོག་འཕྲོ་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དམིགས་པ་གང་ལ་གཏད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་
དགོས། སྦྱར་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་ཏུ་ཅང་མང་སྟེ་ཆུ་ཚོད་སྐར་མ་ཤེས་ཡང་བཙུ་ཚོད་མེད་
པ་ཞིག་འབྱུང་མོད། དེ་དག་རིགས་བསྟར་ན་དུས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འདས་པའི་
རྣམ་རྟོག་དང་ད་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ། །དེ་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་
བའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་གང་ལ་གཏད་པ་དེར་མི་གཡེང་བར་འདུག་པར་བྱ། དེ་
ལས་གཡེང་ནས་འབྲུལ་ན་འབྲུལ་བའི་ངང་དུ་མི་འཛོལ་པར་རྒྱུ་བསྟན་ནས་དམིགས་པ་
གང་གཏད་དེར་འཛོལ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་དང་པོར་འུ་ཅག་གིས་མཚན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་
དུས་ཚོད་སྐར་མ་ལྔ་ཙམ་ལ་རྒྱག། དེ་རྗེས་མཚན་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྐར་ཆ་ལྔ་ཙམ་ལ་རྒྱག།
མཚན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་གཏད་ས་ཡོད་ལ་བསམ་བྱ་བྲན་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
དང་། དེའང་བསྒྲིམ་ཞེས་པ་ནི་བྲན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། འུ་ཅག་གི་
ཁྱིམ་མི་དུས་རྒྱུ་ལྟར་དུ་སྟོད་པ་ཞིག་དེ་རིང་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བཀྲ་ལམ་
མེར་འཆར་རུས་ཏེ་གདོང་གི་སྟེ་བ་རྒྱུ་ཆད་གསལ་བར་བྲན་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ། མགོན་
པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་སོགས་བཀྲ་ལམ་མེར་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སྐུ་
གཙུག་དུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཇི་ལྟར་བདེ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བསྒྲིམ།
ཐང་ག་དང་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ནི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་
མ་གཏོགས་མཚན་བཅས་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བརྒྱུད་ཅུས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ལག་པས་
འགྲུབ་ཐབས་མེད་པས་ན། དེ་དག་ནི་མཚན་བྱེད་ཙམ་དང་དད་པའི་རྟེན་ཙམ་ཡིན།
གནའ་སྤྱ་མོར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཤེས་མི་མེད་བྱུང་ཐང་གི་ཡུལ་ནས་འབྲོག་པ་
ཚོར་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་གསུང་དུས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དང་ཐང་ག་སོགས་མ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།

འཛོམས་ན་རུབ་ཕྱོགས་སུ་རས་ཡུག་དམར་པོ་རི་བཤམས་ནས་དེར་བརྟེན་པའང་ཡོད།
དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་དག་ནི་དམིགས་རྟེན་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་བདེ་སྤོན་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་
ཡིད་ལ་གསལ་ཅི་རུས་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་ལྷ་འི་སྤྱོད་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་
དམིགས་པ་གསལ་བ་མདོན་སུམ་མིག་གིས་ཐད་ཀར་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་རུས་སྟམ་
ན། བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ཁག་མི་འདུག་པས་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་
ནས་བྲི་གང་ཙམ་གྱི་བར་སྤྲང་ལ་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཞིག་བསྒྲོམ་ལོས་ཤེས།
དེའང་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་འོད་ཟེར་གསལ་ཞིང་འཆོར་ལ་དྲངས་ཤིང་
གསལ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་མ་ཡངས་བར་བསྒྲོམ། སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་
མེད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྒྲོམ་དུས་ཞལ་རྩེར་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
བསྒྲོམ་དུས་རང་གི་ཁ་གང་དུ་འཁོར་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཞིག་བསྒྲོམ།
དེའང་ཐོག་མར་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱུར་ཨོ་
ཤེས་ལྟོས། ཐིག་ལེ་དེའང་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྒྲོམ་ས།
དེ་ལ་གོམས་ནས་ཆོགས་མེད་དུ་བསྒྲོམ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་གསལ་སྤྲང་ཅུང་བརྟན་པར་གྱུར་པ་
ཡིན། དེ་དུས་འོད་ཟེར་སྤོ་བསྐྱུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སོང་ཞིང་དེ་དག་ལ་
མཆོད་པ་ལུལ། འོད་ཟེར་དེ་ཉིད་ཡང་རྩེར་རང་ལ་བསྐྱུས། སྤྲར་ཡང་འོད་ཟེར་དེ་
ཉིད་ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་སོང་ཞིང་སེམས་ཙན་གྱི་ལས་ཉོན་
སྤྱི་གྲོལ་དང་བཅས་པ་སྤྱུངས། དེ་ནས་འོད་ཟེར་རྩེར་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིག་ལེ་དམར་པོར་
ཐིམ། དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་སུ་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་བསྒྲོམ་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་
དང་མི་ཤེས་ན་དད་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་ཁོང་གི་སྤྱགས་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟོ་མ་པ་དེ་ལྟར་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བསྐྱོམ་པར་བྱ། མཐར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དེ་ཉིད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དུ་
གྱུར་ནས་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཉིད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སེམས་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱེས་པ། དེའང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་
སེམས་ཉིད་དང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་དམིགས་མེད་མཚན་མ་
དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་གནས། དེའི་ཆོན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཞིང་གང་དུའང་མི་ཐོགས་
པའི་ངང་དུ་བཞག་ནས་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ལྔ་བཙས་ཁྱོན་སྐར་མ་བཅུ་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
ངས་འདི་ནས་ཆུ་ཚོད་ལ་བལྟ་བྱིང་ཅག་གིས་ཐོག་མར་མཚན་བཙས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྒྲི་བོའི་སྤྲིང་
གི་ནམ་མཁར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དམ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་བསྐྱོམ་ལ་སྐར་མ་
ལྔ་ཙམ་དུ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་རང་གིས་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་སྤྲོད།
དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་ན་སྤང་ཅིག་རེར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་
འཆར་མོད། ཤར་ཡང་དེ་རྗེས་མི་འབྲང་རང་སར་བཞག་སྟེ་གང་ལ་དམིགས་པ་
གཏང་སའི་ཡུལ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་འོད་དམར་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེར་སེམས་གཏང་
ཅིང་དད་དང་སྤྲིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། རུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་དད་དང་
སྤྲིང་རྗེ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
ཞོག་ལ་སྤྲོད། ད་སྤོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་མ་སྤྲོད་བ་རྣམས་ལ་ཁག་མི་
འདུག་པས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ཡང་བསྐྱར་སྒྲོས་ན། རང་གི་སྒྲི་བོའི་སྤྲིང་དུ་བྲི་གང་ངམ་
མདའ་གང་གི་བར་སྤྲང་ན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་འདུག་པ་བསྐྱོམ་ཤེས་ན་དེ་
དང་། མ་ཤེས་ན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལ་དེར་དམིགས་པ་ཅེ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་སེམས་གཞན་དུ་མི་ཡེངས་བའི་ངང་དུ། དད་པ་དང་སྤྲིང་རྗེ་གང་
བསྐྱོམ་བྱའི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་མེད་དུ་སེམས་ལ་སྤྲོད།
རང་གི་སེམས་ཉིད་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་སམ་ཡང་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་སྐབས་ཀྱི་གུ་རུ་མཆོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ནི་གང་ཞེན་རང་གི་
སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཐུགས་ཡིད་
དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན། མགོན་པོ་སྐྱ་ཅེ་ནས་རྒྱུ་ལྷུ་མེད་ཐུགས་པ་ཞིག་པར་དུ་སྤྱང་
བའི་ཡུན་ཙམ་ལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཆོས་
སྐྱབ་པའི་ཆོགས་རྗེས་པར་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོམ་རྒྱལ་པ་ནི་དགོ་
བ་སྟོབས་ཆེནོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་མི་ཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་ལ་གཏོད། དེ་ཙམ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆོད་སྐར་མ་ལྷ་འགོར་སོང་། འདི་ནི་དམིགས་
གཏད་མཆོན་མ་ཙན་ཀྱི་སྐྱོམ་སྟེ་གང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ཅེན། དང་པོ་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡང་ན་ཐིག་ལེ་དམར་པོའི་གསལ་སྤྱང་བྲན་པ་ཡིན། དེ་
ནས་འོད་ཟེར་སྟོབས་ཐུགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ཞིང་འོད་ཟེར་
རྒྱར་བསྐྱུས། སྐར་ཡང་འོད་ཟེར་གཉིས་པ་སྟོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རིགས་
དྲུག་གི་ལས་ཉོན་སྟོན་སྟོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བསམས་ནས་འོད་ཟེར་
རྒྱར་བསྐྱུས། འོད་དམར་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དུ་གྱུར་ནས་རང་
ལ་ཐིམ། དེ་ནས་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅིང་དམིགས་མེད་མཆོན་
མ་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱེད་དགོས། རང་གི་སེམས་ཉིད་དང་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ནི། འདི་ཞེས་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདིའོ་ཞེས་
མཆོན་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ། དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སོགས་ཁ་དོག་དང་གྲུ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བཞི་བྱ་གསུམ་རྒྱུ་པོ་སོགས་བཟོ་དབྱིབས་མེད་པ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པས་ན་དེའི་
ངང་དུ་མཉམ་པར་གཞག། དེ་ཆོ་རྣམ་ཏོག་གར་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཞིང་རྣམ་ཏོག་གི་
འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་བ་ནི་བྱ་དུམ་ན་བྱ་ཅན་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེ་
ལྟའི་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་མ་ཞོར་ན་བདེ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ངང་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྐར་ཆ་ལྷ་ཙམ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཚུ་ཆོད་སྐར་
ཆ་ལྷ་ལོན་ཡོད་པས་དེ་རིང་ཁྱོད་སྐར་མ་བཅུ་ལ་སྒྲོམ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། འདིར་ད་སྔོན་
མི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་རྒྱག་མ་སྤྱོད་བའང་ཡོད་མོད། མགོའི་སྒྲ་ཅེ་ནས་ཚུ་ཐེགས་པ་
པང་དུ་ལྷུང་བའི་ཡུན་ཙམ་ལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་ན་བསྐལ་བ་མང་པོར་ཆོགས་
བསགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ན་འུ་བྱ་ཅག་གིས་དགོ་བ་རྒྱབས་ཆེན་འགྲུབ་
བཞིན་ཡོད། ཕྱི་མར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བ་ལ་ཏེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གཙོ་བོ་
འོད་དཔག་མེད་བསྒྲོམ་དགོས། ཆོ་འདིའི་ཆུན་གོགས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་བསམ་དོན་
ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང་ཆོ་རིང་ནད་མེད་ཡོང་བར་ཡང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
བསྒྲོམ་དགོས། དེའང་རྒྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་
འབྲུམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དང་ཐམི་དད་ཅིང་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་
གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ལྟར་རབ་ན་ཉིན་རེར་ཐུན་བཞི་རེ་དང་། དེ་
མིན་གཉིས་རེ། མ་མཐའ་ཡང་སྐར་ཆ་བཅུ་ཙམ་རེ་ལ་སྒྲོམ་ལོང་མེད་པ་ཞིག་ག་ལ་
སྤི། དེས་ན་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ།
ཉམས་བཞག་ཐུན་དུ་བཅད་པའི་མཆུག་མཐར་དེ་ལས་ལང་ནས་དགོ་རྩ་སེམས་ཅན་ལ་
བསྒྲེ་ཞིང་། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གསལ་སྒྲུང་དང་མ་བུལ་
བའི་ངང་ནས་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཆུག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་མཆོད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཁང་ངམ་ཆོས་སྐྱབ་སའི་ཁང་བ་དེར་ཡོད་དུས་ཆོས་པ་དང་ཕྱིར་བུད་ཆོ་མི་དེ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་བྱ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་དུས་རྒྱུན་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ནས་ཐུན་རེ་གཅིད་པ་དང་མཉམ་
བཞག་གི་གསལ་སྤང་ཐོན་ནས་བདེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས། འདིར་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་
སྤངས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་ལན་གཅིག་བསྒྲོམ་པས་མི་ཆོག་པར་རང་གིས་མི་ཆོ་གང་
བོར་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་སོ། །འདིར་བཞུགས་པལ་མེ་ཆེས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་
སྤངས་བྱིན་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཡོང་བ་དང་མ་སྤང་བ་རེ་གཉིས་ཡོད་སྲིད་པས་སང་
ཉིན་སྐྱབས་སྒྲོམ་ལེན་པར་བྱ་དགོས་སྟུགས། ད་ལོར་འུ་ཅག་འདུག་གནས་སུ་ཤོང་ན་
ཅུང་ཟད་ཐར་ཐོར་དུ་བསྐྱད་དེ་ཕུག་འཆལ་རུས་པ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་
སྒྲོམ་སྐྱབ་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་འདིས་མཆོན་ནས་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་
བསགས་པའི་དགེ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཤིང་བསྒྲོམས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གང་ན་སུ་
བཞུགས་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན་ཞིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་
མཐུན་བྲིམས་གཙང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་ཚོགས་ལྷན་གྱིདཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། མཐར་
ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་
ཐེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་
དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཟབ་མོ་གནང་བར་ཁུ། བསོད་
ནས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དབྲ་རྒྱམས་པམ་བྱེད་
ཅིང་། །སྐྱེ་ན་ན་འཆི་འོ་སྤྱོད་འབྲིགས་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་
བར་ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་ཅི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་སྒྲ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར། །དགེ་བ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲོ།

ཉིན་གཉིས་པའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་བྲིད།

སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་གནང་བ།

དེ་ལ་སྦྱར་བོད་གངས་ཅན་རྫོང་ས་འཕགས་པ་སྦུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དུ་སྐྱེས་
པའི་མི། ཨ་མ་དང་མ་ཁྱེད་མཉམ་བསྐྱབ་མ་དགོས་པར་ཤེས་ཤིང་དགོན་མཆོག་གི་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དེའང་སྒྲོན་ཆད་བོད་མི་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་ཡིན་པར་
བཞེད་མོད། དེང་སྐབས་ཀྱང་དོན་དངོས་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པར་མ་ལྟོས་པའི་ཕལ་
མོ་ཆེ་ཞིག་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་ཆོས་པ་དངོས་ཡིན་པར་སྒྲིམ་
ལུས་མོད་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཅན་ཤིང་སྦྲུག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་འམ་
དམ་བཅའ་འདི་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུངས་ན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་
ཏུ་རྒྱུད་པའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་ཆོང་བས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པ་མིན་ལ་ནང་
བའང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གོ། རྒྱལ་འདི་ནི་ཕྱི་བ་ནང་བ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་
པ་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་ན། ཇི་སྐད་དུ།
སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་འདི་ཡང་སྒྲོད་དུ་
རྒྱུད། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ཁམས་ལ་མི་ཤོད་ཞེས་དེ་ཉིད་ཆོད་གཞལ་དུ་མེད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

པར་གསུངས། དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་བར་དུ་རྒྱུད་ལ་མ་བྲངས་བཞིན་པར་
བའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་འབྱུང་ངེས་པ་ཞིག་གོ། །ད་ལྟའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དོན་
ཡོད་ཅིག་བྱེད་དགོས་བསམ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ན། ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནི་ཚུལ་གྲིམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཙུ་བ་ལ་རྒྱལ་སྒྲོག་འབྲེལ་མང་
གཞི་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། །རྒྱལ་སྐུ་
མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྐུ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་མེད་ན་
སོར་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཞུས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཐོབ་
པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་སོར་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྐུ་འབྲེལ་མང་གཞིའི་སྤང་
ནས་ཐོབ་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྐུ་སྒྲོམ་ནི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་པ་ཡིན་པས་
ན། དང་པོ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལ་ཕྱག་གསུམ་རེ་འཆོལ་དགོས། མི་
རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ་བའི་མོས་པ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྐུར་བ་གནས་གསུམ་ལ་རེག་ཅིང་
མལ་ལྲ་ས་ལ་ཕབ་པའི་མོས་པ་ཀྱིས། དེའང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་དུ་དང་པོ་ཐལ་
མོ་སྦྱང་ཁར་སྦྱར། དེ་ནས་སྐུ་བོའི་གཙུག་ཏུ་སྦྱར། དེ་ནས་མགྱིན་པར་སྦྱར།
དེ་ནས་སྦྱང་ཁར་སྦྱར། དེ་ནས་མལ་ལྲ་ས་ལ་ཕབ། དེ་ནི་ཕྱག་དང་པོ་ཡིན།
སྐུར་ཡང་ཡར་ལ་ལང་སྐུར་བཞིན་ཕྱག་ལན་གཉིས་འཆོལ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
བཞག་ནས་ཕྱག་གསུམ་བཙུམ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་སྐུན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལའང་
ཕྱག་གསུམ་འཆོལ་དགོས་པས་གོང་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འཆོལ། དེ་རྗེས་སྒྲོབ་མ་
རྣམས་ཕུས་བཙུགས་སྦྱང་ཁར་ཐལ་སྐུར་ཀྱིས་སྦྱོང། དེ་ལྟར་སྦྱོང་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཅི་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བདེར་བཞུགས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས། རྟོན་པར་དཀའ་བ་
དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོན་ཁྱེད་པར་ཅན་རྟོན། མཇལ་བར་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
དང་མཇལ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ནན་ཏན་སྟོང་པོར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
གཞི་རྩུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོག་མར་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྩ་བར་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། ཇི་སྟན་དུ། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེའང་སྒྲ་མའི་དུང་ནས་སྒྲ་ན་རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྟོན་
སོགས་དགོས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པས་འདིའི་རྗེས་སྒྲིམ་མཛོད། སློབ་དཔོན་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ།
ཇི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ། ཏང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་
དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དག་
བསྟེན་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲིམ་བྱ་
ཞིང་། ཐམའི་ཆོ་བདག་དག་བསྟེན་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་མཛུགས་ཐོག་ཏུ་བདག་གིས་སེ་
གོལ་གྱི་སྒྲ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐབས་ཡིན་ནི་ཞེས་བཛོད་ཆོ་སྐྱབས་སྟོམ་ཐོབ་སྟེ་སྟེ་ཞིང་
ལན་དུ་ལགས་སེ་བྱིན། དེའང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ལེན་མི་དགོས་མོད་འདི་ཉིད་
བྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་སྟགས་པེ་མེ་ཆོས་སྒྲུང་ཆོག་གོ། །

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྤྱལ་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དགུ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟའི་སྤྱལ་འགྲོའི་སྤོན་པ་ཐོབ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤོབ་དགོས།
དེའང་གང་ཡིན་སྟམ་ན་སྤྱལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དང་། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་
ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་ནུབ་འཛིན་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་འགྲོ། ཆོས་ལ་སྤྱལ་སྤོས་
སྤོས་ལྷོ་སྤོས་མཐའ་ཆུང་ལ་གཞོན་འཆོམ་བྱ། དག་འདུན་ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་སྤོས་གྲོགས་
སྤོས་ལྷོ་སྤོས་ཆུང་མི་བསྟན་པ་བཅས་སོ། །དེའང་བོད་འདིར་སྤོས་ལྷོ་གསུམ་པ་དངོས་སྤོས་
འབྱུང་ཡང་སྤོས་ཆུང་མི་བསྟན་པ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་སྤོས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤོས་གསུམ་ཐན་སྤོས་ཆུང་ཆུང་
དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱག་མཆོད་གུས་འདུད་
བཀྱར་བསྟོན། ཆོས་ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་སྤོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུང་རབ་
ཆོག་འབྱུག་ཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱག་མཆོད་གུས་འདུད་བཀྱར་
བསྟོན། དག་འདུན་ལ་སྤྱལ་སྤོས་ལྷོ་སྤོས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤོས་དང་ཐན་ལྷན་པ་སེར་
བོ་ཡན་ཆད་ལ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱག་མཆོད་གུས་
འདུད་བཀྱར་བསྟོན་སོགས་སྤྱར་ལྷུང་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་དཀོན་
མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ། ཐན་ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་ཡུད་གྱིས་མཆོད་པ་དང་།
ནང་རྩབ་སོགས་སྤྱལ་འགྲོ་བཞུགས་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། སྤོས་བྱ་དམ་པ་བསྟན་ནས་
ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སྤོས་འཇུག་ཅིང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤོབ་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་དང་ལྟན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་སྤོབ་པར་གྱིས།

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དེ་ནས་བཀའ་བློན་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲུར་ཡང་ཕྱག་གསུམ་འཆོལ་བར་བྱ།
ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་ཡར་ལང་བ་དང་སྤྱིང་ཁར་ཐལ་མེ་སྒྱུར་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་ཕྱག་
ལན་གསུམ་འཆོལ། དེ་ནས་རང་སར་བདེ་བར་སྡོད་དང་འདྲིའི་སྒྲོན་ལམ་བཏོན་རྩེས་
ཞིང་བྲིད་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སྤྱིམས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱིམས་སྒྱུན་མེད་ཅིང་། །ཚུལ་
སྤྱིམས་རྣམ་པར་དག་དང་ལྡན། །སྒྲོམ་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྱིམས་
ཀྱིས། །ཚུལ་སྤྱིམས་པ་ལོལ་ཕྱིན་རྩོགས་ཤོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྩེས་སུ་སྒྲོབ་གྱུར་
ཏེ། །བཟང་པོ་སྒྱུད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བྱེད་ཅིང་། །ཚུལ་སྤྱིམས་སྒྱུད་པ་བྲི་མེད་
ཡོངས་དག་པ། །རྟག་རྟུ་མ་ཉམས་སྒྱུན་མེད་སྒྱུད་པར་ཤོག །གཞན་གཞོན་གཞི་
བཅས་སྒྲོང་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། །མི་ལམ་ན་ཡང་སྤྲིག་སེམས་མི་འབྱུང་
ཞིང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར། །ཚུལ་སྤྱིམས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་བྲུ་ཤིས་ཤོག །

མཆོམས་སྒྱུར་ཞལ་གདམས།

མཆོམས་འདི་ནས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དག་བཅད་ཀྱིས་ཆོས་བྲིད་མ་གྲོལ་བར་དུ་སྒྲུབ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱམ་པར་བྱ། དེའང་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚུངས་
མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞལ་ནས། །ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་
དང་ངས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་
སྒྱུར་དུས་ངན་བསྟན་པ་རྟོག་མ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱེས་མེད། བྱེ་བྲག་རྒྱ་བསམ་ན་སྤར་
བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྟན་ལ་དད་ཅིང་ལས་འབྲེལ་ཅན་ཡིན་པས་ན།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མིན་པས་དེའི་ལྷག་ཞབས་སུ་སྤྱེས་པའི་དལ་འབྱོར་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཞུགས།

གྱི་ལུས་རྟེན་ཆུང་བོས་སུ་གཏོང་མི་རུང་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། ཆོས་
འཆད་ཉན་བྱེད་ན་ཆོད་དང་ལྷན་ཞིང་ཚུལ་དང་མཐུན་ལ་དོན་འབྲས་ཡོད་དགོས་སྐྱེ།
གོང་དུ་ལུང་བྲངས་པ་བཞིན་བཙུགས་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དུ། ཆོས་ལུ་དུས་
ལེགས་པར་རབ་རྩ་ཉན་ནས་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། ཡིད་ལ་མ་བཟུང་ན་ཞེན་མི་
འདུག་པ་སྒྲོད་ཞབས་དོལ་དུ་ཆུ་སྒྲུག་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་ཆོས་ཉན་ཚུལ་གསུང་སྲོལ་ཡོད་
པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཉན་པ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་ངི་ལྟར་ཉན་ཚུལ་གསུང་པ་དེ་གལ་ཆེ།
དེའང་ཆོས་ཉན་མཁན་རང་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་དེ་རིང་ཞིང་བྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཉན་དུ་འགྲོད་གོས་
བསམས་ནས་དང་པོ་ཡོང་བ་བཞིན་ཆོས་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་ཆོ། ང་ཞེས་པའི་གདགས་
གཞི་མུང་ལྷའི་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཡིན་ན།
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་རང་དང་གཞན་མི་ཕྱེ་པར། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་
ཅན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་སྦྱོང་བ་མེད་ཅིང་།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ངི་བཞིན་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་འདྲ་
ཡང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱ་བ་བཅད་ནས་བདེ་བ་དམ་པ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
གསུང་བར་སྐྱེད་འབྲུལ་འབྲུལ་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དང་། ཕྱིས་འབྲུལ་འབྲུལ་བའི་
མ་མཐའ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་འབྲུལ་བ་ལས་མི་ཐར་བར་འདུག་པས་ན། འདི་ལས་
ཐར་ཐབས་སུ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དུ། བསམ་
པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་ལྷན་པ་གཞིར་བྱས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་
ལ་འཛིན་དགོས། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་དད་ཅིང་གུས་པའི་སྒྲོན་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲ་
ཚིག་ལ་ན་བ་གཏད་ཅིང་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིག་སྲོལ་ལྟར་ངག་གི་སྒྲ་བ་བཅད་དེ་ཉན་དགོས།
དེའང་ལེགས་པར་རབ་རྩ་ཉན་ནས་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞེས་པར་སྐྱེད་བྱེད་བྲུང་བྲུང་བྱེད་ཀུན་

བྱུང་བ་དག་གྲ་མ་པར་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲིང་དང་ཀུན་སྒྲིལ་མང་དུ་འབྱུང་། འཛིན་པ་དུ། བསམ་པ་དག་དང་མི་དགའི་བྲག་
ལས། །དག་སྒྲིག་གཟུགས་བརྒྱུ་ཆེ་ཆུང་རྗེས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་
ཉན་བསམ་སྒྲུབ་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་ན་ཆོས་དག་གི་ཡིན་
ལ། བསམ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་ན་ལྟར་སྒྲིང་དུ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེ་འབྲུ་ཡིན་ཡང་།
དག་སྒྲིག་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱུ་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་སྒྲོས་པས་དོན་དུ་བསམ་པ་མི་
དག་གི་ཡིན་ན་ལས་བྱ་བ་གང་བྱས་མི་དག་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྒྲིང་ཐེག་ཆེན་ཐར་
ལམ་སྐྱབ་པའི་གཅེས་པ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིང་དངོས་རྗེས་ཀྱི་དམ་པ་གསུམ་དང་
ཐབས་སྐྱུ་ཆེན་གསང་བ་སྒྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་དང་བཅས་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་བྱང་འབྲེལ་
གྱི་ཆོས་འདི་འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་དོན་
གྱི་ཆོས་ནི། དག་འདོན་བསྐྱས་པ་བྱིན་རྒྱལས་སྒྲོག་ཞགས་དང་འབྲེལ་ནས་ཀུན་
མཁུན་འཛིགས་སྒྲིང་གི་གསུང་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་སྐྱེལ་མ་འདིའི་
སྟེང་ནས་ཞིང་བྱིད་བྱེད་པ་ལ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱུ་བཞི་ནི་སྐྱུའི་སྟོན་དང་ཆིངས་
སུ་བཞག་ནས། སྐྱུ་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་གསལ་བར་ཡང་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་
དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ཁས་ང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བར་དུ་མངོན་པར་ཚྱོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ཁམས་བྱུང་པར་དུ་

འཕགས་པ་བཟུང་ཚུལ།

དང་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྐྱུ་བ་པར་སྐྱུལ་བ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།

སྤྱིར་གང་ཟག་ལས་དང་སྐལ་བ་མཆོག་ལྡན་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་རང་གཞན་གཉིས་དོན་ལ་ནུམ་
དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་རིག་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་འདི་འདྲའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཞིག་
རྟེན། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་། ལས་དགེ་སྤྲིན་ཅི་བསགས་རང་ལག་
ཏུ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕུགས་འདུན། དོན་དུ་གཉེར་བུའི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲུབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་གནད་ཆེན། མ་འབྲུབ་ཐབས་མེད་དུ་
གྱུར་པ་ནི་གང་ཞེན། སྤྱིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་སྤྲིན་ཀྱིས་
ཆོ་སྤྲུང་ནད་མང་གི་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ། མི་ཆོར་རྟག་བརྟན་མེད་པ་འཆི་རྟེན་ངེས་
མེད་དང་ནུམ་འཆི་ཆ་མེད་རྒྱུད་ནད་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྲིན་མར་གྱུར་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྱར་མི་ཆོ་དོན་མེད་དུ་སོང་ཚུལ་དང་དེ་ནི་ཆོའི་
ལྷག་མ་ཅི་ཡོད་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། སྤྱར་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བརྟེན་འབྲུས་
བསྐྱེད་དེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་བཅུ་དགུ་མཐུད་ཅེས་པ་ལྟར། ཆོ་ལུས་འདིའི་སྤྱོད་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ། གཞན་འཁོར་བའི་གནས་ལས་འདྲེན་རུས་པ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་རང་ལས་ཆེ་བ་གར་ཡང་མེད་དེ་ད་སྤོན་ཡང་ཆོས་མ་
གོ་བ་དང་མ་ཐོས་པ་མིན་ལ། དགེ་སྐྱབ་སྤྲིན་སྤོང་གི་གནད་མ་ཁྲོལ་བར་ལུས་པའང་
མིན་མོད། ཆོས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏང་ཞིང་དོན་ཅུང་ཟད་རེ་གོ་
བའང་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་མ་རུས་པར་ཆོས་རའི་ནད་གི་ཆོས་པ་དེ་སྤོང་ཕྱིར་བུད་དུས་སྤྲིན་
སྤོང་མཁན་དུ་གྱུར་ནས། ཆོས་བརྒྱ་གོ་སྤོང་གོ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མ་མཐོང་རྒྱུད་གི་
གཏམ་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དུག་འཐུང་གི་ལས་ངན་བསགས་པ་
བབྲང་གིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་མི་ཆོ་གཅིག་གི་སྤྲིན་ལས་སྤོང་བས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆེ་བའི་དོ་ཡ་ལ་ད་ལྟའི་ཆོས་རའི་ནང་གི་དག་སེམས་སྐད་ཅིག་མས་ག་ལ་ཡོང་། རྒྱ་
རྒྱུན་ཐུར་དུ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་རན་གོ་མས་གྲིས་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་བསགས་ཤིང་འབྲས་
བུ་སྒྲག་བསྐྱེད་མུང་ནས་ཀུན་ཉོན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འཁོར་གྱིན་ཡོད།
དཔེར་ན། ཉོན་རེར་སེམས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་དང་། དག་ནས་བཤད་
པའི་སྐད་ཆ། དེ་བཞིན་ལག་གིས་བྱས་པའི་བྱ་གཞག་ཆེ་ཕྱ་རྒྱུད་གསུམ་ལ་ཞིབ་དཔྱད་
བྱས་ཏེ། སྔོན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞིན་སྒྲིགས་སྔོན་བྱས་ནས།
དག་སྒྲིག་གཉིས་རྟེན་དཀར་ནག་གི་གྲངས་ཀྱིས་བརྩིས་ན་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་
གྲིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ནག་པོ་ཤ་སྒྲག་ལས་དཀར་ནག་འབྲས་མའི་བྲ་བོ་ཙམ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོད་དུ་སྒྲེབས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རང་རྒྱུས་རང་ལ་
ཆོད། །དེ་ལྟ་ན་ད་རེས་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དང་འཕྲད། རང་རང་གང་ལ་གང་འདོད་
ཀྱི་ཆོས། སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་པས་གང་ལ་ཞུགས་
ཀྱང་ཆོག དེ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་ནི་ཐབས་མང་བ་དང་དཀའ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་ཞིང་སྤྱར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་
བཞིན་དུ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཁ་རྩང་ནས་གང་ལ་བལྟས་འདུག ཕྱིས་སུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་མིན་སུ་ཡིས་ཤེས། གལ་ཏེ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོས་དང་འཕྲད་མིན་ཅི་
ཤེས། འཕྲད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཉོན་ཡང་
ཆོད། །ད་ལྟ་ནི་མཐོ་རིས་རྣམ་གསུམ་ལས་མིའི་ལུས་རྟེན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་བ་ན་བ་འཆིབ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྒྲག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་དེད་
ན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའང་སྤྱིད་རྩ་མ་རིག་པ་འགོག་མ་རུས་པར་སྤེད་ལེན་
གཉིས་མེད་པར་མ་གྱུར་ན། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐབས་མེད་

དག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

དོ། །དེ་ལ་ཆོ་འདིའི་སྟེང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་བྱིན་ཆད་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་མ་འབྱུང་གྲང་། ད་ལྟ་སྟོང་སའི་འཁོར་བའི་གནས་འདི་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ཞིག་ལ་འདུན་པ་གཏད་ས་ཡོད་ན་དེར་གཏད་དགོས་སྐུམ་པ་བྱུང་ན། འདེམས་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། འུ་བུ་ཅག་གིས་དེའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ལས་བདེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདུན་པ་གཏད་ཆོ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཅི་རིགས་དག་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་མན་ཆད་ཞིག་དགོས། ཞིང་ཁམས་འབྲིང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཅིག་དགོས། ཞིང་ཁམས་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཡང་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རེ་ལྟ་བུའི་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མཆོན་ན་ཐར་ལམ་གང་ཡིན་ངོས་མ་བཟུང་ཞིང་ཆོགས་སྐྱུར་གྱི་ལམ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་རུས་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། དེས་ན་སོ་སྐྱེས་ཡིན་ཡང་དེར་སྐྱེ་རུས་པ་དང་ཞིང་ཁམས་དག་པའང་ཡིན་པ། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་མི་དགོས་པ། དེའི་ཆོ་ནའང་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྟོང་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། བྲོགས་འཕགས་པ་ས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་སྐྱལ་བ་འདྲ་མཉམ་གྱིས་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཉན་པ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུས་ཡུན་སྤང་དུ་ཅམ་ལ་འདུམ་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཡུན་གང་ཞེན་བདེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་མིག་གི་ཐང་ན་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཐོན་པའི་འབྲོར་ཉེན་ལག་ཏུ་ཐོན་བཞིན་དེ་མི་སྐྱུབ་པ་ནི་སྐྱོན་པ་མིན་ན་སྐྱོན་པ་ཡིན། དེར་མི་འཇུག་པ་ནི་མི་མ་ཡིན་པས་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་

ཁྱེད་བདག་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མཆིས། སྤྱིར་མིའི་འགོ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དུས་ངན་སྤྱིགས་མའི་མི་རྣམས་ལ་བདེ་བ་
ཅན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་དང་བའི་སྒོ་འདི་སྤྱིས་བྱུང་སྒྲིམ་པ་ཞིག་དང་།
ངན་སོང་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་བརྗོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ཙམ་འགྲུལ་བྱུང་སྒྲིམ་པ་
མེད་པ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་མི་གཅེས་པ་དང་མི་སེམས་པ་མིན་ཡང་། རྗོངས་
པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཏ་ཅད་སྒྱུ་ཆེ་བས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་གང་
རུང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཁྱད་
པར་ཅན་མ་ཤེས་པར་དེར་སྤྱེ་བར་མི་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་སྒྱུ་པོ་ཤིན་
ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
གསོལ་བ་ཅི་བཏབ་ལྟར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཞིག་ལག་ཏུ་སོན་པ་ན། དེའི་ཡོན་ཏྲན་
དང་རིན་ཐང་མ་ཤེས་པར་ས་རྩོལ་ག་ལོག་ཅིག་ཡིན་པར་བསམ་ནས་དོར་བར་བྱས་
པའམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ལས་ཆང་ཁམ་གང་དང་དུ་བ་རྟེན་ཐུར་གཅིག་བཟང་སྒྲིམ་ནས་
བརྗོད་བ་ལྟར་དུ། དོན་ཆེན་རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་བྱ་བ་དེ་སྤྱི་བྱ་བ་སྤྱིར་ནས་དོན་
རྒྱུ་བཤད་རིན་མེད་པ་ཞིག་ལ་འབད་པ་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲའོ།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

ཇི་སྐད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་མདོ་རུ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་
ཆོ། འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མི་ཕམ་པའི་མཚན་ནས་བོས་ཏེ། མི་ཕམ་པ་གང་དག་
བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཙུག་པ་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་མཚན་ཐོས་པ་དེས་ནི་རྟེན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་
དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།
 དད་པ་ལན་གཅིག་བྱས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་དད་པ་མི་བྱེད་པ་ལྷན་པ་དེ་དག་ནི་དམན་པའི་ལམ་ལས་ལྷོག་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་མི་པམ་པ་ཞེས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ། ཆོས་འདི་ལ་
 མོས་པར་གྱིས། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱིས། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་ཤོད།
 སྤྱོད་པ་བཅས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མཆོད་པ་གྱིས། གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་ཡི་འོབས་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་དཀའ་བར་གྱུར་ཀྱང་འདིའི་དོན་དུ་དེ་
 ཉིད་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 འབྱུང་སྟག་མང་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཉན་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱལ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་སྤྱང་ན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་དོན་གྲུབ་པ་
 གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བརྟེས་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་བདེ་སྟོན་ཡིག་རྒྱུད་དུ། འདི་ཉིད་ཆགས་
 མེད་ཐུགས་དམ་མཛོད། །ལག་པ་ན་ཡང་འབད་ནས་བྲིས། །ཞེས་གསུངས་དོན་
 ཡང་དེས་རེད། སྤར་ནས་ཆོས་ལ་གོམས་པ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་
 མ་བསགས། དེ་ལྟར་རྒྱ་སྟོན་སོང་གོམས་པ་སྟོབས་སུ་མ་གྱུར་བས་སྤྱིག་པའི་ཕྱོགས་
 མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཤེས་ལ་དེར་ལྷག་པར་རྣམ་རིག་བཀྲ་བ་ནི་སྤར་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། འོག་རྟོག་ཅན་ནི་ཕྱི་རོལ་
 ལུ་སྟེགས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་མིན་ཡང་། ཁ་ནས་ཆེ་ཕྱི་མ་དང་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་མེད་པར་མི་སྒྲི་མོད་དོན་ལ་ལྟ་བུ་འོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་དུང་ཞེན་དང་མོས་པ་ཆེ་བའི་
 གང་ཟག་དང་། དེའི་ལུགས་རྒྱུན་རན་པ་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་
 སྟོག་གྱུར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལུང་བདེན་པའི་ཆོག་ལའང་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་

ཁྱབ་བདག་སྤྲོ་མ་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལོག་ཏྟིག་ཅན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་ནི་སྤྱིར་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་
མཆོག་གསུམ་སྤྱབས་སུ་འཛིན་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་བྱས་མོད། དམན་པའི་རིགས་
ཅན་དུ་གྱུར་བས་དག་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་འདྲ་ཐོས་པ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པའི་སྤྱི་
བོ་རྣམས་ལས་སེ་སྤྱི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དག་
གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཆོན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་ཞིང་དེར་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱི་བ་
གཅིག་གིས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་ལུས་སམ་མི་ལུས་བསམ་ཞིང་།
གཞན་ལའང་བསྐྱགས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། དེ་ལྟའི་མ་ཏྟིགས་ལོག་ཏྟིག་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་རིགས་རང་
ངོས་ནས་ཡིན་ན། རང་གི་ལམ་སྤྱོད་འགགས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཐབས་བྱ་ཞིང་།
གཞན་དེ་དང་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་སྤྱིར་རྗེ་བཙུ་བ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས། སྟོན་པ་ཆོད་
མའི་སྤྱིས་བྱུང་དང་བསྟན་པ་རྣམས་གོལ་གྱི་འདུག་ངོགས་ཡིན་པ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོན་
ལམ་དག་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་པ་
དང་འདུན་པ་ལ་རགས་ལས་ཚུལ་བཅས་དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་
རང་གིས་ངེས་པར་མ་བཟད་གཞན་ལའང་གོ་བར་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་ཡང་བཤད་ལྟར་
ཞིང་ཁམས་འདིར་སངས་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཙམ་ཐོས་པས་སྤྱི་བར་འགྱུར་
དོན་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་མཛོན་པར་སངས་མ་རྒྱུ་པའི་
སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞིང་ཁམས་གཟུང་བར་སྟོན་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཞིང་གངས་མ་མཆིས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་གི་
མིང་ཐོས་ནས་དད་ཅིང་ཞིང་ཁམས་འདིར་སྤྱི་བར་མོས་ཤིང་དགོ་ཅུ་དེར་བསྟོས་ཆོད།
མཆོམས་མེད་ཀྱིས་ལས་བྱས་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་བ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 ཇི་སྲིད་ཞིང་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ནས་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ནི་མདོ་ལུང་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད། དེ་བཞིན་
 དུ་ཞིང་དག་པ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཆད་ནི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས།
 ཞིང་ཁམས་གཞན་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་དེར་སྐྱེ་བ་ནི་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤོན་ལམ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཐུལ་ས་འབྱུང་བར་གྲུབ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 གྲེ་བ་གཅིག་གི་ཡར་ཐུན་དུ། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་སྲིད་པོའི་མདུན་ནས་རྒྱལ་བོ་
 ཕྱི་བས་ཀྱི་ལུ་བྱུང་གིས་ཞིང་ཁམས་གཟུང་བར་སྤོན་ལམ་བཏབ་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གིས་
 དབུགས་དབྱུང་ལུང་བསྟན་གཟུངས་བསྟོད་བཅས་གནང་བ་ནི་འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྟོས་དང་རྒྱབ་སྟོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གྲེ་བ་འབུམ་ཕྱག་འདས་པའི་ཕ་
 རོལ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབང་པོ་རྩལ་ཤིན་ཏུ་མངོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རུ་མ་འོངས་
 པའི་བསྐྱལ་བ་གང་གྲུའི་ལྷང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན། རྫོགས་སྤོན་སྤྱད་གསུམ་
 མཐར་ཕྱིན་ནས་ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་ཆོ་དཔག་མེད་དུ་འགྱུར། དེ་ཆོ་སྤོན་སྤོན་ལམ་བཏབ་
 པ་ཇི་བཞིན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བདེ་སྐྱིད་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པར་གནས་པ་དེས་སྐྱོ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པར་ཟག་
 མེད་འདུས་མ་བྱས་པའི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། སྤོན་ལམ་
 ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རང་རེའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུའི་སྤྱོད་པོ་ལ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཏུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ཁམས་བཟུང་།
དེའང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞག་བཅུ་ཡིན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་
སུ། རྫོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་བདེ་བ་
ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་བསྐྱགས་བཅོམ་གྱི་རོལ་མེ་ཅི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་དག་ལས་རྫོགས་
པར་རུས་སོ། །རི་སྐད་དུ། གང་ན་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་རྒྱལ་བ་
དེའི། །བསྐྱགས་པ་བཅོམ་ལ་གང་གྲུའི་རྩལ་སྟེད་གྱི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་
བཅོམ་པ་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་
བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྟོན་བྱུང་འཕགས་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་བཅོམ་དགོས་ན། དོན་ལ་ཡེ་
ཤེས་རང་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུལ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་བཀོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་
སྒྲོས་གཞལ་བར་མི་རུས་ཤིང་སྒྲ་ཆོག་གིས་དེ་བས་ཀྱང་མཆོན་པར་བྱར་མེད་མོད།
རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་མཁན་ནི་སོ་སྦྱེའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དད་མེས་དང་འདུན་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་སོ་སྦྱེ་རང་
ཉིད་གྱི་དབང་ཡུལ་དང་སྒྲོ་བསྐྱུན་ནས་འཆད་ཉན་དང་སྒྲོམ་སྤྱུབ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་
དོ། །དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་ཞིང་བཀོད་གསུངས་པ་ནི་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མིའི་
རྟེན་ལ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མིའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་དུས། མི་རྣམས་ཀྱིས་
གོ་རུས་པ་ཁོ་རང་ཆོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡོད་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས་མ་བསྐྱུན་ན་ཤེས་ཐབས་མེད་
པས་གོ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་མི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་བཅུད་དང་རྫོགས་འདྲ་བ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་དགོས་
དབང་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པའོ། །ངས་ཟེར་སྟེང་། དུད་འགོ་རྟོག་གི་ན་
བར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ལྗོན་ཤིང་སོགས་བཅོམ་ན་
གོ་བར་མི་རུས་ལ། གལ་ཏེ་དུད་འགོ་དེས་མི་སྐད་གོ་ན་དེར་རྩ་ཁ་བཟང་ཚུལ་དང་རྩ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

རྒྱ་འཛོམས་རྒྱལ་བཤད་ན་དགའ་བར་ངས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་དགོས་དབང་
དང་བསྐྱུན་ནས་གོ་སློབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྡོད་བཅུད་དག་པ་བསྐྱུན་པ།

དེའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་དང་དེ་ནས་བརྟེན་པ་
སངས་རྒྱལ་གཙོ་འཁོར་བཅས་འཆད་མོད། དོན་ལ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་
གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་འཆད་དགོས་ཏེ། འོད་མདོ་ལས།
སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་ལྟར་དགོས་སྡོད་
ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེས་སྡོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་སྡོད་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་ལ་དབང་བའི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡོད་ལམ་ལ་
སྡོབ་དུས་སུ་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཉེས་སྡོད་དང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱུས་དག་པས་སངས་
རྒྱལ་པའི་དུས་སུ་འདྲེས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཟང་བ་དང་མང་ཞིང་ཕོན་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱའི་མཆོན་དཔེ་དང་འོད་དང་གཟི་བྱིན་དང་མཛོད་པ་སྤོང་ལས་
དང་། ཐན་མཆོན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྡོད་བར་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཤོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དུས་གང་གི་ཆོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་རྒྱལ་
ཕྱ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཤེགས་ནས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྒྱ་བྱས་
པའི་གངས་ཇི་སྟེད་དང་མཉམ་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་མི་ཡི་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་སྡོད་པ་བཏང་བ་ལས། གང་སུ་ཞིག་གིས་སངས་
རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ནུམས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་དད་ཅིང་དགའ་བའི་ཐལ་མོ་ལན་གཅིག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོར་ན་
བསོད་ནམས་ཆེའོ། །འདིར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཕྱོགས་ཅམ་སྦྱོས་ན། སྦྱིར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ས་བཅད་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་
བརྗོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྦྱོད་དག་པ་ས་གཞི་དང་ལྗོན་ཤིང་དང་པརྗོད་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
དང་པོ་ས་གཞི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གིས། གཞིན་གཤེན་ཏུ་ཆགས་པའི་ལག་
མཐིལ་དང་། །མཉམ་པའི་དཔེ་བྱར་འོས་པའི་འགལ་ལྗོན་ནི། །རྒྱ་ཞིང་སྤིང་དུ་མི་
མངོན་ཐ་གྱུའི་ཁྱོན། །རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་གཙལ་དུ་བཀྱས་པ་ལྟར། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་ཚད་གིས། རིན་ཆེན་ས་གཞི་
ཁོད་སྒྲོམས་ལག་མཐིལ་ལྟར། །ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་གསལ་ཞིང་འོད་ཟེར་
འབར། །མནན་ན་ནེམ་ཞིང་བཏེགས་ན་སྤར་བྱེད་པ། །བདེ་འཇམ་ཡངས་པའི་
ཞིང་དེར་སྦྱེ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ས་གཞི་ནི་ཐང་ག་ཤོང་དང་འབའ་
འབྱར་མེད་ཅིང་དོས་མཉམ་པའམ་ཁོད་སྒྲོམས་པའི་ཆ་ནས་གཞིན་རྩའི་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ།
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ཞིང་སྤིང་དུ་མི་མངོན་པ་སྟེ་ས་གཞིའི་ཁ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་
མི་མངོན་ཞིང་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་ལ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ། །ཁོར་ཡུག་གི་
ཕྱོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ། དག་ཅིང་བྲི་མ་མེད་པས་གསལ་
བ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོད་དང་གསེག་མ། ས་ནག་དང་གད་པ་ལ་སོགས་མེད་
པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆས་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་སྤྲས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རང་འོད་དང་སངས་
རྒྱས་གྱི་སྒྱུའི་འོད་ཟེར་ཤོག་པས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པ། ཕྱོགས་གང་
ལ་བཞུས་ཀྱང་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རང་རེའི་ཡུལ་ལྟར་སྤྲ་མཁྱེགས་
རྩལ་རེག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དར་གྱི་འབོལ་སྟན་བཞིན་མནན་ན་ནེམ་པའི་རེག་བྱ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

འཇམ་པ། མཚམས་མཚམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རི་བོ་མཛེས་པ་
མ་གཏོགས། མི་ཡུལ་བཞིན་སྤྱད་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པས་གྲོག་རིང་དང་
གཡང་ས་སོགས་མེད་པ། རི་བོ་འགའ་རེ་ནི་གསེར་ལས་གྲུབ་ཅིང་གཡུ་ཡི་ལྗོན་ཆལ་
དང་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་དམར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཟ་བ། འགའ་རེ་ནི་དངུལ་ལ་
སོགས་པ་བཞུས་ཁམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། འགའ་རེ་ནི་རང་བྱུང་གི་རིན་པོ་
ཆེ་གཟི་དང་ལུ་མེན་དང་སྤྱད་དང་པ་ལམ་སོགས་ལས་གྲུབ་པ། གཞན་ཡང་སྒྲ་ཀྱི་
རིགས་ནི་བསུང་དང་ལྷན་པ་སྦྱོས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་བྲག་རི་
དང་། རྩུན་པོ་དང་། བ་གམ་ལྟར་ཆགས་པ། དཔེ་ལྷ་བཟོ་མཁས་པས་ཐང་
གར་གྱིས་བས་ཀྱང་མཚོན་དུ་མེད་པ། རིན་པོ་ཆེ་རང་གྲུབ་ཀྱི་ཡུག་པ། རི་འགའ་
རེར་ཕྱེ་མོ་སྒྲ་ཚོགས་པ། རི་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡངས་ཤིང་རོས་འཇམ་ལ་བང་རིམ་གྱི་
བཀོད་པས་མཛེས་པ། འགའ་རེ་རྩུན་སྤྱད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ་ཚོམ་བྱར་སྤྱངས་པ། རི་
འགའ་རེའི་ཕྱེ་མོ་ཆུ་ཤེལ་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པ། འགའ་རེ་ཆུ་ཤེལ་དང་རི་སྐྱོད་ཡན་
ཆད་མཚོང་དང་ལུ་མེན་སོགས་ལས་གྲུབ་པ། འགའ་རེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་འདྲེས་པ་
ཁྲ་མེན་གྱིས་གྲུབ་པ། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རང་རྩོལ་དུ་བྱུང་
བ། རི་དང་ཐང་གི་ཐ་གྲུའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་གཙལ་དུ་བཟུམ་པ།
དེ་བཞིན་སྒྲོན་ཤིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་རེ་རེ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་སྒྲོན་
ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་དུག་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་དང་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གྲུབ་པ།
དཔེར་ན་རྩ་བ་གསེར་དང་། སྟོང་པོ་དངུལ། ཡལ་ག་བེ་རྩྭ། ལོ་མ་གཡུ།
འདབ་མ་མན་ཤེལ། མེ་ཏོག་སྤྱད། ཟེའུ་ལྷ་སྤྱད་དཀར་དམར། འབྲས་བུ་
རྩོུ་པ་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་མིའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འགའ་རེ་མིང་གིས་བརྟོག་ཀྱང་པལ་བའི་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མཐོང་ཐོས་སུ་མ་གྱུར་པ། འདིར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གསུངས་པ་ནི། གསེར་
དངུལ། བེ་རྩུ་རྩ། ཤེལ། སྒྱུག་ ལུ་ཏིག་དམར་པོ། རྫོང་པ་ལམ་
བཅས་བདུན་དུ་གསུངས། ལྷོན་གིང་འགའ་རེ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ། འགའ་རེ་ཁ་
དོག་གཅིག་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་འབྲེས་མ་དང་རེ་རེ་ནགས་ཆལ་གྱིས་རི་ཐང་ཕྱོགས་ཀུན་
མཛེས་པར་བརྒྱན་པ། ལྷོན་གིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡལ་འདབ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུས་
ཐུར་དུ་དུད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལས་གྲུབ་ལྷོན་པ་
ནི། །དཔག་ཚད་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱའི་འཕངས་སུ་བསྟེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་བ་དང་བླ་སྟེད་བྲིལ་བྱ་དང་
གཡེར་ཁས་བརྒྱན་པ། སྒྲ་སྟན་པ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་ཞིང་བྲི་ཞིམ་རྟག་ཏུ་འབྱུལ་བ།
གིང་ཐམས་ཅད་རེག་ན་འཇམ་ཞིང་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་འཛོལ། གང་འདོད་ཅི་བསམ་ལེན་
ཆོག་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །དེ་འདྲ་བ་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐེ་
ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ནི། རང་རེས་
གསེར་སོགས་ལ་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས། དོན་ལ་བྱང་
རྒྱུ་གིང་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཞིང་ཕྱི་གིང་ནགས་ཆལ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
གསུངས། དེས་ཕྱིར་ཞིང་དེར་ཕལ་བའི་ཕྱི་གིང་ནགས་ཆལ་མེད་ལ་ཕལ་བའི་གསེར་
དངུལ་སོགས་ཀྱང་མེད་མོད། རང་རེ་དེ་དག་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བས་ན་རིན་ཐང་གཞལ་མེད་
མཆོན་བྱེད་ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་ལྷའི་བྱ་ཆོགས་རྣམས་ནི་སྒྲ་
མཛེས་གིང་འཇའ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་བཀྲ་བ། མགྱིན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟན་སོས་ཡིད་ལ་
དགའ་བ་སྟེད་པ། ཇི་སྐད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། དེ་སྟེང་སྒྲུལ་བའི་བྱ་
ཆོགས་སྐད་སྟན་སྟུངས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོགས་པ། །དོ་མཚར་ཆེན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

པོའི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཡང་ཀུན་མཁུན་དོལ་བོ་
པས། ལྷོན་ཤིང་དག་ལས་སྐྱུལ་བའི་བྱ་ཚོགས་ཁྱུང་དང་མ་བྱ་ཤང་ཤང་དང་པ་ཀ་
ལན་ཏ་ཀ་འཕུར་ཞིང་མངོན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ནི་ཙོ་རི་སྐྱག་ཁུ་བྱུག་
སོགས་བྱ་རིགས་མང་དུ་གསུངས་ཞིང་། སྐྱུལ་བའི་བྱ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱད་སྒྲན་མགིན་
པའི་རྩ་རྩུང་བའང་དབྱངས་སྒྲན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དོན་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་རང་སྒྲུ་ཙན་ཡིན་
ལ། དེ་དག་གིས་མིག་ལ་མཛེས་པ་སྟེར་བར་མ་ཟད་ཡིད་ལ་ཉིང་འཛིན་དང་དགའ་
བདེའི་སིམ་པ་སྟེར་རུས་པ། ལྷ་དང་མི་ཡི་སྐྱེད་ཆོལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་
མདོག་མཛེས་པའི་ཆ་ནི་ལྷ་བཟོ་མཁས་པས་གང་འདོད་དུ་མཛེས་པར་བྲིས་པ་ལྟ་བུ།
ཆོན་མདངས་སྐྱ་ཚོགས་མཛེས་ཤིང་སྐྱོག་ཤོག་རྒྱས་པ། འགའ་རེ་གཡུ་ལྟར་ལྷང་ཞིང་
སྟོབ། འགའ་རེ་བྱུ་རུ་ལྟར་དམར་ཞིང་སྐྱུམ་པ། འགའ་རེ་དུང་ལྟར་དཀར་བ།
འགའ་རེ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་འཇའ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་བཀྲ་བ། མགིན་པའི་སྐྱ་སྒྲན་སྐྱོག་
བཞིན་དུ་རྣམ་མཁའ་དང་ཤིང་ཅེའི་བར་ན་ཅེད་འཛིན་སྒྲོམ་གར་སྐྱུར་བ། བྱ་རིགས་དེ་
དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྷ་མིའི་སྐྱེད་ཆོལ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ཅེ་མོ་ཙན་དན་གྱི་རྣགས་ཆོལ་ལ་
གནས་ཀྱང་། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་འབའ་ཞིག་
གོ། །བདེ་བ་ཙན་གྱི་མེ་ཏོག་པརྒྱའི་འདབ་ལོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་ཀྱང་བརྟེན་མི་རུས་གསུངས་པ་ནི། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ལྷགས་མི་བདེ་བས་མིན་ལ་བདེ་བ་ཙན་གྱི་སྐྱུལ་བའི་བཀོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་མདངས་ཡིན་པས་མིའི་སྐྱད་ཀྱིས་ངེ་བཞིན་བརྟེན་ཐབས་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་བྱ་
རིགས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱད་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་སོགས་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་ཆོས་
སྐྱར་འབྱུང་བའང་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དང་པརྒྱའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ངེ་སྐྱད་དུ།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲིམ་གྱི་ཆུ་གླུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་མཁུང་། དེ་བཞིན་བདུན་ཅིའི་སྒྲིམ་གྱི་རྩིང་བུ་
ནི། །རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་བསྐྱོད། །མེ་ཏོག་པར་དྲི་ཞིམ་འབྲས་བུ་
ལྟ། །པར་དྲི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ། །འོད་ཟེར་ཅེ་ལ་སྒྲུལ་བའི་སངས་
རྒྱུ་བརྒྱན། །ཡ་མཚན་ཆེ་པའི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག །ཅིས་གསུངས། རྒྱ་
ལ་འབབ་རྒྱ་དང་རྩིང་བུ་རིགས་གཉིས། སྒྲིམ་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་དྲི་ཞིམ་ངད་པའི་བསུང་
དང་ལྟ་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཤིང་། འབབ་རྒྱ་ལ་ལའི་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྟོང་
དང་ཟབ་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་མེད་དེ་དག་ནི་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདོད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ལ་
དགའ་བ་སྟེར་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་གྲུ་གྲུར་རྒྱ་ཞིང་ལྷང་ལྷང་དུ་འབབ་
པའང་ཡོད་ཆོག མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་རེ་སྒྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཡུལ་དང་མཐུན་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རེ་རེའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་
བོངས་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་གླུང་དེ་དག་
གི་འགྲམ་དུ་ལྷའི་ཤིང་ཏ་མ་ལ་དང་ཨ་ག་རུ་དང་ཅན་དན་སྒྲུལ་སྟེང་སོགས་སྐྱེས་ཤིང་དེའི་
རྩ་བ་རྒྱུར་བྱུག་པས་དྲི་ཞིམ་རྒྱ་གླུང་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འགྲམ་པའི་རྒྱ་གླུང་
དེ་དག་བསིལ་ཞིང་འཇམ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་དུ་གྱུར། དེའང་ལྷའི་རྒྱ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་དང་མའི་རྒྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆད་བ། དེ་
བཞིན་ལྷ་དང་མི་ཡི་མེ་ཏོག་གི་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་དལ་འབབ་སྟན་པའི་སྐྱེ་
ལྷའི་སིལ་སྟན་དང་དྲི་ཟེའི་རྒྱུད་མངས་ལས་ཀྱང་སྟན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟོགས་པ། སྒྲ་
དང་རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགོ་བ། རྩིང་བུ་དང་། རྒྱ་
གླུང་། མཆོད་བྱ། མཆོ་ཆེན་པོ། འབབ་རྒྱ། ལྷང་ཀ་སོགས་དང་། ཁྱང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

པར་བྲུས་ཀྱི་རྒྱུད་བུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་གཡུ་ལུ་ཏིག་གི་བྱེ་མ་
བཟུང་བ། དེ་བཞིན། དེ་བཞིན་བདུད་རྩི་ལྷུས་ཀྱི་རྒྱུད་བུ་ནི། །རིན་ཆེན་སྒྲུབ་
བདུན་ཐེམ་སྐྱེས་པ་གུས་བསྐྱོར། །མེ་ཏོག་པར་བྲུས་ཀྱི་ཞིམ་འབྲས་བུར་ལྷན། །སོགས་
བདེ་སྒྲོན་དུ་རྩི་ལྷུང་གསུང་པ་བཞིན་འབབ་སྟེགས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱེས་སྟོགས་བཞིར་
བྲངས་པ། སྤྱི་རེལ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གུ་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་ཕྱེང་བ་སྟེལ་ལེགས་སྒྲུ་ཆོགས་
པས་བརྒྱན་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་སྒྲུས་པ།
དེའང་ཆགས་མེད་སྒྲོན་བྲལ་མཆོན་ཕྱིར་མེ་ཏོག་གི་རིགས་ལས་པར་གཙོ་བོ་སྒྲོས་པ་ཙམ་
ལས་འདིའི་ཁོངས་སུ་ཆུ་དང་ཤིང་གི་པར་བྲུས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་པར་བྲུས་དཀར་པོ་དང་
དམར་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པས་མི་ཆད་ཀྱུ་ལྟ་དང་ཨུའུལ་སོགས་ལྷ་མིའི་ཐུན་མོང་གི་
མེ་ཏོག་དང་ལྷའི་མེ་ཏོག་མཚུངས་པ་སོགས་པའོ།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ།

གོང་དུ་བསྟན་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་མཛེས་ཤིང་། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟན་པར་འབྱིན་པ།
སྒྲའི་ཡུལ་དུ་རྩི་ཞིམ་ཞིང་། ལྷའི་ཡུལ་དུ་རོ་བཅུད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ། ལུས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་རིག་བྱ་འཇམ་པ། མེ་ཏོག་རེ་རེའི་ཁྱོན་ལ་དཔག་ཆོད་གཅིག་ནས་བཅུ་གངས་
ཀྱི་བར་ཡོད་པ། དེ་དག་རེ་རེ་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅུ་དུག་དུག་འཕྲོ་
བ། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་ཕྱེ་མོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་
མཆོན་བཟང་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་དུག་འབྱུང་། དེ་ལྟའི་
སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡ་དེ་དག་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བས་མང་བར་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བྱོན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་མཛད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་ཞལ་
ནས། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་འོད་རབ་འཕྲོ། །དེ་ལས་མཆོན་དཔེས་རབ་
བརྒྱན་སྒྲུལ་བའི་སྒྲ། །མཁའ་དབྱིངས་གང་འབྲིགས་ཟབ་ཡངས་ཆོས་སྟོན་
པ། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ཞིང་དེར་སྒྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཐ་
མ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ཞིང་ཞེས་པས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་ཡིན་
པར་བསྟན། །ཞིང་དེའི་བདེ་སྐྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་
མེད་ཏིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་པ་ལས་
འཕགས་པས་ན། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་སྒྲུག་བདེན་གྱིས་མ་བསྒྲུས་པ་ཡིན་
པར་རྟོགས་ཀྱངས། དེ་ལྟར་ཤིང་དང་པར་ཆོ་ཁྱུ་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་ས་གཞིའི་རྒྱན་བཤད་དེ།
གནས་ཁང་གི་རྒྱན་བཤད་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་གྱིས། འདུག་
པར་འདོད་ཆོ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཉལ་བར་འདོད་ཆོ་རིན་ཆེན་བྲི་བཟང་
སྟེང་། །དར་ཟབ་དུ་མའི་མལ་སྟན་སྤྲས་དང་བཅས། །ཞེས་དང་། །ཀུན་
མ་བྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། བར་སྤྱང་ལ་འཁོད་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་
སོགས། །ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན། གཞལ་ཡས་ཁང་དམ་
གཞལ་མེད་ཁང་ནི་དོན་ལ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། གནས་ལམ་ཡོ་
སྤྱད་པུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོད་དེ་སྒྲོས་འདིའི་ཞེས་གཞལ་མི་རྣམས་མེད། ཆོག་གིས་
མཆོན་ཙམ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་གནས་མལ་ཡོ་སྤྱད་ཆོད་མེད་པ།
དེའང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐེམ་སྒྲས་དང་བ་གམ་དང་ནོར་བུའི་རིགས་ལས་གྲུབ་པའི་
སྒྲོ་དང་སྒྲར་ཁྱུང་བྲ་མིག་ཅན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རང་འོད་གྱིས་མཛེས་པའི་ཀ་བ་དང་
གདུང་མ་དང་བྲལ་ལྷུ་སོགས་དང་། འདོད་རྣམ་དང་རྟ་བབ་ལ་སོགས་པ་འཇའ་འོད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

ཀྱི་རིས་སུ་འབྲིལ་བ། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་རེ་རེའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་ཁང་མིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་
པོ་ཡོད་པ། དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་དང་མཐུན་པའི་
ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཆོགས་པ་གང་འདོད་བཞིན་རང་འགྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་དང་བྲི་བྱ་
དང་མལ་བྲི་དང་སྤུས་སྟེགས་ལ་སོགས་སྤྲུབ་འཇམ་ཡང་བ་ལྷ་རྩམ་ལས་གྲུབ་པ་འཛིག་
རྟེན་མིའི་ཉར་སྦྱོད་དང་མཐུན་པ། དེ་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་རེ་རེར་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་
བདུན་སྟོང་གིས་མཆོད་སྤྱོད་སྟོབས་པའོ། །ཟས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། བདེ་བ་ཅན་
ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁམ་ཟས་རགས་པ་མི་བསྟན་པར་དྲངས་མས་ཆོམ་
པ་ཡིན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཆོ་རོ་མཆོག་ལྷན་པའི་
ཁ་ཟས་གང་འདོད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་སྒྲ་བར་བྲི་ཞིམ་པའི་སྟོས་དང་།
མིག་ལ་མཛེས་པའི་རྒྱ་ཆ་དང་གདུགས་དང་བ་དན་དང་། རྒྱ་བར་པི་ཤང་དང་སིལ་
སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བླན་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་འདོད་འབྱུང་བ། དེའང་ཟད་མི་ཤེས་
པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོ་
ཀུན་ཆོམ་པར་བྱེད་པ། རང་རེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ནི་མིག་ཁོ་ནའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་མོད་
འདིར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་པོ་ཀུན་ཆོམ་པར་བྱེད། མི་འདོད་པའི་ཆོ་མོ་ཡོ་བྱད་
རྣམས་དེ་མ་ཐག་མི་སྤྲང་བར་འབྱུར་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། གནས་དང་
རྩམ་དང་ལུས་ལ་བདག་འཛིན་བྲལ། །ཡིད་ལ་བླན་པས་གང་འདོད་འདོད་རྒྱ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ས་གཞིའི་རྒྱ་དུ་གཏོགས་སོ། །བར་སྤྲང་གི་
རྒྱ་ནི། སྦྱིར་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་སྤྱིའི་སྦྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ་མཐོ་རིས་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་
ཡུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་རིའི་རྒྱལ་པོ་རེ་རབ་དང་གླིང་བཞིའི་
དབྱེ་བ་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གནས་སོགས་ཇི་མཛེ་བཞིན་པའི་འབྲ་འབག་བཀོད་པ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ས་གནི་མཉམ་ཡང་མཐའ་བྲལ་བ། །རྒྱ་མཚོ་
རོལ་སྤྱིང་སྤྱིང་གཞན་ཐད་མེད། །གསལ་ཞིང་འོད་འབར་བདེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་
བ། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས། བར་སྤྲང་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུལ་བའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་སིལ་སྒྲན་སྤྱིང་བུ་སོགས་
རོལ་མེད་སྤྱོད་སྒྲན་སྤྱོད་ས་བཞིན་མེ་ཏྲོག་སྤྱོད་ས་སིལ་མར་བཀྲམ་ཞིང་། གདུགས་
དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་རྒྱ་ཡབ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ས་མཚན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ།
འཇའ་སྤྱོད་འོད་ཟེར་སྤྱོད་ས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ས་ཐམས་ཅད་མཛེས་པར་སྤྱུས་ཤིང་བདུད་
ཚིའི་གྲུ་ཆར་འཛོལ། རྒྱ་འཛོལ་དང་སྤྱུག་སྤྱོད་ལང་ལོང་དུ་རྒྱ་བ། སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ན་
སྤྱོད་ས་བཞིན་ས་དྲི་ཞིམ་མངའ་བའི་རྒྱུང་འཇམ་པོར་སྤྱིང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་
ཡལ་འདབ་དང་ལོ་མ་བསྐྱོད་དུས་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་བ་ཤུས་ལུབ་ནས་མི་འགྲེང་ཅམ་འབབ་
བ། དེའང་མི་འགྲེང་བདུན་གྲངས་ཅམ་ཁེབས་པ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ཡང་སྤྲང་མོད།
དེའི་དོན་ལ་གལ་ཏེ་མིའི་ལུས་ཚད་བདུན་ཅམ་བབ་ན་དེར་ལུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྤྱུས་པའི་
ལོག་ཏྲོག་སྤྱོད་ས་མི་བྱ་སྤྱོད། འདིའི་མིའི་འགྲེང་ཚད་དང་ཉིན་མཚན་སོགས་ནི་རང་རེའི་
སྤྱོད་སྤྱུལ་དང་བསྐྱུར་ཏེ་གོ་བྱེད་ཅམ་དུ་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ལུ་ཅག་གི་ལུས་ཚད་ནི་
རང་རང་གི་བྲི་བཞི་ཅམ་གྱི་གཟུགས་པོ་སྤྲང་དུ་འདི་ཡིན་ལ། ལྷ་ལུས་ལྷ་བུའི་ལུས་
བཟང་པོ་དཔག་ཚད་དང་རྒྱུང་གཟུགས་ལས་བརྒྱལ་བ་ནི་མི་འགྲེང་བདུན་དུ་ལུབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རང་རེའི་བསྐྱུལ་བ་གཅིག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་
དེའི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་སྤྱོད། ཇི་སྐད་དུ།
སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་ཞིང་ཁམས་ན། །འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་འོད་འཕྲོ་
བས། །ཉིན་དང་མཚན་གྱི་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུ་བསྟེན།

སྐུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ལོ་དུས་འདས་པ་ན་མེ་ཏྲོག་རྫིང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
གྱུར་ཏེ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་ལ་དག་ཅིང་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཚམས་རེར་
བདུད་རྩི་སྤྱང་ཆར་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་བ་དང་སྟོས་ཀྱི་དྲི་བསྐྱུང་འཕྲུལ། སྤྱང་གི་
བར་སྤྱང་ཁམས་སྤྱུང་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་གི་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་སྤྱོད་
མོས་ཚལ་དང་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ། དེའང་མི་ཡུལ་
བཞིན་ས་གཞི་རྩ་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཆགས་པར་མ་ཟད་ལྷ་ཡུལ་ལྷར་བར་སྤྱང་
ཁམས་སྤྱུང་ཆགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བར་སྤྱང་ལ་སྤྱུལ་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་
སོགས། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་རྒྱུར་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
ཞིང་ཁམས་དེར་སྐྱེས་པའི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ནི་ལྷའི་ཡུལ་
གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འགན་དུ་མེད་པ། འདིའི་དཔེ་ལ་མདོ་ལས།
འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་པོ་འབྱོར་འཁོས་དམན་ཞིང་གཟུགས་མི་སྤྱུག་པའི་མཚན་མ་
དགུས་བརྒྱན་པ་ཁ་ཆེ་སྟེ་ཉག་གཟི་བརྩིད་མེད་པ་ཞིག་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
དུང་དུ་འབྱོར་བ་ན་དེ་དང་འགན་དུ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་མི་ཡུལ་གྱི་འཁོར་སྐྱུར་ཞིག་
ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དུང་དུ་འབྱོར་ནའང་དེ་བཞིན་འགན་དུ་མེད་པ་ལྟར། གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་དོ་རྒྱུ་མིན་པས་ཞིང་དེའི་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བསྟན། གོང་སྟོས་བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྟོན་ལམ་དང་ཆོག་སོགས་སྤྱི་
མིའི་ཆོག་གིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་མཚན་གོ་བྱེད་ཅུ་
ཞིག་བསྟན་པ་ཅུ་ལས་དོན་ལ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོ་ཀུན་ནས་གཞལ་བ་ལ་ལྷའི་
མིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བའི་མཐའ་མི་རྟོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱེད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཀྱང་མཐའ་མི་མངོན་པར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་
ཡོན་ཏན་ནི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པས་སྤྱོད་བཤས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཆོག་གི་ཡུལ་དངོས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ཅམ་སྒྲོས་
ཟིན་ཏོ།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ངག་འདོན་བསྟུས་པ་གྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་སུ་དངོས་བསྟན་ལ། ཆོས་ཉིད་མི་
འགྱུར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནི། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཞིང་འདི་ལ་གཙོ་བོ་དང་
འཁོར་དང་། འཁོར་ལའང་ནང་གསེས་གཙོ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། གོང་དུ་
བཤད་པའི་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་ས་གཞིའི་དབུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཡོད་ལ། ཇི་སྟན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྐྱུ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་
མཛད་དེ། །ཐུགས་རྗེ་སྦྱོར་གྱིས་རྒྱང་ནས་བདག་ལ་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་
དུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྱ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་པ་དེའི་མིང་ཤེས་དགོས་ཀྱི་དེ་
མ་ཤེས་པས་ཤིང་ཞིག་རྩེ་སངས་རྒྱས་ཤིག་བཞུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མི་འོང་། བྱང་
ཆུབ་ལྗོན་པའི་ཤིང་དེའི་མཆོན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་པརྩོད་ཀྱིས་པར་སྤྲང་བ་ཟེར། དེ་ལྟར་དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་པརྩོད་ཀྱིས་པར་སྤྲང་ཞེས་
བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་མཆོག་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱབ། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཐང་དུ་
མས་བརྒྱན། །དེ་མཐོང་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ཆོགས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས།
སྟོང་དང་དུག་བརྒྱན་ཤིང་དཔག་ཆད་ཀྱི་བྱངས་དང་དེའི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པར་ཡང་ཕན་ཡོན་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམ་དཔྱད་ཆེས་ཆེར་མི་ལྡན་ཡང་ཤུགས་ལ་ཉོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་མཐོང་

དག་འདོན་བྱོན་སྐབས་སྒྲིག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱུ་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐྱེད་བགྲོད་།
བས་དད་དང་འདུན་པ་སྦྱེས་པའི་ཕན་ཡོན་བཞིན་མཆོན་ཙམ་ཐོས་པར་ཡང་ཡོད་པ་རིགས་
པས་ཤེས། བྱང་རྒྱལ་གྱིང་དེའི་མཐོ་ཆོད་འཕངས་དང་ཁ་ཞེང་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་དཔག་ཆོད་
སྤྱོད་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་པ། ཙུ་བའི་སྒྲོམ་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆོད་ལྔ་བརྒྱ
ཡོད་པར་གསུངས། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་པར་དཀར་པོ་དང་
དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་འདྲི་དག་རྒྱ་ཆེར་བསྟན། གསུངས་ཚུལ་ཅུང་
ཟད་འདྲ་མིན་ནི་སྐབས་དོན་དང་སྐྱེད་ནས་རྟོགས་དགོས། དེ་འདྲའི་སྒྲོན་པའི་གིང་གི་
རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་འཛིག་རྟོན་ལྷ་མིས་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་
ལས་གྲུབ་ཅིང་མཛེས་པར་སྦྱས་པ། སྒྲོན་པ་དེའི་སྤྱོད་པོ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་
མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བཙས་ནི་མདངས་དང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མས་བཀྲ་བ།
ལོ་འབྲས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱུན་
ནས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ། བརྒྱན་ཚུལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་
མིས་པ་དང་བསམ་པ་རིམ་བཞིན་མཛེས་གིང་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། རོར་བུའི་རྒྱན་གྱི་
རིགས་ལ་རྩེ་བ་ལྟར་སྤྱང་བའི་རོར་བུ་དང་བརྒྱ་བྱོན་གྱིས་ཐོགས་པའི་རོར་བུ་སོགས་འཛིག་
རྟོན་མི་ཡུལ་ན་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཀྲ་གིས་པའི་རི་མོ་དང་གཡང་དུང་དང་རྩེ་
གམ་རྩེ་ཕྱེད་བྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་འཕྱང་འཕྱལ་ཅན། དེ་དག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྒྲ་
སྒྲན་མོ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མང་པོར་བྲབ་ཅིང་། དེའི་སྒྲ་ཐོས་ཆོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
གིང་དེ་མཐོང་དང་སྒྲོམ་དང་འབྲས་བུའི་རོ་རྩྱུང་བ་དང་འོད་ལུས་ལ་ཕོག་ཆོད་དང་ཡིད་ལ་
བྱས་ཆོད་ལ་མིག་དང་སྒྲ་དང་ནྤ་དང་ལྗེ་དང་ལུས་ལ་ནད་གྱིས་མི་ཐེབས་གིང་སེམས་རྣམས་
པར་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་གྱིས་ཆོས་
སྒྲོན་པའི་གནས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ཁང་བཟང་ཞེས་པའི་རིན་ཆེན་

བྱུང་བ་དག་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ། རིན་པོ་ཆེ་དང་མོར་བུའི་རིགས་སྒྲུབ་ཆོག་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྟེང་། དག་གསལ་བཟང་ཞིང་བཟང་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་པའི་པར་རྒྱུ་
གདན་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱུང་གིས། པར་རྒྱུ་འོད་ཟེར་མཆོག་དེ་འདྲ་མཐོང་བར་
ཤོག། །ཅེས་པའི་གདན་སྟེང་དུ་ཞིང་ཁམས་དེའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་
བཞུགས་སོ། །དེའང་། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྟངས་བ་མཐའ་ཡས་ནི། །ཞེས་པའི་
ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་ནང་གསལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་
པ་མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་། སྟངས་བ་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལས་
གཟུགས་སྐུར་ཤར་བ་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་བསྟན། ཆགས་མེད་རིན་པོ་
ཆེས། པར་རྒྱུ་རྒྱ་གཞི་མདོག་ཅན་གཟི་བརྟེན་འབར། །དབུ་ལ་གཙུག་ཏྲར་ཞབས་ལ་
འཁོར་ལོ་སོགས། །མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱས། །ཞལ་
གཟིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་ལྷུང་བཟེད་འཛིན། །ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་
ཞིང་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས། །པར་རྒྱུ་འོད་ཟེར་མཆོག་པའི་གདན་སྟེང་དུ། །བྱུང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྐུ་
རྒྱུ་བ་བརྟེན་མཛད་དེ། །ཐུགས་མཛེས་སྐུ་གིས་རྒྱུང་ནས་བདག་ལ་
གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུངས་ལ་
སངས་རྒྱུས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུའི་འོད་གིས་བྱུང་པས་ན་སྟངས་བ་མཐའ་ཡས། འོད་
ཟེར་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་པ་འཕྲོ་བས་འོད་དཔག་མེད། སྐུ་ཆོ་ཆད་མེད་དཔག་ཡས་
པར་བཞུགས་པས་ཆོད་དཔག་མེད་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་སྐུ་ཡི་བཀོད་པའང་བྱེ་
བྲག་བསམ་ཡས་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱལ་བ་རང་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་མངའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་
ཡིས་ཏྲོགས་པར་ལུས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བརྟན་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་
སོར་ཏྲོགས་ཡེ་ཤེས། དེའང་པར་རྒྱུ་རྒྱ་གཞི་མདོག་ཅན་ནམ་གྱུ་བུའི་ཕྱང་པོར་སྐུ་གིས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དབུའི་གཙུག་ཏྱིར་བལྟར་མི་མངོན་པ་སོགས་
མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། སྤྱག་ཞབས་སེན་མོ་བཟངས་མདོག་ལ་སོགས་
དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་ཆངས་བར་སྤྱོད་པའི་ཆ་
ལུགས་ཅན། ཞལ་གཅིག་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོས་བྲལ་དང་ཆོས་སྤྱི་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་མཆོན་པའི་བད་དང་། སྤྱག་གཉིས་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་
ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བད། སྤྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གིས་
ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ་ནི། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མཛོད་ཀྱིས་འགོ་ཀྱན་ཆོམ་པར་
མཛོད་པ་སོགས་ཀྱི་དག་བླན་སྦྱར། དེའང་རིའི་རྒྱལ་བོ་རི་རབ་ནི་སྤྱིང་བཞི་གསེར་རི་
རོལ་མཆོད་དང་བཅས་པའི་དབུས་ན་མངོན་པར་འཕགས་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་
འོད་དཔག་མེད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུས་ན་
མངོན་པར་འཕགས། རྩལ་དེའང་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་དེ་སྟེ། སྤྱགས་བྱམས་དང་
སྤྱིང་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཉག་རྩེ་འོད་གསལ་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་འདའ་བ་མེད་པས་ལྷམ་
མེ། དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་མོས་རོར་རང་སྤྱང་བ་གསུང་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་བདག་ཉིད་
ནི་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པ་ལྷན་ནེ། སྤྱ་གཟི་བྱིན་ཉི་མ་འབུམ་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་ཞལ་
མདུན་རྒྱབ་དང་རྒྱང་ཉེ་རིང་མེད་པར་ལྷམ་མེར་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་སྤྱགས་རྩེ་སྤྱན་
ཀྱིས་རྒྱང་ནས་བདག་ཅག་ལ་གཟིགས་རྩལ་ནི། སྤྱིར་སྤྱགས་རྩེ་ལ་ཉག་པ་རྒྱུན་ཀྱི་
སྤྱགས་རྩེ། བསྐྱལ་ཞིང་གསེལ་བ་བཏབ་པའི་སྤྱགས་རྩེ། གདུལ་བྱ་རྒྱུན་དང་
འཕྲད་པའི་སྤྱགས་རྩེའོ། །དང་པོ་ཉག་པ་རྒྱུན་ཀྱི་སྤྱགས་རྩེ་ནི། དཔེ་ནམ་མཁའི་ཉི་
མའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱིང་བཞིར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་
སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་ཀྱི་མཛོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁས་པ་མཆོག་གི་ཞུ་བ་ལྟར་།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉི་འོད་མེད་པར་སྤྲུགས་ཅི་ཀུན་ལ་སྒྲེམས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་ཁྱེད་པོ་ལྟར་བསྟན་གྱི་བྲག་ལྷན་ཏུ་ཉི་འོད་འཕྲོ་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་དད་པའི་ཨ་ལུང་མེད་པ་དག་རེ་ཞིག་སྤྲུགས་ཅི་ལྷན་ཀུན་ལ་འཛིན་ཐབས་མ་མཆིས་སོ། །དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྤྲུགས་ཅི་ནི། དཔེ་སྤྲུག་པོ་གཏོང་མོད་ཅན་གྱིས་སྒྲིན་ཡུལ་མ་རྒྱུད་པར་སྒྲོད་པའི་ཆོན་དབུལ་བོ་སྒྲོང་མོ་བ་སྒྲོ་ཁར་ཐོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཏུལ་བྱ་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པའི་སྤྲུགས་ཅི་ནི། སྒྲིར་ཆོགས་བསམས་སྒྲིབ་སྒྲོང་རང་གིས་མ་བྱས་ན་རྒྱ་མེད་ཀྱི་བདེ་འབྲས་མཛོན་དུ་འབྱུང་བ་དཀའ་མོད། དེ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུ་སྤྲུངས་རྒྱས་སྤྲུང་བ་མཐའ་ཡས་སྒྲིབ་དོས་སུ་མངལ་ཞིང་། གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་རྒྱུ་གནད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གཡའ་དག་ལ་བྱི་དོར་བྱས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་འོད་སྤྲུང་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར། གསུང་མཐའ་ཡས་པ། སྤྲུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་མངའ་བ་རྒྱུས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱོད་འདྲ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གཞན་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱལ་གསལ་འདེབས་སྤྲུགས་ཅིམ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་འཁྱུང་ཕག་གིས་ཆོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཅིམ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲེམ་པས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་འོད་དཔག་ཅི་ལྟར་སྒྲིབ་སྤྲུང་སྤྲུང་སྤྲུང་ལ་ཅི་ལྟར་སྤྲུགས་ལ་སྤྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། འཁོར་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི། མཁས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།

གྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་ཀྱིས། གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་བཞིན། ཁེས་
དང་། འདིར་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། འགག་མེད་སྤྱིང་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་
སྤྱན་རས་གཟིགས། ཁེས་པས་རྒྱལ་ཀུན་སྤྱིང་རྩེ་ལོངས་འགྲུགས་བཅེ་ཆེན་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ཤུགས་ལ་རྒྱལ་ཀུན་རྣམས་པའི་མངའ་བདག་
རྒྱལ་སྐུ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་དེ་བསྟན་པས་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གཞན་གཉིས་དང་།
དེ་བཞིན་མཁྱེན་དང་བཅེ་དང་རྣམས་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
རྣམས་ཀྱི་པའང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་སེམས་ཞིང་། འགག་མེད་སྤྱིང་རྩེ་ལོངས་
སྤྱོད་སྤྱན་རས་གཟིགས། ཁེས་པའི་འགག་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་
རྩོགས་པའི་སྐུ་རུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེར་ལོངས་
སྤྱོད་པ་པོ་འམ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གྱི་བདག་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུ་མདོག་
དཀར་གསལ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་ལོངས་སྐྱའི་ཆོས་ཅན་རྒྱན་ཆས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་
མཛོམས་པར་སྐྱུ་ཏེ་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ། བྱང་སེམས་མཐུ་
ཆེན་ཐོབ་པ་སྐུ་མདོག་སྒྲོན་པོ་ཅན་དང་བཅས་གཙོ་བོའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཞེངས་སྟབས་
སུ་ཡོད་པའང་ཡིད་དོར་གསལ་བར་བྱ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ནི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་འཕགས་པ་ཡིན། གང་རྒྱལ་བ་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྐུ་
ཡིན་པར་མི་རིགས་སྐྱམ་དུ་གྱུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གྱུ་དོགས་ཅན་གྱི་མི་
ཁོང་དོགས་ལ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ནམ་ཞིག་གི་ཆོན། ཉིང་
འཛིན་མི་འགྲུབ་སྟོག་རྒྱུང་འགྲུབ། ཤེས་རབ་མི་འགྲུབ་ལོག་ལྟ་འགྲུབ། དེ་ལྟར་
ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ལོག་པའི་གཡང་སར་འབྱུངས་ཏེ་ཡང་བར་འགྱུར་
རོ། ཁེས་ན་གོང་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ལོངས་འགྲུགས་ཁེས་པས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་

ཁྱེད་པད་ག་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་སྒྲ་མ་པ་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཏྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞལ་ཕྱག་མཆོན་མ་ཅན་དུ་བསྒྲེམ་དུས་སྐྱེ་མཛེས་དཀར་གསལ་སོགས་
སྐྱེས་པ་དང་། མཆོན་མེད་དུ་བསྒྲེམ་དུས་གནས་ལུགས་སྟོང་དང་སྟིང་རྩེ་དམིགས་
མེད་མཁའ་ལྟར་ཁྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའང་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་ཆོགས་པར་སྐྱེད་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཞལ་གཟིག་ཕྱག་
གཉིས་དང་། ཕྱག་སྟོང་སྐྱེན་སྟོང་། འཕགས་མཆོག་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ།
འཕགས་པ་སང་གའི་སྐྱེ། འཕགས་མཆོག་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་
དང་སྐྱེ་ཡི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱེད་རུང་ངོ་། །རྩ་གཟིག་ཆོག་འཕགས་པ་སྐྱེན་
རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་གཟིག་ཆོག་གཟུངས་སྒྲགས་ཡི་གོ་དུག་མ། མ་ཁི་
ཡིག་དུག་ཏུ་ཆོས་ཡུང་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་འདུས་པའང་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས།
ཨོ་རྒྱན་པའཆོན་བརྩམས་སྐྱེས་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ། །ཞེས་པ་འདིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རུས་པའི་རང་གཟུགས། དུས་སྟོགས་མའི་འགོ་བ་སྐྱོབ་པ་
ལ་ཐུགས་རྩེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་རྣམས་པར་སྐྱེད་པ་སྐྱེལ་སྐྱེ་མཆོ་སྐྱེས་དེ་རྩེ། དེ་སྐད་དུ།
རྒྱ་གར་པའཆོན་བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ། །པར་ལས་འབྱུངས་སྐྱེལ་འདས་གོངས་
མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་
གུ་རུ་སྟོ་ལྟན་མཆོག་སྟེད་དང་། སྐྱེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མངལ་སྐྱེས་མ་ཡིན་རིག་པ་ཐོལ་
སྐྱེས་སུ་མེ་ཏོག་པར་ཁྲིའི་སྟོང་བོར་བརྩམས་ཏེ་འབྱུངས་པས་ནི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་འགྲན་ཟླ་
མེད་པའང་བསྟན། དེ་ལྟའི་སྐྱེ་མེད་སྐྱེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཆོར་གྱི་སྐྱེད་བཤེས་འཕོ་
བལ་འཆི་བ་མེད་པ་དེ་རྩེའི་ས་མཆོག་བརྟེན་ཏེ། རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་གོ་འཕང་
མཐར་ཕྱིན་པའང་ལུགས་ལ་རྟོགས། སྐྱེད་མཐའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་ལྟོ་རུབ་འོ་མ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།

ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཕེས་ཏེ་པ་ཡི་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་མ་ཡི་རྒྱུན་ལས་མ་ཤར་བར་གཞོན་
ལུས་ཟིལ་བ་ཁྲོམ་མེར་སྐྱེ་འཆི་འཛིག་བྲལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་བྱོན། དེའི་ཡང་སྐྱལ་བ་ཨོ་རྒྱུན་གྱེ་
བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་གཞན་ཡང་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་གྲུ་རུ་རེ་རེ།
ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་དེས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པའི་གནས་བོད་ཡུལ་འདིར།
དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱལ་མིའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ཆོས་
བརྒྱད་སོ་སོའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ཆད་གྲུ་རུའི་སྐྱལ་བ་ཡིན་པར་སོམ་ཉི་མི་
དགོས་སོ། །མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མེད་ཀྱིས། ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་
རིགས་ཀྱི་བདག །ཕྱག་གཡམས་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །ཡང་
སྐྱལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་གྱེ་བ་བརྒྱ། །ཕྱག་གཡོན་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱལ་སྐྱོལ་མ་
སྟེ། །ཡང་སྐྱལ་སྐྱོལ་མ་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འབྱེད། །ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱལ་
པརྒྱ་འབྱེད། །ཡང་སྐྱལ་ཨོ་རྒྱུན་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འབྱེད། །ཅེས་པས་ནི་སྦྱིར་མདོ་
དང་ཐུགས་སུ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྟན་ནའང་། དུས་
སྤེལ་མའི་སྐབས་འདིར་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུལ་སྐྱུ་རྒྱལ་སྐྱུ་
དང་ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་སྦྱར་བ་ནི། སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་། སྐྱོལ་མ་དང་།
ཨོ་རྒྱུན་པད་འབྱེད་གསུམ་ཡིན་པར་བསྟན། འདི་གསུམ་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་ན་ལྷ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་པའི་གོ་ཆོད་པ་དང་། འདི་གསུམ་འབྲུབ་ན་ལྷ་
གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་ཡིན་པ། དེའང་ཆོས་སྐྱེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱལ་བ་ཡིན་པས་རྩེར་བསྐྱུས་ན་ཆོས་སྐྱེ་འོད་དཔག་མེད་གཅིག་པུ་
ཡོད་ལ་བྱས་ཏེ་མོས་གྲུས་དྲག་པོས་གསེལ་བ་བཏབ་ན། དེ་ཉིད་ཁོན་ཐར་པའི་ལམ་
སྐྱ་ཟིན་བྱེད་དང་། ངན་སོང་གི་སྒོ་འགག་བྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བཅས་འདུ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
དེའང་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་བརྗེས་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་མཁས་པའི་གཏམ་ཆོག་སོགས་
དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་བོ། །འཁོར་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྲངས་མཐའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་རྩལ་ནི་བཤད་མི་
ལོང་བས་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། དེ་དག་ནི་འདྲིར་ཉིན་རེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་
པར་ག་ལ་ལང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་རྩལ་དང་བར་དུ་ཆོགས་
གཉིས་བསགས་རྩལ་ཐམར་སྟོན་ལམ་གྲུབ་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བཟུང་སྟེ་རང་
རེའི་བསྐྱལ་ཆེན་བཅུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞག་བཅུ་སོང་། དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
བཞི་ལས་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་གསལ་བ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིད་ལ་བྱེད་
རྩལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བཅས་བསྟན་རྟོ།

རྒྱ་གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་སྤྱིར་སྐྱོང་བཤད་པ།

དང་པོ་ཆོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་སྤྱིར་བསྟན་པ།

སྤྱིར་ཆོགས་བསགས་པའི་སྟོན་དང་གསོག་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རིགས་བསྟར་ཡན་ལག་བདུན་ནམ་བརྒྱུད་དུ་འདུ་བར་གསུངས། དེའང་
ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་ཞལ་འདོན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་
ལས། ཇི་སྟེད་སུ་དག་ཤོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན། །དུས་གསུམ་གསལ་གསལ་པ་མི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཡི་མེད་གོ་ཀུན། །བདག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་དང་ངག་
ཡིད་དང་བས་ཕྱག་བཅིངོ། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་བཞིན་ཡིན་མོད། མདོ་
རྒྱུད་སོ་སོའི་བསྟན་བྱའི་དགོས་དབང་གིས་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་རེ་དང་རྒྱས་
བསྟུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སྤྱིར་འདྲའོ། །འོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྱབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་བདེ་སྒོན་དུ་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་
བདུན་པོའང་སྤར་ལན་འགར་བཤད་ཆུང་ཞིང་། དེ་མིན་བདེ་སྒོན་བསྟུས་པའི་ཡན་
ལག་བདུན་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཡོད་པའང་སྤར་བཤད་མོད། ཡན་རེར་འཆད་ཉམ་བུས་
པའི་དགོ་རྩའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་ན། ཡང་བསྐྱར་ཡན་ལག་བདུན་འཆད་པར་
བྱའོ།

ཕྱག་འཆེལ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

ཆགས་མེད་བདེ་སྒོན་དུ། ཆོས་སྤྱོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཀུན་
མཁྱེན་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་
ལོ། །མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །བདེ་གཤེགས་འོད་དཔག་
མེད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་པ་སོགས་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་སྒོན་པ་དེ་དང་
དེའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཆེལ་བ། དེའང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་འཆེལ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ལུས་ཁོ་ནས་ཡོ་རོ་རོར་གྲངས་གསོག་པ་རྒྱུད་བར་
དམིགས་ཏེ་ཅི་འདྲའི་མང་དུ་འཆེལ་ཡང་ཅིར་འགྱུར་གཤེས་དགའ། དེ་བཞིན་ལྷ་ཁང་
སོགས་རྟེན་གསུམ་ལ་སྒྲོར་བ་བྱེད་པའང་ཕྱག་འཆེལ་བ་ཇི་བཞིན་གྲུས་གིང་དད་པའི་སྤྱིབ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲིང་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་སྒྲོག་གསུམ་གྲུས་པས་བསྐྱོར་བ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་དགོ་
སྒྲུབ་གང་བྱེད་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཚུན་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་
ཆེ། ཡན་ལག་བདུན་པོའང་བསྐྱུ་ན་བསགས་སྒྲུང་སྟེལ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ།
ཚོགས་བསགས་པ། སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲུང་བ། ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་ཚོགས་མང་
པོར་སྟེལ་བར་འདུའོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། ཐལ་མོ་སྒྲིམ་གྱིན་སྟིང་གའི་
གནས་གསུམ་དུ་སྒྲུར་ནས་མལ་ལྷ་ས་ལ་ཕབ་པ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ངག་གིས་
ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་ངག་
འདོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱག་འཆལ་བའི་དགོས་ཚེས་སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་བསྟོན་པའི་ཚིག་དོན་
ཤེས་ནས་སྒྲ་ཚིག་བརྗོད་པ། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། ཕྱག་འཆལ་ཡུལ་
མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དྲན་པར་བྱས་ལ། ཕྱག་འཆལ་མཁན་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་མི་བསམ་པར་རང་
ལུས་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་གངས་སུ་སྒྲུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ནམ་
མཁས་གར་ཁྱབ་ལུས་པ་མེད་པའི་འགོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་སྒྲོག་གསུམ་
གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་བར་བསམ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་
པས་དགོ་ཅུ་ཐབས་ཀྱིས་བྱིན་པར་བྱ་ཞིང་། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པས་དགོ་
ཅུ་རྒྱུན་གྱིས་མི་བཤིག་པར་དམིགས་གཏད་འཛིན་ཞེན་མེད་ཅིང་ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་
པས་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲུབ་མེད་པ། རྗེས་བསྟོན་བ་དམ་པས་དགོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་
སྟེལ་ཞིང་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མཐའ་བུལ་བའི་གོ་དོན་རེ་སྟོང་བ། དགོ་ཅུ་ཆེ་རྒྱུང་
གང་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུབས་དོན་བཤད་
བྱ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྲོད།
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྩལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འཁྱུར་བར་དམིགས་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ཡང་རྒྱོམ་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོ་དང་སྒྲུ་མ་
 སོ་སོའི་ལུགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལུགས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད། དེ་དག་རེ་
 རེ་ལ་རང་རང་གི་བྱང་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱི་
 གཞན་རྣམས་དེ་ཙམ་མིན་སྟམ་པར་མི་བསམ་ཞིང་། རང་རང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལྷུང་
 འཆོལ་ན་དེར་དགོས་པ་ཡོད་པར་ངེས། རང་ལུགས་ལ་བརྒྱུད་ས་ཕྱག་དང་སྤྱིར་ཕྱག་
 གང་འཆོལ་ཡང་། དང་པོ་རྟོན་གསུམ་ཀྱི་མདུན་དུ་རང་གི་དམའ་བའི་སར་བསྐྱད་
 ཅིང་ལུས་ལ་སྤྱོད་ཆོས་མ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་མས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཙང་སྤྱོད་དང་བཅས་ཏེ།
 ཀྱང་བའི་ལོང་བུ་གཉིས་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་རྟོན་ལ་ཁ་སྤྱོད་ཏེ་བྱང་པོར་ཡར་ལང་
 ཞིང་། ལག་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་མོ་ཁོག་སྟོང་མེ་ཏོག་གསར་བ་ཁ་སྤྱོད་མ་རག་པ་ཙམ་སྟོང་
 ཁར་སྤྱོད་དུས་གང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བླན་
 དགོས། དེའང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀུན། ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ། ཞིང་རྩལ་ཀུན་ཀྱི་གྲངས་
 སྟོན་ཀྱིས། ལུས་བརྟུང་པས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང་
 སྤྱོད་ས་བཅུའི་རྒྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་གྲངས་མེད་པ་དུ་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱོན་
 ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བ། ད་ལྟ་ཞིང་ཁམས་སོ་
 སོར་བཞུགས་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ། ཕྱག་
 འཆོལ་མཁན་རང་གི་ལུས་སྤྱོད་ས་བཅུའི་འཛིག་རྟོན་ཁམས་སུ་རྩལ་སྤྱོད་པ་རབ་ཇི་སྟོན་ཡོད་པ་
 དེ་སྟོན་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མཐའ་ཡས་པར་རྒྱོམ་སྤྱོད་ཏེ། ལུས་བརྟུང་པས་ནི་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་གྲུས་པས་ཐལ་མོ་གནས་གསུམ་དུ་གཏུག་
ཅིང་མལ་ལྷ་ས་ལ་ཕབ། དག་གྲུས་པའི་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཆོག་འདོན། ཡིད་གྲུས་
པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་བཞིན་དུ་བྱེད་ཤེས་དང་སློབ་གཏད་གྱི་ངང་ནས་
ཕྱག་འཆོལ་བར་བྱ། གཞན་དུ་ཁ་ཡེངས་མིག་ཡེངས་དང་ཅི་བསམ་འདི་དྲན་མེད་
པར་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོག་ས་སེམས་ལ་ཤར་
ཞིང་སློབ་བཀོད་ནས་ཕྱག་ཁ་གྲངས་མང་པོ་འཆོལ་བ་ལས་སེམས་གྲུས་པའི་སློབ་ནས་
ཕྱག་གཅིག་འཆོལ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
གཅིག་ཉིད་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོར་བསྒྲོམ་ཆོག་ལ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་འབྲེལ་ནས་སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་ནའང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་སྐྱུར་བྱུང་ཆེ། དེའང་ཐལ་མོ་སྐྱེ་བོར་སྐྱུར་དུས་
ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སྒྲིབ་དག་ཅིང་
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ། ཐལ་མོ་མགྲིན་པར་
སྐྱུར་དུས་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ། ཐལ་མོ་
སྒྲིང་ཁར་སྐྱུར་དུས་ཡིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ།
མལ་ལྷ་འམ་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་ཕབ་དུས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་
མོངས་དུག་ལྷའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་སྐྱེ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ་
མོ། །ཕྱག་འཆོལ་ཡུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་གཞི་རྣམས་
དང་། །མཆོད་རྟེན་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །མཁའ་པོ་དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་
དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
གྱི་གཞི་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་སྐྱེགས་བམ་དང་།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཞེད།

ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་སའི་དགོན་སྡེ་འཛུགས་འཁོར་ཆེན་པོའི་རྟེན་གཞི་དང་། མཆོད་
རྟེན་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གསང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ལྷ་ཡུལ་མཁན་པོ་
དང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་དཔེ་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་སྟེ་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྟེན་གསུམ་འཆད་ཞིང་ལས་བསྐབས་འོས་ལ་སྟོན་
པའི་གང་ཟག་དང་། ཐར་རྟེན་གསུམ་ཅམ་འཛིན་པར་ཐུག་འཆལ་ཡང་འཆལ་མཁན་རང་
ངོས་ནས་དད་ཅིང་དང་བས་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་དགོ་འདུན་ལ་འཆལ་བས་ན་ཕན་ཡོན་
དཔག་ཏུ་མེད། དེང་སྐབས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སེར་གོས་སྟོན་མི་མང་བས་ན།
རྒྱ་གོང་གི་གོང་གསལ་དང་ཐར་ཆང་ཁང་དང་རྒྱན་པོ་འབྲེད་སར་ཡང་མཐོང་སྲིད་པའི་
དུས་ཡིན་མོད། དད་པ་བྱེད་མཁན་རང་ངོས་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་སྟོན་
ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྟོན་པའི་མནའ་བཟང་འཆད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་དང་གུས་པ་
ཁྱད་མེད་བྱེད་དགོས། བྱིས་གཅིག་གི་སྐྱེས་སྤངས་ཡིན་ཡང་གྲུ་ཇོ་སེར་ལ་མི་སྐྱུ་པོ་མོས་
གུས་པ་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད་གཏམ་ལ་ཞེས་སྐུར་དགོས། གཞན་པོ་མཆོག་མོ་
དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་བས་ཀྱང་དབྱེ་ག་ལ་རུང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཕ་རོལ་པོར་མི་
གཞོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུག་འཆལ་བའི་ཡུལ་
སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཉིན་
མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་བཅེ་བས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་
མ་མཆིས་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་དྲངས་བ་ལ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཞིང་།
མེ་ལོང་མ་དྲངས་ན་གཟུགས་བརྟན་མི་འཆར་བ་དང་། ཐག་རིང་ཐུང་ལ་མི་ལྟོས་པ་ས་
གཞིའི་ངོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་འཆར་བ་ལྟ་བུ། དད་པ་མེད་ན་སངས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཚོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱལ་གྱིས་ཚུར་གཟིགས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་སྤོང་པར་དགའོ། །སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱལ་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཞེས་ངག་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་ཡིད་ལ་གསལ་བར་
འཆར་མི་རུས་སྒྲམ་ན། རྒྱ་གར་མི་གཅིག་ལྟ་གཅིག །བསམ་པ་ལྟ་གཅིག་མཐུ་
གཅིག །ཅེས་པ་ལྟར་ལྟ་གཅིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ལམ་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་
གཏད་དེ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་།
གོང་སྤྱོས་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བ་གཅིག་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མ་
བསྐྱབས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཆགས་མེད་བདེ་སྟོན་དུ། ཆོས་སྐུ་
འོད་དཔག་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐུ་རས་གཟིགས་དང་གྲུ་རུ་པར་འབྱུང་
གནས་དང་རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྟོལ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུལ་གཞིན་ཆོས་སྐུ་རྒྱལ་
བ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
དབྱེར་མེད་གཅིག་པ་ཡིན། སྤྱིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་
པ་ཐམས་ཅད་རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་དང་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་དང་གྲུ་རུ་པར་འབྱུང་
སོགས་ཀྱི་སྐུལ་བ་མིན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་
པ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཅི་བསམ་གང་བྱོན་དང་། ཅི་
སྤྱོས་གང་བཤད་། ཅི་བྱས་གང་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་ཡང་འུ་བུ་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་དུ་སྤྲིག་ཆེན་བསགས་པ་གསང་སྟོང་བྱེད་
མོད་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་ལྟ་དང་བྱང་སྟོང་གྲུབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་འདུག མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཁོང་གི་ཐུགས་རྗེ་སྐུན་
གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་
ན་བའི་བྱུ་ལ་མ་ཡིས་ལྷག་པར་བཅུ་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

 ལས་ངན་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པས་བཙེ་བས་ལྷག་པར་དགོངས་ཤིང་དེ་དག་གི་སྦྱིབ་ཆོ་རབས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་མཁུན། འབྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་པ་ཆོས་སྤང་མཚམས་
 མེད་བྱས་པ་དང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཉེས་
 ཅན་དཔོན་གྱིས་མི་ཁེབ། །སྤྲིག་ཅན་སྤྱོད་མས་མི་བྱང་། ཞེས་པ་ལྷུང་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་རྒྱལ་བའི་ཕུག་གིས་ཀྱང་མ་ཁོག་མོད། དད་ཅིང་གུས་པས་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་
 བར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན། འཆི་ཁ་བར་
 དོ་སོགས་གང་རུང་ལ་འབྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་
 བྱོན་ནས་ལམ་སྤྱོད་སྤངས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྲེན་པར་འགྱུར། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་དང་པོ་སྤྲགས་བསྐྱེད་པ་ནས་དམ་བཅའ་དང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྤྲགས་དམ་
 ཞལ་བཞེས་དུས་ལ་བབ་པས་སོ། །སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅིང་
 འཁོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བའི་ལྷ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 བྱངས་ནི། འཕགས་པ་རྩུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་གིས་ལོ་དུ་མར་
 བྱངས་སུ་བབྱང་ཡང་བབྱང་བར་མི་རུས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེའི་འཛིག་རྟེན་
 འདིའི་དུས་ངན་གྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་མང་ཡང་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཅན་དང་འཇོམ་སྤྱིང་ལས་ཀྱི་ས་བ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱིབ་པའི་བྱངས་མི་ཉུང་
 འོ། །མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱིབ་པའི་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་འདིར་ཡང་མི་འདོད་ཉེར་འཆོ་ནི་ཞིང་ཆོ་བསོད་དབང་ཐང་རྒྱས་དགོས་ལ།
 དེ་ཉིད་ཆོ་རིང་བ་འདི་ལ་རག་ལས་པས་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ནི་ཆོ་སྤྲིག་
 བརྟན་ཞིང་ནད་མེད་ལང་ཆོ་རྒྱས་དགོས། ནད་དང་ན་ཆ་མི་འབྱུང་ཞིང་སྟོ་བྱར་འཕྲལ་
 རྒྱུན་གྱིས་ཆོ་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་དམ་འོད་དཔག་མེད་ལ་

ཁྱེད་པོ་ལྟ་བུ་གི་མ་ལུ་སྒྲིལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གསལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད། བྱད་དང་ན་ཆ་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་།
ཤྱེད་པོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་བཏགས་པ་ལ་མོ་པ་བཟང་པོ་ཏུ་ཅད་ཐིག་པོ་རི་མ་
ཆེད་ན། སྐྱུ་རིམ་བཅའ་བ་རང་གིས་བྲིས་ལ་བདེ་སློན་འདོན་ཞིང་འདོད་དོན་གསལ་བ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་དང་མི་བསྐྱུ་ངེས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱུ་མེད་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་
མགོན་པོ་ཞེས་འདོན་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་
རང་ཉིད་གྱི་དད་གུས་འདུན་པ་མི་ལྟོད་པའི་སློན་ལམ་གཉིས་ནང་འཛོམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་
བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་རུས་ཏེ། འཆི་རན་དུས་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་ཤར་ནས་སྤར་བྱས་
སྤྲིག་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཤིན་རྗེའི་འཇིགས་སྐྱག་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན། དག་ནས་གསལ་
འདེབས་འདོན་པའི་རུས་པ་མེད་ཀྱང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡིད་ལ་བྲན་ཅམ་གྱིས་དང་
ཁོང་གི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་ཆོ་ཞལ་མཇལ་
ཞིང་རང་ཉིད་པོར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་དག་ནས་འཇའ་ལམ་
དཀར་པོའི་དར་ཐག་བརྒྱུད་དེ་དར་དཀར་པོ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་
བར་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་བས་ཡུལ་ཀུན་འདུས་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་ལ་ཐུག་འཆེལ་བ་ནི་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆག་མེད་དུ་འཛིན་དགོས།
དེའང་བདེ་སློན་རྒྱུས་པ་དག་སྒྲོར་མི་ཐིན་ཞིང་ཡིག་ངོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི།
མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཐུག་འཆེལ་ལོ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། །ཞེས་པ་སྐུ་ཀྱང་འདོན་ཤེས་པས་དེའི་གྲངས་གསེག་པའམ་ཡང་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཐུག་འཆེལ་ལོ་མཆོད་དོ་སྐྱུ་བས་སུ་
མཆོའོ། །ཞེས་པའི་དག་འདོན་དང་བསྐྱེབས་ནས་ཡིད་ལ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

བྱེད་མཁུང། བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉམ་ཅི་
བྱུང་བྱེད་ལ་གཏད་པ་ཡིན། བདག་གཞན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་
སྒྲིབ་དག་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་བསམ་པར་བྱ། ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཕན་
ཡོན་ལ་བསམ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱག་ཚད་ལྡན་རེ་འཆོལ་རུས་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་བྱུང་
པའི་ས་བྱོན་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་མ་ཐུག་གི་བར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་
པའི་གངས་སྟེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་རུས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་
གསུངས། དེ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མམ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས་
ཟིན་པ་དང་། བྱུང་པར་གསང་ཆེན་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཟིན་ཏེ། ངེས་དོན་འོད་དཔག་མེད་པ་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་
རང་ཞལ་ནང་ནས་མཇལ་བའི་གདེང་དང་བཅས་ཕྱག་ལན་རེ་དང་གསོལ་འདེབས་ཆོག་
རེ་འདོན་ཞིང་སྐྱད་ཅིག་རེར་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
ག་ལ་བྱུང། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
སོ། །སང་ཉིན་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པར་བྱའོ།

ཉིན་གཉིས་པར་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱག་རྒྱལ་སྒྲིབ་བྱེད་གནང་བ།

དེ་རིང་མཆོམས་འདིར་རྒྱུ་ཚོད་སྐར་མ་བཅུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་དུ་བསྒྲོམ་རྒྱག་
དང་པོ་སྐར་མ་ལྔ་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱའི་གསལ་སྤྲང་བསྒྲོམ།
དེའང་འཕོ་བའི་དམིགས་རིམ་དང་མཚུངས་པར་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་བླ་ར་གྲུའི་ལྷན་པོ་ལ་ཉི་མ་བྱེ་བས་འབྱུང་བ། ཞལ་གཅིག་

ཁྱེད་པོ་ལྟ་བུ་གི་མཛུགས་སྐྱེད་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཞལ་གསུང་།

ཕུག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བཟེད་བདུན་ཅིས་གང་བ་བསྐྱམས་པ། སྐྱེད་པའི་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་གསེལ་ཞིང་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྐྱེས་པ། འོད་དང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུ་ལྟ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསྐྱེམ། དེའང་དང་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ནི་ཁ་སང་བསྐྱབ་པ་ཇི་བཞིན་རྣམས་སྤང་ཆོས་བདུན་བྱ། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་མོས་གུས་དུང་དེ་བ། ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཟོལ་མེད་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེད་བཞིན་བསྐྱེམ། དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཆོ་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྐྱེད་དམིགས་རིམ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེམ་པར་བྱ། ཚུ་ཆོད་སྐྱར་མ་ལྔའི་ཡུན་ལ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་གསལ་སྤང་དང་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་དག་གིས་ནི། སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་མཚན་པའི་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེའམ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དམར་སེར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་གཙུག་ཏུ་ཡོད་པར་བསྐྱེམ་ཞིང་། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱལ་མཚོད། ཚུར་བསྐྱེད། སྐྱར་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྤྱད་ས་པར་བསམ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིག། དེ་ལྟར་འདིར་འདུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དང་སྐྱོ་གསུམ་ཆོག་དེའི་ཀྱིས་ཚུ་ཆོད་སྐྱར་མ་ལྔ་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱ། དེ་ཙམ་ཀྱིས་སྐྱར་མ་ལྔ་ལོན་བྱུང་། དེའང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱེད་གསུངས་བསྐྱེམ་དུས་ལི་དང་ཟངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུགས་པའི་སྐྱེད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་པ་དང་ཐང་གའི་དོར་བྲིས་པ་ལྟ་བུའི་ལེབ་མོ་མ་ཡིན་པ། ཤ་ཁྲག་གིས་གྲུབ་པའི་མི་ལུས་ཇི་བཞིན་མི་གཙང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་འཇའ་ཆོན་ཇི་བཞིན་སྐོག་དང་བྲལ་བའང་མ་ཡིན། འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བསྐྱེམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཐོགས་རེག་དང་འཛིན་པར་མི་རུས་པས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་མཐུན། དེ་ལྟར་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱེད།

སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོ་གོམས་པས་ནམ་ཞིག་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་སེམས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དང་འབྲེས་ཆོ་
རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དབྱེར་
མེད་དུ་བསྐྱེད་བའི་ཆེད་དུ། རང་གིས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་བསྒྲེལ་ཞིང་གོམས་ཏེ་
ནམ་ཞིག་རང་ཉིད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་བཅས་མཚན་མ་ཅན་ལྟའི་ཞལ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་བསྒྲེལ་ས།
དེ་རྗེས་སྒྲི་བོའི་གཙུག་གི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་སྐྱབས་ཡུལ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་
ཆེན་ཅུ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ལུ་བའམ་འོད་
ཟེར་དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསྒྲེལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་
སེམས་ཉིད་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣིང་པོ་སྟེ། དེའང་སྒྱིར་སེམས་
ཞེས་བྱ་བ་མི་དྲན་དགུ་དྲན་རྒྱུ་ཡི་གཉེར་མ་ངེ་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཅིག་མཐུད་དུ་འཕྲོ་བ་
ཟད་དུས་མེད་པ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་འཁྲུལ་བ་ནི་གང་ལས་བྱུང་ཟེར་ན་
མ་འཁྲུལ་བ་ལས་བྱུང་། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཡི་གཉེར་མ་དང་བརྒྱུ་བས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བྱུང་། རྒྱབས་དང་རྟོག་མ་བྲལ་ཞིང་དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཡོ་མེད་དུ་
གནས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རིགས་
ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྣིང་པོ་འོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པས་འུ་
ཅག་གིས་སངས་རྒྱུས་བསྒྲེལ་ན་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་མེད་ན་རྟོས་འོག་ཏུ་སྤྲས་
པས་ནས་ཀྱི་སྒྲུ་གུ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཡིན་མོད། ནས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་ན་དེ་ལ་རྒྱ་ལུང་རྟོད་
གཤེར་འཛོམ་པས་དེའི་སྒྲུ་གུ་སྒྲེ་བ་ལྟར། རང་རེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཁམས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲིམ་པ་སྒྲུབ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་ཁྱབ་པས་ན་འཕྲལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་དག་ཙམ་གྱིས་ཞོར་བུའི་རང་
མདངས་མངོན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན། ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
གད་སྤྲིགས་སུ་དོར་བ་ལ་རྩལ་གྱི་དྲི་མས་གོས་པ་སེལ་བ་ན་ཞོར་བུའི་རང་མདངས་མངོན་
པ་བཞིན། རིགས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡི་ནས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཆོ་རང་
སེམས་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་རང་རེས་ཆོས་སྤྱིབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་དམར་པོ་རང་ལ་ཐིམ་ཐེས་སྟོང་ཞིང་
གསལ་ལ་གསལ་ཞིང་སྟོང་པ། སྟོང་གསལ་སྤྱིབ་གཡོག་དང་བྲལ་བ། སྤང་
སྟོང་དབྱེར་མེད་པ། གདོས་བཙས་དངོས་པོ་རགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་
ནམ་ཏྲོག་གིས་མ་བསྐྱད་པར་གནས། དེ་ལྟར་དམིགས་མེད་མཚན་མ་བྲལ་བའི་རང་
དུ་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་ལྷ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་འཛིག། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་ལྷ་ལོན་
བྱུང་། སྒྲིམ་མཉམ་བཞག་ལ་གོམས་ནས་ཅུང་ཟད་བརྟན་ཆ་ཐོབ་ནས་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་
ལྷ་དང་བརྟུ་ཙམ་ཇི་ལྟར་འདས་པའང་མི་ཆོར། ཅི་ཡང་མི་ཆོར་བར་ཆུ་ཆོད་གཉིས་
གསུམ་རེའི་ཐེས་སུ་མཉམ་བཞག་ལས་ལྷང་བའང་འབྱུང་ལ། དེ་དུས་ཉམས་ལེན་གྱི་
བོགས་འདོན་མན་ངག་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཡོད། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་སུ་
ལམ་སྐྱ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་གདམ་ངག་དངོས་ནི་འདི་ཡིན་འདུག་མོད་ད་ལྟ་གལ་ཆེའམ་སྐྱམ་
ན། སྤྱིད་སྤྱག་གི་ནམ་གངས་ཅི་བྱུང་ཡང་འདིའི་རང་དུ་སྤྱོད་དང་སྐྱུ་རིམ་བཙའ་བ་གང་
འདྲ་བསྐྱབ་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད། སྐྱུ་རིམ་བཙའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིབ་པ་རྒྱ་ཡོད་ལུས་
ཡོད་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་འདྲ་དཀའ་ནའང་། འདི་ནི་རིགས་ཁམས་
བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་སུས་ཀྱང་སྤྱིབ་ཆོག་སངས་
རྒྱས་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པས་འགྲུབ་མིན་རང་རང་ལ་ཐུག་ཡོད། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།

སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་འབྲོ་བས་སྒྲོམ་པར་མི་རུས་སྒྲུལ་དུ་མི་བསམ་སྟེ།
རྣམ་རྟོག་འཆར་བ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས་མི་གསོན་པོ་ལ་རྣམ་རྟོག་འཆར་ངེས་མེད། ཤར་བ་
ལ་བྲེལ་འཆུབ་མི་དགོས་ཏེ་ཁོ་རང་ཤར་དུ་རྒྱག་ ཡལ་དུ་རྒྱག་ མེད་དུ་རྒྱག་
ཤར་བ་རང་སར་ཡལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ལ་བདག་རྒྱུ་མ་བཟུང་ན་རང་སར་
ཡར་བར་ངེས་མེད། དེ་ལ་བདག་པོ་བྱས་ནས་རྩེས་སུ་འབྲང་ན་རྣམ་རྟོག་གཅིག་རྩེས་
གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་འབྲོས་ཏེ། ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དྲན་
ཡོང་། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ལ་བདག་པོ་མི་བྱ་བར་སྤར་གྱི་བསྒྲོམ་བྱ་རིགས་ཁམས་བདེ་
གཤེགས་སྤིང་པོ་སྤོང་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ངང་དུ་རྟ་ལམ་བཞག་ཡོད་སྒྲུལ་ནས་
སྤྲོད་དང་དེས་ཀྱང་ཆོག དེའང་རྟ་ཅང་སྒྲིམ་ཆེས་པ་གཟབ་ནན་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་།
རྟ་ཅང་སྤྲོད་ཆེས་པ་དུས་རྒྱུན་ལྟར་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་འང་མི་བཏང་ངོ་། །ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀ་སྤྲོད་དེ་སྤྲོད་པ་ནི་སྒྲོམ་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན། སྒྲོམ་སྒྲིན་སེལ་
བར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་ལ་གསེལ་བ་འདེབས་དགོས།
གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ཆོག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་འབྲོ་བའི་སྒྲོན་ནས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་
དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ།
མཆོད་དོ། རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་འདོན། དེ་མིན་རྩི་བོར་འབྲོ་བ་དང་
ལས་ཀ་བྱེད་པའི་ཆོན་འདྲུ་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་བཅུ་ཙམ་རེར་གང་དུ་འང་ངལ་གསེས་ཆོག་པས་
དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་ན་ལུས་ཀྱིས་ངལ་གསེས་པར་མ་བཟད་སེམས་ཀྱང་ངལ་གསེས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལས་ལྷང་བའི་རྩེས་ཐོབ་སྒྲུན་མཆོམས་སུ།

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲུ་མ་གྱི་མི་དེ་མིན་པ་ལྟར་སྒྲུ་མ་པར་མི་བྱ་བར་གང་སྒྲུ་མ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་བཞིན་
སྒྲུ་མ་པར་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་
ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོག་མཆོག་བསལ་དང་། ལས་འབྲས་བསྒྲུ་བ་མེད་པ་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་
པར་སྒྲུ་མ་ཞིང་ཏྲག་པར་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མ་བུལ་བ་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ཙུ་བ་འདིས་མཆོན་ནས་
རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསལ་པའི་དགོ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་ཤིང་བསྒྲོམས་ནས་
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ།
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་གང་ན་སུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུའི་ཆོ་ཞབས་པད་བཏན་ཞིང་།
དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྷན་གྱི་
དཔལ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་དེ། མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་སོགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོ་བའི་ཐུགས་འདུན་
ཟབ་མོ་གནང་བར་ཞུ། བསོད་ནམ་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་
ནས་ཉེས་པའི་དག་རྣམས་ཕམ་བྱེད་ཅིང་། །སྒྲེ་ག་ན་འཆིའི་བ་གྲོང་འབྲུགས་པ་
ཡི། །སྦྱིད་པའི་མཆོ་ལས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་ཅི་
ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་
སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར། །དགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲོ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

ཉིན་གསུམ་པའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་བྲིད།

མཚམས་སྒྲུབ་ཞལ་གདམས།

འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངག་གི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདུན་པའི་གཞུང་བྲངས་ཏེ། ཆོ་གང་དུས་བསྐྱའི་བ་མ་ལན་གཅིག་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེའང་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མཐའ་དང་ལུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འང་མཐའ་དང་ལུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་ངེས་པ་འདི་ཙམ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འདི་ལྟ་བུར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིག་ན་འཆི་རེས་མོས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་། ཉིན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཁོར་མཚམས་འཛོག་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ཡིན་ན། འདི་ལས་ངེས་པར་དུ་ཐར་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཐར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱ་དགོས། རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་གཞན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་ཀུན་གྲུང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མོད། བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས་ལ་མགོ་སྐྱོངས་ཏེ་བདེ་འདོར་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འབད་པའི་རང་གཞན་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོངས་པའི་བསམ་སྒྲིབ་ལ་བལྟས་ཆོ། རང་ཉིད་གྲུང་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་ལས་གང་རུང་རེ་མི་སྒྲུང་བའི་དུས་མེད་པ་འདིས་སྐྱབ་བསྐྱེད་པར་འདུག་གྲུང་། རང་ཁོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་འདི་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྒྲུང་བཞིན་པ་དང་། བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་ཆེ་དེའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་རེ་དེའི་ཆོར་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་དགོས་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྤྲོད་པའི་མཛུགས་སྐབས་ཀྱི་ཞུས་གསུང་།

ཀྱང་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དེ་འདྲ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་སྤྱོད་བཞིན་པའི་རྩལ་དེ་ཤེས་ན།
རང་རེ་མཐོང་སྤྱོད་མེད་པའི་འཛིན་ཏེན་དུ་བདེ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ངང་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཡི་གེ་འདྲ་མེད་
པའི་ཚོད་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་
བ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚད་མས་གྲུབ། དེ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་
བསྟན་སྒྲོལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་མ་ཟད། དེ་མིན་གཞན་
རང་གྲོལ་བརྟགས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་ན་དེ་རེ་རེར་ཡང་
ཕལ་མེ་ཆེར་པ་མ་ཡོད་དེས་པས་པ་མའི་ལ་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་
མང་པོར་མ་ལྟོས་ཀྱང་ཆོའདྲིའི་པ་མའང་མང་པོ་ཞིག་འཆི་བའི་ལ་བསྐྱལ་ནས་འཛིན་ཏེན་
ཕྱི་མར་སོང་བྱིན་པ་དང་། ད་ལྟ་པ་མ་མགོ་འཛོམས་པ་ཡིན་ཡང་ཐུ་རུ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཨ་
ཡེ་ཨ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་རེ་ནས་ངེ་ཙམ་འདས་སོང་། དེ་ལྟར་གྱི་བོ་གཅེས་དམར་མས་གྱི་
མིག་བྲ་རྒྱུད་གིས་གསོན་ལ་བཟུང་ཞིང་འཆི་སེམས་སྤྱད་ཅིག་ཐ་མ་རང་རེ་ཤུལ་མི་ལ་
འཁྱེད་བཞིན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་པན་རྩལ་ནམ་ཡང་ཐུག་འཕྲད་མེད་པར་གྱི་བར་དོ་
རྒྱུལ་མེད་མགོན་མེད་ཀྱི་གནས་སུ། སྤྱད་ཅིག་ཙམ་ལའང་སྤྱོད་དབང་མ་བྱིན་པར་
ཡང་བ་དང་འཛིན་པ་ཤིང་སྤྱོད་པའི་གསེན་རྒྱུ་ལས་མཁན་འགའ་རེས་སྤྱོད་ནས་བྱིད་
ཅིང་། འགའ་རེས་རྒྱུ་ལས་དེད་དེ། བྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུད་དུ་རྒྱུས་མེད་བར་དོའི་
འཕྲང་བརྒྱུད་ནས་སྤྱོད་ནས་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་དེད་སོང་། དེ་དག་གི་རང་ཁ་རང་དབང་
གིས་འཇའ་ལམ་དར་ཐག་བརྒྱུད་དེ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སོང་བ་དང་། ཡང་ན་མི་
ལུས་ཆོས་ལྟན་ཀྱི་ཏེན་བཟང་རྟེན་དེ། ཞིང་མཐོང་སྤྱོད་དེ་དག་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་སོང་
སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་དེས་པ་སུ་ལ་ཡོད། དེ་དག་གིས་གལ་ཏེ་རང་རེ་ཤུལ་མི་
ནམས་ལ་ཆོས་དགོ་བའི་ར་མདའ་ཞིག་གཏོང་བར་རེ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ན། ལུ་ལུ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགོད།

ཅག་གིས་ཚུལ་དེ་ཤེས་བཞིན་ང་དལ་འབྱུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལའང་སེམས་བདེ་བར་འདུག་
ཐབས་ཡོད་དམ་མེད། དེ་བཞིན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིར་
རྗེའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་འགའ་རེ་ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ་
དོན་ལ་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས།
དེའང་དཔུལ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དོས་བྲག་པོ་མིན་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཕངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་ན་ཡང་དུ་འཁོར་བས་ནམ་ཞིག་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
སྤྱིར་མི་དགོས་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་སྤྱིད་སྐྱག་གང་སྤྱིར་ལས་དགོ་སྤྱིག་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། ལས་དགོ་སྤྱིག་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་ཐུག་སེམས་རྣམ་རྟོག་སྐྱད་ཅིག་
མའི་སྤྱིར་ནས་དགོ་སྤྱིག་གི་བྱེད་པས་བདེ་སྐྱག་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། འཁོར་བ་དང་
སྐྱུང་འདས་ཞེས་པའང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སམ་སེམས་འདི་ཉིད་འབྱུལ་དང་མ་འབྱུལ་
བའི་སྤྱང་བ་ཤར་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པར་འདུག་པས་ན། འདི་ཉིད་རྗེ་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་
སྟེ་མ་འབྱུལ་གཏན་བདེའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཚུགས་དགོས་ལ། ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཆོང་
བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པར་བསམ་ཞིང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས།
ཆོས་རྟེན་མ་རུབ་པར་ད་དུང་གནས། བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཆེན་དུའང་འཇུལ།
ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུ་རེའང་ཐོས་སྤྱིར་མོད། རང་ངོས་ནས་
དོན་དངོས་སུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པར་དགའ་སྟེ། ད་སྟེན་
ཡན་ཆད་ཀྱི་མི་ཆོ་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཆོས་མེད་དུ་དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་འདས་སམ།
དེ་ནི་རང་གིས་རང་ཕྱིས་བྱས་ན་ཤེས་ཤིང་། ད་དུང་དེ་བཞིན་སུ་མ་སྤྱད་ནས་ལུས་ན་དེ་
བས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་པ་མ་གཙོར་བྱས་
མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོག་ཅིང་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འཁོར་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བའི་གནས་ནས་བྱངས་ཏེ་ཐར་བའི་ལམ་ལ་འགོད་ཆེད་དུ། བསྐྱབ་ན་རང་ལག་ཏུ་
ཡོད་པའི་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཁ་
བཤད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གཞན་གྱི་མིག་ལ་མཛོས་པས་ནི་དོན་ལ་རང་མགོ་
རང་གིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་དོན་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དེས་
ཅི་ཡང་འགྲུབ་དགའ་བར་འདུག་སྟེ་མོ།

ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟའི་གསལ་འདེབས།

དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་ཏེ། མདོ་སྔགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་
སུད་དུང་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྟེ། གནས་དུས་སྟོན་པ་འཁོར་
ཆོས་བཅས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟའི་གསལ་འདེབས་དགོས། སྤྱིར་མདོ་སྔགས་
གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་
གཏད་སོ་འདྲ་ཡང་། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མདོ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྤྱར་བ་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གནས། དུས། སྟོན།
འཁོར། ཆོས་བཅས་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་ཡིན་པར་བསམ་དགོས། དེའང་
ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་དེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལས་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསམ་པ་མིན་ལ།
ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོང་དང་འབྲེལ་ནས་ཆོས་
ཉན་དགོས། སྐབས་འདིར་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་སྒྲེལ་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་མཛད་
པར། དག་འདོན་བསྐྱས་པ་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་འཆད་པ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

ལྷུང་ཅི་ལྷུང་གསལ་འདེབས་དགོས་ཤེ་ན། གང་ཆོས་འཆད་པ་པོ་སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ། གནས་ཐམས་པ་མ་ཡིན་
པར་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་འདིར། དུས་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། ཆོས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་བདུད་ཅི་ཞི་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་སྒྲ་ཆོག་བརྒྱ་དང་ཐ་སྙད་གྱིས་
སྟོན་པ། འཁོར་ཉན་པ་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མའི་དགོ་འདུན་ཐེག་
ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྲུག་ཡིན་པར་བསམ།
དེ་ལྷུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་དང་པོ། རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
མ་བྲལ་བར་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་བཞིན་ཀུན་སྟོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་།
ཆོ་གང་དུས་བརྒྱའི་ཟ་མ་ལན་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟར། ལོ་རེའི་ནང་དུ་ཐེངས་རེ་དང་།
ཉིན་རེར་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་རེ། དེའང་ད་ལོ་ཡོད་ཀྱང་སང་ཕོད་ཨོ་ཡོད་ཅི་ཤེས་སྒྲུམ་
པའི་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་གསལ་ཞིང་། སྒོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་
བྲིལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཉན་ཞིང་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་སྤང་བྲུང་གི་དབྱེ་
འབྱེད་ཤེས་དགོས། རང་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུན་གོས་ལོངས་སྟོན་མི་རྟག་མི་ལམ་
ནང་གི་རྒྱ་ཁོར་ལྷ་བུ་ལའང་ཅི་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་། འདིར་ཆོ་གཅིག་ཡུན་ལ་ཕན་
ཞིང་རང་གཞན་གཏན་བདེ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མ་རྩུས་ན་བྱིས་པ་ལས་
ཀྱང་བྱིས་པ་བསམ་མེད་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། སེར་བ་དྲག་པོ་བབ་པའི་སེར་
རིལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་ནོར་བུར་འཁྲལ་ནས་ཕྱགས་ནོར་དུ་འཆང་བ་
ལྟར་འགྱུར་པོ།

ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྒྱུར་སྒྱིར་བསྟན་པ།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དེ་ལ་འདྲིར་གང་འཆད་བྱ་བ་དེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། ཏེན། རྒྱ། གྲོགས།
རྒྱ་བཞི་ལས་གོང་དུ་རྒྱ་དང་པོ་ཏེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོང་ནས། འདྲིར་
གསོལ་བ་འདེབས་སེཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་
སྒྲིབ་སྦྱང་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་བདུན་པོ་བསགས་སྦྱང་སྟེ་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
འཆད་པ་སྟེ། དུག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ། འདྲིར་
མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྦྱིར་ཆོས་སྤྱོད་དཔག་མེད་དང་། འོངས་
སྤྱོད་རྒྱ་རས་གཟིགས། སྤྱུལ་སྤྱོད་ཆོ་རྒྱལ་པད་འབྱུང་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་
ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་མོད།
སེམས་ཅན་རང་གིས་རྒྱ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འབྲུབ་ན། ཁ་
སྤྱོད་བའི་གསོལ་འདེབས་ཆོག་ཙམ་ཁོ་ནས་མི་རུང་ངོ་། །བསྐྱུལ་བ་གངས་མེད་མང་
པོར་རྗོགས་སྒྲིབ་སྦྱང་བའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཆོལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོ་འདི་ནས་འཆི་བའི་མིག་
བརྩམ་པ་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེས་ཏེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་མི་འབྱུང་པ་ནི།
མདོ་ཡི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་ལ་དེའང་སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙན་ཐབས་སུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བའི་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི།
གཞན་སྟོབས་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
མོད། དེར་སྦྱེ་བའི་རྒྱའི་ཆ་ཤས་སུ་ཀྱུར་པ་རང་སྟོབས་སེ་སྦྱེ་ཐམས་པས་ཀྱང་བསྐྱུབ་
རུས་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་བསྐྱབས་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་གཞན་སྟོབས་
ཁོ་ནས་ངོ་འཕྲོད་ཚུལ་ལྟར་བྱ་མི་རུས། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
ལམ་གྱི་ཆོན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱུལ་བ་མང་པོར་ཐོས་
བསམ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱེ་བ་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་ཞིང་།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱེད།
 ཁམས་སུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་དེར་སྐྱེ་རུས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་སྐྱགས་ཀྱིས་
 བཀོད། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་སྐྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད། དེ་ཙམ་མ་
 ཟད་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་ལ་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་བྱ་དཀའི་སྐྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱེད་ཏེ་རྫོགས་སྟོན་སྐྱེད་པ་མཛད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་རུས་པའི་སྟོན་
 ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཏབ་པའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་
 མི་རྒྱུ་པར་དམ་བཅའ་བྱས་པ་ལྟར། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བདེ་བ་
 ཅན་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་སོང་། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དེ་དང་སྟོགས་འདྲ་བའི་འདྲ་བ་ལམ་བྱེད་ཅིག་མི་མཛད་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་ན།
 ད་ལྟ་ཏེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞིང་སྐྱེད་དང་། རྒྱ་ཆོགས་བསགས་ནི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བཏེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས། དེའང་
 གོགས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་
 སྐྱོད་པས་ཐབས་སྣང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཤེས་རབ་སྣང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། གསལ་འདེབས་ཆོགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་རྒྱ་བར་བ་གཉིས་ཅི་ལྟར་སྐྱབ་རྒྱལ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས། རྒྱུ་སྟོན་ལམ་དག་པའི་
 མཚམས་སྟོར་འདུན་པས་ཁ་བསྐྱུར་བ། དཔེར་ན། ཏྲ་ཁ་སྐབ་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་
 བྱང་ན་རང་ཉིད་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་ཚང་བ་དང་། དེ་ཆོ་ཆགས་མེད་རིན་
 པོ་ཆེས། ལུལ་གྱི་ཉི་དུ་བྲ་སྟོབ་སོགས། །ལྷ་ཡི་མིག་གིས་གསལ་བར་
 མཐོང་། །སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་བྱེད་ཅིང་། །འཆི་དུས་ཞིང་དེར་བྱིད་པར་
 ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱགས་
 བསྐྱེད་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་མགོན་མེད་གཅིག་གྱུང་འཁོར་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བའི་གནས་སུ་ལྷག་ལུས་མེད་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྲེན་མ་རུས་གྱི་བར་དུ་བདག་འཆང་
མི་རྒྱ་བར་ཞོག་ཅེས་པ་ལྟར་རང་རེས་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་དགོས། སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་དོན་དུ་བདག་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་དམུལ་བར་གནས་དགོས་ཀྱང་གནས་རུས་
པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་དགོས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བཞི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་ཞིང་།
རྒྱ་དང་པོ་འདུན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་ནས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བྱེད་དུ་གྱུར་ན་དོན་དུ་
རྒྱ་བཞིའི་གནད་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བཞི་ལས་གལ་ཆེ་གོས་ནི་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་རུས་པར་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་འདིར། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་
དང་། །འགག་མེད་སྤིང་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ཨོ་རྒྱན་པཎ་ཆེན་
རྩུས་སྐྱེས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོན་དག་དོན་བར་ཆད་སོལ། །ཞེས་
བའི་མཆོམས་ནས་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཆོ་འདིར་དེའི་རྒྱ་སྤྱལ་
དགོས་ཤིང་། དེ་སྤྱལ་པར་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་འབྲེལ་དགོས། མངོན་མཐོའི་རྟེན་
ལ་ངེས་ལེགས་གྱི་ཐར་བ་འགྲུབ་དགོས། ཡང་སྒྲོས་བྱིས་པ་པོ་མོར་མཆོན་ན་ཆོས་
འོར་ཐར་འདོད་དེ་ཡུན་ཆོག་ས་སྤེ་བཞི་མ་ཆང་ན་མངོན་མཐོའི་འབྱོར་བ་མི་ཆང་ཞིང་།
དེ་ཆང་བར་སྒྲོན་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པར་མ་བཟང་ཆོ་འདིའི་ཆོག་ས་བསགས་གསར་བ་རེ་མ་
མཆིས་ན་ལྷག་རྒྱ་ཆད་པའི་རྩིང་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། གོང་ན་འབབ་རྒྱ་མེད་པར་ཞོལ་ནས་
རྒྱན་བཞུར་བྱས་ན་འབྲིལ་རྒྱ་ཅི་ཅམ་ཆེ་ཡང་བཟད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། འཕེལ་མེད་བྱི་
བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོག་ས་གསོག་དགོས་སོ། །

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཞེས་པ་ནི། ལ་ལས་འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྷན་པས་
མཆོད་པ་ཆེན་པོ་འབུལ་རུས་མེད། རང་རེ་རྒྱ་མེད་ནོར་མེད་འཁོས་རྒྱུང་ལ་མཆོད་པ་
འབུལ་རྒྱ་མེད་པས་མི་རུས་སོ་སྐྱམ་མེད་དེ་ལྟར་བག་འཁུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མཆོད་པ་
ལ་སྦྱིར་དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱུལ་བའི་མཆོད་པ་སོགས་
ཐབས་མང་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཟག་མེད་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ་ནི་རྒྱལ་ས་
ཆེའོ། །ཡིན་ཡང་ཐབས་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པ་
འབུལ་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆུང་ཆགས་མེད་ཀྱིས། བདག་གི་ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་དགོ་ཅུར་བཅས། །དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ཅི་མཆིས་
པ། །ཞེས་པ་འདིར་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་དང་དགོ་བའི་ཅུ་བ་གསུམ་ནི་བདག་འཛིན་གྱིས་ལོངས་སུ་བཟུང་བའི་གཞི་
གསུམ་ཡིན་ལ། དེའང་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པ་རང་གི་ལུས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་
ལུས་དང་། དེ་མིན་མི་ཆོ་ཕངས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་འབད་ནས་བསགས་པའི་རྒྱ་འབྱོར་
ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཞན་རིན་ཐང་ཆེས་ཆེ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་
བའི་ཅུ་བ་སྟེ། ད་ལྟའི་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་མ་འོངས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་དགོ་
བའི་ཅུ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགོ་ཅུ་དང་བཅས་པ་མཆོད་
ཅིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་དགོ་ཅུ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མཆོད་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱོད་
ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟའི་སྤྱོད་འདུག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མ་སྦྱོས་པ་སྦྱོ་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་
སྐབས་སུ། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་

ཁྱེད་པོ་འདི་གི་མཛུགས་སྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་གསུང་།

གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་ཡོངས་
སྤྱོད་དག་པ་དང་དག་ཅུ་དག་པ་ནི་མཆོད་བྱར་འོས་ཀྱང་། ལུས་མི་གཙང་བའི་ལྷ་སོ་
དུག་ཚང་བ་འདི་དང་། བསོད་ནམས་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་དང་འབྲེས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
དང་། རང་འདོད་དང་འབྲེས་པའི་དག་ཅུ་མ་དག་པ་ནི་མཆོད་བྱར་འོས་སམ་སྐྱེས་ན།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་དེ་དག་མཁོ་བས་མ་ཡིན་མོད། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གས་རྒྱུ་གས་
པའི་སྤྱད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཁ་དཔེར། འབྱུང་པའི་ཆོད་ཀྱི་གཏོར་མ། ཞེས་པ་
བཞིན་རང་ལ་ཡོད་ཆོད་ཙམ་འབུལ་ཞིང་། གཙོ་བོར་བསམ་པའི་གཏོར་པོད་ཀྱི་སྤྱད་
ནས་ཆོག་གས་རྒྱུ་གས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས། བདག་ནི་
བསོད་ནམས་མི་ལྷན་བཀའ་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་
མཆིས། །དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་ནི། །བདག་གི་དོན་སྤྱད་
ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་
ལ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། མ་བབྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་།
ལུས་འབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་ལུས་འབུལ་བའི་
མཆོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འབུལ་དོན་གོང་དུ་བཤད་མ་
ཐག་པ་བཞིན་ནོ།

བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་མཆོད་པ།

རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱོར་འཁོས་དང་བསྐྱེད་ཏེ། །ཁ་ལག་གཙང་མའི་མཆོད་པ། །ཁ་
སེམས་དཀར་པོས་རྒྱས་འདེབས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆོད་
མཆོད་པར་འབུལ་རུང་སྟེ། གཟུགས་མཛེས་པ་མིག་གི་ཡོངས་སྤྱོད། སྤྲ་སྟན་པ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བསྟེན།

ན་བའི་ལོངས་སྟོང་། འི་ཞིམ་པོ་སྒྲིའི་སྟོང་ཡུལ། རོ་མངར་བ་ལྷེའི་སྟོང་ཡུལ།
རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚད་རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་མཉེས་ཇུས་སུ་ཡུལ་
ཆོག་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས། མར་མེ།
འི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་བཅས་བརྒྱད་དང་། མར་མེ་ལོགས་སུ་བཞེད་
པས་མཆོད་པ་བདུན་ཚར་ཡིན། མཆོད་ཡོན་ནི་ཞལ་དུ་གསེལ་བྱའི་བཏུང་བ།
ཞབས་བསིལ་ནི་ཞབས་ལ་ཉེ་རེག་བྱེད་པའམ་ཞབས་བྲུས་བྱེད་པའི་ཆུ། སྐུན་ལ་
གཟུགས་མཛེས་པ་མེ་ཏོག་ཤངས་ལ་འི་ཞིམ་པ་བདུག་སྟོས། སུན་པ་སེལ་བྱེད་
མར་མེ། སྐུ་ལ་འི་ཞིམ་བསྟོ་བའི་འི་ཆབ། ལྷགས་ལ་རོ་མངར་བ་ཞལ་ཟས།
སྐན་ལ་སྐྱ་སྐན་པ་རོལ་མོ། དེའི་སྟེང་རེག་འཇམ་གྱི་ན་བཟའ་བཅས་ནི་མཆོད་པའི་
ཇུས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དོད་ཙམ་ཡིན་ལ། མཆོད་པའི་ཇུས་ལ་དངོས་པོ་དག་པ་དགོས་ཏེ།
རྒྱ་བཟང་བ། རོས་གཙང་བ། བཞེད་ལོགས་པ་གསུམ་ཚད་དགོས། རྒྱ་
བཟང་བ་ལྷག་པོ་མིན་པས་མི་རྒྱས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷག་པོ་སེར་
སྐྱ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་གསེར་མ་ཟད་དོ་རྩི་པ་ལམ་ཡིན་ཡང་དག་པ་མིན་ལ། དངོས་པོ་དག་
པ་ཞེས་པ་ནི། ལོག་འཆོད་དང་སྟོག་པར་མ་འདྲེས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་དང་རོལ་ཆོས་སུ་
མ་སྐུར་པ། སེར་སྐྱ་འཇུར་འགོགས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲ་བ་ནི་
དངོས་པོ་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་མདུན་སར་མཆོད་པའི་གོ་ཆོད།
སྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐུ་བཞུགས་དུས་ཉིན་ཞིག་ལམ་ཁ་རུ་བྱིས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ས་དང་རྩི་ཡིས་ཕྱེད་མེ་ཕྱེ་བཞིན། འདི་ནི་ཁང་པའོ། འདི་ནི་བང་མཛོད་དོ།
དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་ཡོད་དེ་ཟེར་བ་ན། དེར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
ཀུན་དགའ་བོས་ཞབས་འབྲིང་མཛོད་དེ་ཕེབས་པའི་ཆོ། བྱིས་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སངས་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱུ་མཇལ་བས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཕྱི་རྩེ་ཆས་ས་ཕྱེ་རྟེ་ཕྱེ་
ལས་སྤྱར་གང་ཁྱེར་ནས་སངས་རྒྱུ་ལ་འབུལ་དུ་ཡོང་། དེ་ཆོ་བྱིས་པ་གཟུགས་རྒྱུང་
བས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱག་ཐད་དུ་མ་སྟེ་བས་པ་ན། བྱིས་པ་ཅིག་ཤོས་བོས་ནས་དེའི་
ལུས་བསྐྱར་བའི་ཕྱག་སྟེང་དུ་ལང་སྟེ་ཕུལ། དེ་ཆོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱག་ཐུར་དུ་
བསྐྱེད་ས་པས་བྱིས་པ་དགའ་སྟོང་དང་བཅས་བཞིན་ས་ཕྱེ་རྟེ་ཕྱེ་སྤྱར་གང་ལྟར་བཟེད་དུ་སྒྱུག་
སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གས་
སྤྱབ་ལ་འདག་སྤྱར་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་བཞིན་ཁྱེད་འདིས་རྟེ་ཕྱེ་སྒྲིམ་པ་གང་ཕུལ་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ང་རང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་
ཨ་ཤོ་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་ཞིང་ཁྱེད་ཅིག་ཤོས་ནི་དེའི་སྒོན་པོར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་དེས་
འཛོམ་བུ་གྲིང་དུ་དུས་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བཞེད་ས་པར་འགྱུར་ཞེས་
ལུང་བསྟན། མདོ་ལ་ལར་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་མོད་དོན་ལ་འགལ་བ་
མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དབུལ་མོ་བསྟེན་དགའ་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་མཉན་
ཡོད་ཀྱི་ཁྱི་སྟོང་འགྲིམས་ནས་བསྐྱེད་ས་ནི་སྟོང་ཟས་ཀྱིས་མར་ཉོས་ཏེ། མཆོད་མེ་
ཀོང་བུ་གང་འཛོམ་པ་ན་ཡིད་དགའ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
མདུན་དུ་ཕུལ་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་སྤྱང་མོར་གྱུར་པས་དེ་ཙམ་ལས་འབུལ་མ་རུས་མོད།
འདི་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ལ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མ་འོངས་པར་བདག་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མར་མེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་ལུན་པ་སེལ་
བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་ནས་སོང་། དེ་རྗེས་འཕགས་པ་མོ་འཕགས་ཀྱི་བུ་བྱོན་
ཏེ་ཉིན་པར་མར་མེ་སྤྱར་བ་ལས་མཆོན་མོར་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་དུས་སྤྱར་བ་
ལེགས་སྒྲིམ་ནས་མར་མེ་གཟིམ་པར་བརྩམ། ཁོང་ནི་སྤྱིར་མཆོག་ཟུང་གཉིས་ལས་ཐུ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བསྟེན།

འཕྲུལ་གྱི་མཆོག་ཡིན་མོད་སྐབས་འདིར་ཐབས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མར་མེ་རྩུང་དུ་དེ་གཟིམ་
པར་མ་རུས། དེ་ཆོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་མར་མེ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཟིམ་
པར་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་མོས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་པ་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
དབུལ་མེ་སྒྲིམ་དག་འཕྲོས་བདག་ལ་མར་མེ་ཡུལ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པའི་མཐུས་མ་
འོངས་པར་སངས་རྒྱས་མར་མེ་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཆང་རྒྱལ་ཞེས་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལ་སྐུར་བའང་སྣང་མོད་ཁོང་གིས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་རུང་ངོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་
དང་དེད་དཔོན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་དེ་འདྲ་མང་དུ་མཆིས། མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་
དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཀུན། །དེ་དག་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་འབྱུང་བ་
ན། །རྟག་ཏུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས།
དེའང་དངོས་པོ་དག་པའི་མཆོད་པ་ལ་རྒྱ་བཟང་བ་དགོས་པར་བཤད་མོད། གོང་དུ་
བཀོད་པའི་ས་ཕྱེད་ཕྱེད་ནི་སྦྱར་རྒྱ་བཟང་བ་མིན་ཡང་སེམས་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་
བཟང་བར་གྱུར་བ་ཡིན། སྐུས་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་དག་པར་བརྟུབ་དང་དངོས་
པོ་དམན་པ་ཡུལ་ཡང་རུང་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་ལ་གང་བདོག་པ་ལས་བཟང་
པོའི་རིགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་གི་སྡོམ་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་མཆོད་མི་རུང་
བར་གསུངས་ཏེ། སྤང་སྡོམ་པོར་གྱུར་པ་རུལ་ཞིང་ལོ་མ་སེར་པོ་གྱུར་པ་རྒྱུང་པ་ཡིན་པའི་
དཔེ་མཚོན་གྱིས་རང་གིས་བཟའ་མི་རུང་བ་བྱི་སྦྱོན་དུ་འཕེན་བྱའི་གོང་མ་ཙམ་ནི་མཆོད་
པར་མི་རིགས། དེ་འདྲས་མཆོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་
བྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཉན་ཡང་ཆེ། བཀོད་ལེགས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཅི་འགྱུར་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མཆོད་པའི་རྩལ་ལྡན་པ་བཞུགས་པ། ཁོད་སྒྲིམས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ།
བརྩོན་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས། དེའང་གཙང་དང་སྤྱོད་དག་བཞུགས་པ་བཞུགས་པ་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་
མཁུ་བས་རུང་ཞིང་། དེ་མིན་ཅི་བྱུང་གང་བྱུང་ཐབས་ཆག་ཁྲལ་ལས་ཅོམ་དང་།
གཞན་ལ་ངོམས་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས། དེའང་བདུན་ཆོར་སོགས་མཆོད་
རྩལ་གང་ཡིན་ཡང་ཡོ་འབྲེག་མེད་པར་དང་པོར་བཤམས། བདུན་ཆོར་ཡང་བཅར་མ་
ཆེ་འཕྲོར་མ་ཆེ་བ་ལྟ་ཕྱིས་ལེགས་པོར་བྱ། དེ་བཞིན་ཆུ་གཙང་གིས་གང་མ་ཆོས་ཤིང་མ་
གང་བའང་མིན་པ། མཆོད་ཀྱིང་དུ་ནས་འབྱུང་འཕྲོར་བ། མཆོད་སྟེགས་ཁར་དངོས་
པོ་གཞན་འཛོག་པ། མཆོད་བྱི་ལ་བྱི་དོར་མ་བྱས་པ་སོགས་མི་རུང་ཞིང་། སྐྱུ་
གཟུགས་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་ཐལ་རྩལ་ཆགས་པ། དཔེ་སྤྱོད་ལ་ཆོས་བྲེག་ཆགས་པ་
སོགས་ཀྱང་གཙང་དག་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་
ཕྱག་བདར་སྐྱེ་བྱེད་པའང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་
རང་ངོས་ནས་རྩལ་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྟེན་གསུམ་མཇལ་བ་དང་
མཆོད་འབུལ་བྱེད་པ་ཆོས་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་ཐོག་མར་རང་ལུས་གཙང་སྤྱོད་མ་
བྱས་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ན་ལེན་འཛིན་མཁན་པོ་རྒྱལ་འབྱུང་མཆོད་ལྷ་མ་མ་ཕུད་པར་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བའི་ནམ་སྟོན་གྱིས་རྟེན་མགོ་བྱིར་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་ཆུལ་གསུངས།
གལ་ཏེ་རྟེན་པ་གཙང་མ་མིན་ན་ལྷ་མ་ཕུད་པ་ལས་ཁྱོད་པ་ཅུང་བཟང་། དེ་བཞིན་
གཙུག་ལག་ཁང་ཁོར་ཡུག་གི་ཉལ་ཉིལ་ལྷན་ལྷན་ཕྱག་ན་པན་ཡོན་ཆེ་ཆུལ་གོང་སྒྲིམ་
ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་དུས་ཀྱིས་དངོས་རྩལ་གྱི་གད་སྟོགས་དེ་རིགས་གཙང་དག་བྱེད་ན་
ཁོར་ཡུག་གི་འབུ་སྟོན་དང་བྱ་བྱེད་རི་དྲགས་དང་ཕྱགས་ཐོག་སོགས་བསྐྱབས་པའི་སོག་
སྒྲར་ཡང་འགྱུར་སྟེ་མ་མོ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོད་སྐྱར་བསྟོད།

བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི།

ཇི་སྐད་དུ། མེ་ཏྲོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །སྒྲོན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དག་
ཡོད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །རྒྱ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཅི་ཡོད་དང་། །རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་
དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་ཏྲོག་ལ་བསམ་ནའང་
བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་ཆད་མེ་
ཏྲོག་འཆི་མེད་རེ་བཏབ་ནས་ཡུལ་ན་མཆོད་མེ་ཡུལ་བ་དང་འབྲུལ་ཟེར་སྟོན་ཡོད། མེ་
ཏྲོག་ཤང་བྲིལ་ནི་བོད་འདིར་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མེ་ཏྲོག་གི་མཆོད་རྩིས་
ཡག་ཤོས་ཡིན། རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་འང་མེ་ཏྲོག་འདིའི་རིགས་སྦྱིར་ཡོད་མོད་བྲི་ཞིམ་
པོ་འདི་འབྲུལ་མེད། སྒྲོན་རྩི་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་བྱོན་དུས། བོད་ན་
མཆོད་རྩིས་སུ་རུང་བར་རྒྱ་གཙང་མ་དང་མེ་ཏྲོག་ཤང་བྲིལ་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་
མེ་ཏྲོག་ཤང་བྲིལ་འདི་ཡོད་ན་བདག་གིས་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསེར་གྱི་རིན་འཇལ་ཐུབ་
ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུག་རིགས་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཏྲོག་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་དང་བྲི་ཞིམ་རེག་བྱ་གང་ཐད་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཡུན་སུ་མ་ཆོགས་པའི་
མཆོད་རྩིས་ཡིན། མེ་ཏྲོག་ནི་སྦྱིར་ཀླན་ལ་དགའ་བ་སྦྱོད་པའི་རྩིས་ཤིག་ཡིན་པས་འདི་
ཉིད་ལེགས་སྦྱོས་དང་མཆོད་འབུལ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་མེད། དེར་མ་ཟད་འདི་
ཉིད་འབུལ་བ་མི་འོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
ཕན་རྒྱུན་ལ་ལེགས་སྦྱོས་བསྐྱར་ནའང་འོས་ཤིང་མཆོམས། དེ་བཞིན་ཕྱག་པོ་ཆེན་པོ་
ཅི་འབྲུལ་ཡང་མེ་ཏྲོག་ནི་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། སྤང་བོ་ནོར་མེད་ཡིན་ཡང་མེ་ཏྲོག་

ནི་ཆེད་སྒྲ་ཞིང་སྒྲུབ་སྒྲ། ལྷའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་ཆའང་མེ་ཏོག་གིས་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་
དུ། བཞིན་མཛེས་མཐུ་ར་ཡི་ཐོད་ཆིངས་ཅན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་
བཞིན་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱན་བྱེད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྦྱེད་
པའི་མཆོག་གྲུང་ཡིན་པས་མི་རྒྱམས་གང་ལ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་མཆོད་པར་ཡུལ་ན་
ཆོགས་དེ་བཞིན་རྟོགས་སྟོབས་ཆེ། གཞན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་
ཏོག་པ་མི་མངའ་བས་གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་བས་གྲུང་ཅི་བཞི་སྟེ། ཇི་སྐད་།
གསེར་དང་བོད་བ་མཉམ་པའི་འཕགས་ཆོགས་ལ། །སྤྱིང་བཞིའི་ཡུན་ཆོགས་
བསྟན་པས་གྲུང་ཅི་བཞི་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཙོ་བོ་རང་སེམས་འབྲུལ་བའི་དྲི་
མ་དག་ཆོད་ག་པ་མཛོན་དུ་འབྱུང་བ་འདིས་གྲུང་ཏོགས་རུས། །ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་
སྤྱིང་གིས་བདེ་སློན་དུ། བྱ་རམ་གིང་པའི་ཞལ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ། །ཁྱོད་ལངས་
རུབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་སློན་ལ། །མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཀྱི་དབང་པོས་གྲུང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་
པ་འབུལ་དུ་བཅུག་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བསྐྱགས་པ་བཞི་དང་། འདི་ནི་འོད་
མདོའི་དགོངས་པ་རྩལ་འདོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོག་མར་མཇལ་དུས་མེ་ཏོག་ཡུལ་ཞིང་།
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བཟང་གིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཐོག་མར་མཇལ་དུས་གྲུང་
མེ་ཏོག་ཡུལ་ནས་དབྱེས་པ་མཛད། མེ་ཏོག་ཡུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་
བུའི་གཏམ་ལས། མེ་ཏོག་བཟང་པོ་གཏོར་ཏེ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པར་བྱས་ན་བརྒྱ་
བྱེན་ལྟ་བུའི་དབང་ཐང་ལྡན་ཞིང་། མེ་ཏོག་མཛེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དང་།
དག་ལས་རྒྱལ་ཞིང་ས་ཆེན་པོར་སྦྱོད་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་མེ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཞུགས།

ཏོག་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོན་མ། མེ་
ཏོག་གི་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་ཇུས་གཞན་འཛམ་བུའི་ཚུ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་བཞག་
ནས་ཕུལ་བ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བསྟན། སྤྱིར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ།
དངོས་པོ་མི་གཙོ་བསམ་པ་གཙོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་རིན་ཐང་གོང་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ནས་
གསེར་སྟོན་གསེར་གྱིས་བཀའ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཐན་གསེར་སྲང་གཅིག་གིས་ཀྱང་
མེ་ཏོག་མང་དུ་ཁྱུག་མོད། མེ་ཏོག་ནི་མཆོད་ཇུས་གཙང་མ་ཡིན་པ་དང་། སེར་སྒྲ་
སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་དད་པས་ཕུལ་བ་ཤས་ཆེ་བས་དག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་
རེའི་རི་མཐོས་གཙང་གི་མེ་ཏོག་དུག་མེད་རྣམས་ཁ་ལག་གཙང་མས་བཏུས་ཏེ། ཚུ་
ལ་བཀྱས་ཤིང་ཁ་རྒྱངས་མ་ཕོག་པར་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་རྒྱ་གྲོན་ཟས་ཆོགས་
ཀྱང་ཆེར་མི་དགོས། ལྷན་པས་རེར་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིས་སར་ཐོན་དུས་མ་བཏུས་པར་
སྒྲོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་འབུལ་ཆོག་ལ། རང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་ལྷུ་མ་རར་མེ་ཏོག་འཆི་མེད་
དང་གུར་གུམ་སོགས་བཏབ་ནས་མཆོད་ཇུས་སུ་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ། དེ་མིན་གཞན་
གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་ཕུལ་ཆོག མེ་ཏོག་སེལ་
མར་བཟུལ་བ་དང་ཕུང་པོར་སྤྱངས་པ་འཕྱང་འཕྱུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་
གང་མཛོས་གང་ལེགས་སུ་བཀོད་དེ་འབུལ་དགོས་སོ། །བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་
བཟུང་བའི་མཆོད་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དང་། དག་པའི་ཞིང་གི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱོར་བ་དང་བཅས་
སྒྲོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་འབུལ། མེ་ཏོག་རིགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་གོང་སྒྲོས་
ལྟར་དང་། འབྲས་བུའི་རིགས་ཀྱི་འབྲུ་སྒྲ་ཕུལ་བས་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྟོན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་། སྒྲན་སྒྲ་བཟང་དུག་སོགས་ཕུལ་བས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ནད་དང་འབྲེལ། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྣམས་ཡུལ་བས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་། དེ་དག་གྲང་གྲངས་ཉུང་བར་མི་བསམ་པར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡོད་དོ་
ཙམ་སྒྲོ་ཡིས་མཆོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱུག་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས། རིན་ཆེན་རི་བོ་
དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་རི་སྐྱ་ཆོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་
གི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྐྱ་ཆོགས་པའི་གཏེར་གྱིས་གཏམས་པའི་རི་
དང་མཆོ། རྩོགས་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་རི་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་དང་མཐའ་སྒྲོར་
གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལྟ་བུ། དེའང་རིའི་རྒྱལ་བོ་རི་རབ་ཅེས་པ་ཉི་མའི་བྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་མི་མཐོང་ཞིང་དེར་མ་ཚུད་པས་རང་རེའི་མཆོད་པའི་མཆུལ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་
བསམ་མི་དགོས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་དང་
བསྐྱུན་མི་དགོས་ན་གནས་སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་ལ་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་སྟོན་རིགས་ཤིང་།
དང་པོ་ནས་ངེས་དོན་བསྐྱུན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་
གསུངས་པར་བཞུགས་དུས་དེ་དག་གིས་གྲང་སྒྲ་བསམ་བཞིན་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་
རྟོགས་རིགས་སོ། །རི་རབ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཆོ་ཕྱི་མ་མེད་པར་འདོད་པ་
ནི། དེ་རིང་གི་རྩེས་སུ་སང་ཉིན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དེ་ནི་
སྒྲུབ་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཆུལ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལ་འང་མཆོད་པའི་མཆུལ་མཆོད་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་མཆུལ་མཆོད་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་རང་རེའི་ཞིང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་
གའང་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟེན་
སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་གནད་ཆོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསྐྱེད་རྩོགས་བསྐྱས་
སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བས་མཆོན་དང་དོན་མཐུན་པའི་ལྷུང་ལམ་རྩོགས་ཆེན་གྲོང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

ཆོན་སྒྲིང་ཐིག་གིས་ཁོག་དབུབས་པ་ཡིན་པས་ན། མཆུལ་ཡང་གྲོང་ཆོན་སྒྲིང་ཐིག་གི་
མཆུལ་སྐབས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་ཚུལ་སྐུལ་སྐྱའི་མཆུལ་དང་། གནས་ཚུལ་
ཡོངས་སྐྱའི་མཆུལ། བྱུང་བྱེད་ཆོས་སྐྱའི་མཆུལ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ཡང་འདི་ལ་སྐུར་
རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དང་མ་བཟུང་བ། དངོས་འབྱེར་
དང་ཡིད་སྐྱུལ། སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། བྱིན་དགས་དང་འཁོར་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག་པོས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་བྱ་ལ་བསམས་ན། ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆད་ཐམས་ཅད་དེ། བྱགས་ཆལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་
ཉམས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་གནམ་ས་བར་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་
བཅུད་ཀྱི་བཟང་དགུའི་འབྱེར་བ་མཛེས་དགུས་བརྒྱན་པ་ཡོད་དེ་ཅོག་འབུལ་ཆོག་
དེའང་ཤར་ཉི་མཱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་འོད་ཆེན། སྒྲོ་ཙན་དན་ནགས་ཀྱི་བདུག་སྒྲོས་ངི་
ཞིམ། རྩབ་གངས་དཀར་མར་གྱི་ལྷ་བཞོས་མདངས་བཟང་། བྱང་རྩ་ཆབ་སྒྲོན་
མའི་མཆོན་ཡོན་བསིལ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིང་ནམ་མཁའི་གཡུ་
འབྲུག་གི་རོལ་མོ། འོག་ས་གཞིའི་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ བར་འཇའ་སྒྲིན་གྱི་མཆོད་
རྩམ་སྒྲ་ཆོགས། སྤྱིང་ལྷ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན། འོག་ཁྲ་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད།
བར་མི་ཡུལ་གྱི་བདེ་དགའ་ལ་སོགས་པ་གངས་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་མཐས་
གཏུགས་པ་ཆད་མེད་ཅིང་བཟང་པོ་མེད་པ། དེ་ལྟར་མཆོད་བྱ་འབྱེར་བའི་བྱུང་པར་སྒྲོས་
སྤང་ཞིང་མཆོད་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་
བ་སྐས་བཅས་ལ་འབུལ་བ། འདི་དག་ནི་དངོས་འབྱེར་གྱི་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་
བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རེའི་ཞིང་སྐྱབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབུམ་མཆོད་ཀྱི་ཆོག་

ཁྱེད་པདག་གྲ་མ་པར་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱལ་སྤྱུ་མཆོན་པོ་ཞི་བ་ལྷུ་འི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་འཇུག་དང་སྤྱེལ་བ་ཤིང་།
སྤྱུ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྤྱོད་མཆོད་པ་ཅུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། བྱིས་
ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཐབས་ཡིད་ལ་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་བ་ལྷུ་ས་དངོས་འབྱེར་གྱི་མཆོད་པའི་རྗེས་སུ། ཡིད་ཀྱིས་
སྤྱུ་ལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོད་
པ། བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་སོ།།

ཡིད་གྱིས་སྒྲུབ་བའི་མཆོད་པ།

དེ་ལ་དབྱེན། དང་པོ་སྐྱུ་སྐྱུས་གསེལ་བ་དང་། གཉིས་པ་སྐྱུ་ཕྱི་བ། གསུམ་པ་
 ཉེར་སྦྱོང་འབུལ་བ། བྱང་སེམས་སྦྱོང་འཇུག་ལས། སྐྱུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་རྩི་ཞིས་
 བ། །ཤེལ་གྱིས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་བསྟར། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་
 ཡིད་འོང་ལྡན། །མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་བྲེ་བྲེས་པ་དེར། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུ་
 སྐྱུས་དང་། དེ་དག་སྐྱུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། །གཙང་ལ་རྩི་རབ་བསྐྱེས་
 བས་སྐྱུ་བྱིའོ། །ཞེས་པས་སྐྱུ་ཕྱི་བསྟན། དེ་འད་ཕྱག་ལེན་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 སྐྱུས་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་བརྟན་རིན་པོ་ཆའི་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས་སུ་འཆར་བར་བྱས་ཏེ།
 རིན་པོ་ཆའི་བུམ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུ་གཙང་གིས་གཏམས་པའི་ཚུ་ཡིས་བཀྲ་བར་བྱེད། དོན་
 ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་གཙང་བའི་བཀྲ་བྱ་མ་མཆིས་མོད། རང་
 སེམས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་
 བསམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་རྫོགས་ཕྱིར་ཡིད་སྐྱུལ་གྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སྐྱུ་
 སྐྱུས་དང་སྐྱུ་ཕྱི་མཛོད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། བྱང་སེམས་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཞེད།

དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྐྱར་བའི། །ན་བཟའ་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་
འབུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་བཟའ་དུར་སྒྲིག་གི་གོས་གསེར་སྒང་འབུམ་གྱི་རིན་ཐང་ཅན་
ནི་ཐུབ་པ་སྤུལ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་
དང་། གོས་བཟང་སྒབ་ལ་འཇམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྱག་དག་
ཀྱང་དབུལ་བར་བཞི། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་
དང་། འཁོར་ལོས་སྐུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་དང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱི་དར་དང་གོས་
རྒྱན་འབུལ། དེའང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱུ་ལ་རྩེ་
བོའི་མཆོན་གྱིས་འབོད་ཅིང་ལོངས་སྤྱི་ཆ་བྱད་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་རྒྱན་དང་སྒྲན་རྒྱན་སོགས་
ཐུལ་བ་ལ་ལོངས་སྐུར་ཞལ་བསྐྱར་བ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། དོན་ལ་ཆོགས་གསེག་པའི་
ཆེད་དུ་རིན་པོ་ཆའི་བྲོག་ཞུ་སོགས་ཐུལ་ཏེ་རྣམ་པ་བསྐྱར་བ་ཙམ་མོ། །ལྷ་སའི་རྩེ་བོ་ནི་
སྤྱིར་སྟོན་པ་ཤིང་ཀྱང་དབང་པོ་ཡིན་ལ། རྩེ་བོ་ཞེས་པ་སྟོན་ལྷ་སའི་སྐད་ཀྱི་ཞེས་འཛིན་ཆོག་
གམ་གཅེས་མིང་ཞིག ས་ཆ་འདི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཨ་བུ་ཞེས་དང་། རོང་འབྲོག་གི་ས་
ཆ་འགའ་རེར་ད་དུང་གནའ་བོའི་སྐད་མ་ཉམས་པར་རྩོམ་ཏེ་ཨ་རྩེ་ཞེས་འབོད་པ། དེ་
བཞིན་རྩོམ་ཞེས་པ་རྩེ་མོའི་དོན་ཡིན་ལ་བཙུན་མ་ལ་རྩོམ་ཞེས་ཞེས་འཛིན་ཆོག་གིས་འབོད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཉིར་སྟོད་འབུལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་ངད་ལྡང་བ་
ཡི། །དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྤྱུ། །གསེར་གཞོང་གཙང་མ་གྱི་
དོར་བྱས་པ་ལྟར། །འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་དྲི་
བཟང་པོའི་ཆབ་ཀྱིས་བྲན་ཞིང་སྟོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མདངས་ཐུང་སྟེ་སྤྱི་གཟི་བྱིན་འབར་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉེར་སྦྱད་གི་མཆོད་པ་གཞན་ནི། སྒྲ་དབང་
མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི། །ཞེས་པ་སོགས་གིས་བསྟན་པའི་ལྷ་འེ་མེ་
ཏོག་མཚན་དང་ཡུལ་འེ་མེ་བའི་རྒྱ་ཆེན་ཆེན་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་སྦྱོར་དང་སྦྱར་བྱུང་
གི་དྲི་བཟང་སྦྱོར་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་ ཞལ་བས་རོ་བརྒྱ་ལྷ་སྦྱོར་པའི་བཤེས་གཙུག་།
གསེར་གྱི་པར་ཆོས་དུ་དང་བའི་རིན་ཆེན་སྦྱོར་མེ། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་
བཅེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་རུ་མཆོད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོས་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱོགས་པ།
ལྷ་ཏོག་འོད་ཆགས་དང་། གཡུ་དམར་ལ་སོགས་པས་སྟེང་དུ་སྒྲ་རེ་བྲེས་པ། འོག་
ན་གསེར་གྱི་པ་ཏ་དང་གདན་དར་བའི་གྱི་འཕོལ་བཅེགས། རྒྱུགས་མཚམས་ཐམས་
ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་དང་བྱ་སྟེང་གིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་གསེར་གྱི་ཡུ་
བ་ཅན་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྣམས་རྟགས་བརྒྱན། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དང་། ཅང་
ཤེས་རྟ་དང་སྒྲ་པོ། གསེར་གྱི་འཕོར་ལོ། དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་ལ་
སོགས་པ་མཆོད་རྣམས་བྱུང་པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་གྲངས་ལས་འདས་པ་
ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་བསམ་ནས་འབུལ་དགོས་སོ།།

སྦྱོར་ལམ་སྟོབས་གི་མཆོད་པ།

དུས་སྤིགས་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དམན་པས་དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་
རྒྱ་ཆེར་འབུལ་མི་རུས་ལ། ཡིད་གིས་སྦྱུལ་བ་སྟོང་གསུམ་ཞེས་པའང་ཆོག་ཙམ་ལས་
ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་ན་དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བཀའ་བ་འབུལ་ཐབས་དཀའ་བས་ན། སྦྱོར་ལམ་
སྟོབས་གི་མཆོད་པ་འདི་ཉི་ཅང་རྒྱབས་ཆེའོ། །དཔེར་ན་རྗེས་བསྟེན་བཅས་པ་ནི་ད་ལྟ་
རང་རེས་འཕོར་གསུམ་དག་པའི་བསྟེན་ཡང་དག་མི་ཤེས་མེད། སྦྱོར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 པའི་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོས་པ་བཞིན་བསྐྱོ་བར་བཞི་བསམ་ན་བསྐྱོ་བ་ཡང་
 དག་དང་རྗེས་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། རོལ་མོ་ཡིད་འོང་
 དབྱངས་སྤྱན་ལྡན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སེལ་ཞིང་དགའ་བས་སེམ་པར་
 བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་མཉེས་ཇུས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་ཇུས་སྒྲ་
 ཆོགས་ཟད་པ་མེད་པ། དེའང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འདུ་ཞིང་ཟད་པ་
 མེད་པ་ལ་སྤྱིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་མཆོན་པར་བྱས་པ་ཞིག་
 གོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་གནས་ཤིང་བྱུང་པའི་མཆོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། ཇི་སྐད།
 དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་སྐྱ་གཟུགས་
 ལ། །རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་པར་
 ཤོག །ཅེས་སྤོན་པ་བརྗོད་པ་སྤོན་ལམ་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །དེའང་སྤོན་ལམ་
 འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་པས་སོར་བྱང་སྤྱད་གསུམ་གྱི་
 སྤོམ་པ་མང་པོར་རྒྱུད་ལ་བྲུང་ཡང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟ་ཅི། ཐན་
 བསྤྱང་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་འཕགས་པ་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟར་མཆོད་པ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་མཆོད་
 པར་བྱ་བསམ་མོ།།

བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ།

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱ་ཀུན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་
 ཅིང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྤོན་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟར་བསྟོད་པ་བཞིན་བསྟོད་པར་

ཁྱེད་པདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བགྱི། དེ་ལྟར་བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་པའི་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་གིང་ཟད་པ་མེད་པར་འབྲུལ།
མཆོད་ཡུལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་སུ་འབབ་
པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས། གཞུང་འདིར་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཞེས་པར་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་མཆོད་པའང་ཆང་ཞིང་། བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུལ་བའི་
བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པའང་ཆང་ངོ་།

བྱེ་བྲག་རྩ་མར་མའི་མཆོད་པ་བཤད་པ།

རང་རེའི་སེ་སྒྱེ་མའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་མར་མའི་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ།
འདི་ལ་རྒྱ་གྲོན་ཡང་ཅུང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་ཆོགས་གསོག་
ཤེས་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་དང་སྟོ་བསྟུན་ཏེ། ནང་རང་ལུས་སྤང་ཁམས་སྒྱེ་
མཆོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིང་བཞི་སོགས་ལ་སྒྱུར་བ།
པགས་པ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱིས་གཞི་དང་། ལུས་ཀྱི་བྲག་མཐའི་རྒྱ་མཚོ། སྤྲུལ་
ཆོགས་ཕྱི་ཡི་ལྷགས་རི་ལྷ་བུ་དང་། གསང་བ་སྟོལ་བྲལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་
སྒྱུར་བ། ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་འཁོར་འདས་མ་བཅའ་ལྟན་
བྱུང་རྩ་རྟོགས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀུན་རྟོག་དང་སྒྱུར་ན། ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡོངས་
ལ་ཁྱེད་པ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱིས་གཞི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་ཀྱི་བརྒྱན་དང་མ་བྲལ་བ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷང་དང་བྲལ་བ་ཕྱིའི་
ལྷགས་རི་ལ་སྒྱུར། གཞན་ད་དུང་སྒྲུག་སུམ་གྱི་མཆོད་ལའང་སྒྱུར་ཆོག་མོད། དེ་
དག་མ་ཤེས་ན་སེར་སྒྲ་མེད་ཅིང་ངོ་མ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་མར་མེ་ཀོང་བུ་འགའ་རེ་འབྱོར་
ཆོད་དང་བསྟན་ནས་འབྲུལ་བ་འདི་ཉ་ཅང་བཟང་། གཡང་སྒྲུབ་བརྒྱ་བྱེད་པ་ལས་རྟེན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
གསུམ་བྱིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་མར་མེ་ཕུལ་ན། ཆོ་འདིར་གཡང་ཆགས་ཤིང་དགོས་
འདོད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཆོ་བྱི་མར་དག་ཞིང་དུ་འགོ་བ་སོགས་མར་མེ་ཕུལ་ན་
དེས་འགྲུབ་ཅིང་། འདི་བྱི་ཀུན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྣང་འབར་ཞིང་སྒྲིངས་པའི་དྲི་མ་
དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཚང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན། དེའང་
མར་མེ་ཤོད་བུ་རེ་གཉིས་ཙམ་སྐྱེ་འདྲ་ཐང་ག་གཅིག་རེ་ཙམ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་པར་མི་
བསམ་པར་མཆོད་ཀོང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ། སྟོང་བུ་རིའི་རྒྱལ་བོ་རི་རབ་ཙམ།
མར་བྲུ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡ་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཡོངས་སུ་བྲབ་པར་བསམ་ཏེ་འབུལ་བའོ།

ལྷ་བ་མཆོད་ཡུལ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

མཆོད་ཡུལ་སྐྱེ་གཟུགས་སྒྲེགས་བམ་འདི་དག་གིས་མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་
རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བསོད་
ནམས་བསག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཞུགས་སེཾག་མ་ལུས་པར་འབུལ་བར་བསམ།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཆོད་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་
དང་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་
གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་རྩི་ཐོག་གཏན་དུ་ཐུབ་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་མདུན་ལ་
མཆོད་པ་ཕུལ་བ་དང་། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སའི་རྩི་ཐོག་མདུན་ལ་དངོས་སུ་ཕུལ་བ་
དང་། གནས་འདིར་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཕུལ་བ་ནི་བསམ་སྒྲུབ་ཚང་བས་འབུལ་
རུས་ན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། སྤྱིར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆེས་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་མཚན་གྱི་ཞལ་གསུང་།

བཟང་བའི་མཚན་པ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་དམིགས་བཅས་
མཚན་མ་ཅན་གྱི་མཚན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་མེད་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་པ་
འབྲུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་མདོ་རུ། གང་ལ་མཚན་པ་ནམ་
མཁའ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །གང་གིས་མི་དམིགས་གང་དུ་འང་འཛིན་པ་མེད། །དེ་
ནི་མཚན་པ་ཀུན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གཞལ་མེད་བསམ་ཡས་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོད་པར་
སོང་ནས་མཆིལ་ལྷམ་ཟད་པ་སྟེ། དེང་དུས་ཡིན་ན་སོང་ནས་རྒྱུད་ས་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་འགའ་ཟད་པ་ལས་བསྐྱེད་ནས་གདན་ཟད་པ་བཟང་། བྱིས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལའང་
འབྲོག་པར་ལྷགས་ལ་གོད་ཁ་དང་། རོང་པར་ཞིང་ལ་བཅའ་ཐན། གཉིས་ཀར་
ཆར་ཆུ་དུས་སུ་མི་འབབ་ཅིང་། ཁེ་ཆོང་ལམ་དུ་མི་ལྷོངས་པ། གཅིག་གིས་འགྲུབ་
པ་ཀུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་མོད། ཐམས་འབྲེར་ལྷག་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་འགའ་ཆེ་བྱས་པས་
པམ་ཁ་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་དགའ་སྤྱད་སེམས་ཁུར་མ་བྱུངས་པར་རང་སར་
སྡོད་པ་བཟང་སྟམ་པ་ཡོད། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསམགས་རྒྱུ་མེད་པས་ལན་
ཞིང་། འདི་ལ་རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཚོགས་བསམག་བྱ་བ་གལ་ཆེ། དེ་
མིན་འདྲེ་རྒྱལ་གདོན་གྱི་གཞི་དེ་པ་ཡོད་བསམ་ནའང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ཞིང་སྒྲ་སེར་
ཚུལ་ལྷན་རེ་བྱངས་ཏེ་མ་ཉི་འུར་འདོན་གྱིས་དཀར་གསུར་བསྐྱོ་བ་དང་མཚན་པ་མཚན་མེ་
འབྲུལ་བ་བཟང་། གནད་དུ་མི་ཁེལ་བའི་བཅའ་བ་རིམ་གྱོ་མང་པོར་རྒྱ་ཚོགས་གཏོང་
ཞིང་ཡོད་ཚད་ལྷག་ལུས་མེད་པར་སྒྲ་མའི་མིང་ལྷན་པ་ཅོམ་ལ་འབྲུལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་བཟང་སྟམ། དེའང་མིའི་མཚང་ལ་ཕོག་བྱེད་དང་། རང་ལྷག་པོར་འགྱུར་བྱེད་
ཅོམ་ལ་མི་བསམ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་བྱེད་དུ་བསམ་ན།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྱོད།
 ཆོས་དག་བཞི་གཞན་གྱིས་བྱེར་ནས་ཤུལ་དུ་མི་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པར་བསོད་ནམས་དེ་བས་
 ཆེ་བ་འབྱུང་། དེའི་སྤྱིར་དཀར་གསུར་ཚད་ལྡན་ཡུལ་ན་རྩམ་པ་ཆུད་ཟོས་སུ་བཏང་བར་
 བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྩམ་པ་ལས་མར་རིན་ཐང་ཆེ་བས་མཆོད་མེ་འབུལ་
 བའང་དེར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པ་མ་དག་ན་ཕན་ཡོན་མི་ཆེ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
 དངོས་པོ་འང་དག་པ་དགོས་ལ། གཞན་ད་དུང་ཞིང་དག་པ་དང་། བསམ་པ་དག་
 པ་དང་། སྦྱོར་བ་དག་པ་གསུམ་ཡང་དགོས་ཏེ། ཞིང་དག་པ་ནི། སྦྱོར་བསོད་
 ནམས་ཀྱིས་བོན་འདེབས་པའི་ཞིང་ས་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་སྤྲ་མ་མཆོག་གསུམ་ཡིན།
 ཕན་ཐོག་གི་ཞིང་ནི་པ་མ་དང་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་ནི་ནད་པ་དབུལ་ཐོངས་མགོན་མེད་སོགས་ཡིན། དེའང་མཆོད་ཡུལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་སྦྱིན་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་གཉིས་སུ་འདུ། མཆོད་ཡུལ་
 གྱི་ཞིང་གི་མཆོག་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ནོ།

བསམ་སྦྱོར་དག་ཚུལ་བཤད་པ།

བསམ་པ་དག་པ་ནི། མཆོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞན་ལ་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པ་
 ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གསུམ་དང་ཕྱི་མར་རང་
 གཅིག་ཤུའི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཙམ་ལ་མི་དམིགས་པར་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བྱེད་དུ་བསམ་ན་བསམ་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བ་
 དག་པ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྐབས་གནས། སྐྱུག་འཆོལ་བའི་
 ཡུལ། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་གནས། བཀུར་བར་བྱ་འོས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡུལ་པོ་ཆོད་མེད་དང་ལྷན་པ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ནི་དགོན་མཆོག་རིན་
པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེར་མཆོད་པ་འབུལ་དུས་མ་དད་པ་མ་གུས་པ་སོགས་
ཉེས་སྦྱོན་གྱི་ཆ་ཕྱོགས་ཡང་མེད་པར་ཡུལ་ན་དག་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོད་མེད་
པ་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དུས་བག་མེད་པ་དང་།
གཙང་སྒྲུ་མི་ལྷན་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྒྲུམ་པའི་ཆོད་ཡོད་དང་བྱུང་གསོད་དང་།
ཉིན་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་འབུལ་ཆོད་མེད་སྒྲུམ་པའི་ལེ་ལོ་དང་། མཆོད་རྩལ་ལ་སེར་སྒྲ་
མེད་པ་སོགས་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་གཞིར་བྱས། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་
དད་པ་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཡུལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
སེམས་པ་དྲངས་ཤིང་དགའ་སྟོང་དང་ལྷན་པར་དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་སྒྲུམས་ནས་ཅི་འགྱུར་གྱི་
མཆོད་པ་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་འབུལ། དེའང་གོང་སྒྲོས་བཞིན་རྒྱ་བཟང་བ།
དངོས་པོ་གཙང་བ། བསམ་པ་དག་ཅིང་སྦྱོར་བ་དག་པའི་སྒྲོ་ནས། ཇི་སྐད་དུ་
འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་སྒྲོན་ལས། བཀོད་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་མཆོག་
ཀུན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཆོད་པར་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཀོད་ལེགས་པ་རང་གཞན་སྐྱེས་མཐོང་ཡང་སེམས་ལ་དང་བ་དང་སྒྲོ་བ་སྦྱེད་བྱེད།
དེའང་ངོམ་ཆོས་དང་ལེགས་སྒྲོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཆོགས་བསགས་སྤྱོད་སྦྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་པ་དང་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་འདི་
གཉིས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་འཆད་དགོས་སྒྲུམ་ནས་བརྗོད་པའོ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

དང་པོ་སྤྱི་བ་པའི་དབྱེ་བ།

གང་བཤགས་བྱ་སྤྱི་ག་པའམ་སྤྱི་བ་པ། དེའང་སྤྱི་ག་པ་ཞེས་པ་དེ་བོའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་དང་། སྤྱི་བ་པ་ཞེས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་དོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའོ། །¹ ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཉིས་སྟེ། དང་པོ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྱི་ག་པ་ནི། སྟོན་པས་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་རང་གི་དེ་བོ་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ཡིན་པ། དཔེར་ན་སྟོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་བཅས་པའི་ལྟངས་པ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་བྲིམས་བཅས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། དེའང་སྤྱོད་པ་མ་བྱུངས་བའི་གང་ཟག་ཕལ་བས་སྦྱབ་ཀྱང་སྤྱི་ག་པར་མི་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། ལྷ་སྟོན་གཙོད་པ་དང་ས་རིས་འབྲི་བ་ལྟ་བུ། བཅས་དང་རང་བཞིན་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་ལྡན་ལ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྱི་ག་པ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱ། དེས་གང་ལ་སྤྱི་བ་ཅེ་ན་མ་ཐོབ་རིས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་དོ། །² ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ནི། མི་དགོ་བཅུ་སྟོགས་ཀྱི་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉག་གཙོག་ དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུད་བྲི་བཞི་སྟོང་ཚུར་བསྐྱུ་ན་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ། སྤྱག་དོག་ སེར་སྒྲ་བཅས་དང་། དེའང་བསྐྱུ་ན་དུག་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་ཀྱི་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཁོངས་སུ་འདུ། དེའི་ཕ་བ་ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་འདིར་
འདུའོ། །འདིས་གང་ལ་སློབ་ཅེན་ཐར་བ་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་པར་
བྱེད་དོ། །༣ ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ནི། ཇི་སྟངས་དུ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སློབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་
གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའོ། །དེའང་སློབ་གཉིས་ཅི་མ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་
སློབ་དང་ཤེས་སློབ་འདི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །༤ བག་ཆགས་ཀྱི་སློབ་པ་ནི། མདོ་
ལྟར་ན་ཤེས་སློབ་སྤྲ་བར་འཛིག་པ་དང་། སྤྲགས་ལྟར་ན་སྤྲང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་
ཆགས་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཞེས་བྱ་
ཡིན། དེ་ལྟའི་ཤེས་སློབ་སྤྲ་བའམ་བག་ཆགས་ཀྱི་སློབ་པ་དེས་གང་ལ་སློབ་ཅེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སློབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་
སྟོན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཞེན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
སམ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཡང་དག་པའི་མཐའམ་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་ལ་སོགས་
པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅོམ། དེའང་སློབ་གཅིག་སློབ་གཉིས་སློབ་གསུམ་
སློབ་བཞི་སོགས་གང་ལྟར་བརྟེན་གྲུང་དོན་དུ་འབྱུལ་བ་གཞི་ལ་དག་ན་སློབ་པ་དང་གིས་
སེལ་ཡོང་། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་གཤིས་ལ་སློབ་པ་གང་ཡང་མ་
བྱུབ། འབྱུལ་བ་སྟོ་བུར་གྱི་ཅི་མས་ཉི་མ་སྟོན་གྱིས་གཡོག་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་སློབ་
ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་བཏགས། དེ་ལྟར་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིག་སློབ་སྤྲང་བས་སློབ་པ་འདག་
པས་ན་སྟོང་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟངས་དུ། སློབ་པ་དག་ན་རྟོགས་པ་དང་གིས་
འཆར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའམ་སྤང་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་པ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

ཡིན་ནོ།

གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བཤད་པ།

སྤྱིར་སྤྲིག་སྤྱིབ་བཤགས་ལུགས་ལ་སོར་བྱང་སྤྲགས་གསུམ་གྱི་སྤྱབས་སོ་སོར་འཆགས་
ཐབས་བསྟན་མེད། གང་ལྟར་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་
ཡོད། དེའང་སྤྱང་བྱ་སྤྲིག་པའི་སྟོང་དུག་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི། སྤྱོད་
རྒྱལ་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བ། སྤྱངས་འབྲས་བྱང་ཞིང་དག་པར་གྱུར་
པའོ། །སྤྱང་བྱ་སྤྲིག་པའི་སྟོང་དུག་ནི། དུས་ཀྱི་སྟོ། ཀུན་སྟོང་གི་སྟོ།
བསགས་པའི་སྟོ། རོ་བོའི་སྟོ། ཡུལ་གྱི་སྟོ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོ་བཅས་ཡིན་ཏེ།
༡དུས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསགས་པ། ༢ཀུན་སྟོང་དུག་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱངས་པ། ༣བསགས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས། ༤རོ་བོ་བཅས་
དང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ། ༥ ཡུལ་སྤྱིད་དང་ཞི་བའམ་འཁོར་འདས་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་འགལ་ཉེས་བསགས་པ། ༦ བྱེད་ལས་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ལ་མི་འདོད་པ་འདྲེན་པ་
བཅས་སོ། །སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ནི། བགྲང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སུན་
འབྱེན་པའི་སྟོབས། རྟེན་གྱི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། སོར་
རྒྱུད་པའི་སྟོབས་བཅས་དང་། བཤད་པའི་གོ་རིམ་ནི་འཆད་བདེ་གོ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་པོར་བཤད། དེ་ལ་འདིར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོགས་འཆད་
པར་བྱའོ།

ལྟ་དང་པོ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི།

ཁྱེད་པོ་ལྟ་བུ་མ་པར་སྐྱེས་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་
བ་སྐྱེས་བཅས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གསལ་བཏབ་ནས་རྟེན་དེའི་མདུན་དུ་འཆགས་
པར་བྱེད་པའོ།

༥ གཉིས་པ་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི།

ཆགས་མེད་བདེ་སྟོན་ལས། བ་མས་ཐོག་དངས་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་
གྱིས། །སྟོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་དང་མི་
ཆོངས་སྟོང་། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།
ཐོག་མ་མེད་ལྷན་འཁོར་བ་ནས། །ཆོ་རབས་འདི་འཇགས་དག་ཏུ། །བདག་
གིས་མ་འཆོལ་སྤྲིག་བགྱིས་པ། །བགྱིད་དུ་བསྐྱེད་བ་ཉིད་དང་ནི། །གཏི་ལྷག་
འབྲུལ་བས་བདག་ལོན་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །འོངས་པ་དེ་ནི་
མཐོང་གྱུར་ནས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འང་སྤྲིག་པ་དང་
སྤྲིབ་པ་སྟོན་ཏུ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་དག་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་
བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བགྱིས་པ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ལུས་གྱིས་མི་འཆབ་པའམ་མི་སྦྱང་། ཐེམས་གྱིས་མི་སྟེད་པའམ་མི་གསང་།
དག་གིས་མཐོལ་བའམ་བཤད་དེ་འཆགས་པར་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་ལ་ངོ་ཆ་
འཛིགས་སྒྲག་འགྲོད་པ་ཆེན་པོས་བཤགས་དགོས། རང་རེས་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་
སར་སྤྲིག་པའི་ལས་རེ་བྱས་མོད། རང་ལ་ཕམ་ཉེས་དེ་འདྲ་ཨི་འབྲུང་སྐྱེས་པར་མི་བྱ་
སྟེ། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ལ་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷན་པར་མ་ཟད། ལྷ་དང་
དང་སྟོང་གྲུབ་པའི་ཆོགས་གྱིས་མི་ཤེས་པ་མི་སྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞེད།

མིག་ལྡན་བརྒྱ་ཡིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ། ལོང་བས་རང་གིས་མ་མཐོང་བས་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྐྱམ་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
ལ་དོ་ཆ་འཛིགས་སྒྲིག་འགྱུད་པ་ཆེན་པོས་བཤགས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དེའང་དོ་ཆས་གནོང་ཞིང་འཛིགས་སྒྲིག་གིས་འགྱུད་དེ་འཆགས་པར་བྱེད་ན། དུས་ད་
ལྟ་ཉིད་ནས་འདག་པར་བྱེད་གྱིས་མཁྱེན། བྱེད་གྱིས་དགོངས། སྒྲིང་རྩེས་
གཟིགས། སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འདི་མ་དག་པར་ང་རང་གི་བར་ལྷུང་ནས་སྒྲིག་ཆེན་རི་རབ་
ཅམ་དང་མཉམ་དུ་ཆོ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་སོང་ན། རྒྱལ་སྐྱུ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།
གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། །ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་ལྷུང་
ཅིང་། །འཛིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་ལྷུང་པ། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱལ་བོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས།
མལ་གྱི་ཐམར་ནི་ཉལ། སྒོག་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིག་གཤིན་རྗེ་སྐྱེས་བུ་ནི་འཛིགས་གིང་
སྒྲིག་ དེའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་སྐྱབས་གཞན་མེད། མགོན་གཞན་མེད།
དཔུང་གཞན་མེད། གནས་གཞན་མེད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ནི་སྐྱབས་
དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་རང་གཞན་སུའི་
དོན་དུ་སྒྲིག་པ་བསགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཆི་བར་ངེས་ལ། དེ་ཆོ་སྒྲིག་པ་ཁོ་
ན་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་བསམ་དུས། དོན་མེད་དུ་སྒྲིག་པ་བསགས་པར་འགྱུད་པ་
དང་དེའི་འབྲས་བུར་འཛིགས་སྒྲིག་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ། དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱག་
སྐྱམ་པ་སྟེ། དུག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་སྒོག་འདོར་བར་བྱེད་མོད། སྒྲིག་ཆེན་མ་
བཤགས་པར་གི་ན་ཆོ་རབས་མང་པོ་རུ། དཔྱལ་མེ་བཟོད་དཀས་ངེས་པར་
བསྐྱེག་ །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། འཛིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱུད་པ་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྟེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྒྲིག་པ་སྤྱིར་བར་མི་བཤགས་པ་ནི་ཡོངས་མེད་པར་གི་ན་
ཅི་བྱ། སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྟོན་དུ་འགྲུམ་པར་
འགྱུར་དུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །སྤྱིར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་
པས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྤྱིར་དུ་
འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་པ། འགྲོད་པར་བརྟགས་པ་གསུམ་ནི་སྤྱིར་འབྱོན་པའི་
སྟོབས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་གསུམ་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་ནི།

སོར་ཆུད་པ་ཞེས་བ་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པར་སྤྱིར་སྤྱིས་བཞིན་སོར་ཆུད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
རྒྱ་བ་གཟའ་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིག་པ་ལ་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བཤགས་ན་
འདག་པ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་བབྱངས། ཆགས་མེད་བདེ་སྟོན་ལས། སྤྱིན་ཆད་
སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དགའི་ལས། །ད་ནི་མི་བཞིན་སེམས་ལ་དམ་བཅའ་
བཟུང་། །བདེ་གཤེགས་འོད་དཔག་མེད་པ་སྤྱིས་བཅས་ཀྱིས། །བདག་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།
འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་ཏེ། །སྤྱིན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བཞིན། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུག་གི་གཞོད་པ་ཤེས་པའི་མིས་སྤྱིས་སུ་དུག་མི་འཐུང་བ་ཇི་བཞིན།
རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུར་འཛིགས་སྒྲིག་གིས་སྤྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་ལས་
མི་བཞིན་སྤྱིས་པའི་སྟོན་སེམས་ཡོད་དགོས། དེའང་འགལ་ཉེས་དང་པོ་ནས་མི་ཤོར་བ་
དང་། ཤོར་ན་བཤགས་པ་ནི་སྤྱིས་བུ་དམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཀྱང་དམ་ཆོག་སོགས་ནི། མངའ་རིས་པའུ་ཆེན་གྱིས། ས་ཐོབ་ཡུན་དུ་འགོར་བས་
མིག་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འགལ་ཉེས་དང་པོ་ནས་མི་ཤོར་བ་གལ་
ཆོད།

༥ བཞི་པ་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི།

སྤྱིར་མི་དག་བའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བའི་དགོ་ཅ་སྤྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་
ན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་འགྲུབ་སྒྲ་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་རིགས་
བསྟུན། གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཆོན་གཟུང་བ་དང་གཅིག སྐྱ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་གཉིས།
རྟེན་གསུམ་ལ་ཐུག་སྟོར་མཆོད་པ་དང་གསུམ། མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་གྲོག་པ་དང་བཞི།
ཡིག་བརྒྱ་སོགས་གཟུངས་སྤྲུགས་བརྒྱ་བ་དང་ལྔ། སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་བཅས་དུག་ཏུ་
གསུངས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ལན་གཅིག་ཐོས་པར་ཡང་པན་
ཡོན་དཔག་མེད་མཆིས་ན་དེ་ཅུམ་ནི་བསྤྱབ་མི་རུས་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་གཟུགས་
དང་མཆོད་རྟེན་གཉིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྟེན་དང་ཐུགས་རྟེན་ཡིན་པས། དེའི་
ཤུགས་ལ་གསུང་རྟེན་བཞེངས་ནའང་པན་ཡོན་ཆེ་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་འདག་པ་གོ་སྤྱ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་གསར་དུ་བཞེངས་ན་སྒྲོས་ཅི་དགོས། རལ་བ་དང་
གས་པ་བཅས་ཀྱང་རིགས་ངན་པར་མི་སྤྱེ་ཞིང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་ལ།
མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བསགས་ཀྱང་དཔྱལ་བར་སྤྲུག་བསྤལ་ཆེན་པོ་མྱོང་མི་དགོས་
པར་ཐར་ནས་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་དུ་རྩྭ་དེ་མཐར་སྤྲིག་པ་འདག་པར་ཡང་གསུངས་
སོ། །དཔེར་ན། ལུས་ལ་མི་གཙང་བས་གོས་ཆོད་ག་པར་བཀྲས་ཤིང་དྲི་བཟང་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གིས་བྱུག་ན་གཙང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་མེ་ཡི་ཡུང་པོས་མར་ཆོག་ན་དུ་
བའང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྒྲིག་པ་འདག་པར་མདོ་ལས་གསུངས། གཞན་
ཡང་གཙུག་ཏྲེར་དྲི་མེད་ཀྱི་མདོ་རུ། མཆོད་རྟེན་ཆོད་ལྷན་བཞེངས་ལུགས་བསྟན་པའི་
མཛུགས་ཐོག་ཏུ། མཆོད་རྟེན་གཅིག་བཞེངས་ན་སངས་རྒྱས་གང་གྲུའི་སྒྲོང་གི་བྱེ་མ་
སྟེང་ཁྲག་ཁྲིག་ཁྲི་འབུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་
པ་ཡིན། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་འདག་པར་འགྱུར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་
གསུང་རབ་འབྲི་འཆང་གྲོག་པར་ཡང་ཕན་ཡོན་དེ་དང་འདྲ་བ་མཆིས་ཚུལ་ནི། བཟང་
པོ་སྦྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་དག་གི་སྒྲིག་པ་རྣམས། །གང་
གིས་མི་ཤེས་དབང་གིས་བྱས་པ་དག །དེ་ཡིས་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་འདི་བརྗོད་
ན། །ལྷ་རྩུ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཡང་
བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདི། །འཆང་བ་དང་ནི་སྟོན་ཏམ་གྲོག་ན་ཡང་། །དེ་
ཡི་རྣམ་པར་སྟོན་པའང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོམ་ཉི་མ་བྱེད་
ཅིག །ཅེས་ཐེཾ་མ་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་ལ་
དད་པ་སྦྱོད་ནའང་བྱིན་རྒྱལས་ཆེ་ཞིང་སྦྱིབ་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་མོད། དེ་བས་ཀྱང་གསུང་
རབ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་དངོས་སུ་མངལ་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྱད་མེད་པར་
སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པས་ན། གསུང་རབ་འཆད་ཉན་སྟེལ་གསུམ་དང་འབྲི་འཆང་
གྲོག་གསུམ། ད་དུང་དཔེ་རྒྱན་སྟེལ་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་དག་པར་འཆོས་པ་ནི་བསྟན་
ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན། བརྒྱ་བཤེགས་སྟོང་སྦྱུབ་ཀྱིས་འུར་སྦྱ་ཆེན་པོ་ཅི་
འདྲ་རྒྱག་པ་ལས་ཀྱང་དགེ་རྩ་རྣམ་དག་དང་དམ་པའི་མཛོད་པར་གྱུར་འདུག་བསམ་
བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཅོམ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་པས་མཐའ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ནའང་དབྱུང་པ་བཏང་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་རྟོན་གསུམ་ལ་ཕྱག་
དང་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་ནི་གཉིས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ལས་སྤྲིག་སྤྲིབ་འདག་པའི་ཐབས་
གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟོན་ནམ་རྒྱལ་བའི་
གསང་གསུམ་གྱི་རྟོན་ལ་གོ་དགོས། ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཕན་ཡོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ལ། སྒྲོར་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བྱིས་བདག་དཔལ་སྦྱོར་སྟོན་ཕག་ཏུ་སྦྱོར་པ་ན་
བྱིས་དེད་ནས་མཆོད་རྟོན་ཞིག་ལ་བསྒྲོར་བ་ལན་གཅིག་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀུན་བྱིས་ཤེས་
པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྒྲོར་བ་མཛུལ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཆོགས་གསོག་
ཐབས་བཅུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་མཆོད་དང་། ཆོགས་འཁོར་དང་།
རུ་བཞིའི་བཤགས་པ་དང་། རུང་བཞིའི་བསྐྱང་བ། རྩོམ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུགས་
མཉེས་ཐབས་སོགས་ནི་ཆོགས་གསོག་གི་ཐབས་ལམ་མདུན་དུ་བྱུང་བའོ། །འི་སྐད་དུ།
བསོད་ནམས་ནང་ནས་ཆོགས་འཁོར་མཆོག་ །ཆོ་འདིའི་བསམ་པ་ཀུན་འབྲུབ་
ཅིང་། །བགེགས་དང་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། །སྤྱི་མ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་
ཞིང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲུ་མ་མཉེས་
པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྒྱུད་གསང་བ་སྦྱིང་པོ་ལས། སྒྲུ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
གྱི། །དབང་བྱས་ལོངས་སྦྱོང་དངོས་མཆོད་ན། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཆོད་
པ་ཡིན། །ཉེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པ་
དང་། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་
དང་པོ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོན་གཟུང་བ། གཉིས་པ་སྐྱུ་གཟུགས་མཆོད་
རྟོན་བཞེངས་པ། གསུམ་པ་རྟོན་གསུམ་ལ་ཕྱག་མཆོད་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ། བཞི་བ་
མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་སྒྲོག་པ། ལྷ་བ་གཟུངས་སྤྲུགས་བཟུང་བ། དུག་པ་སྦྱོང་ཉིད་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

བསྐྱེད་པ། དེའང་སྦྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་གང་བསྐྱུག་གུང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད།
སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོར་བ་ལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་། ཐར་བ་ཆེན་
པོའི་མདོ། ཇི་མེད་བཤགས་རྒྱུད་སོགས་ཟབ་ཅིང་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆོད་ནི་རང་
གཞུང་ན་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གུང་སྤྲོན་གྱི་སེང་རྟའི་
བཤད་ཟུ་ཐོག་མར་ཚུགས་དུས་ཞབས་རིམ་དུ་རང་ཉིད་ཆོགས་ཞུགས་དང་དབུ་མཛོད་
བྱས་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ཅུ་བ་བསྐྱེད་གངས་བསགས་ཚུལ་དེ་རིང་འདིར་
བཞུགས་མཁན་སྤྱལ་རྒྱན་རིམ་པ་དག་གིས་མཁྱེན། གཟུངས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ནི།
འདིར་ཁྱེད་པར་སྤྲིག་བཤགས་སུ་དཔལ་རྟེན་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་ཏུའམ་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་པ། ལྷག་པར་མི་
འབྱུགས་པའི་གཟུངས་བསྐྱེས་ན་སྤྲིག་པ་འདག་སྦྱོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་དག་ལན་བདུན་
ནམ་ཉེར་གཅིག་བཛོད་ན་སྤྲིག་པ་འདག་ཚུལ་ན་རག་དོང་སྤྲུགས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།

སྦྱོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ།

དི་སྐད་དུ་ཐར་བ་ཆེན་པོ་སྤྲིགས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་འགྱོད་ཆོངས་བྱེད་
འདོད་ན། །བྱང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
ལྟོས། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །འདི་ནི་འགྱོད་ཆོང་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱོད་པའི་སྒྲོན་ཉེས་ལྟུང་དག་ཅིང་ཆོངས་པའམ་
གཙོང་མར་འགྱུར་བ་ནི། ལོ་སྤྲོན་མར་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འཆད་སྐབས་སུ། སྦྱོང་
གསལ་མཐོང་དབུས་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །འཛིན་མེད་འོད་གསལ་རིག་སྦྱོང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མ་སྒྲིག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

རྩོམ་པའི་གཤིས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་དེ་བོར་རོ་གཅིག་པ། །མ་བཅོས་མཉམ་པ་
ཆེན་པོའི་སྐོང་དུ་ཨ། །ཞེས་པའི་ཆོག་བཞི་འདི་འབྲེལ་དུས་སུ་ཡང་ཡང་སྒྲུབ་པ་
བཞིན་ཡིན་མོད། །འུ་བུ་ཅག་གིས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་འང་
རྟག་འཛིན་བྱ་མི་རིགས་ཤིང་། །གལ་ཏེ་དད་དམ་འབྱུང་མེད་མ་ཡིན་ན་ལེ་རེ་བཞིན་
ཆོས་གྲལ་འདིར་ཞུགས་ཀྱང་མི་སྲིད་ལ། །བྱེད་སྒྲོབ་ཆོགས་དགེ་བསྟེན་ཕོ་མོ་བྲི་སྒྲག་
གི་གྲངས་ལོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་དཀའ་མོད།
སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་འགལ་ཉམས་འདས་རལ་ཆེན་པོ་མ་སོང་བར། །དོན་མཐུན་
ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པའི་དོས་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྒྲིན་བྲིད་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་
པས་ན། །བྱེད་ཅག་མི་སྒྱུ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པར་བྱོས། །བྱེད་ཅག་ལ་
སངས་རྒྱལ་མི་ཆོག་པའི་བྲིམས་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་མི་རྒྱག་པ་ཡིན།
སྒྲོམ་ཡོད་ཆད་དེ་འདྲའི་ཁ་ནས་སྐོང་མི་ཕོད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་
པས་ཀྱང་སྒྲོམ་རྒྱག་ལ། །ནང་བའི་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ཡན་ཆད་ནས་གསང་ཆེན་སྒྲགས་ཀྱི་
ཐེག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་འཆད་ཉན་དང་། །མཐར་ཉན་བསམ་བྱས་ཆོད་
བསྒྲོམ་པ་ལ་གཏུག་ཡོད་ཅེས་ད་ལོ་འང་བཤད་ཟིན། །དེ་མིན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལེན་པར་ཡང་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
བསྒྲོམས་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་འབྲུབ་དགོས་ཤིང་། །དབང་རབ་རྟོགས་
གྲོལ་དུས་མཉམ་ཀྱི་བདག་པོ་རེ་མིན་ན་ཕལ་ཆེ་བས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་མི་
བརྒྱུད་པར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཐོད་རྒྱལ་གྱིས་མཆོང་བསྐྱོད་
བྱེད་རུས་པ་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟེན་
པར་འདོད་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཅོམ་ཡང་འབྱུང་དཀའ་བར་བསམས་ནས། །དང་པོ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལུས་ཀྱི་འདུག་སྐྱེད་ས་དང་དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་
ཉིན་སྔོན་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་ས་ཤིང་། སྤྱིར་ཆོག་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་དོན་ལ་སྤྱིར་
དགོས་པས་ན། བཟོད་བྱའི་དོན་གསེར་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ལུན་ནག་གི་སྤྱོད་ནས་
འཛོལ་དུས། རྫོང་བྱེད་ཆོག་སྤྱོན་མའི་འོད་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་ཇི་བཞིན།
དོན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་དང་པོ་བྱེད་པ་ཆོག་གི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐོང་ན། དེ་ཉིད་གོམས་པ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་
གསལ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མཆོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་། དེ་ཆོ་སྤྱོད་ཆོག་
གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།

བདེན་བཞི་ལྟར་མདོ་ཙམ་བཟོད་པ།

ཚུལ་འདི་བདེན་བཞི་ལྟར་བཟོད་ན། སོ་སའི་སྤྱེ་བོའི་ཡུང་པོ་ལྟ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་
ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཆར་ཡིན་ཞིང་། ང་དང་བདག་ཅེས་པའི་གདགས་གཞི་ནི་བཏགས་
ཡོད་མིང་རྒྱུད་ཙམ་ལས་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མཐོང་ནས་དེར་གོམས་ན་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དང་། ཡུང་པོ་ལྟ་ནི་མི་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ། ལུས་ནི་
མི་གཙང་བ་དང་ངོ་བོ་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ། དཔེར་ན། སྤྱུ་མ་
གཟུགས་བརྒྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་
བདེན་ཡིན་ལ། དེས་ཡུང་བོ་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མི་ཞེན་པར་མ་ཟད་ཞེན་ཅིང་ཆགས་
པའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལ། དེ་སྤངས་པས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མི་བྱེད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒོ་གཞུག་གི་གསེལ་སྒོ་ནི་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བསྐྱོད།

པས་འགོག་པར་ཞུགས། དེ་ལ་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ནི་ཆོགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགྱུར་རོ།

སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་དོ་བོར་ཡེ་ནས་གནས་ཚུལ།

དེའང་དབྱིངས་ནང་གསལ་སྒྱེ་མེད་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སྐྱེའི་དགོངས་པ་དང་།
མདངས་ནང་གསལ་གསལ་སྤྱོད་འགག་པ་མེད་པ་འཛིན་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལོངས་
སྐྱེའི་དགོངས་པ། དེ་ལས་གདངས་ཕྱི་གསལ་རིག་སྤྱོད་རྩིན་པའི་སྤྱང་བ་ཅིར་ཡང་
འཆར་ཞིང་ཅི་ཡང་སྤྱང་བ་ཐུགས་རྩེ་ཀྱན་བྱུང་སྐྱེའི་དགོངས་པ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་
གསུམ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་དོ་བོར་ཡེ་གནས་སུ་ཡོད་པ་ལས་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་
འབྲས་དུས་སུ་མངོན་གྱུར་བྱུང་བ་ལ། གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ལམ་དག་
པ་མངོན་གྱུར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་འབྲས་བུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ། །འདིའི་གོ་རིམ་ནི་མ་དག་མ་དག་དག་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་
ལྟར་བཤད་ན་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བྱུང་མིན་མི་ཤེས་མོད། བག་ཆགས་ཙམ་རེ་
བཞག་ན་འང་རྒྱུད་ལ་པན་ཐོག་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་མ་འོངས་པར་འབྲས་བུ་འབྱིན་
ནོ། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་སྤྱོད་ཉིད་
ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་པར་ལ་
བསྐྱོར་ན་སེམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཚུར་ལ་བསྐྱོར་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་སེམས་ཡིན།
སེམས་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་སེམས་གཞན་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་ཉིད་བཞི་སྦྱར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ལ། ངེས་ཤེས་དེ་སྒོ་གཞན་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གྲིས་མི་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྒྲིམ་ན་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་འགག་པ་མེད་པ་སྟོང་བས་སྒྲུང་བ་ལ་
མ་གོས་ཤིང་སྒྲུང་བས་སྟོང་བ་ལ་མ་བསྒྲིབས་པར་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་
ཏུ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ཆོད་དང་པོར་བསྒྲད་དེ་ཡང་དག་ལ་བཞུགས་ན་བཞུ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་
མཐོང་ཡུལ་དང་མཐོང་མཁའ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ཏུ་
མཐོང་བས། ཡང་དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་དོན་ཅན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཤེས་དང་
ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་མེད་པ་བྱུང་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་ལྟར་
ཞིང་། གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་སངས་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་ལ་དབྱེ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་
མཆོག་གྱུར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་གོང་དུ་བདེ་བ་ཅན་
ཀྱི་ཞིང་འཆད་སྐབས་སྟོས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་
བའམ། མཐའ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ལྟར། སྟོང་ཉིད་སྟུན་གཅིག་བསྟོམ་པའི་པན་ཡོན་བསྐལ་
བར་ཡང་བརྟེན་མི་རུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོལ་བལ་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོས་པའི་ཆོག་
གིས་མཆོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ན། འདི་ནི་འབྲས་བུ་དངོས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
ཆོགས་གཉིས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་དུངས་ནས་དབྱུང་ཞིང་སྐྱུ་གཉིས་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཛོམས་པའི་གཉིན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའོ། །འདིར་དག་འདོན་ལ་སྐྱུར་ཏེ་དོར་སེམས་བསྟོམ་བསྐྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྟོགས་ཉམས་
ལེན་དང་བསྟུན་ན་གཙོ་བོ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྟོང་གི་དམིགས་རྣམ་གསལ་དགོས། དེ་
བཞིན་བདག་དོན་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱས་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱའི་བསྐྱས་པའི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

སྐལ་ས་སུ་སྟོང་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩེ་བྱུང་འབྲུག་བསྐྱེམ་ཞིང་མཐར་དམིགས་མེད་འཛིན་རྟོག་
བྲལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག། དེའང་སྒོམ་བྱས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་
པས་སྟོང་བའི་ཆ་ནས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་། བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བཟོད་མེད་རྟེན་
འབྲེལ་གསལ་བའི་ཆ་ནས་མེད་པར་མ་བཟུང་བ། ཕྱོགས་རིས་ཞེན་འཛིན་བྱུངས་ནས་
འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཤར་བྱིན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་སྟོང་དགོས། དེའང་གོ་བ་སྟོང་ཐོག་
དང་། སྟོང་བ་དོན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ལ། ཡིན་ལུགས་བསམ་མཁོ་དང་བྲལ་བའི་
རང་བཞིན་རང་གིས་ཐག་ཆོད་པ་མ་བྱུང་བར་དུ། དམ་པའི་ལུང་དང་། བརྒྱད་
པའི་མན་ངག་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་འབྲལ་བ་ནི་དོན་གྱི་མདོ་འགག་ཡིན་
ནོ།།

མཐུག་མཐའི་ཞལ་གདམས།

དེ་རིང་ཆོས་མཆོམས་འདིར་བཞག་སྟེ། སང་ཉིན་རྩེ་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་ནས་
གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱེན་སྒྲོམ་ལམ་དག་པས་མཆོམས་
སྐུར་བ་གཉིས་གྲུབ་པར་བྱས་ཆེ་ཐེངས་འདིའི་ཡང་གྲེས་ལྷག་འབུལ་བ་ལ་ཉེ། འདི་
ནས་སྟོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་གྱི་ལུང་ཞིག་འདོན་དགོས་པར་བསམ། ཆོགས་གྲལ་
འདིར་སྟོན་འགྲོ་འབུམ་ལྟ་བསམགས་ཟིན་པའི་དགོ་བསྟེན་མང་ཞིང་། གསེག་བཞིན་པ་
དང་གསེག་པར་གྱུ་གྲྱིག་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་སྟེད་པས་དེ་དག་གི་དགོས་མཁོར་
དམིགས་པ་ཡིན། སྐུར་ལོ་ན་རྒྱན་གཞོན་ཆང་མས་ཡི་གེ་སྟོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ།
ཡིག་རོ་ཐོགས་རྒྱག་མེད་པ་ཞིག་ཤེས་ན་དཔེ་ཆ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་གོ་དོན་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

པས་རང་ཉིད་གྱིས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བོད་
རང་གི་ཡི་གེའི་ཡིག་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ལའདྲི་དོན་ཆེ། འཛམ་གྲུ་གླིང་འདྲི་ཡིག་རིགས་
མང་པོ་ཞིག་རིམ་གྱིས་ཉམས་བཞིན་ཡོད་ལ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་བརྒྱུད་འཛིན་མ་རུས་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཤད་ན་ཡིག་རིགས་མ་ཟད་མི་རིགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉམས་པའང་སྲིད་པས་སྐད་ཡིག་ཉམས་པར་ཉ་ལས་དགོས་དོན་ཆེར་མེད་ནའང་།
འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྟེང་དུ་ནི་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཁྲོད་ཀྱི་
ནོར་བུའི་རྒྱན་གཅིག་ནང་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཆ་ཆང་བཞུགས་པས།
སྐད་ཡིག་གཞན་གྱིས་དེའི་ཆབ་བྱེད་མི་རུས་ལ། མ་འོངས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་
ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་འཛོལ་བ་དམིགས་འདུན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཆོ།
འཛམ་གླིང་ནི་བདེའི་སྒྲན་ནི་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱ་མི་རུས་
པས། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལྡན་ནི་བོད་མི་ཡིན་ན་བོད་གདོང་དམར་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རིག་དང་
བཅས་པ་བརྒྱག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤམ་ཆེ། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་
སྤྱི་དོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། མ་འགས་པའི་ནོར་ནི་འཛམ་གླིང་ནོར་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པས་
བདག་གིས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་པ་བཞིན་ལོ་རྒྱུང་ཉི་ཤུའི་ན་ཆོད་ཅན་དག་གིས་རྒྱ་ནོར་དང་
རྒྱན་ཆའི་ཐད་ནས་ཡར་ལ་མ་བཟུ་མར་ལ་ལྷོས། ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ནོར་གྱིས་ཐོངས་
བར་བྱེད་ལ་རྫོང་པར་ཡང་བྱེད། ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐད་ནས་མར་ལ་མ་བཟུ་ཡར་
ལ་ལྷོས། ཡོན་ཏན་ལ་ངོམས་པ་དང་ཆོམ་པ་མེད་པར་སྦྱོངས། ཆོ་འདི་ཕྱིའི་རང་
གཞན་གཉིས་དོན་འབྲུབ་པའི་སྒོ་སྒོ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ནང་ཤེས་རིག་གི་སྟེང་ནས་
འབྱེད་པ་ཡིན། ཆོ་སྤྱི་མར་ཡང་བཅོལ་བའི་ནོར་བཞིན་ལེན་ཆོག་གོ། །དེ་ལས་
གཞན་དོན་མེད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ལྷ་བྱ། སྒྲོག་གཙོད་ཀྱིས་འབག་ནས་གཉེན་སྒྲོན་བྱེད་ཚུལ་དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ང་
ལེད་ལྷུང་བྱས་ཀྱང་སང་མོད་དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྱི་རན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་
ཉེན་ཆེ། དེ་མིན་ཡང་སྦྱིད་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཆང་ཞིང་སྤྱག་རྩེས་སུ་ཡོང་བར་སྒྲ། དེ་
བས་དགོ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་བཞི་ལྷ་འཕྲུལ་བརྒྱུད་ལྷ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆུལ་བཞི་ཆོག་
དང་མར་མེ་བྲི་མཆོད་འགའ་རེ་ཡུལ་དང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འབྲེལ་ཡུན་གཉིས་ལ་དགོ་
ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པ་ཞིག་མེད། དེ་མིན་གཞན་ཆོགས་འཁོར་ཆད་ལྷན་རེ་སྒྲོར་དང་དེ་
ལས་ལྷག་པ་ཅི་དགོས། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་འབྲོས་གཏམ་དུ་སྒྲུབ་
པའོ། །མཚམས་འདིར་ཐོག་མར་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་གྱི་ལུང་འདོན་པར་བྱ།
རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྐྱེད་ས་པ་རྣམས་
མཁུན་ལམ་བཟང་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་སོགས་ལྷགས་ལུང་གནང་ངོ་།

ཉིན་གསུམ་པར་བྲིས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱག་ཚུལ་སྒྲོན་བྲིད་གནང་བ།

ད་ནི་འུ་ཅག་གིས་རྒྱ་ཆོད་སྐར་མ་བཅུའི་ཡུན་ལ་སྒྲོམ་རྒྱག་དགོས། སྒྲོམ་རྒྱག་པ་ནི་
དཔེ་ཆ་པའི་ཆོས་སྐད་ལྷུང་ན་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ཅེས་ཟེར། དེའི་དོན་ནི་རི་སྐད་དུ།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཞུ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་
ལྷུང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དེའང་རང་རེ་
རྣམས་ལ་མཆོན་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་ལས་གཙོ་བོ་ཞིང་ཁམས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་སྤྱན་དུ་བཅད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན།
འདི་ཉིད་ཆེས་ནས་བཤད་ན། བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསལ་

ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲུང་མཆོན་མ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྩོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཐུགས་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་ནས་མཆོན་མེད་དམིགས་བསམ་བརྗོད་
བྲལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་རྩོགས་ཤིང་རྩོགས་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་པས་ན། གཞི་བདེན་
གཉིས་བྱུང་འདུག་གཞིར་བྱས། ལམ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འདུག་ལ་བརྟེན་པས།
འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་བྱུང་འདུག་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ས་ལ་སླེབས་པ་ནི་ལོང་བའི་ལག་མགོ་
ནས་ཁྲིད་པའི་དཔེ་དོན་ཡིན། དེ་མིན་རྒྱུང་ས་དམའ་ས་ནས་བཤད་ན། རང་རེས་
བསྐྱོམ་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅམ་ཡང་མིན་པར་སྐྱུས་ཀྱི་བཤད་མི་རུས།
འདིར་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་གོང་དུ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་དུག་གི་ནང་ཆོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དེ་ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་རི་རབ་ཅམ་འདག་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་དེ་ཉིད་
དོ། །དེ་ལ་ཁ་སང་ཡན་ཆད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕྲོ་བའི་མན་ངག་བཞིན་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་ལ། དེ་རིང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། གང་ཞེན་དབུས་ན་
མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་། གཡས་སུ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས།
གཡོན་དུ་བྱང་སེམས་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། དེའང་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། གཙོ་བོ་
གསུམ་པོ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་བཞིན། །ལྷང་དེ་ལྷན་ནེ་ལྷམ་མེར་བཞུགས་པའི་
འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ་རང་རེའི་ཞིང་སྐྱུ་ཆོག་དཔག་མེད་རྒྱུར་ལམ་
ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱི་བའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མདུན་
ཀྱི་བར་སྒྲུང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་དུན་ལས་ཀྱུ་བ་པའི་བྲི་མ་བྱས་སྒྲོས་གར་ཅེན་པའི་སྟེང་དུ།
སངས་རྒྱུས་འོད་དཔག་མེད་སྐྱུ་མདོག་པར་ར་གའི་ལྷན་པོ་ལ་ཉི་མ་བྱེ་བས་འཁྱུད་པ་ལྟ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོལ་ཞག་ས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོལ་རྒྱལ་འབྲེལ་ཁིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་འདྲ། སྒྲོམ་རྒྱག་པ་ནི་དཀའ་ཁག་མི་ཆེ་སྟེ། སྒྲོམ་ནི་ཉི་མི་
དགོས་ལ་འབྱུར་མི་དགོས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་དགོས། སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་
ཙམ་ཡིན་པས་ལས་སྒྲ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཅིག་ལ་འཛམ་གླིང་སྒྲོར་ཆོག་ རང་
ཉིད་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུར་བའང་བསམ་ཆོག་ རང་གྱིས་གྱི་མི་གཅིག་
ཕྱི་ལོ་ཏུ་མོང་ན་དེའི་རྣམ་པ་བཀྲ་ལམ་མེར་ཡིད་ལ་གསལ་ཆོག་སྟེ། དེའང་འབད་
རྩོལ་མེད་པར་མིང་གིས་བོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ངོར་ཤར་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་གཙོ་འཁོར་གྱི་གསལ་སྒྲུང་ནི་མཚན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ལ་གསལ་
བར་ལྷམ་མེར་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུས་འདི་བརྗེས་མ་ཐག་པ་བྱིས་དུ་བུ་འགོ་
བ་ལྟར་ཁྱོད་སུ་ཡིན་གང་ཡིན་དྲི་མི་མེད་པར། སར་ལ་བཙལ་ན་བུ་གཅིག་ཤུའི་མ་
ལྟར་བཅེ་བས་ཁྱོད་ངོ་མི་ཤེས་མི་གསུངས་ངེས་ཅན་ཡིན། ཆོ་འདིའི་བར་ཆད་སེལ་
བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་མི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་མ་
མཇལ་བར་བསྒྲོམ་དགོས། ད་ནི་ཚུ་ཆོད་སྐར་མ་ལྔ་འུ་ཅག་གིས་སྒྲོམ་བྱེད།
ལུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲུངས་དང་སེམས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་ནི་ཡང་བསྐྱར་བརྗོད་མི་དགོས་པས།
ལུས་རྣམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་གྱིས། སེམས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་མི་
གཏོང་བར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས།
མཐིང་མདོག་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་རྣམ་གསུམ་བསྒྲོམ་དགོས། འདིར་འུ་ཅག་གིས་ངག་འདོན་
བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཏོན་རྗེས་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་ མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསེལ་བ་
འདེབས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་པ་དབྱངས་དང་བཙས་
ལན་གསུམ་གྱི་མཐར་མཉམ་པར་ཞོག དེ་ཙམ་གྱིས་ཚུ་ཆོད་སྐར་མ་ལྔ་འུ་ཅག་བྱུང་།
དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་བཙས་གྱི་སྒྲོམ་ཡིན། ད་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྲོད།
 རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི།
 གོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལས་སྦྱར་རས་གཟིགས་
 དང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གཉིས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཐིམ་པར་བསྒྲུབ། འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཉོན་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 ཐོབ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 འབྲེས་པར་བསམ་ནས། དམིགས་བསམ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་
 གཅིག་གི་ངང་དུ་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ། དེ་
 ཅམ་གྱིས་སྔོན་རྫོན་གཉིས་ལ་དུས་ཚོད་སྐར་མ་བཅུ་ལོན་བྱུང་། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་གཏད་མཚན་མ་ཅན་བསྒྲུབས་ནས་དམིགས་བཅས་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས། དེ་རྫོང་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་མེད་
 མཚན་མ་བྲལ་བའི་ངང་དུ་བཞག་སྟེ་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས། དེ་
 ནི་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་འདིར་འུ་ཅག་གིས་དེ་ལ་སྦྱོང་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་དགོས་པ་ནི་ཁྱེད་ཅག་སྤྱིར་རང་བྱིས་དུ་ལོག་རྫོང་
 ལག་ལེན་དུ་བཏབ་སྟེ་བསྒྲུབ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སྒྲིག་སྒྲིབ་འདག་པ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་
 བསྒྲུབ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་གར་ཡང་མེད། ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་བསོད་རམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལས་ལྷག་པ་
 ཞིག་གར་ཡང་མེད། དེའི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་བྱིས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བར་མཐར་
 ཐུག་སྒྲུབ་པ་ལས་གལ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱན་གྱིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དགོས།
 སེམས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པར་གོམས་ན་ནམ་ཞིག་ཉམས་ལེན་དེ་དང་འབྲལ་མི་

ཁྱེད་པ་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་གསུམ་རང་གྲགས་སུ་འབྱུང་།

སྤྱིར་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉིས་བྱ་བའི་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉིན་མི་དལ་ཞིང་མཚན་མི་ཁོམ་པར་མ་བཟད་གཉིད་ཐུན་ཙམ་རེའི་མི་ལམ་དུ་འང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱག་པ་ཡིན། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆགས་ཚུན་ཆད་ལོ་ངོ་དུང་ཕུར་མང་པོར་བདེ་བ་སྤྱི་ནས་བཙལ་ཞིང་། དེ་འང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ལོར་གྱི་གསེང་ནས་བདེ་བ་ཞིག་ཆེད་ཨོ་ཡོང་རེ་ནས་ད་བར་དུ་བཙལ་ཡང་བདེ་བ་སྤྱི་ནས་ཆེད་ཐབས་མ་མཆིས་ཏེ། རྒྱ་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་ལུས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་རྒྱ་ལོར་ཅི་ཙམ་ཆེན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཙམ་ཆེ། འདི་ལ་གསོག་དང་སྤྱང་དང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆེད་པ་གསོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། བར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། ཐ་མར་མཐོ་མཐོའ་ལྟར་བ་དང་འབྱོར་མཐོའ་ལྟར་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། གལ་ཏེ་མི་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱག་ཀྱང་བཟད་བཟད་སྤྱི་མའི་ནོར་རྒྱས་ནི་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་འབྱེད་ས་དང་འདེད་ས་མེད་པས། ཤི་རན་དུས་དེར་ཞེ་ཆགས་ཏེ་དོ་སྤྱི་མེ་ཞིག་སྤྱི་མེ་བཏགས་ནས་མཚོ་གཏིང་མེད་ཅིག་ཏུ་སྤྱེབ་པ་ཇི་བཞིན་ཐར་བའི་གོགས་སུ་འབྱུང་། དེའི་སྤྱིར་བདེ་སྤྱོད་དངོས་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཆེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འང་རང་གིས་བསྐྱོམ་བརྒྱབ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་ཆེད་དགོས་ལ། སེམས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྤྱོད་སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་སེམས་ནི་རྒྱ་ཆུང་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སེམས་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སེམས་ཆུང་བ་བཟན་གཡོག་ལྟ་བུ་ལས་མི་འབྲུབ། སྤྱིར་བསམ་པའི་སྤྱོད་སེམས་ནི་དེ་ལྟའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་མེད་རང་རེ་ནམས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱོད་བྱ་མ་ལུས་པར་འགོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་རྒྱུད་བོས་སུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།

ངག་འདོན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་གསོལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་སྒྲ་མཐའ་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མོད། འདིར་ཆོས་ར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་མཉམ་པར་བརྒྱབ་ཅིང་། ཐུན་མཉམ་པར་
བསྐྱམས་པ་ཇི་བཞིན་རང་རེ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་མེད་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་སོམས། ཁྱད་
པར་དུ་ཉམ་ཆུང་པལ་བའི་བྲིམ་ཆང་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རུ་སྒྲོམ་ཆོད་པ་དག་གིས་སྦྱིད་ན་
བཤད་ས་དང་སྟུག་ན་དུ་ས་སྒྲོ་ཡ་གྲོས་རོགས་སུ་སྒྲ་ཆུན་ཆུས་བདག་རེད་ཀྱང་ཡོད་
བསམས་ནས་སྡོད་དང་། ངས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་ཆོས་ཅན་རྟེན་
འབྲེལ་བསྐྱུ་མེད་གྱིས་དཔའ་གདེང་བསྐྱེད་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་འདུན་པའི་སྟོབས་གྱིས་པན་རེ་
ཐོག་སྤྱད་ཅིང་། དེ་མིན་རང་ཤག་ཆུང་ཆུང་མཆོད་ཁང་ཆུང་དུ་ནས་དེ་རིང་བཞིན་
མཉམ་དུ་ཡོད་འདང་བརྒྱབ་ཆོག་པར་གསོལ་བ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། དེས་ནས་དེ་རིང་
མཆོམས་འདིར་ཆང་མ་བདེ་མོ་གྱིས། སང་ཉིན་ཡང་ཐེངས་གཅིག་མཇལ་ཡོང་།
དེ་མིན་འདི་ནས་ནངས་རྒྱབ་ཡར་མར་ལ་འགོ་དུས་ལམ་ཇི་འདྲ་བདེ་ཡང་རྒྱངས་འཁོར་
དང་འཕྱལ་རྟ་གཞན་རྐང་ཐང་ཡིན་ཡང་དལ་བར་གྱིས། སྐར་མ་འགའ་རེས་ཐོན་སྡེ་
ཕྱི་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རང་བྲིམ་གྱི་བདེ་སྟུག་ཆེ་སར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་
འགྲིམ་འགྲལ་གྱི་བདེ་འཇག་ལ་གཟབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྒྱུབ་
བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོན་ནས་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་
དགོ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱོམས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་གང་ན་སུ་བཞུགས་
ཐམས་ཅད་སྐྱའི་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐམས་ཅད་སྟུགས་མཐུན་
བྲིམས་གཙང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། མཐར་ཐུག་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
ཅི་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཟབ་མོ་གནང་བར་ཞུ། བསོད་ནམ་
འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དག་རྣམས་ཕམ་བྱེད་
ཅིང་། །སྒྲིག་ན་འཆིའི་བློ་དང་འབྲུགས་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་མཆོལ་ས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་
བར་ཞོག །འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོས་ཅི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར། །དགོ་བ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲོ།

ཉིན་བཞི་བའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་སྒྲིན་བྲིད།

མཆོལ་ས་སྒྲོར་ཞལ་གདམས།

འདིར་ཡང་ཚང་མས་ངག་གི་སྒྲོ་བ་བསྐྱམས་ཏེ། །སྒྲོག་སུམ་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་
དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་མནར་
བའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཡ་ངའི་འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱ།
ཐར་བ་དེའང་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་
ལ་འགོད། །དེ་ལྟར་འགོད་པའི་རུས་མཐུད་ལྡན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྒྲོན་
ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་རུས་ཀྱང་བསྐྱབ་
དགོས་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་སྒྲོ་

ནས། ཐོག་མར་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་ཏེ་གང་གྲང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་སྲར་
སོང་གི་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཞིག་བྱས་ན། ལེ་རི་རེའི་ནམ་ཟུང་དུས་བཞིའི་རྒྱ་བ་བཅུ་
གཉིས་ལེ་རིར་བརྩིས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ད་སྟོན་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱད་ཅིང་།
ལེ་རིའི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་ཉི་མ་གནམ་ལ་ཤར་བ་ནས་བཟུང་ལས་ཀ་སྒྲ་ཚོགས་
པ་ཞིག་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། དེའང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་མལ་དུ་ལྷུང་སྐྱབས་རེར་མ་
གཏོགས་དེ་ལྟར་འདས། བཟའ་བ་བཏུང་བ་གཉིད་པ་དུང་འགོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ཙམ་ལས་རང་གཞན་འཕྲལ་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཡོད་དམ།
ཆོས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱར་སྐྱེས་པའི་དུང་འགོའི་རྒྱ་བར་ཆོས་སྒྲ་ཐོས་པར་ཡང་མཐོ་རིས་དང་
ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་རེ་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་བསམ་ན། མ་མཐའ་ཡང་སྤྱོད་པ་
ཐོག་གི་རྒྱ་ལམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཙམ་ཞིག་རང་ལའང་ཡོད་
ངེས་སྟེ་མ་མོ། །སྤྱོད་པ་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་དུང་འགོས་དད་པ་བྱེད་མི་ཤེས་ལ་
དད་ལོག་ཀྱང་བྱེད་མི་ཤེས་མོད། འུ་བུ་ཅག་ནི་སྤྱོད་པ་ཐོས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པས་སྤྱིར་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་དང་ཡོན་ཏན། བྱུང་པར་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་
མཚན་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བར་ཐོས་ཆོད་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་སྟོན་ལམ་
རྒྱུ་དག་བཏབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གོམས་འདིས་བྱས་ན། བདེ་བ་ཅན་
དུ་འགོ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིག་དང་། རྟ་སྟོ་སྟོགས་གསུམ་ལྟ་བུའི་མཐུན་རྒྱུན་ལ་དེ་ལས་
ལྷག་པ་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་ལྟའི་དབང་དུ་སོང་
ནས་དད་ལོག་སྐྱེས་ན། ཆོས་ཀྱིས་ཐར་བ་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ངན་
སོང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུའང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྟོག་ཏད་ཕེར་བའི་སྟོ་
སྟོབས་ཀྱི་རུས་པས་མ་འདད་བ་དང་། ལྷན་ཞིང་མོངས་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསེལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།

ཐོས་ཚད་ན་བའི་ལྟག་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུང་ལྟར་གྱུར་ན་དུང་འགོ་དང་བྱུང་ཆེན་པོ་མ་ཞུགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཐམས་པ་གཞན་རྒྱུད་མཁའ་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་
པ་བདག་འདྲ་བས་རང་རྒྱུད་གཞན་ལ་བཀའ་ནས་བཤད་ན་ཅུང་ཟད་བཟང་ངམ་སྟམ་པ་
ཡིན། ལྟར་སྒྲུང་ལ་ཆོས་པའི་གཟུགས་འཆང་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་
གི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་རྒྱ་ལོར་གྱི་ཆོགས་གསེག་ཕྱན་བྱེ་ཡུལ་སྟོལ་གྱི་གོམས་
གཤིས་དང་མཐུན་པར་པར་བརྟེན་རྒྱུར་བརྟེན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་རེ་སྟོན་མོད།
དེའང་ཆོས་བརྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི།
རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞི་རྒྱལ་བྲིམས་གྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་ལེགས་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོན་
པའི་ཕྱིར་ན། མི་ཆེའི་བྱ་བ་ལ་ཕྱོགས་སྟོམ་བྱས་ཆེ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅི་ཡང་མ་འགྲུབ་
པར་བསྒྲུབས་ཚད་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ནམ་ཡང་
འགྲུབ་དུས་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེའང་མི་འགྲུབ་པར་རེ་ཐག་ཆད་ན། ད་ནི་མི་
ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་གྱུར་སོང་ཞེས་པའི་སྟོམ་ཆོག་ཅིག་བཀོད་ཆོག དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མི་ཆེའི་
ལོ་རྒྱུས་གྱི་དཔེ་དེབ་ཅིག་འབྲིན་དེའི་ཁ་བྱང་ལ་ངེས་པར་དུ། སྟོང་ཟད་གྱི་མི་ཆེ།
ཞེས་འདོགས་དགོས་འདུག དེ་ལྟར་ད་སྟོན་ཡན་ཆད་ནི་འདས་ཟིན་པས་ཕྱིར་ཡོང་
ཐབས་མ་མཆིས་མོད། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་འདིའང་སྟོན་ཆད་བཞིན་སྟོང་ཟད་
དུ་གྱུར་ཆོ། སང་ཉིན་བལྟས་ན་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཏེ། ཕྱི་དྲན་གྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ད་ནི་འཕྲིས་ཟིན་པས་མི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཆར་སོང་སྟམ་
པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གཟུབ་ནན་བྱེད་ལུས་ན་ད་དུང་གསེན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་བག་ཡོད་
བྱས་ཆོག་སྟེ། རོན་དངོས་སུ་དུས་ཆོད་གྱི་རིན་ཐང་ནི་གསེར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གལ་ཏེ་གསེར་གྱིས་ས་གནི་བཀའ་ཡང་མི་ཆོ་ལ་དུས་ཚོད་སྐར་ཆ་གཅིག་གི་ཁ་སྒྲོན་ཡང་
བྱེད་མི་རུས། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་མི་ཆོ་འདི་དོན་ཡོད་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་
ནི། སློ་སྦྱོར་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་དང་། མི་ཆོ་ལ་
རིན་ཐང་ལྡན་ཡང་ཆོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་འགོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལྟ་ཅི་
རང་རེ་མི་ཡུལ་ཁོ་ནར་བསམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤིང་འཛིན་སྟུག་བསྐྱེད་མཉམ་སྦྱོར་མ་དགོས་
ལ། སྦྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་སྟུ་འབྲས་གཉིས་ལས་མ་འདས་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཆེར་མ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཤྲོག་ཏུ་མ་སྦྱར་
པའི་འགོ་བ་མིའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལས་ཡུལ་སྡེ་གཅིག་དང་པ་མ་གཅིག་གི་བུ་རྒྱུད་ཡིན་
ཡང་སྦྱིད་སྟུག་འདྲ་དང་མི་འདྲ་བ་ཐོད་པའི་རི་མོ་བཞིན་བསྐྱོས་ཐང་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས།
ལས་སྒྲ་མའི་རྒྱུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡོང་ཐབས་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་
ལའང་བསམ་སློམ་གཏོང་ཐབས་མེད་ཡིན། སྦྱོ་ཤས་ཅུང་ཟད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བྱ་
གཞག་ལ་སྒྲ་ཤེས་ཕྱི་འདྲང་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མ་མཐའ་ཡང་རང་དོན་ལ་
བསམ་སློམ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གོམ་ཁ་རྩེས་མའི་རྟོག་ལམ་དུ་རྩོད་དང་
འཕྲང་ཡོད་མེད་ལ་བལྟས་ནས་གཡང་དུ་མི་ལྟང་བ་ཅམ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་
རོ། །སྦྱིར་གོང་སློམ་བཞིན་མི་ཆོའི་འདས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་མོད་དེ་ལའང་བེད་སྦྱོད་ཅུང་
ཟད་བཏང་ཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ད་ལྟའི་མཐོང་ཡུལ་དུ་མ་མཆིས་ཀྱང་དེའི་པམ་ཉེས་དང་
སྦྱོང་ཟད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དན་ཡུལ་དུ་བྱས་ཆོག་པས་ན། གོམ་པ་སྒྲ་མ་སློམ་ཉེས་དན་ན་ཕྱི་
མ་སློབར་གལ་ཏེ་བག་ཡོད་མ་བྱས་ཆོ་རྟོག་སྒྲ་ས་ལ་ཐོགས་ཏེ་རི་གཟར་གྱི་གཡང་ས་ཐར་
མེད་དུ་ལྟང་བར་དོགས་པའི་དན་སྐུལ་རེ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟོག་ལམ་
འཆོལ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། རིན་ཆེ་བའི་པ་མ་རྒྱན་གསུམ། ཤ་ཆ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཞུང་།
 བའི་བྱ་དང་ཚ་རྒྱུད། སྡེ་ཡུལ་མི། བྱོང་བྱོགས་བྱིམ་མཆོས་སོགས་ལའང་རང་ཅི་
 བཞིན་བསམ་སྒྲོ་རེ་བཏང་སྟེ། རང་སར་གཞན་འཛིག་ཅིང་གཞན་སར་རང་བསྐྱད་
 བས། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱག་བསྐལ་རང་གི་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་གོམས་ན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ངང་གིས་
 སྤྱོད་བར་འགྱུར། དེའང་སྤོན་སེམས་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 ཆོད་དུང་འགྲུབ་མེད། འཛིག་རྟེན་པ་འཁོར་བའི་མཆོན་ཡོད་པ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་
 སྤྱོད་མི་རུས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱབས་ཤིག་བཙལ་ནས། དེའི་གོ་འཕང་
 རང་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་རང་ཉིད་མཐུད་དང་རུས་པ་སྟོབས་དང་མཁུན་པ་མངའ་བ་ཞིག་གྲུབ་
 རྩེས་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཕ་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་
 དམ་ཆོས་ཟབ་མེད་ཐབས་དང་མན་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དུས་དེ་
 རིང་དང་། ལ་ལུང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐོས་པ་དོན་ལ་ཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་ནས་ནན་ཏན་
 བྱེད་དགོས། གཞན་དུ་རྣམ་གཡེང་དང་ལེ་ལོའི་མི་ཆོ་འཁྱོལ་ཐབས་ཀྱིས་གཞི་འཁོར་
 བའི་བྱིམ་ངན་ཙམ་ཡང་ཟིན་ཐབས་མེད་པས་ན། ཉི་མ་བརྒྱལ་ཉིན་གཅིག་ལྟར་
 འབྲོག་ཞིང་དང་བཟོ་ཆོང་གི་ལས་རིགས་གཉེར་མཁན་སུ་ཡིན་ཡང་དཀའ་ཆོགས་མ་
 ལྷུངས་བར་མི་འགྲུབ་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོ་གཅིག་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་དམ་པའི་ཆོས།
 ལྷུང་སོང་མི་རབས་སྤོན་མའི་དྲིན་ལན་གསལ་བྱེད། ཕྱིས་འབྱུང་བྱ་དང་ཚ་བའི་བསོད་
 བསམ་རྒྱལ་བྱེད། ད་ལྟའི་རང་གཞན་གཉིས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་
 ཐབས། མཐར་ཉི་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོག་བྱེད། རང་གཞན་གཏན་
 བདེ་སྦྱུབ་པ་འདི་ལེ་ལོ་དང་སྦྱིད་ལུག་གིས་དུས་ཆོད་ཡོལ་བས་མི་འགྲུབ། དེ་ལྟར་
 ལུན་མོང་ལུན་མིན་གྱི་སྤོན་འགོ་སྤྱང་བ་ནི་དགོས་གནད་གལ་ཆོད་དུ་བཙུགས་ཏེ་ནམ་ཡང་ཞེ་

ནས་མི་འདྲོར་བ་བྱའོ།།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་

དཀྱིལ་སྒྲུབ་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་འཆད་ཅེན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞིའི་བྲིད་
ལས། གཉིས་པ་ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་གི་གནད་བསྐྱུས་ཡན་ལག་བདུན།
དེ་ལས་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བཤགས་པ་གསུམ་གོང་དུ་སོང་
ནས། དེ་རིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་མཆོམས་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་
ཀུམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་དང་སོ་སྐྱེ་
ཡིས། །དགོ་བ་གང་བསྐྱུབས་ཀུན་ལ་ཡི་རང་དོ། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སྐྱགས་བསྐྱེད་ནས། །འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད་ལ་ཡི་རང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་དག་གིས་
ཆོག་ས་བསགས་ཤིང་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་།
ཐོག་ཆེན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དག་གིས་ས་བཙུ་ལམ་ལྟུང་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
དགོ་བ་བསྐྱུབས་པ། སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་ལམ་ལ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་པས་
ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་བསགས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་སྐྱགས་བསྐྱེད་ནས་རྗེས་སུ་སྦྱོར་སྦྱང་བ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཛོན་པར་རྗེས་པར་སངས་
རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་པ། དེ་ལྟའི་
དགོ་བ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱུས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི །སྐྱག་བསྐྱུལ་ངལ་བསེའི་དགོ་བ་དང་། །སྐྱག་བསྐྱུལ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱུ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགྲོད།

ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། དེའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགོ་བཅིང་རྒྱལ་དང་ངོམ་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་
ཞིང་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་འབྲེལ་པའི་མན་
ངག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། སྟོང་གསུམ་རི་
རབ་སྤང་ལ་གཞལ་པའི་ཚད་གཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རིའི་
རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མར་གཞལ་ནས་སྤང་ལ་བཏེགས་
ཀྱང་དེའི་ཚད་གཟུང་བར་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གཅིག་གི་དགོ་ཅུ་ནི་
ཚད་གཟུང་བར་མི་རུས་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཕྱོག་ཕྱོགས་ནས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་དང་
བདེ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱས་ན་སྤྲིག་པའི་ལས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་
རང་ཉིད་ལ་མི་འདོད་པ་མང་པོ་ཞིག་སྟེད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་གྲུབ། དེས་ན་
རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་མཐོང་ཐོས་གང་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བྱ་དགོས་སོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག

མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་རབ་འབྲམས་
ཐམས་ཅད་ན། །རྗོགས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །རྒྱ་ཆེན་ལྷུང་དུ་བསྐྱོར་བར་བདག་གིས་བསྐྱལ། །ཞེས་
དང་། རྒྱལ་སྤྲས་ནི་བ་ལྟས། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མོ་སྒྱུར་ཏེ་གསེལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱན་འཛོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་
སྒྲོན་མེ་སྤར་དུ་གསེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་ནི་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་སྤྱིང་དོན་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞིར་བཟུང་ནས་
བཤད་ན་གོ་བར་རུས་སོ། །དེའང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་རྣམ་
སྤྱུལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལ།
སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པར་འཛོམ་ཞིང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཙོས་པ་འདི་
དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་གསུམ་གྱི་འཆིང་ཐག་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ། རིགས་ཅན་
གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་མོས་པ་དང་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བར་མཛད་དུ་གསེལ་ཞེས་གསེལ་བ་འདེབས་དགོས། དེའང་འཇིག་
རྟེན་གྲངས་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ཕྱོན་དང་འཕྱོན་བཞིན་པས་རེ་ཞིག་ཆོས་མི་
གསུངས་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་
མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཆེད། །སྤུལ་བསྐྱར་གྲུང་གོ་བར་མི་
འགྱུར་བས། །མི་སྒྲུན་གསའདབས་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་སྒྲོར་བར་སྤྱུལ་བས་དགོ་ཅུ་རྒྱུད་ལ་བྲངས་ཏེ་
སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་མཛད་པའང་གྲངས་ལས་འདས། དེ་བཞིན་ལོག་ལྟ་ཅན་འགའ་
ཞིག་གིས་དངོས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་
དང་། འགའ་ཞིག་གིས་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་ཆེ་བ་འདོན་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཤུགས་
གྱིས་སྤྱོ་འབེབས་མཁན་མང་བའི་དུས་སྐབས་འདིར། དམ་པའི་སྤྱོས་བྱ་ཚད་མའི་
བསྐྱར་འཛིན་ཤུགས་རྒྱུད་སྤྱོས་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། སྐད་གསལ་མ་མཆིས་ཤིང་སྟན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

གྲགས་དོན་གཉེན་མི་མཛད་པར་བཞུགས་པ་རེ་རྟེན་སྤིང་ན། དེ་དག་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་
བཀུར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བར་སྒྲུལ་བ་ནི་དགོ་ཅ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་
བར་འདུག་གོ། །

ལྷུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསེལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག

ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་བསྟན་འཛིན་དགོ་བའི་
བཤེས། །ལྷུང་ན་འདའ་བར་བཞེད་ཀུན་དེ་དག་ལ། །ལྷུང་ན་མི་འདའ་བཞུགས་
པར་གསེལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྐྱུང་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། རྒྱལ་བ་
ལྷུང་ན་འདའ་བཞེད་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསེལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་ལྗོངས་པར་མི་
འགོད་ཅིང་། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བཞུགས་པར་གསེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོན་དགོ་བསྟན་ཅི་རྟོག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བཞུགས་གསེལ་
བཏབ་པ་བཞིན། རང་ལུས་གངས་མེད་དུ་སྒྲུལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྤྱོགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་སྐྱུང་བཅས་དང་། བྱུང་པར་དུས་འདྲིར་ལུན་པའི་ནང་གི་གསལ་སྒྲོན་སྒྲོན་
དབང་གཙང་མས་ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་པུ་སྒྲུ་མ་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་མིའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་དག་ལ། སྤྱིགས་མའི་
སེམས་ཅན་རྒྱུད་དམན་པས་ཐུགས་སུན་མི་འབྱུང་བར་ད་དུང་སྒྲི་ཆོ་ཡུན་དུ་བརྟན་པར་
བཞུགས་ཞུ་འབུལ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། དེ་ཆོ་རྒྱལ་བ་སྐྱུང་དང་བཅས་པས་དེ་
ལྷར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མོས་པ་མཛད་ནའང་བསོད་ནམས་བྱུང་འཕགས་ཅན་
བསགས་པའོ།

བསྡོམས་ཡན་ལག

དེའང་བསགས་སྒྲ་སྒྲེལ་གསུམ་ལས་དག་ཅུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བྱེད་ནི་བསྡོམས་ཡན་ལག་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་ཆོགས་བསགས་དང་གོགས་བྱང་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འབྲེལ་བར་མ་ཟད། རྒྱ་བཞི་པ་སྟོན་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བར་ཡང་འབྲེལ་ཏེ་བསྡོམས་དང་སྟོན་ལམ་ནི་གཞི་མཐུན་ཡིན། དེ་མིན་དུང་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་འདི་དང་མ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱ་ཡོངས་བསྡོམས་དག་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དག་ཅུ་མཆོག་དམན་འབྱེད་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་བསྡོམས་ཡན་རྒྱ་ལ་པོ་འདི་ཐོས་ནས། །བྱང་རྒྱ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་རབ་མོས་ཤིང་། །ལན་ཅིག་ཙམ་ཡང་དད་པ་སྐྱེད་པ་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དག་ཆོགས་རྣམས། །འགོ་བ་སེམས་ཙན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་བསྡོམས། །ཞེས་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ལ་སྒྲས་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྷས། དག་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་ཀུན། །དེས་ནི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བསལ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་གང་ལ་བསྡོམས་ཙན་གྱི་དོན་དང་། གང་ཞིག་བསྡོམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་པའི་དག་ཅུ་འདིས་མཆོན་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དག་བ་བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྡོམས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅུ་རུ། །དེའང་ཟག་བཙས་ཟག་པ་མེད་པའི་དག་ཅུ་ཇི་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་གནས་སྐབས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གོལ་བའི་རྒྱ་ཅུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཐུག་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་མེད་པ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྒྲུག་པར་བསྡོལ་ཡིན་ན།
དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
སོ། །སྦྱིར་རང་ཉིད་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོས་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་ཙུ་རྒྱ་མི་ཆེན་འང་ཆོས་ཉིད་
བདེན་པའི་སྦྱོ་བོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་བདེན་མཐུ་ཡིས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་རུས་ལ། དེ་ཆོ་རྒྱལ་མི་འཆད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དགེ་ཙུ་རྒྱ་ཆེན་དུ་གྱུར་པའང་ཡིན། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོས་དགེ་ཙུ་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་ནས་མ་བསྡོལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་སྦྱོས་པས་འཛོམས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
བསྡོལ་ན་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་གསུམ་པ་གྲོགས་བསམ་པ་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲུབས་སྒྲོམ་སྦྱིར་བསྟན་པ།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་བཞི་ལས། རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱ་ཆོགས་བསམགས་པ་སོང་ནས་དེ་གྲོགས་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོན་ལས། བསམ་པའི་དོན་ཀྱན་
ཆོས་ལྡན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་
འགྲུབ། །མི་ལུས་དོན་དང་ལྡན་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་བསྡོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁོ་མ་པ་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ལུགས་བསྟན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཞིང་སྐྱབ་ཕྱག་ལེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་སྐྱེས་
ཞིང་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྤོལ་གྱི་ལུགས་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་
གྱི་སྤོལ་པ་ཉིན་རེར་ལེན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའང་ས་འདིར་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་གཞིར་བྱས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྤོལ་པ་གང་རུང་བྱང་བའི་
སྤོང་བྱང་རྒྱལ་སྤོལ་སེམས་ཆོག་གས་འབོགས་པ་ལྟར་བྱང་ཡོད་པས་ན། ཉིན་རེ་བཞིན་
དུ་མཆོད་པ་དང་བཅས་བྱང་སྤོལ་རྟེན་ལས་ལེན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱ་བ་ནི་གལ་
ཆེན་། །སྦྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། སྦྱེས་པ་མི་
ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
པའི་ལེའུ་གསུམ་བཅས་དགུ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྡོམ་པའི་ལེའུ་གཅིག་
བཅས་བཅུ་ཡིས་བསྟན། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྤོང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཡན་ལག་བཅས་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་
ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བའི་ཡན་ལག སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བཅས་བཞི་ནི་སྤྲིག་བཤགས་ལེའུར་
བསྟན་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བར་སྐྱལ་བའི་
ཡན་ལག ཟླ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག བསྡོམ་
བའི་ཡན་ལག་བཅས་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལེའུ་ཡི་སྦྱིར་བ་སྤོལ་
འགྲོའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན། གང་ལྟར་ཡང་དབྱེ་བསྟུན་ནམ་གངས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ཅོམ་དང་
གོ་རིམ་བསྟུ་ལུགས་ཅོམ་ནི་སོ་སོའི་རང་གཞུང་གི་དགོས་གནད་དང་བསྟན་པ་ལས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་སོ། །ཁ་སང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྱོད།

གང་ཟག་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུལ་དུ་མི་ཚུད་དེ། རྒྱ་མཚན་རྒྱབས་གནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་ཞུགས་པར་རང་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡན་ཆད་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མན་ཆད་ཐམས་
ཅད་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས། སྒྲོམ་པ་
ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྒྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཁེས་སྐྱུར་སྒྲོམ་པ་ནི་ཀུན་
ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་སུ་ལ་མེད་ཅེན་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་གཞི་
རྒྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོར་བུང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཞན་
གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་ལམ་ལོག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་
རྒྱབས་འགྲོ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ལམ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
གཤམ་ཆེ། དེའང་འདི་ལྟར། དགོངས་སུ་གསེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སང་པར་བྱས།
རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞིར་བབྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱེད་གཞིར་
བྱས་དངོས་གཞི་སྒྲོན་འཇུག་གི་ཆོགས་རྩིས་བཞིན་ལེན་དགོས་པས། ངག་འདོན་
བསྐྱུས་པ་འདིར། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ནས་རྒྱབས་སུ་མཆི། ཁེམས་
ཅན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། ཁེས་པའི་ཆོག་ཤང་གཉིས་ལ་སྐུར་ནས་
རྒྱབས་འགྲོ་ལོ་སྒྲོན་མར་བཤད་ཟིན་མོད། འདིར་གཅིག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་
བའི་དགོས་ཆོས་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱབས་འགྲོ་ཡང་དག་ཅིག་ཤེས་ན་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུལ་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་
གཞི་ཡིན་པ། དེ་མིན་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སྐུར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤྲིབ་པ་ལྷག་མེད་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱབས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

འགྲོའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཇི་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ཤིས་ན་
བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་ཆོ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་དཔལ་དང་
འབྱོར་བ་རྒྱས། ཕྱི་མར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིས་ཐོབ་པར་བྱེད། རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་སྒྲོག་པ་ལ་གཏོ་སྒྲ་རིམ་གྱོ་
གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་འདོན་པ་བཟང་། བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་ཡང་།
དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
མོར་བུ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་
འབྱུང་བ་ལྟར། དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཅི་བསམ་ངེས་པར་འགྲུབ་ཡོང་།
དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ངན་སོང་ལ་མི་ལྟར་ཞིང་སྐྱུར་དུ་མངོན་འཛང་རྒྱ་བ་
སོགས་ཕན་ཡོན་དཔག་མེད་ལྡན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་དད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་འཕགས་པའི་མོར་བུའི་གྱིད་པོར་བགྱང་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་
རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བུའི་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་ཆོ་
དེའི་སྒྲ་འདྲན་ནི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ན། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་ལོས། དད་
པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས། ཉིན་མཚན་དགེ་བའི་ལམ་སྒྲ་འདྲན། །ཞེས་དང་།
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་
པ་སོགས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དད་
པས་ཤེས་རབ་བྱངས་ཏེ་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་
ཆོས་རྗེའི་མན་ངག་མཛོད་ལས། འདོད་པའི་དད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་དོར་
བྱེད། །ཅིས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱིད་པ་སོགས་དུག་བསྟན་ནོ།།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤོང་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་འགྲོའི་བྱུང་པར་བཞི་བསྟན་པ།

སྐབས་འགྲོ་དངོས་ལའང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་
འགྲོ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ནའང་། འདིར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་བཤད་
ན། བསམ་པའི་བྱུང་པར་དང་གཅིག་ དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་གཉིས། ཡུལ་གྱི་
བྱུང་པར་དང་གསུམ། གཤམ་བྱའི་བྱུང་པར་བཅས་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ།
བསམ་པའི་བྱུང་པར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་
འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་པ། གཉིས་པ། དུས་ཀྱི་
བྱུང་པར་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རང་ཉིད་ཇི་སྟོན་བྱུང་རྒྱུ་སྟེ་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
བྱུང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ། གསུམ་པ། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་འབྲས་བུ་དག་
པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལམ་དག་པ་མདོན་
སྐུར་ས་ཐོབ་འཕགས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་དང་། བྱུང་པར་ཐེག་
མཆོག་དེ་རྗེ་སྟེང་པོ་ཐུན་མིན་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ། མདོར་ན་སྐབས་ཡུལ་སངས་
རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐྱབས་ལུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་ལུང་
དང་རྟོགས་པ། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་རིགས་གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ཆོང་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། དེ་ལྟའི་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་
འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྐབས་འདིར་སྤྲུལ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་
གཅིག་འདུས་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་མིན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཆོག་མཆོག་ཞིང་གསལ་
བཟབ་ནས་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་མཁྱེན། བྱེད་སྐབས་པར་སློབ་གཏད་ལིངས་སྐུར་
བྱེད་པས་ན་མཐོང་མན་སྐྱེད་སྤྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་། བྱེད་ལས་རེ་སའི་སྐབས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གནས་གཞན་ན་མེད་ཅེས་སྒྲོ་ཐག་ནང་ནས་བཅད་དེ། དགོངས་སུ་གསེལ་བ་སྡོན་དུ་
འགོ་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལ་
ཆོག་ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དངོས་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེའི་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་རུ། དེ་ལྟར་
སྐྱབས་སོང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། །བྱམས་པའི་ས་གཞིར་སྤྱིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་
བཀྲམ། །དགའ་བའི་གྲིབ་བསིལ་བྟང་སྟོམས་ཆུ་གཙང་གིས། །འགོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྤྱོད་རོ། །ཞེས་ཆོད་མེད་རྣམ་བཞིས་སེམས་སྤྱོད་དགོས་པར་
བསྟན་ཞིང་། དེའང་བྱམས་པ་ས་གཞིའི་དཔེར་བཞོན། དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་
སྐྱེས་པ་ན། དགའ་བའི་གྲིབ་བསིལ་དང་། བྟང་སྟོམས་ཀྱི་ཆུ་གཙང་གིས་འགོ་
བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
མན་ངག་སྤྱོད་བྲིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་བྱམས་
དང་སྤྱིང་རྗེ་དགའ་བ་བྟང་སྟོམས་སུ་བབྲང་མོད། མན་ངག་གི་ལུགས་ལ་བྟང་
སྟོམས་ཆོད་མེད་ཀྱིས་མགོ་བབྲང་ནས་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་ཆོད་མེད་བཞི་ཐུན་བཅད་དེ་བསྟོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།
དེའང་དབྱུང་བསྟོམ་ནི་སྟོས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་སྟེ་དུས་རྣམ་ཡང་བསྟོམ་ཆོག་མོད།
འཛོག་སྟོམ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོད་མེད་བཞི་བསྟོམ་དུས་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་འདུག་
སྤངས་སོགས་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆོང་བའི་སྟོན་སྟོམ་དགོས། སྤར་ཡང་
བཤད་མོད་སྟོམ་རྒྱག་པ་ལ་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་ངོ་གཞོང་མི་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བསྟོད།

དགོས་ན་སྒྲོམ་རྒྱལ་པར་ངོ་གཞོང་དོན་མེད། རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་མདུན་དུ་དེ་བས་
ཀྱང་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།

སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་ཚུལ།

དེས་ན་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་འཛི་
ཆོག་གིས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་
ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་
གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཞིན་
ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་
བཞིན། །ཞེས་ཆོག་འཛི་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཐ་མའི་ཆོན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོམ་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ནི་རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་
སྒྲོན་འཇུག་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྒྲོན་འཇུག་སོ་སོར་ལེན་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། བྱིམ་ན་གནས་པའི་ལས་དང་པོ་བའི་རིགས་ཅན་གྱིས་འཇུག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉམས་ཞིང་དེའི་རྩ་ལྱུང་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་སེམས་རྒྱུད་བ་ལེན་པའི་
ཐུག་སྟེལ་ལྟར་འུ་ཅག་གིས་གཞེས་ནིང་ལོར་བླངས་སོ། །དེའང་ཆོག་འཛི་ཆོག་ནི།
ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །བདག་
ཀྱང་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་ཆོག་ལ་
རྒྱལ་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པས་ཐོག་མར་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་དེ་ལྟར་བླངས་ན། དུས་
རྒྱུན་རྟེན་གྱི་དུང་ངམ་ཡང་ན་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཟབ་སྟེ་ལེན་ཆོག སྒྲོན་སེམས་

སྒྲིབ་བ་དག་གིས་དུས་རྒྱུན་དག་འདོན་དུ་འདེད་དེ་ལྟར་འདོན་དགོས་སམ་ཞེན། མ་
ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་ཆ་ཚང་བཏོན་ཆོག
དེའང་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ན་སྟོན་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་
མེད་དག་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་སྐྱུ་ལྟེ་བ་བཞེས་ཆོས་ངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དབང་
ལྷག་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྒྲིབ་བཞིན་དབང་སྐྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ཅི་བས་ཀྱི་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟེ་བ་བཞེས་དུས། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པོའི་
མདུན་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་བདག་
ཙག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུལ་དེའི་དབང་པོས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མཁའ་ཀྱི་ཁྱེད་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་གྱུར་
ཆོས་ངས་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་ཀྱི་མདུན་ནས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་
བསྐྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཆོག་ལྟ་བུལ་བའི་བར་
གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཏེ།
མཐར་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་
གནས་པ་བཞིན། བདག་གིས་ཀྱང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་པའི་མཆོག་
གཏན་བདེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་
ཆེད་དུ་རང་གི་རུས་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་བ་པར་བཞུགས། །ཞེས་དམ་
བཅའ་བའི་ཆོག་འདི་ལན་གསུམ་བཟོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཐོབ་མཆོམས་ནི་
ལན་ལྷི་མའི་སྐབས་ཡིན་པས་དུས་དེར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་འཇུག་
གི་སྟོན་པ་ཐོབ་བྱུང་སྟེ་མ་པའི་ཐོབ་སྟོན་སྐྱེད་གོས། དེ་མིན་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་བའི་སྟོན་པ་
ལེན་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཐོབ་སྟོན་སྐྱེད་གོས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཐེར་ཞིང་། དེའང་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་གལ་མི་ཆེ་བར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བགྲོད།
 གའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འགྲོལ་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་མོད།
 རང་ལུགས་ལ་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བསྐབ་བཏུས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལྟར་བཀྲལ་ཡོད། ཆོགའི་ཐོག་མའི་དགོངས་གསོལ་ལན་གཅིག་འདོན་
 པའི་ལུགས་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་
 ཅད་དང་། ས་བཅུ་ན་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་། སྐུ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པར་
 དགོངས་གསོལ་རྣམ་གསུམ་ཟེར་ཞིང་། གཞན་ལན་གསུམ་འདོན་པའི་ལུགས་ནི།
 རེ་རེ་ལ་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཐེངས་གསུམ་རེར་སྐྱལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད། དེ་
 གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་ཡིན་པའང་གོ་
 དོན་དེ་ལྟར་རོ། །དགོངས་གསོལ་གསུམ་གྱིས་སད་པར་བྱས་པ་ནི། སྐབས་ལུལ་
 ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་རྣམས་དམིགས་པས་གསལ་བཏབ་སྟེ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སད་པར་
 བྱས་པ་ཡིན། དེའང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྟོམ་པའི་གཞི་རྟེན་བཟུང་ཞིང་།
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྟར་ཆོགའི་ཆོག་ལན་གསུམ་
 བཟློད་པའི་ཐམས་སྟོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་དགའ་བ་བསྟོམ་ཞིང་སྟོན་ལམ་དང་
 བཅས་པས་བྱང་སྟོམ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེའང་སྦྱིར་དགའ་བ་
 བསྟོམ་པ་ལ་རང་གིས་བསྟོམ་པ་དང་གཞན་ལ་བསྟོམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ།
 དང་པོ་རང་གིས་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སྟོ་དང་ལྷན་པ་
 ཡིས། །རབ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བཟུང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་
 སྦྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 དེ་ལྟར་སྟོ་དང་གེས་རབ་ལྷན་པ་ཡིས་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་སྟོན་སྟོན་དངོས་གཞི་བྱང་རྒྱལ་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་བ་ལ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆ་ཚང་ཞིང་།
མཐུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྟེ་མཐུག་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བྱས་ནས་རང་སེམས་གཟིངས་
བསྟོད་དོ། །ཚུལ་དེ་ནི་ཆོག་ར། དེང་དུས་བདག་ཆོའབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་
སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་
སྲས་སུ་ད་ལྟར་ཏོ། །ཞེས་པས་དེང་གི་དུས་ད་ལྟའི་ཆོའདི་ལ་བདག་གིས་མི་ལུས་
ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་པར་གྱུར། དེའང་མི་ལུས་ཐོབ་ཆད་པལ་ཆེ་བས་ཕྱི་མའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་བཞིན་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་མི་ལུས་ནི་ཐོབ་པ་ལས་
མ་ཐོབ་ན་བཟང་སྒྲུམ་པ་ཡོད་མོད། བདག་གི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་འདི་ནི་ཉེས་པར་
མ་གྱུར་བར་ལེགས་པར་གྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའམ་དེའི་རིགས་སུ་
གཏོགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པའམ་གདུང་འཛོལ་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པས་ན། ད་ནི་བདག་གང་ལ་འཕྲད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་
བྱ་ལས་བསྐྱབ་འོས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དོན་གཅིག་ལུ་བསམས་ནས། སྦྱོན་མེད་
བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བརྟུད།
དེ་ནས་ད་ལྟ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་སྒྲ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་བརྟུད་པ་ཐམས་ཅད་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་
སོགས་ཀྱིས་གོས་མ་སྦྱོང་བའི་བཅུན་པའི་རིགས་འདི། རང་ངོས་ནས་ཉམས་པར་མི་
བྱེད་པར་གོང་མའི་རྗེས་ཕྱི་མས་ཟིན་པའམ་པ་ཤུལ་བུ་ཡིས་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་ཉེས་ལྟར་
རྒྱོག་མ་ཡིས་རིགས་ངོ་མ་ཅན་དུ་མི་འཇུག་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རེང་བས་ཐུག་
དར་གྱི་བྲོད་ནས་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་ལྟར་ངོ་མཚར་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ནས།
རིན་ཆེན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་ལོར་མཆོག་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་དོན་ཆེ་བ་འདི་རྟེན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

བྱུང་སྒྲུལ་དུ་རང་དགའ་བ་བསྐྱོམ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་རྒྱལ་སྒྲུལ་ཆེན་ལ་
འཇུག་པར་སྟོབ་སྟེད། ཡང་ཆོག་ར། བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །སྐུན་སྒྲུང་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་
ཟིན་གྱི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་པས་གཞན་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་འཇུག་པ། དེའང་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྟེད་པ་ནི་རྟེན་
པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་རིགས་མོད། གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་
དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་
ཅད་སྐུན་བྱངས་ནས་དཔང་པོར་བཞག་ཅིང་། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་བོས་ནས་བྱེད་ཅག་མཐར་ཐུག་སྒྲུ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་བར་དུ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་བདེ་སྟོང་
ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲུང་དམ་བཅའི་རི་མོ་ཡལ་བ་མེད་པ་ཞིག་བདག་གིས་
མཇོང་པ་འདི་མགོན་སྟོན་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ན། དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་དང་དེའི་
སྟེར་གཏོགས་ཀྱི་རིགས་ལྷ་མིན་སོགས་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་པས་
དགོ་ཅུའི་སྐལ་བ་མཉམ་པོར་ཐོབ་ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡིན་པས་
སོ། །དེ་མིན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
དོ།

བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ།

ཇི་སྐད་དུ། ཡོད་ན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་དེས་ཆོག་ཅིང་། །མེད་ན་སངས་རྒྱུ་
སྐྱེད་ལ་ཐབས་ཆག་པ། །སངས་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་མ་ནོར་བ། །ཞེས་པ་
སོགས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་མཆོན་དང་དོན་འགྱུར་བ་
སྟེ། སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རིགས་སུ་གྱུར་པས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཐོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་དགོ་ཅུ་ཅི་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་མ་བཟད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
ཞིང་རྒྱས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པར་བྱས་ཤིང་དེ་
ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ལ་འགོད་པར་དམིགས་པས་ན།
ཡར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གངས་དང་མར་སེམས་ཅན་ཀྱི་གངས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དགོ་ཅུ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་སྟོབས་ལ་བསམ་ནའང་བྱུང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཟིལ་ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་།
མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དུངས་འབྱིན་པར་བྱེད། ཡང་ན་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་
དུངས་འབྱིན་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཐལ་འབྱིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་
ཆེན་། །རྒྱས་པར་སྐྱོད་འཇུག་ལས་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་ལ་བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་
བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་པ་ཤེས་
བཞིན་ཀྱི་ལེའུ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོས་བཟོད་པའི་ལེའུ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྒྲིམ་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་གྲོགས་བརྩོན་འབྲུས་དང་བསམ་གཏན་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེན་བཅས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྦྱོང་འཇུག་བསྒྲུལ་རིམ་བཞིན་དུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སེར་སྒྱ་སུ་ལའང་གལ་ཆེད།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྒྲིམ་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མི་ཉམས་པ་གཉིས་ཀར་
ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྦྱོར་བ་གལ་ཆེད། །དེའང་སྐབས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་
བྱིས་པ་པོ་མོ་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟན་ནས་བཤད་ན། སྦྱོར་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ལ་ཀུན་
རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རིགས་གཉིས་ཡོད། ཀུན་རྒྱུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྒྱུ་སྒྲིམ་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཞིག དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་
སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟུན། ཀུན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
དབྱེད། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞིབ་ལྷུས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་
བྲག་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་གཉིས་ཆ་
གལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ལམ་བསྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
སྦྱོང་གོས་པས་སྤྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་རོ། །སྐབས་སུ་བབ་
པའི་བཤད་བྱ་ཀུན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དུས་རྒྱུན་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གཉིས་སམ་
ཟུར་གཉིས་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། །འདི་ཉིད་ཁ་སྐད་ལྟར་བརྟུན་ན་དོན་ཆོན་གཉིས་ཆོང་བ་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞིག་སྟེ། སྤྱིང་རྩེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་
ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སམ་བྱུང་གཉིས་པོ་འདི་མ་ཆང་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའང་སྟོན་བདག་གྱི་སངས་རྒྱ་ཡོད་དུས་ཐེངས་ཤིག་དུང་
སྐྱབ་ལྷ་ཁང་དུ་ཁོང་ཚོ་ལ་གྲོག་སློབ་པ་ཇི་བཞིན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
ཀྱི་ཀུན་སྟོང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་། ཞེས་རེ་རེ་རྩེས་སྒྲོས་
མཛད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། ཚུལ་དེ་ནི་ད་ལྟ་འདིར་བཞུགས་ཀྱན་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་སྟོན་
མོད། གཞན་དག་དེ་དུས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པས་ཨོ་བྲུན་མི་ཤེས། དེས་ན་དོན་གཉིས་
སམ་བྱུང་གཉིས་པོ་འདི་མ་ཆང་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ངེས་
པར་དུ་ཆང་དགོས། རང་རེ་སྐྱ་སེར་སུ་ཡང་ཆོས་ཆོག་བཞི་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
ཅམ་རེ་དང་། གཟུངས་སྟགས་ཐེང་སྟོར་ཅམ་རེ་ལས་མ་བཞུས་ཀྱང་ཐོག་མར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
སོགས་སྐྱབས་སེམས་གཉིས་ལན་གསུམ་འདོན་ནི་རེད། །དེའང་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དགག་སྐྱབ་ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དགུ་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་དུ་སྟོན་
སེམས་ཅམ་ཞིག་སྟེད་འདོད་ན། རྒྱ་བསོད་ནམས་ལ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་
རྫོགས་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་ནི། བདག་གི་སྦྱོན་སོགས་བཀྱིས་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས། །འགོ་ལ་ཕན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་བསྟན་
ནོ། །སྤྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་ཆད་བསྟན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་དུ་འདུ་
སྟེ། སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་གཅིག ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་གཉིས། བསྐྱེམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དབྱེན་པར་སྦྱོན་དུག་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འགྲོལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་དངོས་བསྟན་དང་། བཟོད་པ་བསམ་གཏན་
ཤེས་རབ་གསུམ་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། བཙུན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན།
དེ་ལྟར་ཕར་སྦྱིན་དུག་པོའང་དོན་དུ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཏོང་སེམས་སྦྱིན་
པ། སྤྱོད་སེམས་ཚུལ་བྲིམས། མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་བཟོད་པ། སྦྱོ་བའི་
སེམས་བཙུན་འགྲུས། མི་གཡེང་བའི་སེམས་བསམ་གཏན། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་
པའི་སེམས་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་དག་ནི། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་དོན། འགྲོལ་ཕན་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་
ཤོག །ཅེས་པས་འབྲས་བུ་ཚོགས་བྱུང་ལ་སྦྱོན་པ་བསྟན། དེའང་འགྲོལ་ཕན་སྤྱིར་
ཞེས་པས་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྤྱིར་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་ཞིང་།
སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་པས་ཤེས་རབ་ཚོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་
བསྟན། དེ་ལྟར་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པ་ནི་སྦྱོན་སེམས་ཡིན་ནོ།

བྱེ་བྲག་སྦྱོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བསྟན་པ།

སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་ལ་སྤང་ན་དེར་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱུག་
བསྐྱལ་ཅན་མཐོང་ན་སྒྲོམ་མི་གཏོང་བ་དང་གཅིག དུས་རྒྱུན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་པར་དང་གཉིས། ཆོགས་གསོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དང་གསུམ།
བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱོར་བར་སྦྱོང་བ་དང་བཞི། དཀར་ནག་གི་ཆོས་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་
པ་དང་ལྔའོ། །ལྔ དང་པོ། སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲོམ་བཏང་ན་གངས་ཀྱི་ཆ་ནས་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

མང་པོ་མ་ཡིན་མོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མི་ཆོང་ལ། ཁས་ལེན་དུས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད་པས་ཐོག་མའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ཏེ་སྒྲོན་སེམས་ཅུ་བ་
ནས་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་འཆང་བ་གལ་ཆེན་ལ། །ཞྩ་ གཉིས་པ། ཕན་ཡོན་དཔས་བཅོམ་བགྲུས་
བསྐྱེད་པའོ། །ཞྩ་ གསུམ་པ། ཆོགས་བསགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་
སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཞྩ་ བཞི་བ། བསྐྱབ་བྱར་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་
སེམས་སྐྱོང་བར་རག་ལས་ཤིང་དེ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱོང་
བ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་སྐྱོང་བ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱོང་བ་
བཅས་སོ། །དང་པོ་རྒྱ་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་ཆོད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ། དེའང་སེམས་ཅན་
བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ནི་བྱམས་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ནི་སྦྱིང་རྩེ།
སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགའ་བ། ཉེ་རིང་ཆགས་
སྤང་དང་བྲལ་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་བཅས་ཡིན། དེ་དག་མན་ངག་གི་ལུགས་སུ་བསྟོམ་
པའི་ཆོ་བཏང་སྟོམས་ནས་རྩོམ་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་སྐྱོང་བ་དངོས་ནི། ཉིན་
མཆོན་དུས་དུག་ལ་སྐྱོང་བར་མ་རུས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆགས་མེད་དུ་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱེད་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ནས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོབ་
པ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ། བདག་བས་
གཞན་གཅེས། དང་པོ་ནི་བདེ་བ་སྐྱབ་འདོད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་འདོད་གཉིས་ཀའི་ཆ་
ནས་བདག་གཞན་འདྲ་བར་བྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་སྦྱོར་ཞིང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་ལ་ལེན་པ། གསུམ་པ་ནི་རང་དོན་ཡལ་བར་
དོར་ནས་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་བཅས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ལྟའོ། །ཞྩ་ ལྷ་བ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ནག་པོའི་ཆོས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ། དེའང་དཀར་པོ་ཆོས་བཞིའི་
ལྷོག་ལྷོགས་ནི་ནག་པོ་ཆོས་བཞི་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤངས་པས་
བསྐྱབ་བྱ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ། ནག་པོ་ཆོས་བཞི་ནི།
སྤོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ལས། མཆོད་འོས་བསྐྱུ་དང་འབྱོད་མིན་འབྱོད་པ་
བསྐྱེད། །དམ་པར་སྐྱར་འདེབས་འགོ་ལ་གཡོ་སྐྱུས་སྤྱོད། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་
སྤང་ཞིང་ལྷོག་པ་ནི། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ་དམ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། འབྱོད་མི་འོས་པ་
ལ་འབྱོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དམ་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། འགོ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་
བྱེད་པ་བཅས་བཞིའོ། །དེའི་ལྷོག་ལྷོགས་བཞི་ནི་སྤོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩྭ་
མི་སྐྱ་བ། ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། ཡུལ་
དམ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་གྲུས་པར་བྱེད་པ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་བྱང་པོ་དང་བདེན་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་པ་ལས་
ལྷོག་པ་བཅས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཆོ་རབས་སྤེང་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་མི་
འབྲེལ་ཞིང་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའི་ལྷ་བ་དང་དབྱར་གྱི་རྩ་གཏོར་བཞིན་
དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་བྱང་སེམས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱུར་
གངས་ཀ་ལྡེ་ཙམ་ལས་མང་པོ་མེད་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཐམས་ཅད་གཞན་ཕན་གཞིར་བཅས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་པས་དེ་བས་ཀྱང་གངས་ཉུང་
མོད། དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྤོམ་གཞི་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་བ་མ་ཡིན། སྐྱབས་འགོའི་སྐྱབས་
སུ་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྤོང་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤོམ་མི་གཏོང་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་པར་བསམ་ན་ལས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མོད་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཁྱེད་ཅག་གིས་ན་གནས་པས་དེ་དག་སྤངས་པར་དཀའ་སྒྲུལ་ནས་རང་གིས་རང་དམན་སར་
འཛིག་པ་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་ཡིས་འཁུམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མི་དེ་
འབྲ་བས་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་སྤྱོད་མི་ཡོད་པས་ཅི་ཡང་འགྲུབ་མི་
སྲིད་ལ། དེ་ལྟར་བག་མི་འཁུམ་པར་སྤྱོད་འོས་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་རིགས་པ་
ངས་པར་འགྲུབ་སྟེ། གོམས་ན་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནི་
སེམས་མི་ཞུམ་པར་འགོ་མང་གི་མཐའ་དང་བསྐྱལ་མང་གི་ཡུན་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་མཚོར་སྤྱོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་དེ་
ལྟའི་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་སྒྲུངས་ན་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སུ་བརྩོན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ན་མཐོང་སློམ་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པའང་རིགས་པས་དཔག་པར་རུས་
སོ། །ད་ལྟ་རང་རེ་སོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འདྲིའི་སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་གྱི་སྤྱོད་ནས་བྱ་དཀའ་བ་ལ་
འཕགས་ཆེན་ཇི་བཞིན་འཇུག་པར་དཀའ་ནའང་། སྤྱོད་པས་མ་རུས་གྲུང་བསམ་པ་
གཞན་ཕན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་འབད་དགོས། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ཐོག་མར་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་གི་ལག་གཡས་པས་གཡོན་པར་སྤྱོད་ཞིང་གཡོན་པས་གཡས་པར་སྤྱོད་པ་
ལྟར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་དུ་རེ་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་དགོས་
པས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནས་དབུལ་མེ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ། ཁྱེད་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་རྒྱ་འབྱོར་བ་ཡོད་མི་སྲིད་ལ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན།
དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་གི་ལྟངས་བཟེད་དུ་ཆུ་ཞིག་སྤྱུགས་དང་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཇི་
ཆེར་འགོ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གོམས་ན་ནམ་ཞིག་སྤྱོད་པ་བྱིན་པས་རང་གི་སེམས་

ངག་འདོན་ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

ལ་སྟོབ་སྟེ་ཞིང་རང་ཉིད་བཟང་སྐྱེ་པ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གཏོང་བ་དང་
གཏོང་བ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་པར་ཕྱེ་དགོས་གསུངས་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ལག་
ལེན་དུ་འདེབས་པ་ལ་ཉེས་སྟོན་སྟོམ་ཞིང་དགེ་བ་སྟེལ་ནས་རང་རྒྱུད་གྲོལ་ཐབས་ལ་ཅི་
རུས་སུ་འབད་པར་བྱས་ན། དེའི་ཞར་ལ་གཞན་དོན་ཡང་གང་ལ་གང་འཆོམ་རེ་
འབྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཁས་སྒྲུང་
གི་དམ་བཅའ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། རྒྱལ་ཞིག་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ཆོག་གཞན་དོན་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་སྐྱབ་རུས་ལ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བར་
གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་རུས་པའི་ཆོན། རང་དོན་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་དང་
གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ནས་བཟུང་སྟོན་
མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་
ཅིང་ཞིང་ཁམས་སྐྱུངས་པ་བཞིན་དུ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པའི་རུས་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་སྐྱུང་
དགོས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དུག

ཇི་སྐད་དུ། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། དེའང་སྦྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་མོད། དེ་དག་ཚུར་བསྐྱུན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་འདུ་བར་
གསུངས། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཞེས། འཁོར་བའི་པ་རོལ་ནི་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟེར། ཆོག་སྤྱད་
ལ་པར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁུའི་རྫོགས་བྱང་གི་ས་ལ་
འགོད་པའི་ཆེད་དུ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་ཕྱིན་དུག་ལ་ནན་ཏན་
བྱེད་པའི་སློན་ཅི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རོ་བོ་ཡིན། པར་ཕྱིན་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན་མང་དུ་
མཆིས་མེད་བསྟུན་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་སྤྱང་བའི་ཐབས་ནི་དྲན་
ཤེས་བག་ཡོད་གསུམ་དུ་འདུ། དེའང་བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཡིན། སྤྱང་
བྱ་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་
སྐྱེད་པས་ན་སྤྱང་བྱ་སྤྱིད་སྤྱིད་པ་ནས་སྤྱིད་ཞིང་། སྤྱང་བྱ་དག་བའི་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་དག་བ་སྤྱིད་སྤྱིད་པ་ནས་སྤྱིད་པ་དྲན་ཤེས་ཡིན། དྲན་ཤེས་
ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བསྟུས་མིང་ཡིན། དྲན་པ་ནི་སྤྱང་
སྤྱང་གི་གནས་མི་བརྗོད་པར་ཡིད་ལ་འཇོག་བྱེད་དེ་དཔེ་རྟོག་ཕུར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།
དེའང་དག་བའི་པན་ཡོན་དང་སྤྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཐད་ཀར་དྲན་པའོ། །ཤེས་
བཞིན་ནི་བྱ་ར་བའམ་སོ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཅི་བྱེད་སུ་དྲན་གང་སྤྱིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་
བརྟགས་ཤིང་། སྤྱོད་གསུམ་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ལ་དག་འབ་བསྐྱོམས་ནས་གོང་དུ་སྤྱེལ་
ཞིང་མི་དག་བའི་ལས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། འདི་ནི་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་
བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན། བྱེད་བྱག་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྤྱང་བྱ་ནི་གོང་དུ་ཕྱིན་དུག་
ཡིན་པར་བཤད། དེ་དག་ལས་གཏོང་སེམས་སྤྱིན་པའི་རོ་བོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།
མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཉམ་བསྟན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱས་འགྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བགོད།

ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། །ཅེས་
པའི་བྱུང་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་སེམས་ཚུལ་བྲིམས། མི་
འབྲུགས་པའི་སེམས་བཟོད་པ། སྟོབའི་སེམས་བརྩོན་འགྲུས། མི་གཡེང་བའི་
སེམས་བསམ་གཏན། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་
སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་གཞག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་
འཇུག་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འུ་བུ་ཅག་གིས་འདིར་སྐབས་བབ་
ངག་འདོན་བསྐྱུས་པ་རུ། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །འགག་
མེད་སྟིང་རྗེ་ཡོངས་སྟོང་སྒྲུན་རས་གཟིགས། །ཞོ་རྒྱན་པད་འབྱུང་བཟུས་སྐྱེས་སྐྱུལ་
བའི་སྐྱ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
ཅིང་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ཏེ་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་བསག་སྒྲིབ་སྟོང་བཤད།
དེའང་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱབས་ཆེན་དུ་འགྱུར་བར་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ལྷ་བུའི་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བཞུན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བཞི་ལས་
གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྟུང་དང་། །གསུམ་པ་གྲོགས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་རགས་ཅམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱ་བཞི་བ་རྒྱུ་སྒྲོན་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ།

སྦྱར་བགོགས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲོན་པ།

དེའང་རང་རེའི་ཆོག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་འཇུག་ལས་འབྲས་བྱ་གཞན་དོན་དུ་
བསྡུ་བའི་ལེའུ་དང་། བདེ་སྒྲོན་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་
སོགས་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲོན་ལམ་བདེན་ཆོག་གི་མཐའ་དང་བཅས་པ་དེ་
ཉིད་ཕྱག་བཞེས་ཆོག་གིས་སྦྱོར་བ་ཤིང་དེ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ།
འཆད་བྱའི་ཆོག་གསལ་བ་འདེབས་སེཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་
དང་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་གྲུབ་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བདག་དོན་བར་
ཆད་སོལ། །འཆི་ཁར་ནད་གཅོད་སྦྱུག་བསྐྱུལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་བ་ཅན་དང་
རི་བོ་པོ་ཏེ་ལ། །ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་སྦྱེ་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོག་རྒྱ་
གསུམ་གྱིས་བཞི་པ་རྒྱུ་སྒྲོན་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་བསྟན། དེ་ལ་སྦྱར་ཐར་
པ་སྦྱབ་པའི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདེ་བ་ཅན་
དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་སྦྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན། ཆེད་ན་
དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་འཆོ་ཁམས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བདེ་ཐང་ཡོང་བར་དུས་མ་ཡིན་
པར་འཆི་བ་ནད་དང་གདོན་དང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བར་ཆད་སོགས་སེལ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་
ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཆོད་པེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་བཞེངས་པ་དེ་
ཉིད་དང་། ཡོངས་སྒྲ་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་ཀུན་འདུལ་བ་གང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་སྐུར་བཤོད།

དང་། སྐུལ་སྐུ་པརྩ་འབྱུང་གནས་ཨོ་རྒྱན་ལྷུས་སྐྱེས་མཐུསྐྱོབས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་
གཉིན་པོ་སྐྱོབས་ཀྱི་ལྷ་རུ་བཞེངས་ཏེ། མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱིས་ནད་མེད་ཆོ་ཡི་
དཔལ་བྱིན་ནས་ཆོ་རིང་ལོ་བརྒྱར་འཆོ་བའི་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྤྲུལ་ཅིག །འཕགས་པ་
སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཞི་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ས། གདོན་དང་བགོགས་
རིགས་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་ཞིང་བདེ་སྦྱིད་སྐྱོན་གསུམ་འཛོམ་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བར་
སྦྱོད་པའི་མཐུ་དང་རུས་པ་བྱིན་ཅིག ཨོ་རྒྱན་པཎ་ཆེན་ལྷུས་སྐྱེས་སྐུལ་བའི་སྐུས་
སྐྱོབས་དང་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་བསམ་ངན་སྦྱོར་རྩུབ་སོགས་བར་ཆད་རྒྱུན་
ངན་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། བྱད་པར་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་འགོང་འཛོམས་
པའི་གཤེད་དུ་བྲོས་པ་འཇིགས་བྱེད་རྩི་ཤོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་ནས། གནོད་བྱེད་
རྒྱལ་འགོང་གི་འཆོ་བ་རྩལ་དུ་སྒྲོགས་ཤིག ཅས་དེ་ལྟར་མགོན་པོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཆོ་
འདིའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་
འབྲུབ་པ་གཞིར་བྱས། རྒྱུན་སྒྲོན་ལམ་དག་པས་བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏ་ལར་སྐྱེ་
བར་མཆོམས་སྐུར་བའོ། །དེའང་ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོན་ལྟར་ན། ཆོ་འདིར་དུས་
མིན་འཆི་བ་བཙུ་བརྒྱད་ཞི། །ནད་མེད་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་ལུས་སྐྱོབས་
ལྷན། །དཔལ་འབྱོར་འཛད་མེད་དབྱར་གྱི་གརྒྱ་ལྟར། །བདུད་དགའི་འཆོ་བ་མེད་
ཅིང་དམ་ཆོས་སྦྱོད། །བསམ་པའི་དོན་ཀུན་ཆོས་ལྷན་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ། །བསྐྱེད་
དང་འགོ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་འབྲུབ། །མི་ལུས་དོན་དང་ལྷན་པ་འབྲུབ་པར་
ཤོག །ཅས་པས་བསྐྱེད་ཏོ།

སྒྲོན་ལམ་དག་པ་དངོས་བསྟན་པ།

འཆི་ཁར་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཞལ་མངལ་བར་སྒྲོན་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་
ལ་གོགས་མེད་དུ་སྒྲེབ་འི་སྒྲོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་
ཐོགས་ཀྱིན། །འདི་ནས་ཆོ་འཕོས་གྱུར་མ་ཐག །སྒྲུལ་བའི་སངས་རྒྱས་འོད་
དཔག་མེད། །དགོ་སྒོར་དགོ་འདུན་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར། །མདུན་དུ་མངོན་སུམ་
འབྱོན་པར་ཤོག །དེ་མཐོང་ཡིད་དགའ་སྡང་བ་སྒྲིད། །ཤི་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་
པར་ཤོག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཆོད་བརྒྱད་ནི། །རྩ་འབྲུལ་སྟོབས་གྱིས་ནམ་
མཁའ་བྱོན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །ལམ་སྟོན་ལམ་སྤྱ་འབྲེན་པར་
ཤོག །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ཁོང་གི་ཨ་མ་དང་སྐུ་
འཁོར་གྱ་བ་གཞན་སྟོ་ཁྱི་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེའང་
སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་པས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་དག་ཞིང་དུ་བྲིད་པ་དང་།
གཞན་དག་ལུལ་དུ་བསྐྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་
ཐུགས་རྗེ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཉེ་རིང་མ་མཆིས་མོད། རང་གི་འདུན་པ་དང་མེས་པ་དང་
དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་མཆོམས་
སྒྱུར་ན་ཆོམ་བུ་འབུམ་དང་བཅས་པ་འཛང་རྒྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་
བར་འདི་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྲུག་པས་ན། འདི་ནི་མདོ་སྟོགས་གྱི་སྒྲུང་ལམ་བྱུང་པར་
བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པའོ། །ད་ལྟའི་སྐབས་འདིར་བྲིམ་བཟའ་ཆོད་།
གཉིན་ཉི་མ་ཐུན་གྲོགས་ཞག་རེར་བྲལ་ཡང་སྟོས་མི་ཐོངས་པ་དེ་ཆོ་ཤི་བའི་དུས་སུ་བྲལ་
ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་ངོ་མི་མཐོང་ལ་རིམ་གྱིས་མིང་ཡང་བརྗེད་འགོ།

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་གྱུར་བཤོད།

དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཞིང་འདུན་པ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་མཉམ་
དུ་ཁ་བསྐྱུར་ན། ཤི་ཁར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་མཉམ་སྐྱེ་
བྱེད་པ་ནི་རང་ལག་ཡིན། གནའ་སྡེ་མོར་བུ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྐྱབ་པར་དབེན་བྲོད་དུ་
སོང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་ན། མ་ཁྱན་གྱིས་བཤད་རྒྱུར་བྲོད་ནི་མ་
གཅིག་ལ་བུ་གཅིག་ཡིན་པས་གཏོང་མི་ཤོད་ཅེས་བཤད། དེ་ཆོ་བུ་ན་རེ་འུ་ཅག་སྐྱེ་བ་ཆོ་
རབས་མང་པོར་མཉམ་དུ་གནས་པ་བཟང་ངམ་གནས་སྐབས་ཅོམ་ལ་མཉམ་དུ་འདུག་པ་
བཟང་ཁྲིས་ཆོ། ཨ་མས་རང་རེ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མི་འབྲེལ་བ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
དུ། ད་ལྟ་བཟའ་ཆང་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་མཉམ་དུ་བདེ་བ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བར་བསམ་ན་
མཉམ་དུ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སྐྱབ་དགོས། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། བདག་
དང་བདག་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །འདི་ནས་ཆོ་འཕྲོས་གྱུར་མ་ཐག །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
གཞན་རྒྱལ་སྐྱོབ་པ་ལ་རང་ཡང་རྒྱལ་སྐྱོབ་ཐར་བ་ཞིག་དགོས་པས་ན། བྱང་རྒྱལ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་འདྲན་པའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་
སྐྱབ་པ་ཡིན། དེས་ན་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བཟང་འབྲེལ་ངན་འབྲེལ་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན། དེའང་བཟང་འབྲེལ་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱུས། ངན་འབྲེལ་
འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཏུ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ། ལུས་འབྱུང་བ་ནི་འདུས་པའི་ཡུང་པོ་འདིའི་ཕྱིའི་ས་ཁུ་རྒྱུང་
གི་འབྱུང་བ་ནང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་། ནང་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་རགས་པ་ཤར་མགོ་བརྩམ་པ་
ན། དུས་རྒྱུན་རང་གི་སྤྱི་པོར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱལ་བའི་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ད་ལྟ་
ངི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལྟར་དུ། རྒྱབས་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་བླ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་རྟེན་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆོག་མཁན་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་སེར་
ལྗེ་མེར་བྱོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཁྱོད་རང་མ་འཛིགས་མ་སྤངས་ཞེས་གསུང་
ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དབྱགས་དབྱང་གནང་བའི་ཆོན། ཤི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་
པར་མ་ཟད་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཇི་དྲངས་དང་རིག་པ་ཇི་གསལ་དུ་འགྱུར།
དེ་ཆོ་ཞིབ་ཏུ་ཡང་མཇལ་ཞིག་བྱས་པ་ན། མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདེ་ཆེན་དཔའ་བོ་དཔའ་མའི་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱིས། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་
རོལ་མའི་སྒྲ། །སྒྲ་ཆོག་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གྱིས་རབ་བསུས་ནས། །མཁའ་ལ་
སྤྱོད་པའི་ཞིང་དེར་བྱིད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
བར་དེའི་སྤྱང་བ་ཤར་བར་གྱུར་མ་ཐག །རྒྱལ་སྐུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་མ་ཞོར་ལམ་བསྐྱེད་
ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་
དབྱེར་མེད་པའི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ཤིང་། རྒྱལ་ཆབ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་
མཐུ་ཆེན་ཐོབ་གཙོའི་མཇུག་པའི་བྱང་སེམས་ཉི་བའི་སྐུ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱིས་མཐུན་བསུས་ཏེ་
ལམ་སྒྲ་སྟོན་ཞིང་། དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མའི་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐུ་རོལ་དབྱངས་ལས་
སྤྱན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་བཞིན་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་ཅིང་། འཇའ་ལམ་གྱི་དར་ཐག་
འཐེན་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱིད་པའི་སྤྱང་བ་འཆར་བར་ཤོག ཅེས་འཆི་ཁར་དེ་ལྟར་
འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའོ།

ཆགས་ཞེན་འབྲི་བ་གཙོད་དགོས་པར་བསྟན་པ།

དམ་པའི་སྤྱེས་བུ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་འགའ་རེའི་དབང་གིས་ས་ལམ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བའི་ལོ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཞུགས།

རྒྱལ་ཡོད་ན། སེ་སེའི་སྒྲུབ་པོ་ཐམས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ག་ལ་སྤྱད། དེའི་ཕྱིར་
རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོ་བ་དེ་བཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་དངོས་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་
བའི་གནས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདི་ཡིན། ཆགས་ཞེན་དེ་ཉིད་གཙོད་པའི་
ཐབས་སུ། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བཟོད་སྤྱག་
མེད། །ལྷ་མིའི་བདེ་སྦྱིད་མི་རྟག་འཁྱུར། །དེ་ལ་སྤྱག་སེམས་སྦྱེ་བར་
ཤོག །ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། །འཁོར་བ་འདི་ན་ཡུན་རེ་རིང་། །དེ་ལ་
སྦྱོབ་སྦྱེ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། དེའང་ད་ལྟ་རང་རེའི་ལུས་ལ་མེསྤྱག་ཕྱ་མོ་
རེ་ལྟར་བའམ་དགུན་གང་རེག་གི་སྤོང་དུ་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ལ་གོས་སྤྱབ་པར་སྤྱོད་པའང་མི་
བཟོད་ན། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་བཟོད་དམ། དེ་
བཞིན་ད་ལྟ་ཟས་སྒྲོམ་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འང་སྤྱོད་མི་ཚུགས་ན་ཡི་དུགས་
བཤེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་བཟོད་དམ། ད་ལྟའི་དུད་འགོ་ལོག་རྟ་སྒྲོ་བྱིས་གས་
གཞན་པར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་ལྟར་ཚུར་རང་ཉིད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ན་བཟོད་སྤྱབ་བམ།
ད་དུང་རང་ཉིད་དབྱགས་བསྐྱམས་ནས་གསོད་པ་དང་སྤྱོད་བཅད་ནས་གསོད་པ་ལ་དེ་བས་
ཀྱང་མི་སྤྱག་གམ། སྤྱིར་ལྷ་མི་གཉིས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད་སྤྱག་བསྐྱེད་
གསུམ་ལས་གཅིག་མེད་ཀྱང་གཅིག་གིས་མི་གཏོང་སྟེ། མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་
རང་གི་སྤྱོད་བས་ཤེས་པ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་རིགས་དུག་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྱག་སེམས་མི་སྦྱེན་གཞན་གང་ལ་སྦྱེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་
ནས་ད་བར་འབྲུལ་ཡུན་རིང་ཞིང་འབྲུལ་ཚབ་ཆེ་བ་འདིར་སྦྱོ་ཤས་མི་སྦྱེན་གཞན་གང་ལ་
སྦྱེ། དེ་ལྟ་མོད་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པར་གོམས་ཤིང་བདེ་བ་
རྣལ་མ་ཞིག་ཐོབ་མ་སྤྱོད་བའི་དབང་གིས་སྐྱབས་རེར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་མཐོང་ནས་

ཁྱེད་བདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆགས་ཞེན་སྐྱེ་བའང་སྤྱིད་དོ། །སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་བྱིས་བདག་ལྷག་པོ་ཞིག་འཆི་ཁར་
གསེར་ལ་ཞེ་ཆགས་པས་སྒྲུ་ལ་དུ་སྐྱེས་ནས་གསེར་ལ་འཁྱུད་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་
ཆོས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོ་བྱེད་ལ་ཆགས་ནས་དེར་སྒྲུ་ལ་ལུས་སྤངས་། གཞན་གྱིས་ཡོ་བྱེད་
དེའི་ཁ་བྱེས་པ་ན་སྒྲུ་ལ་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་ནགས་སུ་སོང་། དེ་ཆོ་འབར་བ་གསུམ་དུས་
གཅིག་ལ་བྱུང་སྟེ། ཁ་ནས་ཞེ་སྤང་གི་མེ་འབར་བས་ནགས་ཆོག་རྣམ་ཤེས་
དཔུལ་མེས་ཆོག་རོ་དུར་གྱི་མེ་ཡིས་ཆོག་དེ་ལྟར་ཡོ་བྱེད་རྒྱུད་དུ་ཅོམ་ལ་ཆགས་
པས་ཉིན་གཅིག་ལ་མེ་གསུམ་དེ་ལྟར་འབར། ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་ཆགས་ཡུལ་ལ་ཆེ་
རྒྱུ་མ་མཆིས་ཏེ། ལྷགས་རྩེ་ཞིག་འུར་རྡོ་ལ་ཆགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། ཞེན་
ཅིང་ཆགས་པར་གྱུར་ན་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་གོགས་བྱེད་པར་མ་ཟད་ངན་
འགོར་སྐྱེ་བའི་མཆོམས་སྒྱུར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཡུལ་མི་ཉི་འདྲ་རྣམས་ལ་ཆགས་ན་ཕྱིར་
འདྲེ་ལུས་ལེན་པའང་ཡོད། སྔོན་མི་ཞིག་ཟོག་ཤ་རྟུང་བ་ཞིག་ལ་ཞེ་ཆགས་པས་ཤ་
རྟུང་ལ་གཅིག་མཆོན་གང་བོར་རྒྱག་པའི་འདྲེར་སྐྱེས་པ་སྒྲོ་བྱི་རྣམས་ཀྱིས་བདའ་འདྲེད་
བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། བྱིས་པ་ཞིག་མར་སྤྲུམ་ནང་གི་ཟས་ལ་ཞེ་ཆགས་ནས་ཤི་
བས་དེར་སྐྱེས། སྒྲོ་ཟོག་ལ་ཞེ་ཆགས་ནས་ཤི་བས་དེར་སྐྱེས། དཔུལ་པོ་ཞིག་སྤང་
གན་རྒྱབ་ཆད་ཅིག་ཡོད་པར་ཞེ་ཆགས་པས་དེའི་སྤྲུལ་བའི་མ་རུ་སྤྱིན་བུར་སྐྱེས་པ་སོགས་
མང་དུ་མཆིས། དེ་དག་ནི་གཞན་དགོ་སྒྲུ་ལ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་
མ་ཡིན་ལ། ཨོ་བདེན་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བཀའ་ལུང་ཡིན་
ནོ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལྟར་སྤང་བ་ཞིག་བསྐྱུ་བས་པས་དེར་སྐྱེད་ཀའ་ཞིང་། གལ་
ཏེ་སྐྱེས་ཀྱང་མེ་ཏོག་པར་འེའི་ཁ་མི་འབྱེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམ་པའི་བཟང་བཅོན་བཞིན་
གནས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཐེ་ཆོམ་བྱས་པས་སོ། །ཤོད་དུ་བཤད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།
 པའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་ནས་སྤྱུལ་དུ་སྦྱེས་པ་སོགས་སུས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེན་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན། གང་དུ་གསལ་ཞེན་མདོ་དུ་གསུངས།
 གཞན་ཡང་ལྷ་མིག་ཅན་གྱིས་མི་ཤི་ནས་འདྲེ་ལུས་སྦྱང་བ་མཐོང་བའང་ཡོད། དེ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་དཔོན་མི་གངས་
 དུང་ལྷུང་བདུན་ཅུ་ལས་བརྒྱ་ཆའི་བཅུ་བཞི་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 ཆོས་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད། དེ་དག་ཏུ་ཆད་ལྷ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ནའང་པལ་མོ་ཆེ་
 ནི་ཆོ་བྱི་མ་ཁས་ལེན་མཁན་གཞན་ལྟར་ཡིན། རང་རེ་བོད་མགོ་ནག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་མིའི་
 གལ་ནའང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མང་ཆེ་བ་འགྲོ་སའི་ལམ་ལས་གཡོན་དུ་དཀྱིག་ན་གཞན་
 དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་སྟངས་ཤར་མོད། དྲག་འདུལ་གཡོན་ཐལ་བ་དང་།
 གཡམ་རྒྱུག་གཡོན་ཐལ་བ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་བྱེད་པར་ཐོན་དཀའ་སྟེ། རྒྱལ་ས་
 ཆེན་གྱི་མི་སྣ་དུ་ཡིན་ཟེར་མཁན་རེས་ཀྱང་བྱེད་ཆོས་ཅི་ཞིག་ཐོན་ཡོད་དམ། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་འབྱུང་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་དཀའོ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་
 ནི་ཆགས་ཞེན་གྱི་འབྲི་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ། མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་
 ཀྱིས། ཉེ་དུ་བས་ཞོར་མ་ཐུན་གྲོགས་རྣམས། །མི་རྟག་སྦྱུ་མ་རྩི་ལམ་
 བཞིན། །ཆགས་ཞེན་སྦྱ་ཆོས་མེད་པར་ཤོག །ས་ཆ་ཡུལ་རིས་ཁང་བྱིས་
 རྣམས། །རྩི་ལམ་ཡུལ་གྱི་ཁང་བྱིས་ལྟར། །བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཤེས་པར་
 ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་འཆི་བ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་སྦྱང་མི་
 འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། སྤྱིར་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
 ཆོས་ཡོད་ཅིག་ལ་འཆི་བ་ཐར་བའི་སྤྱོད་ཆེན་ཡིན། བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་སའི་སྤྱོད་དོས་ནི་
 འཆི་བ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཆགས་ཞེན་ཅན་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡིན། སྤྲིག་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་སའི་སྒྲོའང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆགས་ཞེན་
བཅད་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། ཐར་མེད་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཆོན་ས། །ཉེས་ཅན་བཙོན་ནས་ཐར་བ་བཞིན། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་སུ། །ཕྱི་ལྟས་མེད་པར་འབྲོས་པར་ཤོག། །ཆགས་ཞེན་འབྲི་བ་ཀུན་བཅད་
ནས། །བྱ་གོད་རྩི་ནས་ཐར་བ་བཞིན། །རུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་
ལ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གངས་མེད་པ། །སྐད་ཅིག་ཡུན་ལ་བགྲོད་བྱས་
ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕྱིན་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བྱང་བའི་རྒྱལ་
བོ་འཕུར་བ་དང་དར་དཀར་པོ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་དེ་དུས་གདོས་བཅས་གྱི་ལུས་
མེད་པར་བར་དོ་ཡིད་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་མགྲོག་ཤུགས་རྒྱུད་ལས་ལྷུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་
བདེ་བ་ཅན་དུ་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

ཞིང་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྤང་རྟོགས་བསྟན་པ།

ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། དེ་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད། །མངོན་སུམ་
བཞུགས་པའི་ཞལ་མཐོང་ནས། །སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་ཤོག། །ཅེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་གི་དད་མོས་དང་། །མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་གཉིས་ནང་འཕྲད་ཆོ། །སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲིབ་པ་མ་
སྤངས་པ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྟན་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བར་རུས་ལ། །དེར་སྐྱེས་ཆོ་སོ་སྐྱེ་སྤྲིབ་པ་
དང་བཅས་པར་གནས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཞལ་མཐོང་བའི་དབང་
གིས་དེར་ཆོགས་རྗེགས་ཤིང་སྤྲིབ་པ་བྱུང་ནས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

པར་འབྱུང་རོ། །སྤོན་བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་ཆོན། བུ་མོ་མུ་
ཏིག་འབྲི་ཤིང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྲིས་སྤྱོད་ཟེར་མ་ཞལ་མངལ་བ་དང་ལྷན་དུ་མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་
གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་བརྟེན་ཆོ། ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྤོན་ཅིང་གོལ་ནས་ས་ལམ་བཟོད་ཐུབ་པས་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་
བརྗེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤོབ་པ་ཡིན། ཞིང་ཁམས་དེ་རུ་
གནས་བཞིན་ཉིན་རེར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་རྩྭ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ནས་སངས་
རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་སྤྱིག་མང་པོ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ལ་ཉན་ཆོག་ ད་ལྟ་ས་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་མི་རུས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དེ་དུས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
གཞན་རྣམས་དང་སྤྱལ་བ་མཉམ་པར་བཟོད་རུས་ཏེ། མངོན་དགའི་ཞིང་དང་།
དཔལ་ལྷན་ཞིང་སོགས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་ཞིང་དང་། གཞན་ཡང་འདིར་སྤོན་ལམ་
གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ་རྣམ་པ་ས་
སྤྱོད། དོན་ལ་དག་ཞིང་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་པོ་ལྔ་འོད་གྱི་གཞལ་
ཡས་ན་ཨོ་རྒྱལ་པད་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་རིག་འཛིན་ཁྲ་ཀྱིའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་
ཞབས་བྱུང་སོགས་སུ་རང་གི་མོས་འདུན་ལྟར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བདེ་བ་
ཅན་དུ་སྐྱེས་ན་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་སྤོན་ལམ་མ་བཏབ་ཀྱང་གོང་སྤོས་བཞིན་
བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲད་ཅིག་གིས་དེར་སྤོབས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཉན་རུས་པར་མ་ཟད། ས་
ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ལྷུང་ནས་འབྲེལ་སྤོབ་འགོ་བ་མ་ལུས་འབྲེན་རུས་
པར་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་མངའ་བས་ཀྱང་
རྫོགས་རུས་སོ།

མཇུག་མཐའི་ཞལ་གདམས།

མཇུག་མཐའ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤིང་གི་གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་བླ་མ་ནས་བསྐྱོ་སྐྱོན་བྱ་
བ་དང་། གཞན་ཡང་མ་ཁི་དང་སིངྒཱ་སོགས་རྒྱུན་གྱི་དགོ་སྦྱོར་ཉིན་བཞིན་ཆག་མེད་
བྱས་ནས། གངས་བསག་པ་ལ་བསྐྱོ་སྐྱོན་ཅི་ཤེས་བརྗོད་ཅིང་བྱད་པར་དམིགས་རྒྱུ་
གྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེད། དེ་ལྟར་ཡང་ངག་འདོན་བསྐྱུས་པའི་མཇུག་བྱང་དུ།
བྱིམ་ན་གནས་པའི་དགོ་བསྐྱེན་པོ་མོ་ལས་ཁྱུར་གྱིས་བྲེལ་བ་འགའི་དགོས་མཁོར།
ཞེས་པ་ནི་ཐངས་ཤིག་བདག་ཡུལ་ག་ཤེད་ནས་རྩྱུར་ཐོན་དུས་ས་ཆ་འདིའི་མི་མང་བོས་
བསྐྱུགས་འདུག་པ་ལ་ལག་སྟོང་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཙམ་དུ། སྤྱི་ཉིན་གྱི་ཞོགས་ཟུན་
ལ་བྱིས་པ་ཡིན། ལོ་སྤྱོན་མར་ཡང་འུ་ཅག་གིས་ཆོས་འདི་བཤད་མོད་མཇུག་མཐའ་
དུས་ཆོད་ཀྱིས་མ་འདང་བས་མཁྱེགས་འདོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ལོ་རྒྱུས་
མར་ཡང་བསྐྱུར་འཆད་ཅེས་རྟག་འཛིན་གྱི་ཆོད་ཕྱིས་བྱེད་མ་རུས་ཏེ་མིའི་ནམ་འཁི་སུ་ཡིས་
ཤེས། དུས་དེར་བདག་གིས་བཤད་པའི་སྤྱོན་གྱི་ཞིང་བྲིད་དག་ལ་གསོན་དང་ཅུང་ཟད་
རེ་གསལ་བར་གོ་སྲིད་ཅེས་བཤད་དེ་མཆོམས་བཞག་པ་ཡིན་མོད། ད་ལོར་མ་ཤི་བར་
འུ་ཅག་ཡང་བསྐྱུར་དུས་ཆོགས་དེར་འཕྲད་བྱུང་བས་ན་ནིང་གི་འཕྲོ་མཐུད་ནས་བཤད་དེ་ད་
ལྟ་ཉིན་བཞི་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལོ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་བརྒྱད་ལ་ཆོས་ཟུན་བརྒྱད་དུ་
བསྐྱུར་བསྐྱས་བྱས་སོ། །སྤྱིར་ཆོས་ར་འདིར་གནས་ལྟ་རིག་པའི་མཁས་ཆེན་སྡེ་སྡོད་
འཛིན་པ་མང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡིག་ངོ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱིམ་པ་པོ་མོ་
དེ་བས་ཀྱང་མང་ལ། དེ་མིན་འུ་ཅག་གི་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ནི་གསུང་གཅིག་ཡན་
ལག་རྒྱ་མཆོད་སྤྱད་བྱངས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་མིན་པས་ཀུན་ལ་འཆོམས་པ་ཞིག་བཤད་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

ཐབས་མ་བྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་དང་ཐ་སྐད་འགའ་རེ་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་གོ་མ་རུས་ནའང་། འདིར་སྔོན་པ་དང་ཉན་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་རྒྱུད་ལ་བཞག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་རང་ལོར་རང་གིས་ལེན་པ་ལྟར་ཕན་པ་ཡོད། དེ་མིན་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྐྱབས་སུ་སྤར་ཐོས་ཚད་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་བའི་སྐྱབས་ཤིག་ཀྱང་སྲིད་ལ། དེ་དུས་བྲན་པ་གསལ་བས་ཆོག་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཕན་ཐོགས་ཆེ། སྐྱབས་དེར་ད་དུང་སྤར་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མང་པོ་སྒོ་ལ་འཆར་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལེ་ངོ་འདི་དག་ལ་བདག་གིས་ཆོས་བྲིད་བཤད་ཚད་སྤར་སྒྲུབ་ཞིང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ནས་དཔེ་དཔ་མང་པོ་བཟོ་བའི་འོ་བརྒྱལ་མཇོད་བཞིན་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་མེད། འོན་ཀྱང་བདག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་ཆུང་གི་ཁ་ནས་བཤད་ཚད་ལྷག་བསམ་དག་པ་ཙམ་ལས་ཆོག་དོན་ལ་སྒྲིན་མེད་པ་ག་ལ་སྲིད། ཡིན་ཡང་ས་སྐྱ་པཌ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཤློག་གྱུར་ལ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྤྱོད་པ་འབྲུལ་གྱུར་བས། །འདི་ཡི་ལེགས་བཤད་སྒྲ་མ་དམ་པའི་དྲིན། །ཉེས་པ་གང་རྣམས་བདག་སྒྲོའི་ཉེས་པར་བཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དད་དམ་ལྷག་སྒོ་འགྱུར་མེད་གྱིས་བཤད་པའི་ཆ་ལ་ཅུང་བཟད་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ནི། ན་མཉམ་རིགས་མཐུན་རང་འབྲེལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་རེ་ཡོད་ན་དམ་པ་གོང་མའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྒོ་དམན་པ་ལས་བྱུང་བར་ཉེས་པའི་ཆ་མང་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེའང་སྤྱིར་བདག་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་བསྐྱད་ནས་ཆོས་འཆད་པ་འདི་ནི། དུས་རབས་ཀྱི་དབང་གིས་སམ་མི་རབས་སྤྱིའི་བརྒྱུད་མཚམས་སུ་བྲིད་ལུང་གི་རྒྱན་རེ་སྒྲེལ་བར་ཁེལ་བས་ན་མི་བཤད་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྒྲིག་པ་ལྟར་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲིམ་ནས་འཆད་པ་མ་ཡིན་མོད། ཐམས་ཅད་དོན་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པོ་ཡིན་པ་དང་
ཁྱེད་པོར་དུ་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། ས་ཆ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་རེར་དགོན་སྡེ་རེ་ཡོད་
ལ། དེའི་ཉེ་འཁོར་ནས་སྐྱེ་སྤྱུལ་མཁན་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་ཆོས་གསལ་པ་རྣམས་ནི་
བཟང་པོའི་གྲུལ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གཞན་དང་མི་འདྲ་མོད། དེ་མིན་སྔོན་ས་ཆོས་འཁོར་
ཆོན་པོའི་འཁྲིས་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་པོ་པོ་མོ་ཆོས་སྐྱེལ་དམན་པ་མང་བས་དེ་འདྲ་མི་རིགས་
བསམ་ནས། མི་གྲུལ་ནས་བྱུང་པའི་ཁེར་འདུག་གི་མཚམས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞོར་དུ་ས་
འདིར་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་རེ་དང་། ས་ཆ་གཞན་དུ་འདྲ་ཆོས་བྲིད་ཕྱན་བྱེད་བཤད་སྔོང་
བའི་འཆད་པ་པོ་རང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཡིན་ཡང་། བཤད་ལུགས་ཁ་སྐྱབས་བཟང་ངན་
ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱོན་བར་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
དམིགས་བྱ་བྱེད་ཅག་ལ་དམིགས་པས་ན་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
དུས་རྒྱུན་བསམ་སྦྱོར་དགོས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་འདེབས་པ་ནི་གང་ཞེན། བདག་མཐོང་ཐོས་
བྱུང་རིག་སྟེ། ང་པུ་སྐྱེལ་བཟང་རིག་ཆོད་གོ་ཆོད་དང་། བཟང་པོའི་སྐྱེལ་མར་
བཅིས་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་ཆོད། རོ་ཤེས་དང་གཉིན་གྲོགས་སུ་བཅིས་ནས་གདོང་
ལ་འཇུག་བསྐྱོན་ཆོད། ངན་པའི་དབྱ་དུ་མཐོང་ནས་དངོས་བརྒྱུད་ཤུགས་གསུམ་གྱིས་
གཞོད་པ་བསྐྱེལ་ཆོད། དེའང་སྤྱིར་སོ་སྐྱེ་བྱིས་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
སྒྲིམ་དུས་ངན་སྒྲིགས་མའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས་མི་སྐྱེར་བ་འདི་དང་འདིའི་སྐྱེན་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིགས་མས་ནད་གཞི་རྩེ་ཆེར་
ཐུར་ན་ནད་ཏྲགས་སྒྲིགས་མའི་རང་གཤིས་ལྷང་ལ་འབྱུང་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། རོ་
མཚར་བའི་གཏམ་བདུན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཅན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། ཐམས་ཅད་
མཁུ་སྒྲིག་པས་མ་མགུ་ན། །བདག་འདྲ་དམན་པས་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

པ་ལྟར་དེང་སྐབས་སྒྲོ་སྐྱར་འབྱུང་བ་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། དེ་ལྟར་བཤད་དོན་ནི་དུས་འདིར་
བྱོན་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུད་དུ་ཙམ་རེས་དབྱེ་ཞིབ་མཛད་མི་རུང་བ་
འཕྲོས་དོན་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། བདག་ལ་བཟང་ངན་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཆད་དེ། ངས་
ནམ་རྒྱུད་བཤད་པའི་ང་ལ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཆང་བའི་འདུ་སྤྱང་སྤྲ་མོ་ཡན་ཆད་མཁའ་
དང་ས་ལ་རྒྱ་བའི་སྒོག་ཆགས་དང། ངའི་ལུས་པའི་རྒྱུད་གི་རྩ་ཕྱོགས་པོག་པ་རྒྱུན་
ཆད་འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསམ་ཞིང་བརྗོད་ལ་དེ་བཞིན་ཡི་གེར་
ཡང་བྲིས་ཡོད། དེའང་ཆོས་ཉིད་བསྟུ་མེད་ཀྱི་བདེན་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་ལྡད་མེད་
ཀྱི་འདུན་པ་ཉ་ཅང་མ་དམན་པའི་མཐུ་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཆོས་
གྲལ་འདིར་ཞུགས་ཆད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་འབྱུང་ཅིང་།
ཆོ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་ལ་ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པར་གྱུར་ཅིག་
གང་ལྟར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིའི་བྱིན་པ་གནས་པའི་མི་སྤྱོ་པོ་མོ་རྣམས་ད་ལྟའི་ཆོས་གྲལ་
འདིར་ཞུགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལོར་བཞིན་ཁམས་དབུས་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་མ་རྩ་
འབྲུག་གསུམ་བཤལ་ནས་ཆོས་བྲིད་འདིའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བས། ས་གར་སོང་ཟེར་ན་
འདིར་སོང་དང་། དོན་ཅི་ཆེད་ཟེར་ན་འདི་ཆེད། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་རྟེན་དང་
འདུག་རྟེན། ཞེལ་འཛིན་རྒྱུའི་ཆོག་དང་། རུམ་ལ་བསྟུ་རྒྱུའི་བྱོར་ལོན་པར་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་བ་ནི་ཆོས་འདི་བཤད་པའི་དགོས་དོན་ཡིན། དེའང་མདོར་བསྟུས་ན་སྐབས་
བསྟུ་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྱང་ནས། ལས་དཀར་ནག་དགེ་
སྤྱུག་གི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཛོམ་ན་བསྟུ་བ་མེད་པ་ཡིན། དབང་ཕྱོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
རྒྱལ་གསུང་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་གཞལ་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲིན་པ་དག་ལ་སྒྲོས་
ཅི་དགོས། ཐོས་པ་སྒྲོན་སོང་མེད་པའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཡང་དད་

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
འུ་ཅག་གིས་ལན་དུ་མར་སྒྲོམ་ཏེ་བསྟན་ཟིན། དེ་བཞིན་དུ། ཡང་ན་སྒྲུན་པོ་དད་པ་
ཅན། །དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དངོས་གྲུབ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། དད་པ་མེད་ན་
བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མེད། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལས་ཀའི་ཁྱུང་དུ་
བཅིས་ནས་དེ་སྐྱབ་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ་འགྲུབ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྐྱབ་ཁོམ་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུམ་པ་
ནི། ཆོས་སྐྱབ་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིད་པ་རྒྱ་མཚོ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་འདུ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོ་གཏོང་
སེམས་དང་སྒྲོང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་མ་ཐག་ཡིན། དེའང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་པས་བསམ་པ་བཟང་པོས་མགོ་བརྩམས་ནས་ཆད་མེད་བཞིན་སྒྲོང་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དུས་གཅིག་ བསམ་པ་དང་རྒྱུད་
ལ་སྐྱར་བ་དུས་གཅིག་ རྒྱུད་ལ་སྐྱར་བ་དང་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་དུས་གཅིག་བྱེད་
པར་སྒྲོང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱིས་སུ་བཞག་ན་གནད་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པ་མི་
སྲིད། སྒྲོན་མི་ཞིག་གིས་བཤད་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱངས་ནས་བདག་
ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་དུ་མི་འཇུག་ཟེར། དེ་འདྲ་བཞི་ཁ་སྒྲོང་ལག་སྒྲོང་དུ་སྒྲོད་པ་ལས་ཅི་
ཡང་མི་འགྲུབ། དེས་ན་རང་གིས་རང་མི་བསམ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། གཞན་
ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ཕར་གཞོད་མེད་ཡུགས་སུ་རང་ལ་གཞོད། དེ་
བཞིན་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་དུ་གཞན་ལ་ཕན་མེད་མཐར་ཐུག་རང་ལ་དེ་
བས་ལྷག་པའི་ཕན་པ་འབྱུང་། གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བ་འདིས་ཐེག་
དམན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་རྗེགས་བསྐྱས་ཤིང་། གཞན་ཕན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདུ། མི་ཆོ་ནི་རི་མཐོན་པོའི་ཕྱེ་མའི་ཉི་མ་དང་འདྲ་བས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཡུན་རིང་རྟག་བརྟན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་སྤུས་ཀྱང་གཏོང་མི་རུང་ཞིང་། འབྲུབ་དགོས་པ་
རང་གཞན་གཏན་བདེའི་དོན་ཆེན་གྱི་ཕྱང་གཞི་རང་སེམས་རང་ལ་བདེ་བ་རེ་འབྲུབ་ན།
སྒྲོ་བདེ་སེམས་བདེའི་རང་དུ་མཐོང་རིས་ཀྱི་བདེ་བར་གཡེང་ནས་སྤྱོད་ཀྱང་འདུག་རྟེན་ཞིག་
ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སེས་ཀའི་དར་ཐོག་ཏུ་མཁར་བཙུག་པ་ལྟ་བུའི་རང་ཉི་མ་
ནམ་ཟུ་ཟད་ན། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན། དེའང་མི་སྤྱོད་
པར་ད་བར་དུ་སོང་མོད། སོང་གོ་ཚད་པ་ཆོའདི་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། ལས་བྱ་བ་བྱས་པ་ད་བར་དུ་བྱས་མོད། བྱས་གོ་ཚད་པ་ཆོའདི་ཕྱིར་ཕན་
པའི་ཚད་སྒྲོ་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ། ཁའི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ད་བར་དུ་བཤད་མོད།
བཤད་གོ་ཚད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཤད་ཚད་མང་ཆེ་བ་གཞན་སྒྲོན་ཡིན་ལ། གཞན་
སྒྲོན་ཁོན་མཐོང་བ་འདི་དོན་ངོ་མར་རང་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་
བ་ནི་ལྟར་སྤང་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤང་མོད། དོན་ལ་ཚུ་རོལ་རང་གི་ངོ་གདོང་ཡིན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་སེར་བོ་སྤང་བ་ནི་རང་གི་མིག་སྒྲོན་ཡིན་པ་ལྟར་
རོ། །མདོར་ན་མ་དག་པས་ཡོད་ཚད་སྒྲོན་དུ་མཐོང་མོད། དག་པ་ཁོན་མིན་ཡང་
བཟང་ངན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཤན་ཅུང་ཟད་འབྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་བལྟས་ན། མ་རིག་
དུག་ལྡེའི་ནད་དང་གདོན་གྱིས་ཐེབས་པ་རང་ཇི་བཞིན་གཞན་ལའང་ཁག་མི་འདུག་སྟུང་
ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཇེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དོན་ལ་པ་མར་གྱུར་པ་ཁོན་ཡིན་པས་
སྤྱིང་ཇེ་སྒྲེ་ཡུལ་སེམས་ཅན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོབ། དེ་
ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རང་སེམས་ལ་རང་གིས་འཕོ་འགྱུར་གཏོང་དགོས། ཏ་
མོད་སོགས་ལའང་ཁ་ལོ་དང་སྒྲ་ལོ་བསྐྱབ་ཆོག་ཅིང་། སྤྱེའུ་ལ་ཞབས་བྲོ་བསྐྱབ་ཆོག་
གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་སྟག་ལའང་མི་སྐད་བཤད་ནས་མེ་ཡི་ཨ་ལོང་དུ་འཇུལ་ཏེ་འབྲབ་

སྟོན་བྱེད་ཚུལ་བསྐྱབ་ཆོག་ན། གདོས་བཅས་རགས་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མི་
སེམས་ནི་ལེགས་ལམ་དུ་འགོད་ཐབས་ཅི་ལ་མེད། ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ལས་
སེམས་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་གཡོག་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་མོད་ལུས་
པོ་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་དང་བས་དང་གོས་རྒྱན་འདོགས་དགོས་པ་སོགས་ཅི་འདྲའི་བྱ་བ་
མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་མོད། ཡིན་ཡང་སེམས་ལ་ནམ་ཡང་བཅོས་བསྐྱར་མ་བྱས་
ཤིང་། བསྐྱར་བཅོས་དགོས་སྒྲུང་ཅུ་ཡང་མ་ཤར་བར་རྒྱ་ཡན་ལ་བཏང་ནས་ལང་
ཤོར་དུ་གྱུར་པས་ན། འཇིག་རྟེན་ཁ་དཔེར། ངན་པ་ཡར་ས་ལ་ཐོན་ན་རལ་ལི་རི་
ལེ་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། སེམས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པས་སྟོ་རྒྱུ་འཁྲུང་བ་ན།
དེའི་གཡོག་པོ་ལུས་ངག་གཉིས་སྒྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པར་འཕྲད་སྤིད་དེ། མི་མང་
པོས་རང་སློག་གཅོད་པའང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྟོག་ཏོང་ལུགས་ནོར་བ་ཡིན། ལུས་
ནི་དཔེར་ན་སྟོབས་རྒྱུང་བོང་བྱས་ཁལ་ཆེན་མི་ཐེག་ཅིང་བྱང་ལམ་མི་ཆོད་པ་དང་འདྲ།
སེམས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡུན་ལ་འཛམ་གླིང་སྟོར་ཆོག་པར་མ་བཟད་སྟོང་གསུམ་ཡང་
སྟོར་ཆོག དེ་བཞིན་མི་བཟང་པོ་ཐོབ་ཐང་ཅན་ཞིག་གིས་འཛམ་གླིང་བདེ་ལ་འགོད་
པའང་སྟོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་དྲན་པར་རུས་ཤིང་། དེ་བཞིན་མི་ངན་པ་ཞིག་གིས་
འཛམ་གླིང་ཕུང་དཀྲུག་ལ་སྟོར་བའང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་དྲན་པར་བྱས་ཆོག ཐམས་
སྟུང་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་གི་མི་ཆོ་བདེ་ལ་འགོད་བྱེད་དང་། དེ་མིན་རང་ཉི་
འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུག་མི་བདེ་བ་ཞིག་སྟོ་ཡིས་སྐྱད་ཅིག་ལ་དྲན་ཐུབ། དེ་ལྟར་
ནམ་རྟོག་འཆར་ལུགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་
བྱེད་སེམས་ཡིན་ལ་དཔྱལ་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཡིན་པས་སེམས་ལེགས་ལམ་ལ་
འཇུག་དགོས། སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བེད་མ་ཆོད་ན་གྱིང་གུད་ཆེན་པོ་ཞིག་དེ་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསོལ་སྒྲོན་རྒྱས་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

རུ་ཡོད། ད་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་སམ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་ན་དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་
རིག་པའི་ཡང་ཕྱིར་སོན་པ་འདི་དག་གྲང་རྩིས་ལུས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་རྩིས་ལུས་ཀྱི་རྩོད་
དོང་དུ་གད་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡུང་བོ་བཞིན་འདོར་ངེས་ལ། དེ་དུས་ནང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་
རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གཏེར་མཛོད་གསལ་བའི་སྒྲོ་མི་ཕྱི་བར་བརྩོན་ལེན་བྱེད་པའི་
དུས་བབ་འཛིན་འཆར་ངེས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟ་ཞོན་ལྷགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་གནམ་
རྩོ་ལྷུང་བ་ལྷུང་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད། རི་རབ་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་འཛིག་
རྟེན་གཞན་མེད་པར་སྒྲིམ་མི་རྣམས་གྲང་ཅི་ལྷུང་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཕལ་བས་མཐའ་རྒྱ་མི་ཆོད་དེ།
ཞིང་རུལ་གྲངས་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཡོད་པ་ནི།
འཇལ་བྱེད་མཐའ་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་ཐུག་
ཅིང་། དེའང་སྒྲན་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ལེན་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོ་མིག་རང་ལ་མེད་ན་ལོག་པར་མཐོང་བའང་ཡོད་སྟིང་པས།
བཀའ་ཡི་རྣམ་གཞག་གྲང་སྒྲན་ལྷུང་དུ་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་འཕྲོད་པ་ཡོད་
པར་ངེས་སོ། །མདོ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན། བསམ་པ་བབ་པོས་རང་བདེ་
ཞིང་། སྦྱོད་པ་གཙང་བས་གཞན་བདེའོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་
ཡོད་པ་གསུམ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞན་ཕན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འབད་
པར་གྱིས། ད་དུང་ཡང་བཞོད་ཅིག་བྱ། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་པ་གསུམ་
རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞན་ཕན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འབད་པར་གྱིས།
འདི་ནི་མཐར་མཇུག་འབྲལ་ཁའི་གཏམ་ཞེ་ལ་འཛིན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནོ།

ཉིན་བཞི་བར་བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱལ་རྒྱལ་སྒྲོམ་བྱིད་གནང་བ།

མཚམས་འདིར་ཡང་འུ་ཅག་སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་དུས་ཚོད་ལ་ཐོན་བྱུང་། དེའང་ཉིན་དང་
པོར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྣམ་གསལ་ཤེས་མཁན་དག་གིས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་སྐུའི་གསལ་སྒྲུང་སྤྱི་པོར་སྒྲོམ་ས། དེ་མི་རྣམས་པ་དག་གིས་འོད་དམར་གྱི་གོང་
བུའམ་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཞིག་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བསྒྲོམ་ཨོ་ཤེས་ལྟོས། དེའི་སྤྱིང་དུ་
འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་དམིགས་རིམ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཡོད། མཐུག་མཐར་
སེམས་རྣམ་རྟེན་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་རང་གི་སེམས་ཉིད་དང་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་ནས་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རང་
དུ་འཛོག་ཨོ་ཤེས་ལྟོས། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ན་སེམས་རྣམ་རྟེན་གྱི་ཟུག་རྩ་མེད་པའི་རང་
དུ་འཁོར་ཆོ་ཐོག་མེད་ནས་འབྲུལ་བས་ཐང་ཆད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངལ་གསོ་ཞིག་
མཛོད། ཉིན་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་དམིགས་རིམ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་མཚུངས་སྤྱངས།
ཁ་སང་ཉིན་གསུམ་པར་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བའི་དམིགས་རིམ་སྟེ་དཔག་མེད་སྐུར་ལམ་གྱི་
ཆོ་ག་དང་མཐུན་པར། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་།
གཡས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་རས་གཟིགས། གཡོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་བཅས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གསལ་བཏབ།
མཐར་འོད་དུ་ལུ་ནས་རང་སེམས་སྤྱོད་གསལ་འགག་མེད་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་
བར་བསྒྲོམ་ས། དེ་རིང་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་དང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་མི་བསྒྲོམ་པར་
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རུ་རང་ཉིད་ཡོད་པའམ་ད་ལྟ་སྤྱང་བའི་འཛོག་
རྟེན་འདི་ཉིད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པར་བསམས་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་

དག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྤོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷན་བཟོད།
 པའི་རྒྱ་དང་པོ་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་ལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིང་བྲིད་ཇི་བཞིན་
 དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ད་ལྟ་རང་ཉིད་འདུག་པའི་གནས་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་
 ཆོག་ལས་གྲུབ་པའི་ས་གནི། རིན་ཆེན་གྱི་རིའོ། ལྷོན་གིང་གི་ཆལ། ལྷུས་
 གྱི་རྒྱིང་བུ། མེ་ཏོག་སྤྱ་ཆོགས་པའི་སྦྱེད་མོས་ཆལ། གཞལ་མེད་ཁང་ཉམས་
 དགའ་བ། འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་མའི་རྣམ་པ་
 ཅན། དབང་རྣོན་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་
 དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོན་གིང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་
 རྒྱུ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་
 དབུས་སུ་དག་གསལ་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
 མེད་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་གཉིས། འཁོར་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
 སྤྱས་ཆོགས་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་གིས་མཆོན་ས་ཆེན་པོའི་རྣལ་གྱི་
 གངས་དང་མཉམ་པ་མང་པོས་བསྐྱོར་བར་བསམ་ཞིང་། རང་ཉིད་དེའི་མདུན་གྱི་མེ་
 ཏོག་པ་རྒྱུའི་སྤྱང་རྒྱལ་ཏེ་སྦྱེས་ནས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཉན་བཞིན་ཡོད་པར་བསམ།
 དེའང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱིན་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་ཆོས་སྦྱབ་ཚུལ་མི་
 ཤེས་གིང་སྦྱབ་ཁོམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པ་དག་ལ། བསམ་པ་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་དང་སྦྱེལ་ནས་སོང་ཆད་བསྐྱད་ཆད་བསམ་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་འདུག་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་མིན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆོག་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་དཔག་མེད་ལྷན་ལམ་
 ལྷན་ན། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ལས་གྲུབ་པའི་འཕྲུལ་སྟོགས་རབ་ཏུ་མཐོབ་མ་བྱས་རྒྱོས་
 གར་ཅེན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷན་བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་རྒྱུའི་ཡི་
 གེར་གནས་ལྷན་ཅིང་དེ་ཉིད་པ་རྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ལྷན། དེའི་སྤྱང་

ཁྱེད་བདག་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

དུ་རྩི་ཡིག་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡི་གེ་རྫིེ་དམར་པོ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་ནས་ས་
བོན་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་དམིགས་རྣམ་ལྟར་བསྒྲུལ་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
གསལ་སྒྲུང་ལྟར་པ་དག་གིས་སྒྲགས་སྐྱེད་སྒྲེ་བཞི་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་བསྒྲུལ་རིམ་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་ཆོག་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ལས་དང་པོ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དག་གིས་ནི། བདག་གིས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་
བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ད་ལྟ་ཐོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཞིང་དེར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་དྲུང་ན་ཆོས་ལ་ཉན་བཞིན་པ་ཞིག་བསྒྲུལ་དགོས། དེའང་ཐངས་འདིར་ཉིན་བཞི་
ཙམ་ལས་མ་འགོར་མོད། སྒྲུལ་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་འདིར་ཆོག་ས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
སྒྲུང་ཆོས་བདུན་ལ་སྒྲིད་གྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཟང་པོ་རེད། དེ་མིན་ད་དྲུང་དགོན་ཆེན་ཅི་
འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོན་ཡང་འདི་ལྟར་ངག་བཅད་གྱིས་ཆོས་ལ་ཉན་པ་ནི་དངོས་གནས་དཀོན་པོ་
ཡིན། བསྒྲགས་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མིག་དཔེར་འོས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་སུ་འདི་འདྲ་ཡོད་སྟེ་མ་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་ཀྱང་དགེ་བ་རྒྱ་
ཆེའོ། །མཚམས་འདིར། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསེལ་བ་འདེབས།
བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུབས། ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱི་མཐར་བསྒྲུལ་པར་བྱ།
དེའང་ཡིག་ངོ་མི་ཤེས་པ་རྒན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རྗེས་གྱི་དོད་ཙམ་དུ་འདི་ཉིད་ལན་
གསུམ་བཏོན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཕན་སྟེ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལུས་རྣམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་ཆང་
ཞིང་། སེམས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་དམིགས་
པ་གོང་ལྟར་གསལ་དགོས། ཞེས་གསུངས་འཕྲལ་སྟེན་པའི་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ།
མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

སྒྲོབས། ཞེས་ལྷན་དུ་ཚར་གསུམ་གསུངས་རྗེས་མཉམ་པར་བཞག དེ་ལྟར་བསྐྱེད་
རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བཅས་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུ་ཚོད་སྐར་མ་ལྷ་འགོར་སོང་། འདི་
ནས་གོང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་བཅས་འོད་དུ་ལྷན་སངས་ལ་
ཐིམ་པས་རང་སེམས་ཆོས་སྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡི་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་དང་། གྲུ་མ་རྒྱལ་
བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
པར་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ངང་དུ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཞིང་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པ།
སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དད་དང་སྤྲིང་རྗེ་
བསྐྱོམ་པ་གསུམ་ཚུན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ཏེ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཚུ་ཚོད་སྐར་མ་ལྷ་ལ་
གནས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་རྗེས་མཉམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་གཉིས་ལ་
སྐར་མ་བཅུ་ཚོད་སོང་། དེ་ནས་མཉམ་བཞག་ལས་ལྷང་བའི་རྗེས་ཐོབ་བམ་ཐུན་དེ་
ལས་ལྷང་བའི་ཐུན་མཚམས་སུ་སྒྲེབས་ཆོ། སྤར་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་སྐྱོད་དགོས་ཏེ་
ཆོས་ཁང་ནང་གི་ཆོས་པ་སྒྲོ་ཕྱིར་བུད་ན་ཐམས་པར་འགྱུར་མི་རིགས། མཉམ་བཞག་
གི་གསལ་སྤྲང་དང་མི་འབྲལ་བར་ད་ལྟའི་སྤྲོད་ནམ་པར་དག་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་དང་། བཅུད་ནམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས། སྐུ་གྲག་ཚད་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབྱངས་ཡིན་པར་བསྐྱོམ། དེའང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ་
ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་སོ། །འཁྱམ་ནི་སེམས་ཅན་འཁྲལ་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་པས་འཁྲལ་བའི་སྤྲང་ངོ་ལ་མ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་མ་འཁྲལ་བའི་
སྤྲང་ངོར་ཐམས་ཅད་དག་པར་འཆར། དེ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྤྲང་ངོར་མ་དག་པ་དང་།
དག་པའི་སྤྲང་ངོར་དག་པ་གཉིས་ལས་དོན་ལ་གནས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་པའི་
སྤྲང་བཞི་མ་འཁྲལ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་འཁྲལ་སྤྲང་དང་སང་

ཁྱེད་པོ་ལྟོ་མ་པ་སྒྲིག་པ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

པའི་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིག་བ་བཞིན་ནོ། །ཆགས་མེད་བདེ་སློན་དུ། འདི་ནས་ཉི་མ་
རུབ་གྱི་སྒྲིགས་རོལ་ན། །ཞེས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་རྗེས་འབྲང་ནས་ཐག་རིང་
ཞིག་སློན་པ་མ་ཡིན་སྟེ། དེ་ནི་མ་དག་སྒྲིག་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་རིང་དུ་འདས་པ་
དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པ་བསྟན། ཅུང་ཟད་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ས་
ན། །ཞེས་པས་བྱུང་འཕགས་གྱི་གོ་དོན་སྒྱུར་བའི་གཞི་བསྟན་ཞིང་། བྱུང་འཕགས་
གྱི་རང་བཞིན་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན།
དེའང་ད་ལྟ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གསལ་སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་པར་བྱས་ཤིང་བྱུང་པར་མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་གོམས་ན། རྣམ་ཞིག་ཆོ་འཕྲོས་
ཏེ་ལུས་བརྗེས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་བཙུན་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་སྒྲིག་པ་ཤར་བ་གཉིས་
དུས་མཉམ་ཡིན་པ་ལྟར། མི་གཙང་བའི་ལུས་འདི་སྒྱུར་བ་དང་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་དྲུང་དུ་འོད་ལུས་དྲངས་མ་བརྗེས་ཏེ་སྒྲིག་པ་ལེན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་ཞིང་ཁམས་རི་བོ་པོ་ཏེ་ལ་དང་། ཟངས་
མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་དང་། གཡུ་ལོ་བཞོད་པ་ལ་སོགས་པར་གང་དུ་སྒྲིག་བསམ་ཡང་
སློན་ལམ་འདུན་པའི་ཁ་བསྒྱུར་གྱིས་སྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིག་པར་
རུས་དང་མི་རུས་ད་ལྟ་རང་གིས་རྒྱ་སྒྲིབ་པར་བརྟགས་ན་ཤེས། སྒྱིར་རྒྱ་བཞི་ཞེས་
བརྗེས་མོད་དོན་ལ་རྒྱ་དང་པོར་འདུ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དེང་སྒྲིམ་ཆད་
ཉམས་ལེན་ཐུག་དུ་བཅད་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་དགོས་ཤིང་། དེའང་ཁོམ་སྐབས་དང་བསྒྱུར་
ནས་སྒྲིམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཉིན་རེར་སྒྲིམ་པའི་དུས་ཚོད་རང་གིས་བཞོད་སྒྲིག་
བྱས་ན་ལེགས། དེ་མིན་མི་ཆོད་བྱ་གཞག་གང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་འཆར་
གཞི་ཞིག་ངེས་པར་འཛིག་དགོས། དེ་མེད་ན་དུད་འགྲོའི་སྒྱུར་ལམ་དང་ཕལ་ཆེར་འབྲང་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཟོད།

བར་འགྱུར་སྲིད། ཉིན་རེར་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་དང་ཉིན་ཞག་ཡུགས་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་
ཉིར་བཞི། ལྷ་རེར་ཞག་སུམ་ཅུ། ལེ་རེར་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཉི་མ་ནམ་ཚ་
ལ་གཞལ་ན། བདག་གི་ཆོས་ལྷོད་ལ་ཅི་ཞིག་བསྐྱབས། ཆོས་ལྷོད་ལ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་
བཞིན་ཡོད། ཆོས་ལྷོད་ལ་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པའི་འཆར་གཞི་དང་། གཞན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་སྐྱམ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་
དགོས། གལ་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲོལ་བར་འཆི་བདག་གི་བསམ་མཁུན་དུ་ཐོན་ན་དེ་དུས་གནོད་
ལེན་འདི་ལྟར་བྱེད་བསམ་རྒྱུའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་འདང་ཞིག་བྱེད་དགོས། གཞན་དུ་འཇིག་
རྟེན་ཁ་དཔེར། བདག་པོས་བྲིད་ན་སྐྱར་རུ་རུ། ཀུན་མས་བྲིད་ན་སྐྱར་རུ་རུ།
ཞེས་པ་ལྟར་སུས་བྲིད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་རིགས་པར་རང་གི་བསམ་
པའི་གཏད་སོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་དུང་འགྲོ་བྱེད་སོང་ཞིག་གི་གོང་དུ་ཆེར་མ་
འཕགས། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གིས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཆོ་
གཞན་ལ་ངས་བསྒྲོམ་ཞིག་རྒྱག་དགོས་ཞེས་བཤད་མི་བདེ་ན། ངས་ཐུན་གཅོད་རྒྱ་
ཞིག་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པས་ད་ནི་དུས་ཚོད་ལ་ཐོན་སོང་ཞེས་སྐྱུ་ན་པ་རེལ་པོར་གནོད་
པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དག་སྐྱལ་དུ་འང་འགྱུར་སྲིད། འགའ་རེས་ཕྱིར་མཆར་ཡང་
བཤད་སྲིད་ལ། འགའ་རེས་བྱིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་དྲི་ན། དེ་དུས་
ངོ་གནོད་མི་དགོས་པར་ངས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞིའི་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་ཆོག། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་འདྲི་ན། ལན་དུ་
དོན་ལ་རང་གིས་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་དགོས། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱ་ཐིག་བསགས་པས་རྒྱ་མཆོག་ལྟར་ཐུན་གཅོད་པ་མ་ཆག་པར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་རིམ་བཞིན་གསེག་དགོས་པ་ལས་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲུབ་དགའ།

ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

འཛིག་རྟེན་འཁོར་བའི་བྱིས་ངན་ཞིག་ལ་འང་འགྲུབ་པ་བརྒྱ་དང་མི་འགྲུབ་པ་སྟོང་འབྲུང་
མོད། སྟོན་སྤྱད་གཉིས་ཀ་གང་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཡ་གྲོས་གྲོགས་སུ་སྟོར་དངོས་
རྗེས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་གསུམ་ཚང་བའི་ཉམས་ལེན་སྟུན་དུ་གཅོད་པ་འདི་སྐབས་དང་།
དཀར་པོ་ཆིག་སྟབས་ནད་བརྒྱ་སྟུན་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འདུས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་སོ་སོར་བྱེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་བཟང་ཚང་དང་། གཉེན་ཉ་
མ་སྟུན་གྲོགས་དེ་ཅུ་མ་མཐད་གཅིས་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་རང་ལུས་འདི་ཡང་འབྲུང་བཞི་
བག་ལ་ཞན་ནས་ལུས་སེམས་འབྲལ་བའི་དུས་ནམ་ཡོང་མི་ཤེས་པས་ན། རང་གཞན་
འཕྲལ་ཡུན་གཉིས་པན་ཀྱི་བྱ་བའི་འདུན་མ་རེ་ལ་སྟོན་ཅི་གཏོད་ཅེས་སྐྱལ་མ་དང་བཅས་ཏེ།
གཞི་ལ་བཀྱ་ཤིས་ཤིང་བྱེས་པ་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། འདིར་ཆོས་ར་གཅིག་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཟབ་དང་རྒྱ་
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ལ་མཉམ་དུ་ལོངས་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་དག་འདེབས་པར་
བྱུང་།

མཚུག་མཐའི་བསྟོན་སྟོན།

འདི་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་སྟོན་སྐབས་དང་བཅས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་
མཆོན་ནས་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཤིང་
བསྟོན་སྟོན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གང་ན་སུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན་

ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་གསེལ་སྒྲོན་རྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་མཆོག་ལྷུང་བཤོད།

ཞིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྷན་
ཀྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ། མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཅི་ལྟར་བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་བསྡེ་བའི་ཐུགས་
འདུན་ཟབ་མོ་གནང་བར་ཞུ། བསོད་ནམ་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་
ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དག་རྣམས་ཕམ་བྱེད་ཅིང་། །སྦྱོག་ན་འཆིའི་བསྐྱོང་
འབྲུགས་པ་ཡི། །སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་འགོ་བ་སྦྱོལ་བར་ཤོག །འཇམ་དཔལ་
དཔའ་བོས་ཅི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་
དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྦྱོབ་ཕྱིར། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
བསྡེ། །བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །བསྟན་འཛིན་སྦྱེས་
བུས་ས་སྟངས་ཡོངས་ལ་བྱུང། །བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་
རྒྱས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །སྦྱོར་ཆོ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་གཙུག་ཏྱིར་ཅན། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་ཅུ། །ཁ་བ་
ཅན་འདིར་དཔལ་ལྷན་ཐང་པ་ཞེས། །པརྒྱ་རིག་འཛིན་ཞབས་ལ་གསེལ་བ་
འདེབས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་མཛེས་
པའི་རྒྱན་གཅིག་གྲོང་ཆེན་པ། །བཤད་སྦྱོབ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཇིགས་མེད་
སྤྱིང་། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་སྤྱིད་མཐའི་བར། །བཤད་སྦྱོབ་ཐོས་
བསམ་སྦྱོམ་པས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྷན་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་གི་
རྒྱན། །མདོ་སྤྲུགས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ། །འཇིགས་བྲལ་སྤྱེ་འགྱུར་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པ། །སྤྱི་མེད་ཆོས་གྲུའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཁྱུར་ཅིག །གངས་རི་
ར་བས་མོགས། །སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་བེལ་བ་རྒྱ་བུར་
དང་། །མི་ལམ་སློག་དང་སྤྱིན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་
བལྟ། །མཐར་སྒྲས་པ། །མཐར་མེད་སྒྲོས་བའི་བླ་བ་ཕར་ལ་བཏང་། །གཡོ་
མེད་སྟོང་གསལ་ངང་དུ་རྩྱུར་ལ་ལོག། །འཛིན་མེད་རང་གསལ་རིག་པའི་རྩལ་རྫོགས་
ན། །འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་ཞིང་ཁམས་ནང་ནས་རྟེན། །མ་བཅོས་སེམས་ཉིད་རྟེན་
པའི་རང་ཞལ་དེ། །མ་བསྐྱེམས་ངེས་པ་དོན་གྱི་འོད་དཔག་མེད། །མ་རིག་ལས་
ཉོན་འབྱུལ་བས་མ་བསྐྱིབས་པར། །མ་ལུས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བར་
ཤོག། །ཅེས་མདོ་སྨྲས་བྲི་ཀ་དོ་རམས་ཆང་བདུད་དཔུང་བེལ་གཞོན་གླིང་དུ། །གུས་
སློབ་གླིང་རུ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་སུ་འཕོད་པས་བོད་རབ་རྒྱུ་མེ་སྒྲེལ་རྒྱ་
བརྩུ་བའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་རྟ་བདུན་དབང་པོ་བྱང་དུ་བགོད་པ་དགུན་ཉི་ལྔ་གི་དུས་ཆོས་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་དབུ་བརྩམས་ཤིང་བཅད་རྒྱུ་ཐུན་མཆོམས་སུ་ནར་མར་ཡིག་རིས་ལ་ཕབ་སྟེ།
བོད་མེ་བྱ་ལེའི་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྩུ་རྒྱལ་ཡུར་འཛོམས་པའི་དུས་ཆོས་རབ་རྩ་དགེ་བ།
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུམས་པའི་འབྱུངས་སྐར་གྱི་ཉི་ཕྱེད་ཕྱི་ཆ་བདུད་ཅི་ཐུན་
མཆོམས་སུ་མཇུག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་འདི་འདྲ་། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་བདག་
སྒྲ་མའི་འགག་མེད་རྟེན་རྫོང་གི་སྤོན་ལས་ཇི་སྟེན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་སྤོགས་དུས་
ཀུན་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ། །ཁྱད་པར་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་དུ་
འབྲེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་གོགས་མེད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་རུ་ཁྱུར་ཅིག་
གྱ། །དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། །མཛུ་ལོ།